

ДЕЙВИД ЕЛИС ДОЖИВОТНА ПРИСЪДА

Превод от английски: Мария Неделева, 2004

chitanka.info

На майка ми Джуди Елис, с цялата ми любов

ПРОЛОГ

Демоните идват винаги нощем. Когато и последните цветни следи се стопят под клепачите му. Когато сигурността на дневната светлина се изпари и се замени със сенки и мрачни настроения. Когато натрупаната тревога е на път да премине в паника и поражда такъв ехтящ, беззвучен екот, че той едва долавя шума от счупеното стъкло на първия етаж на къщата му.

Шумът е притъпен, но оглушителен. Отначало ударът е един — вероятно върху по-ниското от двете ромбовидни прозорчета на вратата, онова, което е по-близо до топката на бравата. После — стържещ шум от съответния инструмент за отстраняване на забените остатъци от стъклото. Четири кратки остъргвания — по едно за всяка страна на ромба, извършени сръчно за постигане на максимална бързина и минимален шум.

Миг пауза, толкова, колкото една ръка да се промуши през отвора, за да напипа дръжката на бравата. Веднага след това превъртяният заключващ език щраква. Освободената врата се отваря с леко скърцане, което се разнася като стенание из цялата къща.

Бенет Кеъри отваря очи и се вижда в непрогледната тъмнина на спалнята си на третия етаж. Погледът му се премества към часовника върху нощното шкафче. Правите червени цифри показват 1:58.

Бенет поглежда към таблото на алармата близо до вратата на спалнята. Червена светлина сигнализира за нарушение на сигурността в Зона 1 — входната врата, но алармата не е активирана, така че влизането с взлом не е съпроводено от оглушителен звук и никакво съобщение няма да стигне до охранителната служба или полицейския участък.

Стъпки по керамичния под на първия етаж, бързи и шумни. Но само един чифт стъпки. Един нарушител. Очевидно не се притеснява, че вдига шум. Има известна логика. Трябвало е да внимава само, докато счупи стъклото отвън. Озовавайки се веднъж вътре, няма нужда

да се старае да действа безшумно. Особено, ако смята, че в къщата няма никой.

Бенет съобразява бързо. Ранно неделно утро. Беше прекарал целия съботен ден в леглото — само веднъж слезе до кухнята на втория етаж да хапне супа. Който е проучвал мястото е разбрал, че Бенет живее сам и често пътува. Който е наблюдавал къщата днес е надникнал през прозореца на гаража и е видял, че колата я няма, защото е на ремонт. След като никой не влиза и не излиза от къщата и няма движение вътре в нея, при служебен график, включващ обикновено отсъствие от града по два дни в седмицата, най-елементарното заключение би трябвало да бъде, че Бенет не си е вкъщи.

Стъпките по застланото с пътека стълбище преминават в тропане на обувки по дървения под на втория етаж. Там има куп неща за задигане. Само DVD плейърът може да му донесе хилядарка, дори от укривател на крадени вещи. Лаптопът в кабинета му е чисто нов и достатъчно малък за бързо изнасяне. Видеокасетофонът, естествено, също лесно може да се грабне и отмъкне. Божичко, та той би могъл да влезе в кухнята и да свие микровълновата фурна.

Бенет лежи напълно неподвижно — само едната му ръка се пресяга към нощното шкафче. Той отваря бавно чекмеджето, като внимава да е безшумно. Защо да се лиши от единственото си предимство?

Влачене на крака по дървения под на втория етаж. Колебание накъде да свърне. Наляво е дневната. Вдясно са кабинетът и кухнята.

Или право напред, към оставащата част от стълбището за най-горния етаж.

Последният ред стъпала се огъват под тежестта на неканения гост. Чува се дишането му, движенията му са все тъй шумни както на по-долното стълбище. Бенет чува как нарушителят се блъсва в стената и залита назад — вероятно не забелязва в тъмнината, че последната част от пътя му е вита стълба. Жалък опит за европейска архитектура, беше си помислил Бенет при закупуването на къщата, но сега служи да обърка инерцията на неканения гост.

За да не издаде присъствието си, Бенет сядва в леглото, разчитайки повече на коремните си мускули, отколкото на отскока на пружинения матрак. Избърсва потта от очите си, от които ще има

нужда сега. Единствената мека светлина в мрака идва от една улична лампа. Светлината не пада върху Бенет, този контраст дори го скрива още по-добре.

Бенет изпъва ръце напред и приготвя оръжието за стрелба. 38-калибров, пет патронен револвер „Смит & Уесън“, 337PD. Бенет запъва ударника и насочва оръжието към вратата. Той няма да види нашественика, преди последният да стъпи на стълбищната площадка на третия етаж.

Светлинен лъч пада върху стената на стълбището — малък кръг, който се мести напосоки. Лъч от джобно фенерче, който се мъчи да установи какво е обкръжението. Отново стъпки, по-припрени отпреди, след като собственикът им вече се е ориентирал.

Бенет се опитва да брои стъпките, но не успява. Той вижда очертаванията на крадеца в тъмнината, долавя смесицата от миризми на тютюн, на въздуха отвън и пот.

Лъчът светлина се отмества към лявата част на спалнята — за нарушителя към дясната — пробягва по пода, осветява краката на леглото, но пропуска Бенет. Една ръка потупва рамката на вратата. Нашественикът прави две крачки и спира, обзет от паника. Лъчът от фенерчето се отмества по посока на Бенет, осветява лицето му.

Бенет натиска спусъка веднъж. Взрив от червена светлина, барут, противният звук на разкъсана плът. Нашественикът се блъска заднешком в рамката на вратата и надава вик. Бенет стреля отново, когато обърканият мъж понечва да излезе. Куршумът разцепва дървената рамка на вратата. Мъжът вече бяга стремително, препъвайки се надолу по стълбите към втория етаж.

Бенет измъква крака изпод чаршафа. Сяда в леглото, превит в неудобна поза, ушите му още кънтят от изстрелите, пулсът му вибрира в цялото му тяло, пот пълни отново очите му. С пистолета, насочен все тъй безцелно към вратата, чува как тремавите стъпки на нашественика стигат отново до втория етаж.

Бенет смъква бавно един след друг краката си върху килима. Държи пистолета с две ръце далече от тялото си. После тръгва към стълбището.

Шум от втория етаж. Удар в стената. Стон. Тежки стъпки, отекващи върху дървения под.

Фенерчето на нашественика лежи безполезно на стълбищната площадка и Бенет го прескача. Тръгва надолу по стълбите, подпирайки се с лявата си ръка в стената, а с дясната държи пистолета, насочен напред; само пръстите на ходилата му докосват пътеката на стълбите. Ослушва се с наклонена на една страна глава за крадеца, който още не е слязъл на първия етаж. Бенет го чува как диша и кашля. Той няма представа къде го е улучил куршумът.

Тътрене на крака по дървения под, мъжът тръгва отново. Една стъпка по пътеката на стълбите, после тъп удар и едно ранено тяло се препъва и се плъзва надолу до плочките на най-долния етаж.

Бенет, чиито очи леко са привикнали към тъмнината, бързо се спуска по витата стълба и стига до втория етаж. Надниква иззад ъгъла на стълбището и вижда как нашественикът се изправя на крака на най-долния етаж. Бенет се опитва да обмисли вариантите. После решава изобщо да не мисли.

Взема последния ред стъпала по две наведнъж. На последното се препъва и се блъска в стената на коридора на приземния етаж. Когато се обръща, тъмнината е прорязана от три експлозии на светлина. Оглушителният пукот на един, втори, трети изстрел отеква в коридора.

АВГУСТ, 2000

1

Отварям очи малко след четири часа и инстинктивно се пресягам към дясната половина на леглото. Секунда след като ръката ми докосва студената възглавница, осъзнавам, че това се очакваше. Движението ми предизвиква раздвижване от страна на двете кучета, които спят върху леглото — моите мопсове. Горната лампа свети и единият от тях, Джейк, по-възрастният и черен като мастило мопс, прикляква и ме гледа очаквателно.

— Не — казвам, за да го извадя от заблуждението му, че ще има разходка и храна толкова рано.

Това кара малката Маги да скокне на крака. Козината ѝ е бежово-кафява, като цвета на кафе със сметана. Тя отива при Джейк, стъпвайки върху документа, лежащ на леглото ми. Наблюдавам я през мъглата на съня; ярко осветената стая и думите на телевизионния говорител са в пълен контраст с притихналата тъмнина зад прозореца.

— Не — повтарям и посягам към документа. Това е писмената справка, която съм прочел поне десет пъти, откакто преди две седмици се появи върху бюрото ми. Документът е разтворен на последната страница — заключението от юридическия анализ, който потвърждаваше казаното от мен.

„Накратко, аз съм съгласен със заключенията на Джон Солидей. Съгласно щатския закон, така както аз го тълкувам, документите за номинирането на главния прокурор Лангдън Тротър са невалидни. Следователно той е дисквалифициран като кандидат за длъжността губернатор. Може да бъде подадено съответното възражение за изваждането му от избирателната бюлетина.“

Изпускам бавна въздишка. Нашият опонент в надпреварата за губернатор няма право да се кандидатира.

Господи, все още помня как преди няколко седмици ми се обадиха от щатската избирателна комисия, по-точно от клона ѝ тук, в града. Бях им телефонира, за да уредят възможност да прегледаме петициите на Тротър, съдържащи необходимите му над десет хиляди подписа, за да участва в първичните избори на републиканците за губернатор. Единственото, което искахме, беше да прегледаме петициите за фалшиви подписи, за починали хора или за хора, които биха се заклели, че никога не са се подписвали. Търсехме единствено някакво отрицателно обществено мнение за Тротър. По дяволите, човекът беше издигнат за първичните избори като единствен кандидат, поне *някой* трябваше да хвърли поглед върху петициите му.

— Най-добре е да дойдете тук лично — каза ми членът на избирателната комисия. Той беше наш човек, демократ.

— Нужно ми е само копие — поясних.

— Трябва лично да ги прегледате — настоя той.

И тъй, отидох, раздразнен повече от всякога. Човекът остави върху бюрото първия свитък от петициите и се усмихна. Разгърнах първата страница с намерението да продължа и спрях.

— Това е копие — казах. — Може ли да видя оригинала?

— Това е оригиналът — отвърна той.

— Не, не е.

Повиках го с ръка и му посочих първата страница от документите за номинация на Тротър, заявлението за кандидатура. Това е документът, с който кандидатът официално „приема“ поканата от подписалите петициите да кандидатства за поста. Всъщност това е правна фикция — самият Тротър беше подготвил петициите, нямаше нужда *някой* да го „кани“. Но на теория всички тези хора го умоляват да се кандидатира и той казва: „Е, добре“. Това той прави, като подписва заявлението за кандидатура.

— Погледнете — посочих му аз. — Това не е оригиналното мастило. Това е фотокопие.

— Да — съгласи се служителят с широка усмивка. — Напълно вярно.

Обърнах тази страница, за да погледна самите петиции от хората, които се бяха подписали, за да включат Тротър в избирателната бюлетина. Те бяха изписани с оригиналното мастило. Това бяха

оригиналните петиции. Върнах се на първата страница и прекарах длан върху нея.

Събрах две и две и скочих от стола си.

Ланг Тротър не беше подал оригиналното заявление за кандидатура. Беше подал фотокопие. Подаването на заявление за кандидатура е изискване, абсолютна предпоставка за кандидатстване за губернатор или какъвто и да е друг пост. И въпреки че не е известно да има съдебно решение по този въпрос — а аз трябва да го знам по-добре от всеки друг — в мен няма никакво съмнение, че копие от заявлението за кандидатура е недостатъчно. Знам го и писмената справка върху коленете ми го потвърждава.

„Документите за номинация на главния прокурор Лангдън Тротър са невалидни. Следователно той е дисквалифициран като кандидат за длъжността губернатор.“

Ако ме видите как държа тази справка, ще си помислите, че това е оригиналът на Декларацията за независимост. Дори я съхранявах в дебелия кафяв плик, в който беше изпратена по куриер в кабинета ми преди две седмици. Пликът лежи в краката ми, разкъсан от едната страна, с етикета на изпращача — „Дейл Гарисън & съдружници“, залепен в единия ъгъл. Дейл Гарисън е адвокатът, към когото се обърнахме да потвърди заключението ми — че с това заблуждение в документите му за номиниране, застрашаващият ни фаворит за губернатор, Лангдън Хенри Тротър, е вече история.

Джейк, на ръба да заспи отново, ми хвърля премрежен поглед. Посягам да го помилвам, но телефонният звън го кара да скочи на крака. Скачам и аз. Гледаме се един друг за миг, като и тримата се чудим кой ли може да звъни в четири сутринта.

Гласът ми не е готов за разговор с човек. Успявам да изръмжа едно „Ало“ с дрезгав тон.

Бенет Кеъри заговаря предпазливо, като започва с извинение за обаждането. Готов съм да го прекъсна със саркастична забележка, преди да схвана думите му. Карам го да ги повтори по неговия си равен начин на говорене. След това затварям и отивам до гардероба.

Обличам се за случая, което ще рече, че полагам усилия да спазя приличие посред нощ. Риза с отворена яка, панталони от костюм. Прекарвам влажни пръсти през косата си, след което се запътвам към вратата.

Излизам навън и влажният градски вятър ме удря в лицето. Чувствам се така, сякаш някой ме е набутал под топъл душ против волята ми. Сравнително бързо хващам такси и съобщавам адреса на шофьора. И той като мене не знае къде точно се намира Вайн Стрийт. Казвам му да тръгне на изток по Алегени и да гледа за мигащи червено сирени.

Намираме адреса. Колите на полицейския отряд са спрели по обичайния начин, паркирани хаотично по диагонал на улицата, червените и сините им лампи продължават да мигат, независимо че вече са се отзовали на спешното повикване.

Разпознавам дома на Бенет. Тухлена къща, строена през 80-те години по време на нашествието на юпитата, от цели 170 квадратни метра, струпани в три етажа, за сметка на възможно по-голямо прилежащо към имота пространство отстрани.

На вратата ме спира полицаи. Показвам му документи, които нося със себе си — визитка на адвокатската ни фирма и удостоверение с големината на портфейл, което Щатският върховен съд издава на всеки адвокат, получил правото на адвокатска практика. Полицаят ги одобрява, но ме отвежда настрана от прага на входната врата. Трябва да минем отдругаде, казва той, през плъзгащата се стъклена врата. Преди да ме поведе към вътрешния двор, хвърлям поглед през рамо към трупа върху пода с черни и бели плочки.

След като влизаме през другата врата, имам възможност да огледам по-добре. На приземния етаж на къщата има просторна стая, която някои биха нарекли „всекидневна“, но Бенет очевидно я използва за друго. Стаята с тънък кремав килим и чисто бели стени е пълна с метални гири, една скамейка, върху която лежи метален прът с внушителен брой дискове, подредени от двете ѝ страни, и някакъв уред, наподобяващ висилка, за повдигане до брадата и други прояви на гимнастическата ловкост. От другата страна на коридора има врата за гаража и врата за пералното помещение. С други думи, не ти остава друго, освен да се качиш по стълбите на втория етаж.

Но първо искам да хвърля още един поглед на трупа. Пристъпвам на пръсти с пълното си право — адвокат, който официално оглежда мястото на престъплението. Полицаят се пресяга да ме задържи; някакъв мъж, който прави снимки на трупа, ме изглежда кръвнишки. Оставам на място, но настоявам, че трябва да хвърля един поглед. Казвам им, че съм упълномощен да видя трупа в първоначалната му поза. Това може да е вярно, но може и да не е. Нямам никакъв опит в тази област. В интерес на истината, никога досега не съм виждал труп на самото местопрестъпление.

Трупът лежи по корем, с лице, извърнато на една страна. Бял мъж. За неопитното око изглежда около трийсетгодишен. Брадата му е едnodневна. Лицето му е изкривено в нещо средно между гримаса и вик. Ръцете му са настрани от тялото и подгънати под прав ъгъл — като странични греди на футболен стадион — с дланите надолу. Десният му крак е леко повдигнат и свит. Пак за неопитното око впечатлението е, сякаш лети — впечатление, което оставям за себе си. Носи плетена шапка и черно кожено яке с три доста големи дупки на гърба, оградени от засъхнала кръв. Всъщност кръв има навсякъде, установявам, докато оглеждам наоколо. Пръски по стените и голяма локва под тялото.

Мъж на средна възраст, облечен в зацапано палто и с полицейска значка, закачена за яката, слиза по стълбите. Поглежда към мене, а след това към полицаия зад мене.

— Кой, по дяволите, е този? — и ме посочва с глава.

Показвам отново документите си.

— А, не! Вън. — Размахва показалец към мен. Долавям мириса на одеколона му за след бръснене.

— Това е неговата къща — възразявам.

— Това е *нашата* къща — отговаря мъжът. — Място на престъпление.

Стрескаща мисъл, но той има право. Избираме гаража, дъждът навън временно е спрял. Полицаят отваря вратата и аз влизам вътре. Няма никаква кола, макар да си спомням, че Бенет кара никаква сребриста, вносна кола. Единствената следа от нея е маслено петно върху циментовия под. Оранжевата дръжка, използвана за изключване на горното дистанционно управление, виси безжизнено от средата на тавана, близо до единствената електрическа крушка. На двете

странични стени е закована дебела чамова греда с куки за окачване на различни инструменти за работа по двора и почистване на сняг. Дори и при наличието на всички тези инструменти и стари мрежи за прозорци, подпрени на една от стените до кутии с блажна боя, гаражът изглежда напълно празен без автомобил в него.

На гаражната врата има малък квадратен прозорец. През него виждам малка група съседи, скупчени отвън. Изпълва ме леко угризение на съвестта заради Бенет.

Вратата се отваря. Влиза мъж, облечен с риза, без вратовръзка.

— Детектив Ерик Пейли — представя се той.

Ръкуваме се.

— Джон Солидей.

Детектив Пейли има дълго, спокойно, силно набраздено лице и изразителни очи. Прилича на добродушен баща.

— Малко съм любопитен защо мистър Кеъри е повикал адвокат.

— Повикал е приятел. Ние работим заедно.

Пейли вдига ръка и се изхилва самодоволно.

— Така значи — приятел. Но един приятел няма право да разговаря с него точно в този момент.

— Тогавя съм негов адвокат. И искам да го видя веднага.

Детективът свива устни и кима разсеяно към тавана.

— Може да разговаряте с него — казва го така, сякаш проявява голямо великодушие. Напуска гаража, без да съм го залял с поток от благодарности.

След малко Бенет влиза в гаража. Той е гол, само по боксерки, и е загърнат с одеяло. Бенет е доста едър мъж, над метър и осемдесет, с дебел врат, широки рамене и атлетично тяло. За първи път го виждам без риза. Има физика, на която може да завиди всеки мъж на средна възраст — корем с меки гънки, твърди и силно изразени мускули, които сякаш ще изскочат от кожата му; единственият му дефект е петсантиметровият назъбен белег в горната част на гърдите, точно под рамото му, което се подава от одеялото.

Очите му са разбираемо мрачни, цялата му стойка е някак променена. Смолисточерната коса закрива лицето му, падайки от двете страни на съвършено правия ѝ път в средата във формата на рога на овен над очите чак до бузите. Явно не съм забелязвал колко дълга е косата му, защото когато е на работа, той я носи сресана назад. В

сегашното си състояние Бен би могъл да мине за рокер в стил гръндж, макар че със своите двайсет и девет години доста е попрехвърлил възрастовата граница. Бенет не изглежда светски човек, но със сигурност създава впечатлението, че води активен живот извън работно време. Въпреки това ръстът и физиката му изглеждат несъвместими с образа на потърпевш.

Някакъв човек застава зад него. Кимвам на мъжа, който вероятно е друг детектив. Без да ми отговори, мъжът затваря вратата след себе си.

Бенет ме поглежда глуповато, дори с известно притеснение.

— Здравсти, Джон — казва той. В гласа му не се долавя обичайния дълбок резонанс; сега е тих и треперещ.

Поставям ръката си върху рамото му.

— Добре ли си, Бен? Боже Господи!

— Предполагам — отвърща той; адамовата му ябълка подскача бясно. — Убих човек.

— Просто си се защитавал. — Търся погледа му, докато очите ни се срещат. — Има голяма разлика. Той е влязъл с взлом в дома ти и ти си се защитавал.

Бенет обмисля казаното или пък потъва в собствените си мисли. Избърсва с ръка устата си и изпуска въздишка.

Очите ми се връщат върху белега под рамото му.

— Това от снощи ли е? Онзи човек ли ти го причини?

Бенет свежда поглед, после се загръща по-плътено с одеялото.

— Боже — казва той, — та аз всъщност съм гол. — Потреперва. — Не, този белег е от двайсет години. Защо?

— Просто питам.

— Вече планираш защитата ми, така ли? — пита Бен. — Самозащитата е по-оправдана, ако той пръв ме беше ранил, нали?

Лицето ми почервенява.

— Не говори глупости.

— Убих човек, Джон.

— Ей, Бен, а как е трябвало да постъпиш? Той е влязъл с взлом в дома ти.

— Да. — Бенет извърща очи към тавана и задържа погледа си там. Очевидно мисли за нещо друго. — Според теб какво ще каже шефът?

— Не се тревожи за шефа.

— Не избрах най-подходящия момент, а?

— Ти нямаш нищо общо с подходящия момент.

— Да, но все пак... Три месеца до изборите?

— Бенет, чуй ме. Не се тревожи за Тъли. Да не мислиш, че той би предпочел този задник да те беше убил?

Устните на Бенет се разтварят. Езикът издува бузата му. Издава съвсем тих кикот — нервен смях.

— В случая, ще се позова на Петата поправка — отвърща той.

Полицаяте избират кухнята на Бенет като място, където той може да седи и чака, докато ченгетата си вършат работата и дойде времето да го разпитат. Оставям Бенет с предупреждението, което самият той вероятно е давал на някои от клиентите си — не казвай нито дума на никого, дори „здрости“ — и слизам обратно долу. Полицаяте сигурно щяха да свършат по-добра работа от това да не ме изпускат от поглед, но това е единственото, което могат да правят, за да не внасят самите те бъркотия на мястото на престъплението. В най-добрия случай огромният брой униформени и цивилни ченгета и технически лица представлява организиран хаос.

Излизам навън и на тротоара намирам номер по клетъчния си телефон. Дон Грир едва ли очаква обаждане от мен посред нощ и със сигурност няма да очаква добри новини, като чуе гласа ми. Дон Грир е пресекретарят на щатския сенатор Грант Тъли, моя шеф. Сенаторът е издигнат от демократите за кандидат за губернатор и използва Дон за политическата си дейност. Освен това Грант Тъли е и лидер на мнозинството в Сената, така че Дон е също така и държавен служител. Човек трудно може да раздели двете дейности, защото всичко, което сенаторът върши, е политика, ако трябва да сме точни.

— Трябва веднага да чуеш това — казвам му аз.

Историята звучи по следния начин. Бенет се събудил от шум, предизвикан от човек, нахлул в дома му. Когато чул, че нарушителят се качва по стълбите, той взел пистолета си. Нарушителят влязъл в спалнята и Бенет стрелял два пъти, като го улучил веднъж, както личи, в рамото. После Бенет тръгнал след нарушителя, който побягнал надолу по стълбите. Той го следвал на разстояние и само се слушвал, но продължил да слиза след него до приземния етаж. Там, виждайки в тъмнината фигурата на мъжа, изстрелял още три куршума и го убил.

Оказва се, че е застрелял нарушителя в гръб. Това е очевидният проблем, ако изобщо има проблем. Този проблем навежда на мисълта за убийство с цел отмъщение, щом е застрелян крадец с празни ръце, докато е бягал от къщата. Другият скрит проблем е, че нарушителят не

е имал пистолет. Носел е железен лост, който е използвал, за да счупи стъклото на вратата, за да проникне в къщата. Пистолет срещу парче желязо.

— Велики Боже! — смотолевя Дон. — Той добре ли е?

— Изглежда добре, но се чувства зле заради станалото.

— Застрелял го е в гръб?

— Той не е знаел, че човекът се е обърнал с гръб към него — обяснявам аз. — Било е тъмно.

— Добре. Ти го казваш. — От другия край на линията чувам глас, по-скоро стон.

— Компания ли си имаш, Дон? — питам. Той живее сам, също както вече и аз. — Мъжка или женска?

Дон се кикоти.

— Слушай — продължавам аз, — познаваме ли някого в участъка?

— В полицейския ли? Не знам. С висок чин ли?

— Мамка му, и аз не знам. — Изсумтявам. Не съм свикнал да нямам готов отговор. Като главен съветник на сенатор Тъли съм се срещал с почти всички важни клечки в града. Но с ченгета? Не мога да се сетя как се казва директора на полицията, а освен това не го познавам.

— Трябва да сме предпазливи — казва Дон. — Това телефонно обаждане може да ни навреди.

Дъждът отново започва да вали. Пристъпвам от крак на крак.

— Сигурно. Просто искам да съм сигурен, че ще се отнасят добре с него. Това е всичко.

— Може би е по-добре да не се обаждаш ти. Ще говоря със сенатора, двамата ще измислим нещо. Ти се върни да се погрижиш за твоя човек.

Изключвам клетъчния телефон и тръгвам обратно към стълбите. Един полицаи се опитва да ме спре, когато влизам отново, но аз съм твърде възбуден, за да му обърна внимание и той тръгва след мен по стълбите, като ми крещи, докато детектив Пейли не го отпраща. През цялото време дори не поглеждам към ядосаното ченге, което съвсем го вбесява. Малко удоволствие.

Бенет все още е с боксерките и с одеялото около раменете си. Сядам на другия стол до малката кухненска маса.

— По-добре да не разговаряме с тях тази нощ — казвам му. — Утре ще ти осигурим подходящ адвокат. Пол Райли. Или може би Дейл Гарисън. Дотогава си кротувай.

Детектив Пейли отново се приближава към нас. Мъкне един стол от трапезарията. Оглеждам го повторно и достигам до същото заключение. Той изглежда бащински настроен, загрижен, търпелив. Сега ръкавите на ризата му са навити. Очите му са уморени и кървясали. Вероятно до края на дежурството му са оставали няколко часа, когато се е получило това повикване. Сега вече няма да си легне по-рано от днес следобед.

— Тежка нощ — обръща се той към двама ни. Бенет е все още неотзивчив.

Понечвам да изнеса речта си, определена за детектива — никакви разпити тази нощ, ще поддържаме връзка — но решавам да изчакам, да разбера какво става. Ако детективът няма намерение да навреди на Бен, може да влоша положението, като го карам да мълчи.

— Мисля, че клиентът ми е в шок — казвам.

— Естествено. — Гласът му е изненадващо тих, висок шепот. Вероятно му помага при работа — не при грубата, а при разпитите. Той е доброто ченге в рутинните си задължения.

— Установихте ли нещо, детектив? — питам го. — Какво е правил онзи мъж в къщата?

Пейли се намръщва. Челото му е плътно и силно набраздено.

— Моето предположение е, че е бил обикновен крадец.

— Един крадец задига вещи — възразявам аз. — Имал е възможност да открадне доста неща, но се е запътил направо към спалнята на Бен.

— Точно там са примамливите вещи, господин адвокат. Ценностите. — Детективът говори със силен градски акцент, произнасяйки „адвокат“ почти без първото „а“. — Ако е искал да убие вашия клиент, вероятно е щял да носи нещо повече от железен лост.

— И с железен лост можеш да убиеш.

— Искам да ми върнете пистолета — проговаря Бенет за първи път. Това привлича вниманието както на детектива, така и моето. Пресягам се и го хващам за ръката. Той я отдръпва.

Пейли повдига рамене.

— Ще имаме грижата.

Бенет присвива очи. Върнал се е в действителността.

— За какво ще имате грижата?

— Вероятно ще го задържим за известно време — пояснява Пейли.

— Защо?

Пейли разперва ръце.

— Хайде, господин Кеъри. Та вие сте адвокат.

Никой от нас не отговаря. Това е вещественно доказателство, иска да каже той.

— Боите ли се за живота си, господин Кеъри?

Примигвайки бавно, Бенет обмисля въпроса. Всъщност повечето от движенията му са забавени. Очите му са хлътнали от стреса и липсата на сън. Лицето му е бледо с изключение на две червени петна на бузите.

— Не знам от какво се боя — отговаря той.

— Мисля, че тук трябва да спрем — намесвам се аз. — Господин детектив, с удоволствие ще ви дадем показания, но смятам, че преди това клиентът ми има нужда от няколко часа сън.

— Може и сега — вмята Бенет, вторачил поглед в кухненската маса.

— Не — казвам на детектива. — Ще ви се обадим, да речем около обед...

— Не. — Бенет издиша силно и изправя гръб. — Каквото и да искате да знаете, е добре.

— Не — настоявам аз. — Ще говорим по-късно с...

— Просто искам да преповторим отново две неща.

Поглеждам към клиента си, после към Пейли.

— Разговаряли ли сте вече?

Пейли изглежда доволен да ми съобщи новината.

— Обсъдихме случилото се преди час.

Вторачвам се в Бенет и го чакам да ме погледне, за да му покажа, колко съм ядосан. Той само премигва и възвръща объркания си втренчен поглед.

— След като е поискал адвокат — започвам аз, — нямате право...

— Той не е искал адвокат, господин Солидей. — Детективът очевидно се радва на факта, че адвокатът не е имал възможност да

затвори устата на клиента си.

— Човекът е прав, Джон — обажда се Бенет. — Доброволно предложих да съдействам. Казах му същото, което разказах и на тебе.

Отпускам се назад на стола.

— Бих искал да видя записките, които сте направили — казвам на Пейли.

— Не съм се и съмнявал, че ще ги поискате, господин адвокат. Само че няма да ги получите. — Той кима към Бен. — Наистина, само още две уточнения.

— Не — възразявам аз.

— Джон, няма нищо — намесва се Бенет и придърпва одеялото около себе си.

— За виковете — продължава Пейли. — Не си спомняте да сте казвали нещо на мъжа, така ли?

Бенет клати глава — не.

— Или той на вас?

Изкашлям се.

— Поне ми изяснете за какво става дума, господин детектив.

Пейли ме гледа известно време. Предполагам, че можеше да ми каже да си гледам работата. Но като се има предвид всичко дотук, той като че ли се справя с лекота.

— Един съсед е чул викове — обяснява ми той.

Бенет събира ръце върху масата.

— Вече казах. Ако твърдите, че той е викал, ще го приема. Но аз не съм го чул. Сигурно ушите ми са бучали от изстрелите. Помня, че сърцето ми биеше лудо. Всичко стана толкова бързо...

— Разбрахте — намесих се аз. — Бен не е чул нищо.

Известно време детективът гледа замислено Бенет, после кима решително с глава.

— Вероятно е било шок. Очевидно той не е очаквал, че ще стреляте в него. — Пейли се изправя от стола си и се приближава до Бенет. Хваща го за рамото. — И аз щях да направя същото — казва и леко разтърсва Бенет. — Само че щях да го сваля още в спалнята.

— В какво положение се намираме, господин детектив? — питам аз.

Той прави физиономия.

— От вашата гледна точка ли? Всичко е чисто. Оправдано. Ако човек не може да застреля нарушител в дома си, то тогава кого може да застреля?

Казвам наум молитва. Поглеждам към Бен, който се държи сякаш не е чул думите на детектива.

— Какво искате да кажете с това „от вашата гледна точка“?

— Ами... — Пейли поглежда над главата ми — ако сметна, че някой е искал да нападне господин Кеъри, ще ми се да разбере кой е той и причината за това. Но този човек просто е влязъл да краде. Вероятно е видял, че колата я няма в гаража и е решил, че господин Кеъри е извън града. Това е хубав квартал, хубава къща — има много неща за крадене. Човекът е носил железен лост и торба, за да нахвърля в нея ценните предмети. Не е възнамерявал да упражни насилие.

Въздъхвам.

— Значи приключихме.

— Ще установим самоличността му. Ще разследваме нещата, които пасват. — Той се накланя към мене. — Но нека кажем, че освен за самоличността му, не би трябвало да очаквате да се чуем отново.

Изправям се и му подавам ръка.

— Благодаря ви.

Бенет бавно поклаща глава. Вече сме сами в кухнята. Глъчката в къщата постепенно затихва. Видяха всичко, което искаха да видят. Ченгетата се изнизват в индийска нишка.

— Трябва да се опиташ да забравиш за станалото, Бен — казвам тихо аз. — Било е лош сън.

— Той щеше да ме убие.

Бен гледа навън през прозореца на кухнята, макар че едва ли вижда нещо повече от собственото си отражение. Вероятно има нужда да повярва в това. Не би искал да си мисли, че е убил човек, който е възнамерявал да отмъкне часовник „Ролекс“ или диамант. Обръщам се и виждам Пейли да ми помахва мълчаливо на тръгване, давайки ми да разбере, че той е последният от групата. Пак се обръщам към Бенет, в чието изражение сега се чете чиста агония.

Намирам се в колата си и карам в западна посока. Останах при Бен, след като полицаите си тръгнаха. Той дори не се опита да поспи, само се взираше безцелно над чашата с димящо кафе, притисната между дланите му. След като се съмна, двамата отидохме с такси до дома ми, откъдето взех колата си и го закарах до гимнастическия му салон. Не знам дали Бенет изпитваше желание да поспортува, но там поне би могъл да си вземе душ и да се преоблече.

Днес щатският сенатор Грант Тъли ще произнася реч в една профсъюзна зала в западната част на града. Ще говори пред афроамериканска публика, която вероятно е най-мощната политическа коалиция на малцинства в щата.

Грант Тъли е син на бившия сенатор Саймън Тъли, който като че ли беше останал завинаги на този пост, но преди десет години предаде щафетата на сина си. Грант беше на зрялата възраст от двацет и девет години, когато го избраха за първия му мандат. Беше преизбиран два пъти — на трийсет и три и на трийсет и седем години, а сега беше преполовил третия си четиригодишен мандат. Областта, която той представлява, в общи линии е самият град — или по-скоро, неговата южна половина, населена предимно от демократи. Това означава, че сенаторът можеше да остане на този пост до края на живота си, без страха от предизвикателството на първичните избори и без допустимия риск да бъде победен от републиканец.

Но сега сенаторът е кандидат за губернатор. Той спечели в едни оспорвани първични избори, като получи почти седемдесет процента от гласовете. Противникът му в общите избори — кандидатът на републиканците — е щатският главен прокурор Лангдън Тротър. Пред Тротър нямаше никаква заплаха, тъй като спазваше правилото на републиканците да се отстраняват протестиращите и избягваше да влиза във вътрешнопартийни пререкания.

Понастоящем Грант Тъли е лидер на мнозинството в щатския сенат. Това означава, че той на практика ръководи сената. Демократите имат осемнайсет от общо двацет и седем места. Кое то пък означава,

че ако искате да прокарате някой закон в сената, то трябва да получите одобрението на сенатор Тъли.

Моята длъжност е главен юридически съветник на лидера на мнозинството или казано другояче, аз съм адвокат на сенатор Тъли. Давам съвети на сенатора за поставените за разглеждане законопроекти — обяснявам му действието на закона, кого засяга — и го превеждам през правните препятствия, които съпътстват поста му. Бенет Кеъри е мой заместник, единственият друг адвокат от личния състав на пълен работен ден.

Това са ролите ни като държавни служители. В допълнение Грант Тъли е председател на щатската Демократическа партия. Той държи касата и той решава къде, колко и на кого да даде, когато се стигне до кампании. Така че, аз се явявам също и съветник на щатската Демократическа партия. В тази си роля превеждам сенатора, както и останалите демократи на изборни длъжности, през лабиринта от закони за участие в избори, в самите избори, в набирането на средства за кампанията и други подобни. В тази политическа работа Бенет Кеъри също е мой заместник.

Или казано накратко, Грант Тъли е най-влиятелният демократ в щата. Той ръководи сената — щатската камара на представителите е републиканска — и щатската Демократическа партия. Нито един щогоде умен демократ не предприема стъпка без одобрението му и всеки стои настрана, ако той поиска да се кандидатира за губернатор.

По това време на годината сенатът не е в сесия, така че почти цялото си работно време отделям за изборите. Засега най-важното е надпреварата за губернаторския пост. Това е най-големият приоритет, не само защото шефът ми е единият от кандидатите, но най-вече защото губернаторът назначава на платени постове хиляди хора. Всъщност, това е ключът към политиката — видовете работа. Хората, които назначаваш, се превръщат също така в извънщатни сътрудници, твоята армия, която продава билети за набиране на средства, агитира съседите и провежда телефонни разговори в извънслужебното си време. Тези хора се трудят усърдно, защото в действителност тяхната работа зависи от твоето преизбиране. Колкото по-голяма е армията ти, толкова по-успешна е кампанията ти и по-лесно можеш да дадеш „под наем“ служителите си за други кампании, а после, когато имаш нужда, да поискаш услуга.

Републиканците бяха контролирали кабинета на губернатора цели шестнайсет години. Което означава, че едно цяло поколение служители в щатската управа се бяха устроили в столицата на щата. Това се превръща в затворен кръг — очевидно превъзходство на републиканците от гледна точка на работната ръка. Но сегашният губернатор се оттегля и сенатор Грант Тъли се надява да премахне тази републиканска пречка, спъваща развитието.

Моментът на произшествието с Бенет — в разгара на общите избори — е повече от неблагоприятен. Сенатор Тъли предпочита да научи лошите новини без забавяне. За целта отивам лично при него.

Стигам до профсъюзната зала по време, когато сенаторът трябва вече да приключва с бележките си. Докато прекосявам фойето, чувам аплодисментите.

Сенатор Грант Тъли е застанал прав зад катедра, поставена на сцена; зад него са седнали на столове трима афроамерикански водачи, до тях седи Джейсън Тауър, шефът на щаба на сенатора, също афроамериканец. На плаката върху завесата, с червени и сини букви е изписано „Тъли 2000“.

Публиката е от „Коалиция за расов напредък“, политически активна групировка, която набра значителна мощ през последните десет години. Тя успя да увеличи регистрирането на гласоподаватели от афроамериканската общност с близо двайсет процента, но по-важното беше, че увеличи гласувалите избиратели с трийсет процента.

— Ще назнача представители на малцинствата в моя екип — казва сенаторът сред аплодисменти. — Ще назнача представители на малцинствата на най-високи постове в щата.

Промъквам се зад публиката, където ще остана. По моя преценка в залата има над триста души.

— В този много специален ден, дами и господа, аз ви обещавам, че ще увеличи участието на афроамериканците в политическата система до непознати досега мащаби!

Сенаторът може да се измъкне с подобни реторики по-добре от всеки друг бял мъж в града. Причината е, че той вярва в това, което казва. Западната част на града влиза в избирателния район на сенатора и обхваща най-бедното население на щата. Едно време се говореше — в южната част — че тук ще те убият за двайсет долара. В западната част изобщо не са виждали банкнота от двайсет долара. Но сенатор

Тъли счита за важно да поощри с данъчни облекчения бизнеса в тази част и да прояви личен интерес в подобряване условията в училищата. Той е запретнал ръкави да оправи западната част и хората тук го знаят.

— Да възстановим безплатните лекарски прегледи за нашите деца — продължава той. — Безплатни очни прегледи. Безплатни ушни прегледи. — Тълпата се взривява, това е тема, повдигана и преди. — Защото дете, което не може да вижда, ще се превърне в дете, което не може да чете. А дете, което не може да чете — гласът на сенатора се извисява с нарастване на аплодисментите и накрая той почти крещи, — е дете, което не може да съперничи на останалите. Да не обръщаме гръб на невинните деца!

Сенатор Тъли оглежда с уверен поглед публиката си. Разпознава доста от лицата. Прекарва не малка част от времето си в тези квартали. Най-силната му проява е да свири на пиано в църквите, всяка неделя в различна. Мисля, че преди да дойде тук днес, се е отбил в две църкви. Това е негова лична инициатива. От законодателна гледна точка той е и добър лидер. Никога не пропуска възможността да го напомни на хората.

— Обърнах се към лидерите в камарата на представителите да приемат моя закон за ограничаване на грабителските наеми! Нека помогнем на най-бедните и слаби членове на нашето общество да не попадат под тежестта на безбожните лихвени проценти! Тук не става въпрос за бели и черни — става въпрос за това кое е редно и кое не е!

Със сигурност сенаторът беше успял да напипа слабото място на слушателите си. През този последен мандат той подкрепи закон за регулиране дейността на финансови фирми, които принуждават възрастни и бедни хора, най-често от малцинствата, да ипотекират неизгодно жилищата си, като ги впримчват в дългосрочни сделки с високи лихви, високи първоначални вноски и глоби, които, естествено, приключват с изземване на имота. Коалицията, пред която говори сенаторът, играе голяма роля в тези усилия, и те знаят, че могат да разчитат на Грант Тъли.

— Нека не връщаме назад стрелките на часовника! Нека не пречим на положителните промени! Нека не орязваме помощите за местните програми и училища! Нека не спираме това, което е започнато! Нека вървим към следващото ниво!

Завършвайки последното изречение, сенаторът удря по катедрата.

Тълпата се изправя на крака. Речта е приключила. Тръгвам по пътеката и намирам Доналд Грир, говорителя на сенатора, застанал в първата редица на аплодиращите. Той ме поглежда така, сякаш го заговарям, както е под душа. Накланя се към мене.

— Какво става с онази работа?

Килвам глава.

— Не тук, в колата — казвам аз.

Минават още двацет минути в ръкостискане и прегръдки. Междувременно подхвърлих ключовете от колата си на един от двамата помощници, придружаващи сенатора и Дон Грир. Той ще прибере колата ми. Аз трябва да разговарям със сенатора.

— И тъй, Джон?

Гласът на сенатора извън сцената, е тих, почти момчешки. Сенаторът се намира на задната седалка на луксозна лимузина заедно с мен и Дон. Едно от предимствата да си лидер на мнозинството е кола с шофьор. Джейсън Тауър беше останал да разговаря с членовете на коалицията, преди да отиде на следващото събрание днес.

Грант Тъли има вид на сенатор. На трийсет и осем години, той е висок малко под метър и осемдесет, с пясъчноруса коса и бебешко лице. Първите сиви ивици в бакенбардите и новообразувалите се бръчици около очите му са достатъчни, за да компенсират иначе прекалено младежкия му външен вид. Той изглежда млад, хубав и изпълнен с достойнство.

— Разкажи ми за Бенет — казва сенаторът.

— Току-що го оставих в гимнастическия салон да разпусне малко и да вземе душ — отвърщам. — Добре се справя.

— Какво казват те? От полицията?

— Наричат го стрелба при самозащита. При самозащита, мисля, че така го наричат. Бен е чист.

— Много добре. — Седналият до вратата сенатор потропва с пръсти по стъклото.

— Бен смята, че човекът се е опитал да го убие — добавям. — Според полицаите е бил обикновен крадец.

— Ммм-хм. — Сенаторът кима разсеяно. Подробностите не го интересуват много. Мисли за последствията. Новинарски версии,

отражение върху кампанията.

Дон Грир, сместен между двама ни, се обръща към мен.

— А ти какво мислиш?

Въздъхвам.

— Не знам. Мъжът имаше железен лост за разбиване на врата и торба за крадените вещи. Не ми изглеждаше да е планирал да посяга на живота му.

— И в двата случая — заявява Дон, — това е човек, проникнал с взлом в дома му.

— Има спорно тълкуване — казвам аз. — Стреляне по човек в гръб.

— Кажете нещо за мъжа, проникнал в къщата — намесва се сенаторът, сякаш пренебрегвайки забележката ми.

Поклащам глава.

— Все още не е разпознат.

Мълчание. Понякога разговорите с Грант могат да са мъчителни. Той не изпитва необходимост да запълва паузите и никога не бърза да говори.

— Бял или чернокож? — пита Дон.

— Бял.

Сенаторът мълчи. Дон Грир хапе устната си.

— Подходящ момент, обаче — отбелязвам. — Когато подготвят утрешното издание, вече няма да е новина.

— Няма да е същата новина — казва Грант.

Така е. Ще има завъртане до времето за утрешните новини, вече няма да са само плашещите факти, а по-вероятно някаква реакция. Дали ще има реакция?

— „Уоч“ вероятно ще го отрази онлайн — обажда се Дон. — Трябва да открием репортера.

— Ти говори с него, Джон — нарежда ми сенаторът. — Това не трябва да идва от Дон.

— Добре, но аз съм негов адвокат.

Сенатор Тъли ме поглежда.

— Щом като не го обвиняват, Бен няма нужда от адвокат. Ти си приятел, който е бил там, следователно имаш право да коментираш.

— Добре. Мисля, че Бенет иска да разговаря с теб, сенаторе. — Винаги наричам Грант „сенатор“ пред други хора.

— Разбира се. Добре.

Седим в мълчание. Поглеждам през прозореца. Минаваме покрай училище, което е празно — днес е неделя. Две чернокожи деца в кожени якета и с ярки носни кърпи около главите, са седнали на стъпалата и оглеждат подозрително колата ни.

— Това не е най-подходящият момент — казвам.

— Станалото, станало — отвръща сенаторът. — Ще разрешим нещата.

След като обядвах, се връщам в офиса — неделя е. Съдружник съм в адвокатската фирма „Сийтън, Хърш и Шарп“. „Сийтън, Хърш“ с двеста адвокати в нея се намира срещу съдебната палата на щата в центъра на търговския район. Имаме цели петнайсет различни отдела: корпоративен, за фалити, здравеопазване, управление на финанси. Само назовете проблема и фирмата ще създаде отдел за него. В съдебно процесуалния отдел, където е и Бен, не върша кой знае колко работа, но двамата с него всъщност представляваме цял отдел от двама души, занимаващ се със закона за изборите. Ние изпълняваме политически задачи за Демократическата партия, като сметките се изплащат чрез фирмата. Освен щатската си работа като сенатор, Грант Тъли поема и някои големи търговски клиенти, които искат да имат вземане-даване с него, после пробутва работата на други адвокати. Той докарва сносен годишен приход, но повече от всичко фирмата иска заглавната част на бланките си с имената на двамата Тъли. Казвам „дваемата Тъли“, защото бащата на Грант, бившият сенатор Саймън Тъли, продължава често да прекрачва прага на фирмата.

Работя в „Сийтън, Хърш“, защото Грант иска да съм му подръка, независимо дали върша нещо за него или за другите демократи. В ролята си на правен съветник на щатската Демократическа партия по същество аз представлявам всеки техен щатски представител или сенатор, поне що се отнася до официалните им длъжности. Това означава, че прекарвам по-голяма част от времето си да направлявам сенатора и партията през минното поле, което представляват избирателните закони и кампаниите в нашия щат. Съществуват правила за политически реклами, събиране на средства, участие в избори и т.н., по които съм станал експерт. Правилата са твърде сложни, но точно така ги иска политическата институция. Служителите на изборна длъжност разполагат с хора като мен, за да им кажат кое какво е. Външните лица, които нямат подкрепата на републиканците или демократите, обикновено се стараят да ни догонят.

Работата е за повече от двама човека, но в общи линии ние с Бенет се справяме. Аз съм със сенатора, откакто преди десет години той започна политическата си кариера, така че досега съм научил повечето правила наизуст — по дяволите, та аз съм написал половината от тях за одобрение от Сената! Всичко това означава, че моите знания са редки и представляват ценна стока. Означава още, че по-голямата част от демократите в града и останалите в щата ме притежават. Някои, повече от други.

Това съм аз, като в черупка. Познавам изборите, познавам и хората.

Влизам в Интернет от компютъра си, за да прочета новините. Говорителят на сенатора, Дон Грир, позна: местният ни вестник „Дейли Уоч“ отразява произшествието в интернет изданието си. Не е най-голямата новина, което е успокояващо. Може би в един град, където убийства стават всеки ден, въпросният случай не прави особено впечатление. Той е третият поред под новината за американска подводница, навлязла по невнимание в китайски води, и под статия за спор във Вашингтон относно намаляване на данъците.

Но независимо дали случаят е трети поред, или не, заглавието му е достатъчно да покачи адреналина. Часът на отразяването беше 9:15. МЕСТЕН ЖИТЕЛ УБИВА ЧОВЕК, ПРОНИКНАЛ С ВЗЛОМ В ДОМА МУ. В статията се казваше, че полицията разследва обстоятелствата около смъртта на крадец, влязъл с взлом в къща на Норт Вайн Стрийт късно снощи. Нарушителят, на име Брайън Денинг О’Шей, трийсет и седем годишен, живеел в югоизточната част. Уилям Бенет Кеъри, местен адвокат, очевидно застрелял О’Шей в гръб, когато последният побягнал от дома му.

Улавям се, че съм покрил устатата си с ръка. Хубаво са извъртели нещата. Пропуснат е фактът, че в къщата е било тъмно като в рог. Пропуснат е фактът, че когато се е събудил, Бен видял някакъв мъж да влиза в спалнята му. Пропуснат е факта, че полицията го оневини.

Завъртам стола си. Бенет Кеъри е застанал на вратата.

— Как си, Бен?

Бенет свива рамене. Облечен е с бяла официална риза, без връзка, и тъмносини панталони. Косата му е още мокра. Обул е мокасините си на бос крак — извинете го, че е забравил да си сложи чорапи.

— По-добре ли си? — питам.

Той продължава да стои на прага; изглежда неловко и кибритлия. Това някак му отива. На пръв поглед ще решите, че Бенет Кеъри е покорител на женски сърца, обаятелен, с добре поддържани ръце, елегантно облечен адвокат по корпоративни дела, готов да подпали света. Очаквате плътен глас, уверено присъствие, весел чар. Но вместо това имате насреща си един свенлив мъж, с тих глас и доста ограничени умения за общуване. Преди всичко той почти не притежава чувство за хумор, което означава, че вечният ми сарказъм се посреща с празен поглед. Той не участва в закачките между колеги, почти открито пренебрегва опитите за флирт от страна на жените във фирмата. Дрехите му са изключително спретнати — току-що изгладени бели ризи, вратовръзки в убити тонове с идеален възел — всичко друго, но не и външен блясък. Единственото загатване за творчески способности, които проявява в работата си, е, когато трябва умело да изготви правен аргумент. Но дори и тогава си проличава характерът му — думите са прости, аргументът е сбит и уместен.

— И аз не знам какво искам — казва Бен. — Не искам да съм тук, но не ми се стои и вкъщи.

— Можеш да останеш у дома — предлагам. — Колкото време искаш.

— О!... Ами, благодаря ти, Джон. Но ще се оправя. — Раздвижва крака, но остава на вратата. — Говори ли със сенатора?

— Дааа.

— Той тук ли е днес?

— Разбира се. Влиза, излиза.

Бенет почесва лицето си.

— Каза ли му?

— Казах му.

— Как реагира?

Посочвам му с длан стол от другата страна на бюрото ми.

— Нали го знаеш какъв е Тъли. „Станалото, станало. Ще се справим.“ — имитирам аз възможно най-добре нашия шеф. — Никой не те обвинява, Бен. За Бога, та как биха могли?

— Да, предполагам. — Бенет взема стола и се отпуска тежко на него. При бръсненето е пропуснал едно място под брадичката. —

Лицето на онзи мъж е непрекъснато пред очите ми. Както го видях да лежи на пода, когато запалих лампата.

— Детективът беше прав. Мъжът не ти е оставил голям избор.

Бенет поглежда зад мен към екрана на компютъра.

— Какво е *това*?

— Първата страница на интернет изданието — отвърщам с полуусмивка, за да смекча удара.

— Ужас! — поклаща глава Бенет.

— Не се безпокой, Бен. Не е на преден план. Има една-две други по-важни новини.

Бенет маха с ръка. Очевидно не съм го убедил.

— А нещо интересно във вестника?

— Узнали са името на извършителя.

Бенет се изправя.

— Как се казва?

— Брайън Денинг О'Шей.

Погледът на Бенет отскача настрани. Лицето му става сериозно и леко преbledнява.

— Мили Боже! — прошепва той.

— Познаваш ли го?

Той поема дълбоко дъх и кима.

— Брайън О'Шей — повтаря сякаш на себе си.

— Разкажи ми.

— Брайън О'Шей. — Прави гримаса. — Случи се, когато бях обвинител в окръжната прокуратура. Беше един от последните ми случаи, някъде преди пет години. Пратих в затвора брата на О'Шей за притежание на наркотици с умисъл. Шон О'Шей, така се казваше. Проведохме акция в югозападната част на града и спипахме доста наркопласъори. В жилището на Шон намерихме над двайсет грама.

— Значи си изпратил в затвора брат му.

— Нещо повече — продължава Бенет. — Аз присъствах лично, разбираш ли? Накараха и помощниците да са там. Ние се появихме, след като полицията обезопаси мястото, но ония настояха адвокатите да присъстват, за да са сигурни, че всичко се прави както трябва. Заповедите за обиск да се приложат съвършено стриктно, доказателствата да се използват по подходящ начин — неща от този род.

Припомням си. Това беше в разгара на призива от страна на целия град да се създаде независим орган, който да отговаря за събирането и преценката на уликите, иззети от местопрестъплението. Адвокати и защитници на гражданските права се оплакваха, че ченгетата фалшифицират улики. Този проблем доведе до създаването на технически отряд към окръжната прокуратура — ТООП — който днес отговаря за тези неща вместо градската полиция.

— Адвокатите на Шон О'Шей твърдяха, че преди ние да се появим, в дома му не е имало никакъв кокаин — продължава Бен.

— Казал е, че сте го подхвърлили?

— О, да — Бен леко се усмихва. — Прокурорите били подхвърлили двацет грама кокаин, както и везни, и пейджър, и пачка банкноти. — Той махва с ръка. — Адвокатите на защитата непрестанно говорят подобни неща. Ако беше водил толкова процеси, колкото мен, и насън ще почнеш да чуваш оплаквания за фалшифициране и подхвърляне на улики. — Изпуска въздишка. — И тъй, арестувахме Шон О'Шей за притежание на наркотици с умисъл. Той вече имаше полицейско досие и му дадоха... колко беше?... Мисля, че от двацет и пет до четирийсет.

— Леле! — възкликвам.

— Да, няма майтап с неща от този род. — Бенет млъква. Винаги съм се чудел, дали понякога на прокурорите им е неприятна работата, която вършат. — Както и да е, братът на Шон нае адвокат и те заведоха дело срещу мен във федералния съд за нарушаване на гражданските права. Твърдяха, че съм нарушил гражданските права на Шон О'Шей и съм подхвърлил фалшиви улики в дома му. — Бен прави малък кръг с показалеца си. — Заведе делото преди около три години. Съдебният иск беше отхвърлен от областния съд. Решението беше внесено за обжалване. Върховният съд го отхвърли — така че, делото е приключено.

— Добре — облягам се назад на стола. — Значи Брайън се вбесява от това, че брат му ще остане в затвора през по-голямата част от съзнателния си живот и от факта, че си го победил в съда.

— Предполагам.

— Ти не го ли позна в къщата си?

— Брайън О'Шей ли? — Бенет свива рамене. — И да съм го виждал, не съм знаел кой е. Може и да е присъствал на процеса на брат

си, но не съм обърнал внимание. Онова дело, което заведе срещу мен, така и не стигна до съда. Така че, не съм се явявал в съдебна зала. С това се занимаваше отделът за граждански дела към прокуратурата.

Да не говорим за факта, че мъжът беше проникнал в къщата на Бен посред нощ. То не е като да са си бърбрили приятно на чаша чай.

— Ами добре. — Навеждам се напред и поставям ръце върху бюрото. — Сега по-добре ли се чувстваш? Този тип е имал намерение да те убие. Ти не си имал избор.

Бен играе с косата си, после пригладва назад паднал над челото му кичур.

— Предполагам, че това ми помага да го имам предвид.

— Хубаво. Ще се обадя на детектива. На Пейли. Той скоро ще го разбере, но поне може и да му спести разследването.

— Добре.

Заобикалям бюрото и хващам Бен за рамото.

— Да се надяваме, че сега ще загърбиш случилото се.

— Аха.

— Ще уведомя и шефа — добавям.

Бен извърта очи и си тръгва.

Влизайки в кабинета на сенатор Грант Тъли, човек има чувството, че влиза в музей. Пълно е с неща, предизвикващи възхищение, но нищо не бива да се пипа. Стаята е правоъгълна; върху дъбовите шкафове покрай дългата стена под прозорците са подредени снимки в рамки на сенатора с различни политически фигури от последните десет години. Две големи черни кожени кресла са оставени до бюро, което е по-забележително с размерите си, отколкото с нещо друго. Представлява обемиста мебел от стара, твърда дървесина, с железни дръжки на чекмеджетата, която смалва седналия на стола с висока облегалка сенатор.

Сенатор Тъли се завърта, вдига ръка и ми кима.

— Задръж ги там, където са и направи нова анкета на общественото мнение. Ако резултатът е над четирийсет процента, ще ги изтеглим от Айзак. — Той гримасничи, докато слуша репликата отсреща. — Да, и трите, но четирийсет процента, разбра ли? Не трийсет и девет. — Затваря телефона и ме поглежда.

— Добри новини — казвам му.

Сенаторът повдига брадичка.

— Типът, който проникнал в къщата на Бен — пояснявам, — бил брат на някакъв, когото той бил вкарал в затвора за търговия с наркотици. Било е акт на отмъщение. Така че, за нас няма проблем.

— Съобщи ли на пресата?

— Говорих с полицията. След това ще се обадя и на репортера от „Уоч“.

— Добре. Това е добре. — Грант Тъли взема молив и го върти в ръката си, докато се обляга назад в стола си. — Рейкрофт би могъл да се възползва от това.

— Би могъл, но няма да го направи.

Сенаторът има предвид Елиът Рейкрофт, окръжния адвокат, прокурора с най-високо положение в града. Освен това Елиът Рейкрофт е републиканец, първият републиканец, избран от целия окръг през последните седемдесет години. Преди четири години се

проведе извънреден решаващ избор, след като тогавашният окръжен адвокат почина. По онова време демократите враждуваха с афроамериканците, които бяха формирали своя партия за извънредните избори и така разпиляха гласовете на демократите. Тогава се случи немислимото. Републиканец спечели състезанието в града. Рейкрофт не оплеска работата и преди две години беше преизбран за пълен мандат, благодарение на силата на длъжността му.

Ако трябва да изберете някой пост, който местните демократи не биха искали да бъде заеман от опозиционната партия, то това е постът на окръжния адвокат. В градската политика съществуват твърде много задкулисни измами и последното, което политиците биха искали, е обвинител с власт да разпраща призовки и да свиква разширен състав от съдебни заседатели, за да започне да си вре носа в кочината. Това напълно важи за Рейкрофт, на когото му е ясно, че все някога няма да бъде преизбран, така че му е нужно да си създаде име, за да отиде на друга длъжност, може би с влияние в целия щат. Достатъчно лошо е и това, че Рейкрофт не е от подходящата за нас партия. Като капак, политическият патрон на окръжния адвокат е не друг, а самият главен прокурор Лангдън Тротър. Това има предвид сенаторът, като казва, че Рейкрофт може да използва ситуацията за политическа изгода.

— Рейкрофт не е толкова глупав, че да вземе страната на брата на наркопласър срещу бивш прокурор, който го е вкарал в затвора.

— Да — съгласява се сенаторът, — прав си. А сега ми кажи за другото ни нещо.

— За „коза“.

Сенаторът прикрива усмивката си. Той не си пада по прякори или фамилиарничене. Откакто открих онази нередност в документите за номинирането на Лангдън Тротър и изтичах да разкажа на сенатора, аз наричам цялата тази работа нашият „коз“.

Досещам се как е била допуснатата грешката с документите на Тротър. Той вероятно се е подписал с черно мастило и е било трудно да се различи оригинала от фотокопието. Хората често го правят. При подаване на съдебни документи всички би трябвало да бъдат оригинали, но понякога се подават само фотокопия. Никой не създава спънки. Никой съдия не би отхвърлил съдебен иск, защото не е бил подаден оригиналът. Това би значило, че формата е по-важна от

съдържанието. Всеки адвокат би изпаднал в глупаво положение, ако тръгне да оспорва това в съда.

Но ние не говорим за съд. Говорим за избиращия закон. Законът постановява, че заявлението за кандидатиране трябва да бъде „подписано“ и това означава оригиналът. Фотокопието не е подписан документ — то е фотокопие на подписан документ. Аз го обяснявам така — едно фотокопие е толкова документ, колкото снимката на дърво е самото дърво.

Формата над съдържанието? Абсолютно. Преди няколко години обаче, аз оспорвах това схващане по време на една надпревара за областен шериф в южната част на щата — това бяха доста неприятни избори и сенаторът искаше да помогне на демократа. И спечелих спора. Някакъв нещастен републиканец отпадна от балотажа, защото беше подал фотокопие на заявлението за кандидатиране. Той и адвокатът му напуснаха изслушването пред избиращата комисия с вид, сякаш току-що ги бяха обрели.

Това е една неуловима и мъглява точка в избиращия закон, но както казвам, това ми е специалността. Ако поставим този въпрос пред избиращата комисия, те няма да имат избор. Казано накратко: Заявлението за кандидатиране на Лангдън Тротър е невалидно. Следователно, той няма право да се кандидатира за губернатор.

Когато разбрах за грешката, хукнах обратно към града. Не можах да открия никъде сенатора, затова нахълтах в кабинета на Бенет и му съобщих новината. Бях напълно сигурен в позицията си, но въпреки това отворихме избиращия правилник, прегледахме няколко съдебни решения. В момента, когато се спогледахме, ни стана пределно ясно, че Лангдън Тротър е имал подбуди, за да го направи.

— Какво казва Дейл? — попита Грант.

Не прикрих събирането на веждите си. Той пита за Дейл Гарисън, човека, написал писмената справка, която съвпада с моето заключение, че Ланг Тротър е дисквалифициран от надпреварата. Дейл е адвокат, един от ветераните в правната общност, който е от толкова време в професията, че човек би си помислил, че си е взел изпитите за адвокат още по време на сухия режим. Той е дългогодишен приятел на семейство Тъли, както и техен личен адвокат. От време на време и лобира, макар и неохотно, в столицата на щата. Той е един от малцината, чието мнение сенаторът зачита.

Лично аз нямам проблеми с него. Държи се прекалено дружелюбно с мен, но все пак не мога да не съм справедлив към него. Работата е там, че не тръпна от радост, задето сенаторът търси и друго мнение относно моето заключение.

— Не ме гледай така — казва Грант, четейки мислите ми.

Интеркомът иззвънява. Секретарката на сенатора му казва, че го търси един от неговите хора — щатските сенатори. Грант извърта очи нагоре, но вдига телефона. Аз ставам от стола и, както се разхождам, се озовавам пред купчината поздравителни картички върху бюфета зад бюрото на сенатора.

По дяволите! Напълно забравих. Вчера беше рожденият ден на Грант. Стана на трийсет и девет; той е няколко месеца по-голям от мен. Характерното за него е, че винаги пренебрегва този ден и отказва да се организира празненство в негова чест. Но ето че някои хора са се сетили — картичките са поне двацет. Заставам до бюфета и ги разгръщам една по една. Картичка от губернатора, от американски сенатор, от разни други законодатели, от водещ на телевизионни новини, от адвокати от общността, включително и от Дейл Гарисън. Съдържанието на неговата картичка е кратко: „Забавлявай се на твоя ден“, написана на ръка и с подпис само: „Дейл“. Като човек с най-слабо изразено политическо чувство, Дейл очевидно поддържа връзка със сенатора, записал си е датата на рождения му ден, както и на жена му и на децата му. Останалата част от картичките са съвсем стандартни: „Най-добри пожелания“, „Успех на изборите“, „Ако мога с нещо да помогна“. В една дори се обръщаха към него с „Губернатор Тъли“.

Грант затваря телефона и сумти.

— Проклетият Д'Анджело — казва той. — За първи път от шестнайсет години има съперник. Той ще получи седемдесет процента най-малко, а ще си помислиш, че участва в надпреварата на живота си. — Очите му ме следят, докато се връщам на стола си. — Та докъде бяхме стигнали?

— Точно ми разправяше, че искаш Дейл да ти каже, че съм прав. Той накланя глава.

— Хайде, господин Солидей. Не е точно така. Дейл... — той маха с ръка във въздуха — Дейл познава съдилищата. Половината от

съдиите са работили за него. Нямам нужда от второ мнение върху изборителния закон. Искам да знам, какво би направил един съдия.

— Чудесно. Между другото Дейл смята, че съм прав. Ти видя писмената му справка.

— Така ли?

— Той я изпрати на мен. Бенет трябваше да ти донесе копие.

Сенаторът поглежда към бюрото си.

— Сигурно е тук някъде.

— Бенет трябваше да ти направи копие.

Грант Тъли се намръщва.

— Бенет... — повтаря той. — Мислех, че това щеше да си остане само между нас.

Разпервам ръце.

— Бен е мой човек. Споделих с него идеята.

— Добре, но нека държим тази работа в тайна, Джон. Става ли?
— В гласа му се долавя нотка на укор.

— Що за проклета тайна е това? Та нали когато подадем оплакване пред изборителната комисия, всеки в щата ще разбере.

Грант свива устни, но не отговаря.

— Нещо друго ли имаш наум? — питам аз.

Грант прехапва долната си устна. Закърмен с политиката, той е много добър при вземане преднина на завоите. Понякога не мога да разбера накъде се е насочил.

— Може би — отвърща той.

— Какво друго може да бъде, по дяволите? В личен разговор молим Ланг Тротър да бъде така любезен да се оттегли от изборите, за които се е подготвял цял живот.

Забележката ми предизвиква лека усмивка върху устните на Грант.

— Топло, топло...

— Кажи ми, Грант.

— Прав си за личната част. — Размахва ръка към мен. — Припомни ми накратко аргумента.

— Знаеш аргумента.

Той отново размахва ръка.

— За да участва в изборите, всеки трябва да има заявление за кандидатиране — започвам аз. — Попълваш формуляра и го

подписваш, предаваш го заедно с петициите от гласоподавателите и всичко останало. Хората на Тротър са оплескали нещата. Те, разбира се, са направили фотокопия на всичко, но когато са предавали документите, са сложили фотокопие на заявлението за кандидатиране, заедно с оригиналните петиции. Фотокопието е копие, не е оригиналният документ. Все едно че изобщо не е подавал това заявление за кандидатиране.

— Чудесно — казва сенаторът. — А сега го обясни на гласоподавателя.

Въздъхвам.

— Тъкмо затова накарахме Дон...

— Сенатор Тъли отстранява кандидата на републиканците по технически причини — казва Грант. — Всеки знае, че той е подписал заявление за кандидатиране, всеки знае, че той иска да се кандидатира, но заради объркване на документи, сега гласоподавателите го губят като избор. — Грант поклаща глава. — Прекрасно звучи.

— Ами...

— И какво печеля аз от това? За гласоподавателите, като узнаят, че съм използвал някаква правна дивотия, за да отстраня съперника си? За уводните статии в целия щат, в които ще ме ругаят? Ще ти кажа какво ще спечеля. Републиканците ще издигнат някой друг на мястото на Тротър. Прав ли съм?

— Е, да. — Съгласно избирателния закон на щата, ако някой от номинираните кандидати се оттегли или бъде изваден от надпреварата, политическата партия има право да номинира друг. Съответният политически комитет — в този случай председателите на Републиканската партия — просто провеждат гласуване и който спечели, става кандидат на републиканците. — Ти така или иначе ще трябва да се преборваш с някого, Грант.

Той прави гримаса. От личен опит съм установил, че на щатските сенатори и представителите им е неприятно, когато на практика трябва да се борят, за да спечелят при преизбиране. Никой не се беше опитвал да се кандидатира срещу Грант Тъли. Това беше неговата първа оспорвана надпревара.

— Те няма да посочат някой като Тротър — отбелязва сенаторът. — Ще изберат човек с умерени политически възгледи, защитаващ правото на избор, за да ни изместят. Някой, който никога не би могъл

да спечели на първичните им избори, но ще бъде подходящ кандидат за общите.

— Джоди Теър — подмятам аз.

Джоди Теър е заместник-губернатор в момента. Тя искаше да се кандидатира за първичните избори на републиканците, но по-възрастните партийни членове сметнаха Лангдън Тротър за по-подходящия кандидат. Така че, тя ще се състезава за поста на Тротър — главен прокурор. Тя е за правото на избор, за контрол над оръжията, имаше твърде добър изборен резултат по време на мандата и като щатски сенатор. Би била най-подходящият кандидат срещу защитаващ правото на живот, социално-консервативен човек като Грант Тъли.

— Даа — съгласява се сенаторът. — Бих заложил на Джоди Теър.

— Ще бъде костелив орех.

— По-добре тя, отколкото Тротър — поклаща замислено глава сенаторът. — Теър никога няма да спечели първични избори, но ще е по-подходящият кандидат в общите. А аз няма да спечеля нищо. Отстранявам Тротър, а в замяна получавам дори още по-сериозен съперник.

Разпервам безпомощно ръце.

— Твърде е възможно.

— Да не говорим — продължава сенаторът, — че освен това ще бъда човекът, използвал чисто технически правен довод, за да отстраня съперника си. Доколко изискан ще изглеждам тогава?

— Да, и това е вярно.

Сенаторът потъва в мисли. Но не показва и следа от раздразнение или сблъсък. Беше изложил пред мен всички причини, поради които не можем да използваме нашия скрит „коз“, за да дисквалифицираме Лангдън Тротър. Но разговорът още не е приключил. Обяснението му не е развързка. То е продължение.

— Има и друга възможност. — Той се обляга назад и поглежда към тавана. — Отиваме при Тротър и му показваме с какво разполагаме. Правим го поверително. Срещаме се насаме.

— И каква е целта ни?

Пръстите на сенатора бавно се повдигат от масата.

— Целта ни е да обясним как стоят нещата и му предлагаме няколко варианта. Може би трампа.

— Трампа на какво с какво?

— Отдавна знам, че Тротър иска да стане съдия. — Той обмисля тази мисъл и кимва. — Има логика. Бивш главен прокурор назначен в Щатския върховен съд. Или във Федералния, ако ние държим Белия дом.

— За какво говорим, Грант?

— Монт се пенсионира — продължава той. Има предвид настоящия американски сенатор Реймънд Монт, който подмяташе навред, че няма да се стреми към преизбиране след две години.

Раздвижвам челюстта си и се навеждам напред, сякаш за да го погледна по-отблизо.

— Да не би да предлагаш да покажем на Тротър нашия скрит „коз“ и да му кажем да се оттегли доброволно?

Сенаторът извърта очи към мен, от погледа му личи, че се забавлява.

— Отпадането на Тротър няма да е по-различно от това да го отстраним ние — той скръства ръце. — Не, Джон, не това имам предвид и аз мисля, че го знаеш.

Поемам си дълбоко въздух.

— Показваме това на Тротър и му казваме да загуби ли?

Сенатор Грант Тъли се усмихва.

— Да зареже изборите? — питам и се усещам колко високо говоря. Сnižавам с една октава. — Шегуваш ли се?

— Не бъди предубеден, Джони. — Грант отпуска леко назад глава. Погледът му се отмества отново към тавана. — Тротър по-скоро би загубил, отколкото да бъде отстранен по технически причини. Няма да е в състояние да се покаже на обществено място, ако го дисквалифицираме, защото хората му по случайност са подали фотокопие вместо оригинал. Ще изглежда като аматьор.

— Вероятно — съгласявам се.

— Тогава... — сенаторът разперва ръце.

— Какво тогава?

— Тогава той ще направи всичко, за да не се разкрие тази работа.

— Толкова ли си сигурен, че ще го приеме безропотно?

— Не става дума за безропотно приемане. Той е в ръцете ни, Джон. По един или друг начин, той приключи с надпреварата. — Грант размахва авторитетно пръст. — С него е свършено.

Седим смълчани. Представям си реакцията на Главния прокурор, когато оставим новината пред вратата му.

— Той пак ще се кандидатира — казва сенаторът. — Но така, че да загуби.

— И как, ако не е тайна, ще го направи? — Не крия раздразнението в гласа си. — Наистина, Грант. Кажете ми, как един политик губи изборите, без никой да забележи.

Сенаторът поглежда настрани с погнуса.

— Хайде, Джон — прочиства гърлото си. — Как? Отказва да участва в дебат. Това може да го обясни на хората си. Той е щатски държавен служител, аз съм по-скоро местна фигура. Може да каже, че не иска да ни помага да печелим публичност. Но ние можем да го разпънем на кръст заради отказа му да участва в дебат. Същото ще сторят и вестниците.

— Добре.

— Можем да контролираме предизборните му реклами. Критикуваме, а той не реагира. Това е поведение на губещ човек, но нека поне загуби с достойнство. Нападаме го по телевизията, той не отговаря, вестниците пишат: „Какъв човек!“, но ние го разбиваме на пух и прах на седми ноември.

— Предполагам.

— Боже, та той може да се разболее — продължава сенаторът. — Заявява, че е пипнал някакъв вирус или нещо от сорта, ограничава кампанията си. Има болки в гърба.

— Всичко това би могло да стане — казвам аз. — До двама и трети септември. Това е последната дата, до която можем да подадем оплакване за нередности в документите му. След това, независимо дали има проблем, или не, не можеш с пръст да го пипнеш.

— Двама и трети септември. Добре.

— Когато Тротър ще е свободен да не изпълни задължението си. Ти губиш средствата си за упражняване на въздействие.

— Да, възможно е да се случи — признава Грант. — Но мисля, че ако Ланг сключи сделка с мен, той ще се придържа към нея. Ако не, поне ще му запуша устата през следващите шест седмици. Трябва доста да поработя от днес до двама и трети септември.

Задържам погледа си върху Грант. Той вероятно очаква да го подкрепя и в това. В смисъл че най-големият ми принос към

Демократическата партия през последните няколко години беше отстраняването на претенденти от балотажа. Това е едно от важните неща, които хората в политиката пропускат — достъп до избирателните бюлетини. Да стигнеш до участие в избор в този щат е малко по-лесно, отколкото да подредиш кубчето на Рубик. В общи линии звучи съвсем просто: попълваш някакви формуляри и караш гражданите да се подписват под петицията ти. Но на практика това е една камара работа и изисква значителни познания за тънкостите на избирателните ни закони. Първо, да вземем формулярите. Заявления за кандидатиране, заявления за икономически интереси, листовете за петиции. Има поне трийсет грешки, които можете да допуснете само при попълването на тези формуляри, някои от които могат да се окажат фатални за кандидата — съвършеният пример с Тротър. Има изисквания към хората, които разпространяват петицията и събират подписи. Те трябва да са регистрирани като гласоподаватели в щата; могат да събират подписи само за една политическа партия в рамките на един избирателен цикъл. Подписите трябва да принадлежат на хора, регистрирани като гласоподаватели в този район, да живеят на посочените от тях адреси и да се подпишат саморъчно. Списъкът продължава; ако ти трябва триста подписа, за да участваш в първичните избори, по-добре събери деветстотин, защото повече от половината подписи ще бъдат върнати като невалидни по една или друга причина. И макар че са ти казали всичко за изискванията към формулярите и подписите и ограниченията за разпространение, съществуват още десетки неща, които трябва да свършиш добре. И когато някое парвеню се опита да се включи срещу някой от нашите демократи, можете да се обзаложите, че ще намеря начин да отстраня него или нея от предизборната надпревара.

Демокрация в действие. Или може би антидемокрация. Ей, та аз съм само адвокатът. Не аз съм измислил правилата, просто следя съперниците ни да ги спазват. Ако не го правят, аз им ги напомням, също както всеки друг адвокат би правил за клиента си.

Но всъщност аз създавам правила. Няма нито един закон в този щат, отнасящ се до изборите, който да не е минал през бюрото ми за одобрение. Така че, големите партии установяват комплексните правила и използват адвокатите си, за да са сигурни, че се изпълняват, а малките човечета трябва да четат внимателно избирателния кодекс,

който, в сравнение с нормативите на Службата за данъците и таксите, е книжка с цветни картинки.

Мисълта ми е, че вероятно нямам право да се държа високомерно в случая. Но пък едно е да оспориш правото на Лангдън Тротър да участва в изборите въз основа изискванията на закона, съвсем друго е да използваш заплаха, за да принудиш насила главния прокурор да се оттегли от изборите.

— Не го прави — казвам аз.

Сенаторът ме оглежда известно време, преди да кимне рязко.

— Не искаш да бъдеш част от това... Разбирам.

— Не искам *никой* да бъде част от това. Искам да кажа, че това е... — млъквам и застивам на стола.

— Това е какво, Джон? — сенатор Тъли задава въпроса, без да влага ирония. — Неетично? Неморално?

— И двете, да. Но имах предвид „незаконно“.

Сенаторът едва се сдържа да не се разсмее. Става и отива до прозореца. Сакото му е върху облегалката на стола му; той е по риза и тъмносини тиранти, пристегнати върху тесните му рамене. Поглежда през прозореца и си поема дълбоко въздух.

— Джон, смяташ ли, че ще бъде добър губернатор?

— Разбира се, че смятам. Иначе нямаше да съм с теб.

— Напротив, щеше — той говори на прозореца. — Защото преди всичко си приятел. Но кажи ми честно — смяташ ли, че аз съм подходящият човек за тази работа?

— Абсолютно.

— Защо? Защо смяташ така, Джон? — Сега вече се обръща към мен. — И недей, недей да ми казваш това, което казваш на останалите хора. Не ми излизай с кампанийни изрази. Кажи ми това, което казваш на себе си.

— Защото отстояваш това, в което вярваш. Ти си демократ, защитаващ правото на живот. Знаеш, че това е погрешната позиция за партията ти, но това е нещо, в което ти вярваш. Ти си против смъртното наказание. През целия си живот си знаел, че ще се кандидатираш за главен щатски пост и следиш общественото мнение. Около седемдесет процента от населението на щата одобряват смъртното наказание. Всеки демократ, кандидатираше се за губернатор, който се е опълчил срещу смъртното наказание, е бил разпъван на

кръст за това. Но теб не те е грижа. Ти вярваш в обратното. През последните шест години ти си противник на намаляването на данъците, защото смяташ, че финансово това не е разумно. С това мнение не печелиш популярност. Някои от нашите членове ти отправиха молба да запееш друга песен. Но ти мислиш за щата. — Усмивам се. — Без съмнение, ти си политик и честно казано, ако не беше такъв, нямаше да се притеснявам особено много. Но ти си човекът, който трябва да ръководи щата.

Сенаторът безизразно изслушва монолога ми.

— А сега ми кажи честно мнението си за Лангдън Тротър.

— Мисля, че Лангдън Тротър ще подкрепя смъртното наказание и за крадците в магазините, ако това ще му донесе дори един глас повече. Според мен единственото му убеждение е, че той ще бъде губернаторът. Чиста жажда за власт.

— Добре. — Сенаторът отива до бюрото си и присяда на ръба му. — Ако имах възможността да изровя някоя скандална тайна за Тротър и я разглася, какво би си казал?

— Това е част от играта.

— Но в известен смисъл е неморално, нали?

— Да. Но ти си се хванал на хорото, знаейки правилата.

— Това значи ли, че е редно?

— Значи, че е приемливо, предполагам.

— Няма разлика. — Сенаторът удря леко с юмрук крака си. — Не и по какъвто и да е смислен начин.

— За мен има разлика, Грант. Аз съм адвокат. Трябва да отстоявам етичните норми. Не мога да се замесвам... не мога да бъда част от такова нещо.

— Както вече казах, няма да бъдеш. — Той разперва ръце. — Ти ме осведоми за законовото положение. Приемам го. Посъветва ме да не го правя. Ти си свърши работата.

Въздъхвам.

— Виж...

— Но направи ми услуга. Поговори с Дейл Гарисън за това, за всичко това. Какъв избор имаме. Искам да взема правилното решение.

— Добре.

— Просто го попитай... Не... — той търси думи. — Остави му свобода на действие. Кажи му, че ще направим каквото поиска. Не си

показвай картите. Кажи му, че ще направим каквото поиска.

— Добре.

— Това му кажи, Джон. Предай му моите думи — че ще направя каквото поиска.

— Вече три пъти ми повтаряш последното.

— По този начин той ще се почувства свободен да даде обективно мнение.

— Ти ще направиш каквото поиска.

— Да. — Сенаторът поема дълбоко въздух. — И ще действваме стъпка по стъпка.

— Звучи добре. — Изправям се. — Може би все още ще имам възможност да те разубедея да не го правиш. — Но докато произнасям тези думи, чувствам, че за Грант въпросът е приключил. Картичката ми е ясна. Той иска да изкопча нещо от Дейл, защото Дейл ще бъде пратеникът. Дейл ще бъде този, който ще отиде на срещата с Ланг Тротър и ще хвърли бомбата. Дейл е разумен избор, доколкото има нещо разумно в този план. Затова трябва да си поставя задачата да привлече Дейл на моя страна. В противен случай ще стана свидетел как моят дългогодишен приятел Грант Тъли ще извърши най-голямата грешка в живота си.

— Слушай, Джон — Грант подвиква след мен.

— Да? — Спирам се пред вратата.

— Как са нещата при теб?

— Добре. Много работа, но...

— Още си увесил нос.

Затварям очи.

— Добре съм.

— Напоследък разговарял ли си с нея?

— Ммм, не. Скоро, не.

Той има предвид бившата ми жена, която се изнесе от дома ни и напусна града преди десет месеца. Трейси и аз бяхме живели заедно пет години, когато в средата на миналата година тя ми съобщи, че ѝ било време да си върви.

— Ела на вечеря тази седмица. Децата ще ходят на пица с родителите на Одри. Ще бъдем само възрастни.

Жената на Грант, Одри, освен че е страхотна дама, е и изключителен готвач. Грант се запозна с нея, когато за първи път бе

избран в сената и се ожени за нея преди седем години. Имат петгодишна дъщеря, Ейми — моя кръщелница — а Кристофър е на три.

— Казах ти, не искам съжаление.

— О, я стига. — Той вдига ръце. — Одри наскоро ме пита за теб.

— „Как се справя, Джон?“ — имитирам аз женски глас. — „Съвзе ли се от факта, че жена му го заряза?“.

Както в повечето шеги и тук има доза истина. На Грант не му допада хуморът. Не си пада по самокритиката и частицата истина в нея. Човекът се мисли за мой по-голям брат.

— Не те е зарязала — заявява той, като ме информира как се е разтрогнал брака ми. Лицето му светва. — И не става дума за съжаление. Знаеш, че Одри винаги е имала слабост към тебе.

— Да, вярно, знам. — Включвам се в играта.

Грант се усмихва.

— Така че, дай й някаква надежда. Скучае вкъщи с такъв ирландски домошар като мен.

— Ще си помисля.

— Или пък да излезем да пийнем по нещо в събота вечер.

— Може. — Потупвам вратата. — А ти гледай междуременно да не ти хрумнат още глупави идеи за предизборната надпревара.

Когато работиш за сенатор Грант Тъли, прескачаш заглавието на „Дейли Уоч“ — посветено както винаги на някое национално или международно събитие — и минаваш направо към статията по-долу, а после — към рубриката „Столични вести“. „Уоч“ обича да се смята за национален вестник и пълни страници и страници с материали за Вашингтон и останалата част от света, но единствената информация, интересуваша сенатора, е за нашия щат и местните проблеми. Не че по-малко го е грижа кой е президент, или дори чия кандидатура за американския сенат е издигната от щата.

Днес посягам резервирано към вестника, опасявайки се, че статията в горната половина на първата страница ще е посветена на среднощната схватка на любимия ми помощник-адвокат с нашественик в дома му. Но не би. Обръщам на страници 2–3,4-5 — пак нищо.

После отивам на „Столични вести“, засягаща чисто местни въпроси. Въпросният материал е на четвърта страница, която всъщност е последната, и е събран в тънка колонка от лявата страна. МЪЖ УБИВА КРАДЕЦ В СОБСТВЕНИЯ СИ ДОМ. Репортерът се основава на моя информация за нашественика, като споменава за „дебелото му криминално досие“, както и за арестуването на брат му и гражданското дело срещу Бенет. Ченгетата нарекоха стрелбата „оправдана“. Благоприятна версия.

Добре. Оставям вестника, отпивам глътка кафе и поглеждам към закусващите хора. Мястото е „Ланглис“ — една обикновена закусвалня, намираща се на приземния етаж на Каунти Билдинг. Кухнята е в най-добрия случай средна категория; в чинията си имам омлет със сирене „Фета“, който не възнамерявам да доям. Посетителите са досущ „кой кой е“ от адвокатската общност. Не може да помахаш на сервитьора, без да срещнеш погледите на поне пет-шест съдии или длъжностни лица на изборни длъжности.

Правя знак за сметката и срещам погледа не на друг, а на републиканския кандидат за губернатор — Лангдън Тротър. Той ме

видя и аз го видях. Сега трябва да ида да поздравя тоя задник.

Ланг Тротър реже яйцата си на хапки, с разперени лакти, и забива ножа в тях така, сякаш те са политическото бъдеще на Грант Тъли.

— Джон — заговаря той напевно, докато се приближавам, без да ме поглежда в очите. Остава приборите си и ми подава ръка.

— Господин главен прокурор — казвам, — приятно ми е да ви видя.

Тротър е мъжага, среброкос, едър човек, е волево и набръчкано лице. Има заповеднически глас и прями обноски, които, заедно с физиката му, бият на очи в залата. Единственият от познатите ми, който ме кара да се чувствам дребен. Жените от персонала му са ми казвали, че го намират за привлекателен, не толкова по класическите критерии, а като личност. Ето това са жени за вас. Мъжете виждат цици и задник, а жените — самоувереност и власт.

Тротър посочва с ръка госта си.

— Съдия Диксън, Джон Солидей.

Ръкуваме се.

— Джон е главен съветник на Тъли — пояснява главният прокурор. — Няма да намериш човек в този щат, по-запознат с правните положения на изборите и финансовата част на кампанията. Ако не беше чак толкова добросъвестен, щях да го прикоткам на моя страна.

— Карате ме да се изчервявам — казвам, чувствайки се неудобно както винаги в присъствието на този човек. Дори когато ти си прав, а той седнал, той се извисява над теб. Мъжът се е родил с пура в едната ръка и с револвер — в другата.

Веждите му се повдигат, когато вилицата му се забива в някаква мръвка в чинията му. Той няма да позволи един краткотраен поздрав да прекъсне закуската му. Изтънчен начин да подсказе, че никой от нас двамата не бива да надскача боя си.

— Как е сенаторът?

— Работи здравата. Като вас, не се съмнявам.

— Той е добър опонент, пред всекиго ще го призная.

— Чувството е взаимно.

— Как ще играем? — Този път погледът на Тротър е закован в мен.

— В какъв смисъл?

— Винаги е по-забавно, когато играем учтиво. И сенаторът, и аз, имаме още години напред.

— Вярно е, вярно е.

— Той — повече от мен. — Главният прокурор намигва на сътрапезника си, после ми подава ръка. — Винаги желая късмет на опонента си.

Ръкувам се с него за втори път.

— На вас също, господин главен прокурор. Радвам се, че се запознахме, господин съдия. — Отправлям се към мястото си с безумното желание да имах очи на гърба си.

Няма и десет минути, след като пристигам на работа в сряда сутринта и Бенет влиза в кабинета ми с някакви формуляри в ръка.

— Хвърли по един поглед. На образците D-7.

Това са формуляри за финансов отчет, които нашите кандидати са длъжни да попълват на всеки три месеца. Те трябва да разкриват на света какви пари са получили и от кого, колко са похарчили и за какво. Понеже Бен и аз сме адвокати на Демократическата партия, ние трябва да одобряваме всеки един от тези формуляри, не само за сенатор Тъли, но и за всеки кандидат-демократ, участващ във всяка надпревара за щатски представител, щатски сенатор и за конституционните длъжности.

— Бен, смятах сам да ги обработя.

Той ме поглежда с празен поглед. Лицето му е някак изпито, очите — хлътнали от безсъние, стойката му — отпусната.

— Разбрахме се аз да ги прегледам.

Това е нещо като началото и краят по този въпрос за Бенет Кеъри. Той прие да свърши тази работа — и ще я свърши, независимо че преживява труден момент.

— Върви си вкъщи — казвам му, макар че домът му едва ли е най-доброто място за него.

— Какво да правя, да се крия ли?

— Ами дай си малко почивка. Върви на гости на... Занимавай се с нещо. — За малко да му кажа да иде на гости при родителите си. А Бен е сирак, дори не помни родителите си, загинали при автомобилна катастрофа, когато той е бил само на две години. Бен ми разказа това след една пиянска вечер. Повече никога не сме разговаряли на тази тема.

Той не ми обръща внимание и тръгва към вратата.

— Остават ми още няколко. Ще бъдат готови до обяд.

— Бен... почакай. — Думите ми го спират и той се обръща. — Как се справяш?

Той повдига рамене.

— Добре.

— Искаш ли да поговорим?

— Добре съм — отговаря ми, без да се замисля. Бенет Кеъри не е точно отворена книга. Но, Боже мой, това, което се случи съвсем наскоро, никак не е дребна работа. — Представих си как майка му слуша новините. Как ще отвори на почукването на вратата и ще види полицаи на прага. Мигом ще я изпълни страх. Ще почувства как краката ѝ се подкосяват, като чуе вестта. А може да бъде жена му.

— Не забравяй кой създаде това положение.

— О, знам — той кима, после хвърля поглед към коридора. Прави две крачки навътре в кабинета ми и затваря вратата след себе си. Стяга се за момент, после събира длани, сякаш вае глинено гърне. — Знам, че онзи човек влезе с взлом в дома ми. Знам, че той започна. Нали? Но така ли трябваше да постъпя? Имам предвид, какво, по дяволите, съм си помислил, че прави човекът? Разбира се, че той побягна навън.

— По дяволите, Бен, ти не си могъл да го знаеш.

— Може би сто процента — не, но човекът като че ли нямаше намерение да влиза в бой с мен — Бенет изпуска въздуха си. — Той побягна от мен, Джон.

Ставам от стола си и тръгвам към него.

— Бен, разсъждаваш така след свършен факт. Огромна разлика от преживяното на място. Колкото по-дълго размишляваш за това, толкова по-очевидно ще ти се струва какво е правел мъжа. Но ние говорим за всичко, станало в порядъка на... колко?... трийсет секунди, нали? Не си пълни главата с неща, които тогава не са се случили. Той е щял да те нарани сериозно, и, ако беше избягал, пак щеше да се върне.

— Дори да си прав... — гласът на Бен секна.

— Прав съм.

— И все пак има мъртъв човек.

Нямаше кой знае какво да се отговори на това. Бен не разсъждава неразумно по този въпрос. Наясно е с обстоятелствата. Мисля, че преди всичко той е като обладан от призрак от цялата тази работа.

— Е, как е „козът“?

— О!... Върви — отговарям. Бен изглежда доволен да смени темата. Аз пък съм доволен да му направя тази услуга, въпреки че помня инструкциите на сенатора. Единствено Грант и аз знаем за

каквото и да е възможно договаряне с Лангдън Тротър относно нередовните документи за номинирането му. В интерес на Бенет няма да споделя с него тази информация. — Правният аргумент като че ли е на път да се оформи.

— Писмената справка от Гарисън ми се стори изчерпателна — казва той.

— Да, така е. Ще се срещна с него утре за обяд.

— За обяд, утре? Искаш ли компания?

— По принцип, винаги, но май ще е по-добре да бъдем само двамата. Сенаторът наистина много държи да не се шуми по този въпрос.

— Добре, няма проблем. Аз ще довърша формулярите и ще ти ги донеса.

— Е, стига да си сигурен, че...

— Сигурен съм, Джон. Адиос.

Проследявам го с поглед как излиза от кабинета ми и се залавям с вчерашната си входяща поща. В същото време влизам в Интернет на компютъра си, за да проверя резултатите от проверката на общественото мнение, поместени в днешния брой на „Уоч“. Вече чух слуха, но още не съм видял нищо с очите си.

Ако изборите се провеждаха днес, главният прокурор Лангдън Тротър щеше да получи петдесет и четири процента. Лидерът на мнозинството в Сената — Грант Тъли, щеше да има трийсет и девет процента. Кандидатът на третата партия, лоялен консерватор, на име Оливър Дженсън, издигнат от Партията на консервативното семейство, щеше да вземе два процента.

Не е ужасно изненадващо. Нашият резултат не е пълен неуспех. Тротър е на този главен пост от близо осем години. Името му е познато в целия щат. Доколкото Грант Тъли доминира на политическата сцена, откъдето и да го погледнеш, той все си е щатски сенатор. Всеки в града го познава и повечето хора в щата знаят името му, но лицето му все още не се е запечатало в главите им. Лангдън Тротър е каубоят, който осъди тютюнопреработващи компании и притисна в ъгъла монопола по здравеопазването в южната част на щата. Ние знаехме, че той ще се стреми с всички сили за първото място. Сенатор Тъли ще трябва да си посвети на южните избирателни окръзи отсега до 7-ми ноември,

защото тогава ще бъдат решени изборите, а името му не е известно на всички там.

Четири писма сред пощата ми. Първото е благодарствена бележка от местен член на градския съвет, на когото бях помогнал да разреши финансов проблем по време на кампанията — корекция, която той трябваше да внесе в градската изборителна комисия. Писмо от „Концертна дирекция“, с което ме питат дали ще подновя годишния си абонамент за симфоничните концерти. Не знам защо да си правя този труд — налага се да пропускам повечето от концертите. Някаква реклама от фирма за електронно правно изследване, която дори не отварям.

Последното писмо е адресирано до мене, но без обратен адрес, без лого на плика. Когато го отварям, от него изпада един-единствен лист обикновена бяла хартия. Той съдържа един пасаж, написан като че ли на пишеща машина и е без обръщение:

Предполагам, че аз съм единственият останал, посветен в тайната, която никой друг не знае. Мисля, че 250 000 долара ще я потулят. Един месец ще е достатъчно време. Няма да правя предположения за твоя източник на доходи, но ми се струва, че ако някой може да намери начин да бръкне във фонда за кампанията, без някой да забележи, то това си ти. В противен случай винаги мога да говоря със сенатора. Това ли искаш? Един месец. Не се опитвай да се свързваш с мен по въпроса. Аз ще те търся.

Поглеждам инстинктивно към вратата. После отново към писмото. Какво, по дяволите, е това?

Телефонът ми звънва, секретарката ми ме търси по интеркома. Натискам бутона за високоговорителя.

— Да — казвам на секретарката си Кати.

— Джон, от кабинета на Дейл Гарисън се обадиха да потвърдят срещата ви за петък вечер, в седем часа.

Тайната, която никой друг не знае.

Поклащам глава.

— Какво каза, Кат?

— От кабинета на Дейл Гарисън...

— В колко часа?

— Седем вечерта, в петък.

— А какво стана с обяда в четвъртък?

Кати обаче не знае.

— Останах с впечатлението, че ти си този, който е променил срещата.

— Добре... ъ-ъ-ъ... както и да е. Става. Пак ли в кабинета му?

— Да.

— Добре, благодаря ти, Кат.

Кой, по дяволите, ми е изпратил това? Препрочитам писмото втори път, трети път. Чувам, че някой върви по коридора към кабинета ми и бързо прибирам бележката в горното чекмедже на бюрото си.

Петък следобед, приближава пет часа. Дори в такава нехигиенична кантора като „Сийтън, Хърш“ се забелязва значително намаляване на персонала в последния час на работната седмица. Аз също съм почти готов. Дописвам резюмето си, отбивам се в кабинета на Дейл Гарисън и се прибирам вкъщи. Сенатор Тъли ще си тръгне след два часа, за да прекара почивните дни в южните области, където ще се посвети на работата си. Там има многоброен екип от „сини якички“ — профсъюзни работници — който е ключът на целите избори. Надявам се отсъствието на сенатора да ми предостави възможност да си поотдъхна малко. Колкото повече приближават общите избори, толкова по-малко ще спя.

Обещах на сенатора да се върна при него веднага щом получа отговор от Дейл Гарисън относно правния ни аргумент. Дейл Гарисън е застаряващ политически деец и се познава със семейство Тъли отдавна, така че му дължи известно уважение. Но не е възможно да познава избирателния закон по-добре от мен. Така че, ето на, на път съм да ида да кажа на друг адвокат, че ние ще направим „каквото той поиска“ — думи на Грант — във връзка с нашата атака срещу документите за номинацията на Лангдън Тротър.

Бенет Кеъри минава покрай кабинета ми и се спира за миг. Облякъл си е палтото, взел си е и коженото куфарче.

— Дълго ли ще останеш?

— До седем.

Бен сочи с палец назад през рамо.

— Някои от нас отиваме да пийнем бира. Във „Фланаганс“.

— Ти? На кръчма?

— Съжаляват ме — вдига рамене той.

— Е, радвам се, че излизаш, независимо от причината.

— Ела с нас.

Поклащам глава.

— Довечера имам среща с Гарисън.

— С Гарисън? Нали беше за вчера по обяд?

— Не. Той я промени. Налага се да прекарам времето за вечеря с него. Мислиш ли, че ще предложи по едни спагети?

Бенет се усмихва. Дотолкова може да изцеди човек от чувството му за хумор. Но поне малко се е разведрил. Мисля си дали да го попитам за стотен път как се справя, но защо да повдигам темата? Оставям го да иде да удари по някоя и друга халба и да остави всичко зад гърба си.

Бенет си тръгва. Аз привършвам работата си — описание на правния ни аргумент относно „коза“ — към шест и половина. Искам да събера мислите си преди срещата с Дейл Гарисън. Просто в случай че той реши да се покаже колко е умен. Да, може би се вманиачавам.

Отбивам се в кабинета на сенатор Тъли. Той говори по телефона, затова му помахвам. Той покрива слушалката с ръка и ми казва:

— Дръж ме в течение.

Кимам и продължавам по пътя си.

Спирам се на няколко крачки от вратата му и почти се обръщам. Трябва да проведем друг разговор. За онова анонимно писмо сред пощата ми. „Тайната, за която никой не знае“. Но чувам гласа на Грант — възбуден, говорейки с Дон Грир — и решавам да го оставя за по-нататък. Във всеки случай това е пълна глупост. Не може да е друго.

Хващам такси до кантората на Дейл Гарисън. Не знам що за човек е Дейл в обществения живот, но през годините ние с него сме имали много възможности да си влияем взаимно. На онези, които познават разни хора, е предоставен голям избор в този щат да си добавят по нещо към доходите. В щата са сформирани многобройни комисии и работни групи за осъществяване на различни проекти и любимците на законодателите се уреждат на работа в тях. Не навсякъде плащат, но където го правят, заплащането е доста добро. Обикновено комисииите се събират веднъж в месеца, да речем за двугодишен отчет или нещо от сорта.

Дейл Гарисън участва в две такива комисии. Той е председател на КПН — комисия по политически назначения — която препоръчва на губернатора всякакви назначения: от свободни съдийски длъжности до управители на административни органи. Работата не е платена, но дава на много хора много причини да се отнасят много добре с Дейл. Допреди близо пет години Гарисън беше съветник в Комитета по планиране на здравеопазването, който регулира медицинската

апаратура в щата. Откакто напусна тази работа, той, разбира се, се сдоби с няколко клиенти от болници и ракови клиники и редовно представляваше техните интереси пред всичките му бивши колеги от комитета. Човек може да го види в щатската столица да лобира за тях.

Но това са задкулисни работи. Поискайте от петдесет адвокати в града да ви кажат какво практикува Дейл Гарисън и четирийсет и девет от тях ще ви отговорят: наказателно право. Той върши много от мръсната работа, но е известен повече с високопоставените си клиенти, хора с „бели якички“, обвинени във финансови злоупотреби. Преди няколко години той представляваше един градски общински съветник, обвинен във взимане на подкуп. Това доведе до уволнението на четири-пет души от градския съвет, но Гарисън издейства на клиента си оправдателна присъда на основание провокиране към наказуемо деяние.

Кимам на охранителя във фоайето на Мърчантс Билдинг, сградата, където работи Гарисън, която се намира близо до реката. Петнайсет етаж с офиси, пълни предимно с хора като Гарисън — самостоятелно практикуващи влиятелни адвокати и адвокати по телесни повреди. Квадратната сграда е от началото на миналия век и гледа към Ривър Стрийт. Територията на Гарисън се пада откъм улицата, има формата на „Г“ и обхваща единайсет кантори — по пет от всяка страна, като в средата е кабинетът на Дейл, ъгловият. Ако паметта не ми е изневерила, няколко от канторите се заемат от съдружници на пряко подчинение на Дейл, а останалите — от други, самостоятелно практикуващи адвокати, които работят с Дейл само от време на време.

Не искам сенаторът да има нищо общо с изнудването на Лангдън Тротър. Защото е точно това — изнудване. Не е необходимо да го усукваме. Сенаторът има съвсем обещаващо бъдеще, независимо дали ще спечели или загуби тази надпревара, за да го пожертва за нещо толкова рисковано. Трудна работа ще бъде да убедя сенатора. И Гарисън.

Седалището на Гарисън е в дъното на коридора на осмия етаж. Входната врата е от матово стъкло, на което е поставено името му. Отварям я и влизам във фоайе — малка чакалня. Бюрото в приемната е празно в този час, така че продължавам към канторите.

От неговия кабинет се чува музика, биг бенд — Глен Милър или нещо подобно. По това време на седмицата — петък вечер — стаите тук са празни. Съдружниците, работещи с Дейл, не прибират големите пари — те създават връзки и трупат солиден съдебен опит, но не заработват такива заплати, които да оправдават оставането им до късно в петък. Така че сме само аз и Дейл и толкова по-добре.

Дейл говори по телефона, когато влизам. Първото усещане е слаб аромат — на мента, по-скоро от ментол за разтриване, отколкото от бонбон. Почуквам леко на вратата, макар че той вече ме вижда. Изгърбената му стойка се забелязва дори както е седнал. Той има само няколко кичура покрай ушите си, старчески петна върху застаряващия си скалп, много хлътнали очи и орлов нос. Пръстите гаят челото му, докато говори в слушалката.

Кабинетът е светилище за човек, който практикува в щата и федералния съд от четирийсет години. Поставени в рамки снимки на Дейл в различни етапи на кариерата му с политици, съдии и знаменитости изпълват дървената ламперия в стаята. Панорамните прозорци от двете страни на ъгъла показват щатския съд и сърцето на търговския район, банките и борсата.

Дейл затваря телефона както върши всичко друго — бавно. Поглежда ме без никаква промяна в изражението си.

— Здравсти, Джон — казва и избутва върху гърбицата на носа очилата си.

— Дейл. — Сядам на стол срещу него. — Човек на твоята възраст не би трябвало да работи толкова до късно. — Казвам го шеговито, но мигом се сещам за слуховете, че той има рак, и шегата ми прозвучава неуместно.

Дейл се размива по своя си начин — ръмжене и разгърсване на раменете, във воднистосините му очи се появяват весели пламъчета. Той насочва крив пръст към мен. Извърта стола си към радиото зад гърба му — очукана кафява правоъгълна кутия, която изглежда по-стара от мен — и го изключва. После отново се обръща с лице към мене. Обляга лакти върху огромното бюро с купища книжа и диктофон в средата. Има и компютър, може би последна дума на техниката, макар да се съмнявам, че го използва.

— Виж ти — подхваща той, — какъв случай ни се яви!

— Да, същинска бомба.

— Съгласен съм с тълкуването ти. — Добър похват от страна на Дейл. Не отговаря на никого определено, но все пак няма да му навреди, ако изчетка главния адвокат на сенатор Тъли.

— По моему можем да се съгласим, че сме прави според закона — казвам. — Документите на Тротър са невалидни. Но сенаторът иска твоето тълкуване за това как това ще мине пред съдия. — Сенаторът, не аз го искам.

Дейл навлажнява устни и се вторачва в мен.

— Отстраняване на водещ кандидат за губернатор... заради технически проблем.

— Съдията няма да има избор... — започвам аз.

Дейл вдига ръка и ми се усмихва.

— Никога не казвай, че един съдия няма избор — той ме гледа, очаквайки може би отговор, който обаче не идва. — Не казвам, че грешиш, не, не казвам това... — гласът му заглъхва. Той се вглежда над главата ми с присвити очи. — Приеми за момент, че си съдия. Отстраняваш някого... от първото място в бюлетината.

— Почти всеки съдия в избирателния окръг е на наша страна.

— Няма значение какво ще правят в окръжния съд — възразява Дейл. — Това отива във върховния.

— Разбира се. — Няма съмнение, че Дейл е прав, всяко постановление за кандидатстването на Тротър ще бъде обжалвано пред щатския върховен съд.

— Републиканците ще поддържат Тротър. Четирима демократи в съда срещу опонента на сенатора... Пресата ги разкъсва на парчета. — Дейл преплита пръсти. — Така че, въпросът е... искаме ли да ги помолим да вземат това решение още сега?

— Хм. — В случая Дейл има право. Следващата година ние ще обсъдим осъществяването на новото райониране, което се прави на всеки десет години след преброяването на населението — базирано върху новите статистически данни. Това е голяма работа за следващата сесия. И двете политически партии се опитват да манипулират границите, за да запазят избирателните си окръзи за своите титуляри и да добавят нови окръзи. Който и да спечели, има големият шанс да управлява законодателството през следващите десет години. Демократическият сенат и Републиканската камара никога няма да

постигнат съгласие за картата и никакъв закон няма да стигне до бюрото на губернатора.

Което означава, че щатският върховен съд ще начертае картата, а това подкрепя схващането на Дейл. В момента четирима от седмината съдии от върховния съд са демократи — мнозинство с един глас. И ние ще поискаме от мнозинството от демократи — 4 срещу 3 — да видят нещата през нашите очи. Тези неща обикновено разцепват партийните линии, но ако се вземе предвид всичко това, човек все пак няма да иска от демократите в съда прекалено много услуги, когато наближи битката за новото райониране. Ако някой от тях почувства, че му се оказва натиск за отстраняването на Тротър, той може и да не е склонен да начертае картата в наша полза.

Е, добре, една точка за Дейл. Не ми беше дошло наум. Въпросът е: за какво го е грижа повече Грант Тъли — за губернаторската надпревара или за картата? И двамата с него знаем отговора.

— Добре — казвам, — може би да решим да не повдигаме възражение. Знаеш другата възможност. Да се иде при Тротър с това.

Дейл размахва ръце, бавно, театрално.

— Тротър чака десет години, за да се кандидатира за губернатор... Той дори не може да си подготви документите за номинация, без да допусне грешка.

Понякога човек трябва да опита повече от един път с Дейл.

— Мислиш ли, че ще е разумно да покажем на Тротър с какво разполагаме? Да му кажем какъв избор има?

По лицето на Дейл пропълзва усмивка.

— Ланг Тротър ще си отреже патката... преди да загуби технически — и допира юмрук до устните си, за да даде воля на потисканата си кашлица.

— Но той никога няма да загуби избори умишлено — възразявам.

Дейл, който все още се възстановяваше от кашлицата си, размахва ръка в знак на несъгласие.

— Няма и да опита — продължавам аз. — Тротър никога няма да се остави да бъде победен.

Дейл събира длани. Той има думата и никак не бърза.

— Човек без избор.

— Има избора да ни каже да вървим на майната си. Може да се оплаче от нас.

При тези думи Дейл се изкисква, костеливите му рамене подскачат, после пак се закашля. Помислих, че ще вземе моята страна в случая. Че ще каже, че му допада идеята на Грант. Че ние трябва да изнудим Тротър.

— Джон, Джон — усмихва ми се, но усмивката му не е весела; ръцете му бавно се повдигат. — За какво ще се... оплаче? Че документите му не са в ред ли?

— Ще се оплаче, че...

— Тогава всеки смахнат... може да повдигне възражение. Някой би го направил. Нищо няма да спечели.

— Само защото може да има резултат, не значи, че трябва да го направим, Дейл.

Сега обръща дланите си към мене.

— Политически въпрос. Грант трябва да го реши — той сваля ръцете си върху бюрото. — Питаш дали ще има резултат ли? Отговарям ти, че ще има.

— Според мен няма да има.

— Според теб няма да има. — Първият признак на раздразнение от страна на Дейл. — Ти си много добър адвокат. Така че, кажи го на Грант.

— Ще го кажа. — Ставам от стола и му благодаря, че ми отдели време. Той ми кима бавно и важно. — Тръгвам си.

Правя точно това — изнизвам се бързо по неговия коридор, тръшвам входната му врата и натискам с длан бутона за асансьора.

— Дявол да го вземе — изругавам на глас; в асансьора бавно изпускам напрежението. Дейл се измъква. Казва, че Тротър няма да изобличи Грант в измама и може да е прав за това. Но от него не се иска да определя какво е право и какво не е. Той трябва да каже на Грант, че да изнудва опонента си е неетично. И по-важното — глупаво. Дори бедствено.

Прекосявам фоайето на сградата на Дейл и кимам на охранителя. Излизам навън в мекия въздух и изричам безмълвна молитва да мога да убедя приятеля си да не го прави. Стигам до ъгъла и в този момент клетъчният ми телефон звънва в джоба на палтото ми. Изваждам го, като за малко не го изпускам, и го включвам. Докато върша това, една

кола изсвирва с клаксона си и на косъм не ме блъска от ръба на тротоара.

— Ало?

— Дейл Гарисън. — Винаги така се представя Гарисън по телефона, нищо че сме се разделили само преди пет минути.

Връзката е лоша, затова говоря високо.

— Дейл?

Мълчание.

— Ще се качиш ли за минутка?

— Искаш да се върна...

— Нека да поговорим пак.

Добре. Втора възможност. Размислил е. Понечвам да отговоря, но линията е прекъснала. Типично за Дейл. Затваря телефона веднага щом каже каквото е имал да казва.

Връщам се в сградата и помахвам на охранителя. Може би се показах прекалено твърдоглав одева. Трябва да го обработя, да го прикоткам внимателно да подкрепи моето становище. Ще го оставя да направи онова, което човек на неговата възраст вероятно има правото да направи — да показва високомерие, да се изсмее в лицето ми. Но аз ще го обработя.

Прехвърлям в ума си план, докато слизам от асансьора и отварям вратата от матово стъкло, водеща към неговите кантори. Ще започна с извинение. После с молба — Грант е най-добрият ми приятел, като мой приятел не искам да върви по този път. Грант те уважава, вслушва се в съветите ти.

Влизам в кабинета на Дейл, готов да отстъпя. Но Дейл не е готов да приеме извинение. Той лежи върху бюрото си, захлупил е глава върху събраните си ръце.

Заспал е човекът. Ама че работа!

Излизам отвън и се правя, че говоря по клетъчния си телефон, като повишавам глас, за да може той да ме чуе и се събуди. Но когато влизам отново, той е все още в същото положение. Темето му е на петна, около него — кичури къдрава коса. Заставам в средата на стаята, с ръце на хълбоците и не знам какво да правя.

— Дейл?

Шум отвън.

— Ехо!

Не знам дали да отговоря, или не. Обръщам се и поглеждам в коридора. Един мъж пристъпва навътре от приемната и ме поглежда. Облечен е в лимоненозелено горнище и черни панталони.

— Дейл! — повтарям. Това сигурно е притеснително за него.

— Охрана — представя се мъжът; той прилича на щангист, с дебел врат, широк гръден кош, бабаитът му с бабаит. Влиза в кабинета. Аз бутам с пръст Дейл и говоря тихо:

— Той е възрастен човек — извинявам го. — Сигурно е имал дълга седмица.

Охранителят се взира в Дейл, пристъпва по-близо.

— Сър! — повиква го той с властен глас.

— Дейл! — извиквам.

— По дяволите! — Мъжът се приближава до Дейл, спира се за миг, замисля се и поставя ръка върху рамото му.

— О, мамка му! — спускам се към Дейл от другата страна на бюрото и също го хващам за рамото. — Дейл? Дейл! — поставям пръст на врата му, за да напипам пулс, но не съм сигурен къде точно да проверя, затова го повдигам от бюрото и го облягам назад на кожения стол. Очите му са празни, устата му е извита грозно надолу. Очилата му се смъкват от носа.

— По дяволите, той е мъртъв! — казва охранителят и ме поглежда така, сякаш аз съм виновен.

Повдигам Дейл от стола и го полагам на пода.

— Правили ли сте изкуствено дишане? — изкрещявам на охранителя, но не изчаквам отговор. Не знам какво правя, но трябва да опитам. Подлагам едната си ръка под врата на Дейл, а с другата стискам носа му и започвам да дишам в устата му — три къси, но силни вдишвания. После поставям длан върху мястото на сърцето му и започвам да натискам с другата длан по три пъти последователно.

— Зики! — извиква охранителят, вероятно по радиостанцията си. — Трябва ни линейка и полиция на осмия. Кантора осем-двайсет. И прати всички тук!

Навеждам ухо до устата и носа на Дейл. Нищо.

Пращене по радиото:

— Искаш ли и полиция?

— Да, полиция и линейка. И си придвижи задника дотук. Кантора осем-двайсет. Кабинетът на Гарисън.

— Хайде, Дейл. — Отново дишам в устата му. Вглеждам се в празните му очи за миг и отново продължавам със сърцето му. Повтарям това за трети път и като свършвам, се заслушвам отново да доловя някакви признаци на дишане от устата или носа му. Нищо. Продължавам манипулациите напразно, като натискът ми става все по-силен и все по-силно дишам в устата му. Пот закапва от челото ми върху лицето на Дейл. Боря се въпреки болките в ръцете, световъртежа и нарастващата в мен паника. Най-накрая сам оставам без дъх след може би петминутен опит да свестя Дейл. Нищо.

Дейл Гарисън е мъртъв.

Сядам на пода.

— По дяволите! — смотолевям под носа си. Поглеждам към охранителя, който изглежда сплашен от погледа ми.

— Трябва да останете тук. — Ръцете му се отделят от тялото, тежестта му се мести от крак на крак, сякаш ме пази от нападател. — Не пипайте нищо. Не мърдайте от мястото си.

— Спокойно — казвам му. — Между другото вие много помогнахте.

Шум в приемната, после двама мъже в еднакви флуоресцентнозелени ризи тичат по коридора. Изведнъж други трима мъже ме заобикалят.

— Останете на мястото си — казва отново охранителят на сградата. Той се обръща към другите, които като че ли не знаят каква е нито тяхната, нито моята роля. — Този мъж го е видял как умира, а после ми каза, че бил заспал.

— Спи спокойно — казвам и се пресягам към Дейл, без да знам какво се прави в такива моменти, и поставям ръка върху неговата. — Боже Господи, Дейл! — казвам му.

— Той ме излъга. Каза, че човекът бил заспал. Той излъга...

— Добре, добре, един момент. — Детективът, все още с шлифер, вдига ръка, за да успокои охранителя, който нервно се повдига на пръсти.

Дейл Гарисън е мъртъв от половин час. Преди идването на парамедиците и ченгетата, петима членове от охраната на сградата, облечени в бледозелени горници, слязоха в апартамент 820. Те стояха притеснени, всеки с оръжие в ръка, и гледаха в мен, мъжа, седнал на стол.

Парамедиците пристигнаха след петнайсет минути. Те се заловиха за работа без коментар — прегледаха тялото на Дейл върху килима, после го сложиха на носилка и го изнесоха от стаята. Ченгетата дойдоха преди пет минути и поговориха с парамедиците. На ченгето, ръководещо случая, му стана неприятно, че парамедиците преместиха трупа от „смъртното положение“. Веднага щом хвърли първоначален поглед на трупа, той изразходва няколко минути, опитвайки се да затвори устата на онзи охранител.

— Не съм излъгал — обаждам се аз от стола.

— Един по един — казва детективът. Той решава да започне с мен и с твърдо ръкостискане ми се представя като Брад Джилис. Джилис ми прилича на градско ченге. Лицето му е с дълбоки бръчки, бледо и с груби черти. Косата му е с цвят на помия, гъста и права и е подстригана така, че му придава вид на плашило. Очите му са ясни и напрегнати. Маниерите и поведението му създават впечатлението за образован човек. Както и гласът му — силен, но овладян, а говорът му — правилен.

Вече съм се съвзел от първоначалния шок при вида на мъртъв човек — втория за една седмица, като се замисля — и започва да ми става досадно. Ставам и започвам да се разхождам. Джилис поставя ръка на рамото ми, за да ме спре.

— Хайде да излезем оттук — предлага той и ме повежда към коридора. До този момент не е извадил нито бележник, нито нещо

друго. Прави знак на охранителите да не се приближават, в случай че решат да ни последват в приемната.

— И тъй, разкажете ми какво се случи — подхваща Джилис.

— Дойдох тук да се срещна с Дейл. Дейл Гарисън... Покойника. Поговорихме си малко, после си тръгнах. Още не бях изминал и две пресечки, когато той ми се обади на клетъчния телефон да се върна горе. Така и направих. Като влязох в кабинета му, заварих Дейл захлупил лице върху бюрото — разпервам ръце. — После онзи човек, с униформата на охранител, влезе в кабинета и след малко двамата установихме, че Дейл не е заспал, а е мъртъв.

Джилис ме следи с очи, не записва нищо засега. Ръцете му са събрани зад гърба.

— Охранителят, който твърди, че сте го излъгали, той ли?

Потвърждавам с глава и правя гримаса.

— Дейл е почти седемдесетгодишен — продължавам. — Реших, че просто е заспал на стола си. Точно това казах на охранителя. Показа се, че съм сгрешил.

— Добре. — Джилис поглежда към коридора, където бяха охранителите, преди да продължи към приемната. После отново се обръща към мене. — Защо се срещнахте с този човек?

— Ние сме адвокати. Разисквахме случай на клиент.

Той ме поглежда така, сякаш не ме разбира. Сигурно смята, че като ме гледа, аз ще продължа да говоря и ще му дам допълнителни сведения. Но бърка. Накрая повдига вежди.

— Кой е клиентът?

— Съжалявам, но това е адвокатска тайна — отговарям.

— Името на клиента е адвокатска тайна? — устните му се изкривяват подигравателно — Не можете да ми кажете дори името?

— Съжалявам, такива са правилата. — Не мисля, че важат за случая, но защо пък да разгласявам името на сенатор Тъли, след като не се налага?

Джилис прехапва устна, но лицето му остава безизразно.

— Значи ви е потърсил по клетъчния ви телефон?

— Точно така.

Джилис кимва едва забележимо.

— Ще ми дадете ли номера?

— Разбира се. — Подавам му телефона, чийто номер е записан на гърба. Той изважда бележник от джоба на сакото си, после писалка от джоба на панталона си и го записва.

— Значи сте си тръгнали отгук, вървели сте по улицата, отговорили сте на повикването и сте се върнали.

— Да.

— В такъв случай нямало ви е в кабинета не повече от пет минути.

— Горедолу, толкова. Вероятно малко повече.

— Добре. — Детективът раздвижва челюстта си в размисъл.

— Върнах се в кабинета и заварих Дейл да лежи там. Извиках няколко пъти името му, за да го събудя. После оня човек влезе наперен.

Джилис се усмихва и кимва разсеяно, оглежда се наоколо и ми връща телефона. Надниква за момент в кабинета.

— Добре — казва с гръб към мене, после се обръща и избърсва с ръка устата си.

— Мога ли да си вървя?

— Разкажете ли това на полицейския служител?

— Да. — За всеки случай му подавам визитката си.

Детективът остава за миг неподвижен, с ръце на хълбоците. Накрая изпуска въздишка и казва:

— Да, вървете си.

Излизам от сградата и тръгвам по Ривър Стрийт. Стигам до ъгъла на Четвърта и Ривър и заставам до един пожарогасител. За момент кръстовището е безлюдно, само няколко таксита минаха. Оставам на място пет минути, опитвайки се да се отърся от зловещото чувство, породено от онова, на което бях станал свидетел току-що, после продължавам към офиса си.

Включвам клетъчния си телефон и набирам служебния номер на сенатора. Няма го там и оставям съобщение. После опитвам на телефона в колата му.

— Грант Тъли.

— Радвам се, че си седнал — казвам и му разказвам всичко в порядъка на две минути.

Сенаторът не продумва по време на обобщението ми, нито отговаря веднага.

— Дейл е мъртъв?

— Просто беше паднал върху бюрото си. Най-гадното нещо, което съм виждал.

— О, Боже. — Чувам клаксон да сигнализира в другия край на линията. — Говореше се, че бил доста болен.

— Предполагам.

Мълчание. Слаби звуци от автомобилно движение, тиха музика от стереото в колата на сенатора.

Представям си как Грант иска да ме пита какво е било мнението на Дейл за „коза“. Благоприличието надделява, да не говорим за факта, че „асансьорното правило“ — никога не говори в препълнен асансьор — в днешно време се прилага и за клетъчните телефони. Никога не знаеш кой може да подслушва.

— Да... Господи! — промълвя Грант. — Дейл е мъртъв.

Това ще бъде голяма новина. Смъртта на Дейл Гарисън няма да се възприеме просто като поредния смъртен случай. Той е от старата школа адвокати по съдебни дела в града, от хората, прекарвали първите си години като обвинител, водейки съдебни процеси със съдебни

заседатели, вместо да си седи в някоя от баровските фирми и да се рови в бумаги. Ако можех да получавам по четвърт долар за всяка военновременна история, която би дошла на езика на всеки от адвокатите в този град през следващите седмица-две, щях да си осигуря почивка на Бермудските острови.

— Ти отдавна се познаваш с него — казвам.

— Ами... да, разбира се. — Мълчание. — По дяволите!

— Е, аз продължавам по пътя си.

— Добре. Слушай, Джон?

— Да?

— Как можа да ти се случи — двама мъртъвци изневиделица?

Изключвам телефона и го прибирам в джоба си. Решавам да не отивам в офиса си. Хващам такси и се прибирам вкъщи малко след девет вечерта. Моите мопсове Джейк и Маги буквално скачат по мен, когато прекрачвам прага. Искат да ги нахраня и да ги пусна в задния двор. Откликвам на нуждите им — в този ред — и отварям куфарчето си. През този уикенд имам много работа — да проверя отчетите за финансовото състояние на кампанията, да прегледам рекламите за кампанията, разпространени от Ланг Тротър, да се срещна утре сутринта с организаторите на кампанията. Това ще запълни двата ми почивни дни и трябва да започна от тази вечер. Но аз потръпвам, полагам глава върху възглавницата на дивана, затварям очи, за да пропъдя образа на мъртвия адвокат, вторачен в лицето ми.

„Дейли Уоч“ се отнесе по-подобаващо към кончината на Дейл Гарисън, отколкото към смъртта на мъжа, проникнал с взлом в дома на Бенет Кеъри. И все пак не беше водеща новина, понеже Дейл Гарисън не е познато име извън адвокатските среди в този град и щат. Той беше част от избран кръг хора, дърпащи конците зад кулисите, често повлиятелни от самите политици. Най-незначителните имат думата много по-често, отколкото хората си мислят. И това е удобно положение. Голям престиж сред техния кръг, много повече пари от служителите на изборна длъжност и виртуална анонимност в очите на обществото.

Сред правната общност, където Дейл изпъкваше, смъртта му беше сходна със смъртта на кмета преди дванайсет години. Правните всекидневници, излизащи в града, пуснаха специално издание, посветено на Дейл, във вторник. Снимка на Дейл отпреди, предполагам, петнайсет години, заемаше цялата първа страница. Вътре имаше статии от щатския върховен съдия, от Грант Тъли, от Лангдън Тротър (който не беше живял нито ден в града), и от кмета. Изданието изтъкваше значителните постижения на Дейл в съдебното преследване на производителите на азбест, на магазина за хранителни стоки, продавал мляко със следи от салмонела. Успешно беше защитавал бизнесмени, обвинени за използване на служебното си положение за лично облагодетелстване, споменатия вече член на градския съвет, обвинен в корупция, бивш конгресмен, замесен в сексуален скандал (него не толкова успешно).

Заупокойната служба за Дейл Гарисън е днес. Има частна церемония за семейството, но тази е за всички останали — и имам предвид наистина всички останали. Тя се провежда в просторна катедрала в центъра. Полицията отговаря за автомобилното движение, пресата я отразява. Както винаги, когато някой политик или човек с пари почине. Самите процедури, погребението и изказването на съболезнования си имат свой собствен живот. Хората идват, за да поднесат уважението си към някой споминал се наскоро, но тъгата им

бързо преминава в любопитство към живите. Те отделят много по-малко време да скърбят за починалия, отколкото да се оглеждат наоколо, за да огледат другите присъстващи.

Седя до Грант Тъли и съпругата му, Одри, на втория ред, зад опечаленото семейство. Одри взема ръката ми в своята и бърби глупости, преди да започне церемонията — дали съм отслабнал, как са кучетата ми, колко съжалявала, че съм бил там, когато Дейл починал. Единствената тема, която не подхваща като израз на внимание към мен, е разводът ми. Всеки те съжалява, когато бракът ти приключи.

На втория ред от другата страна на пътеката седи окръжният адвокат Елиът Рейкрофт — сериозен човек с груба прошарена коса и очила с метални рамки. Той беше познат на Дейл, разбира се, но не и близък приятел. До него е Ланг Тротър — унил както подобава, но готов да намигне на всеки, който срещне погледа му, който спада към неговата категория. Добър лобист като Дейл можеше да стигне и до двете страни на пътеката, когато се наложи, но никой не би взел по погрешка Дейл Гарисън за приятел на републиканците. Защо тия мъже седят отпред, не ми е ясно. Не би трябвало да има наследство в тези неща. Предполагам, че и моето място не е отпред, но на семейство Тъли — да, а аз съм с тях.

Бащата на Грант, бившият сенатор Саймън Тъли, произнася траурното слово. Той е облечен в черно, искрено е опечален, произнасяйки една от най-нежеланите си речи пред публика. Той говори за по-известните на обществото дела на Дейл, но набляга на онези, които не са били на първите страници на вестниците.

— Повечето хора не съзнават колко много работа за общественото благо е свършил Дейл — говори Саймън. — Не за пари или престиж, а за да се увери, че закрилата на закона...

Пейджърът ми звънва. Бях забравил да го изключа. Бързо посягам към колана си и го изключвам.

— ... се отнася за онези, които не биха могли да си позволят адвокати като Дейл Гарисън. Той беше за закона в най-чистата му форма. Еднакво правосъдие за всички.

Саймън Тъли никога не е бил добър оратор. Беше израснал по време, когато камерите не са били вездесъщи, когато задкулисните сделки не са били толкова важни, както сега. Той завършва словото си

и сяда отново до сина си, Грант, а свещеникът продължава церемонията.

Изнизваме се един по един. Пресата спира Грант Тъли. Баща му е заобиколен от хора, които го хвалят за изнесеното слово. Стигам до едно такси и се отправям към офиса.

Слизам от асансьора на етаж на „Сийтън, Хърш“ и подминавам секретарката, която ме гледа така, сякаш вижда призрак. Усмивам й се, но тя свежда поглед. Продължавам по коридора към кабинета си. Всички адвокати, до един, стоят в коридора. Секретарката ми Кати стои накрая, до кабинета ми. Като ме вижда, се втурва към мене. Тя е възпълна, затова ми е необичайно да я виждам да се движи толкова бързо.

— Джон, опитах се да се свържа по пейджъра ти. Опитах се да ги спра, но те имат съдебна заповед. Бенет я видя.

— Няма нищо — казвам разсеяно и влизам в кабинета си. Вътре има трима души — двама мъже и една жена — които ровят из вещите ми. Двама от тях са в полицейски униформи. Третият е Брад Джилис, детективът. Той размахва лист хартия към мене.

— Заповед за обиск на помещението — казва той.

— Какво, по дяволите, правите? — Пренебрежението ми е искрено, но също и уместно, като се има предвид броя на хората от офиса ми, които са ме наобиколили. Бенет Кеъри се приближава и застава до мен.

— Ще трябва да претърсим и дома ви — казва Джилис. Той ни най-малко не е смутен от тълпата. Вероятно му харесва да преобръща живота на хората с главата надолу пред публика.

— Идвате във време, когато знаете, че съм на погребението — казвам.

— Ние приключихме тук — отговаря детективът. Това изобщо не е отговор, което е и целта на детектива. Той е главният, дори в адвокатската ми фирма.

Поглеждам заповедта — първата, която виждам в живота си — докато детективът продължава:

— Трябва да поговоря с вас отново, господин Солидей. Бихте ли дошли с мене?

— Ще караме поотделно — казва Бенет на Джилис. — Ще ви следваме.

— Това е възмутително — казвам. — Елиът Рейкрофт е този, който се опитва да злепостави мен и сенатора. Нали, детектив?

Мъжът се усмихва.

— Не мога да знам това. Не, господин Солидей, не става въпрос за злепоставяне на когото и да било. Става дума за факта, че Дейл Гарисън е убит. Не е получил сърдечен удар, както сте казали на всички. Бил е удушен в кабинета си, а вие сте били единственият там.

Почувствах как кръвта нахлува в лицето ми.

— Това е нелепо — казвам, преди Бенет да ме хване за лакътя, за да ме накара да млъкна.

— Това е абсурдно — казвам на мъжа, който влиза в стаята. Намирам се в някакво полицейско управление в близката северна част и седя в най-обикновена стая; до мен е Бенет Кеъри. Тук сме от четирийсет минути. Бен непрекъснато ми беше повтарял да не казвам нищо по време на този разпит, но аз настоявам на своето. Нямам какво да крия, затова няма да мълча. Напомням му, че той беше в моето положение преди близо седмица.

— Помощник окръжен адвокат Даниел Морфю — представя се мъжът и протяга ръка над масата. Той има квадратна челюст, грубо, луничаво ирландско лице, стандартни мустаци, гъста къдрава сива коса. Изглежда съвършено спокоен, владее се напълно и е много доволен от това.

— Джон Солидей. — Ръкувам се с него.

Бенет също се представя — като мой адвокат, но те явно вече се познават, вероятно от времето, когато Бен работеше в прокуратурата.

— Вие работите за Рейкрофт — казвам.

Морфю ме оглежда за миг.

— Точно така.

— Предайте нещо на Елиът от мое име — казвам и Бенет поставя ръката си върху моята, но аз я отдръпвам. — Предайте му, че ако си въобразява, че може да ме очерни пред обществото, а после да ме освободи тихомълком, когато не получи никакви доказателства в подкрепа на твърдението, то го чака доста неприятна изненада. Ще разглася как един окръжен прокурор върши мръсната работа на Ланг Тротър.

— Джон — намесва се Бен, — стига толкова.

Даниел Морфю като че ли изобщо не е засегнат от избухването ми. В ръката си държи тънка кафява папка и я поглажда.

— Искате ли да разговаряте с мене, господин Солидей?

Изпускам въздуха си и се опитвам да се успокоя.

— Разбира се.

— Добре. — Морфю се пресяга към магнетофона в средата на масата. — Трябва да запиша този разпит, нали не възразявате?

— Все ми е едно.

Морфю включва устройството на запис и изрича името си, моето име, датата и часа.

— Присъства също и защитникът на господин Солидей... — той поглежда визитката на Бен, подадена му току-що — Уилям Бенет Кеъри.

— Не ми трябва адвокат — казвам. — Цялата работа е толкова нелепа. — По-добре да започна разговора както си му е редът.

Морфю хвърля поглед към Бен.

— Искате господин Кеъри да си тръгне ли?

— Не, той може да остане. — Отново си поемам дълбоко въздух. Нужна ми е съобразителност. — Преди всичко, сигурни ли сме, че Дейл не е получил сърдечен удар или пристъп, или нещо от този род? Той приближаваше седемдесетте и беше болен от рак.

Морфю свива устни. Обмисля какво да разкрие пред мен. Присвива очи.

— Бил е на шейсет и осем. Наистина е имал рак. И е бил удушен.

— Правена ли е аутопсия? — пита Бен.

— Да. Причината за смъртта... — Морфю отваря папката си и изважда един лист — асфиксия, причинена чрез удушване с ръце.

— Невъзможно — възразявам.

Прокурорът накланя глава на една страна.

— Как така е невъзможно?

— Защото единствено аз... — и млъквам.

— Защото единствено вие сте били с жертвата на етаж — той ме измерва с поглед и добавя: — Нали, господин Солидей?

Бен се пресяга към мен, но аз въпреки това отговарям:

— Доколкото знаех, да.

— Вие сте отишли в кабинета му, за да обсъждате правни въпроси — казва Морфю.

— Така е.

— Във връзка с какво?

— Във връзка с общ клиент.

— Сенатор Грант Тъли — уточнява Морфю.

— Това е адвокатска тайна.

— О! — прокурорът се усмихва. — Не е трябвало да чета този казус. Господин Солидей, тъй като всички тук сме адвокати, нека ви кажа, че това не е адвокатска тайна. За сенатор Тъли е ставало дума, нали?

— Давай нататък — обажда се Бенет. — Той няма да обсъжда това.

Тук Морфю не може да упражни влияние. Дали е професионална тайна между адвокат и клиент, или не, Петата поправка ми дава правото да мълча. Бих могъл дори да не продумвам дума повече.

— Значи той просто се е срутил пред вас?

Прочиствам гърлото си. Морфю знае какво съм разказал на детектив Джилис по-рано — че съм си тръгнал от кабинета и съм се върнал, след като Дейл ми се е обадил по клетъчния телефон. Погледнато през очите на прокурора, това е неиздържана версия. Бил съм в кабинета, излязъл съм, някой се е промъкнал да удуши Дейл, после аз се връщам. Стомахът ми се обажда. Започвам да се замислям над съвета на Бенет. Морфю ме държи и в двата случая. Ако променя версията си, той ще ме обвини в лъжа. Ако повторя същата версия, той я има записана на магнетофона, което говори, че — колкото повече се размислям — звучи съвсем неубедително.

— Вие знаете, че не е станало така — казвам. — Бях в кабинета и после си тръгнах. Дейл ме повика по клетъчния телефон и аз се върнах. Влязох и го заварих мъртъв.

Морфю мълчи. Иска да не спирам да говоря.

— Вижте, просто сравнете — продължавам. — Можете да потвърдите телефонното обаждане, охранителят долу ме видя да излизам и да се връщам. Така че, помислете, как ще съм имал време да го убия за това кратко време.

— Сигурен съм, че господин Морфю е проверил записите на телефонните разговори в кабинета на Дейл Гарисън — намесва се Бенет, говорейки привидно на мен, но всъщност на Морфю. — Сигурен съм, че е проверил и записите на телефонните разговори, получени на твоя клетъчен телефон, Джон. — Бен се обръща към прокурора. — Е, и?

Морфю е малко по-възрастен от Бенет; вероятно е бил много по-високо в йерархията на прокуратурата, отколкото Бен, който се е занимавал с углавни престъпления, когато е работил там. Мисля си, че

Морфю е достатъчно опитен и знае какво може да разкрие сега и какво може да запази за себе си. Очите му се местят от тези на Бенет към моите.

— Кажете ми какво ви каза Гарисън.

— Не отговаряй — Бенет разсича с ръка въздуха над масата. — Твой ред е.

Морфю повдига вежди, като че ли размяната на ролите не е нищо друго освен неудобство.

— Искам да чуя какво ви е казал Гарисън, когато ви се е обадил.

— Каза ми да се върна в кабинета му — отговарям, като издърпвам ръката си от хватката на Бен.

— Това е странно. — Морфю изправя гръб, сякаш е готов за основното ястие. — Защото записите на телефонните разговори показват, че господин Гарисън изобщо не ви се е обаждал. Няма никакви телефонни обаждания от кабинета му в този промеждутък от време, нито малко преди или след това.

Поглеждам Бенет, чието лице остава безизразно. Стаявам дъх за миг, преди прилива на адреналин. Това не може да бъде. Няма логика. Преглъщам трудно.

— Кой се е обаждал на клетъчния телефон на Джон? — пита Бен.

— Уместен въпрос, адвокате. Въпрос, на който се надявах господин Солидей да ми даде отговор.

— Беше Дейл — отговарям.

— Джон — Бенет ме стиска силно за ръката. — Млъкни за момент. — После към Морфю: — Какво показват записите на телефонните разговори?

Очите на Морфю трепват. Той изчаква секунда, преди да отговори:

— Клетъчният телефон е принадлежал на жена на име Джоан Сутър. Познавате ли я, господин Солидей?

— Не.

— Добре. Защото клетъчният телефон на Джоан Сутър е бил откраднат от чантата ѝ по-рано същия ден.

Вдигам ръце.

— Хванахте ме натясно.

— Смятате, че Дейл Гарисън е откраднал телефона на тази жена и го е използвал да ви се обади по него ли? — пита ме той. — Има ли логика?

Не, разбира се, че няма. Вдигам трепереща ръка към лицето си.

— За мен е ясно, че вие не сте действали сам — казва прокурорът. Ръцете му лежат върху масата — приятелски жест. — Който и да е бил в другия край на линията, е бил част от това. Именно той ми трябва. Затова, защо още сега не изясним кой е бил другият? Кажете ми кой ви се е обадил и ние с вашия адвокат ще сключим сделка. Нещо, което ще ви държи далече от електрическия стол.

Ставам рязко от стола си.

— Нямам какво да ви кажа. Не съм убил Дейл. Някой ме е натопил. Не разбирате ли?

Морфю посочва с показалеца си масата.

— Седнете.

Поглеждам към Бенет, който кимва мрачно. Сядам отново, все още изпълнен с ярост, граничеща с паника.

— Господин Солидей е главен съветник на сенатор Тъли — пояснява Бенет — и колега на Дейл Гарисън. Версията ти издиша, Дан. Той не е убиец. И никой няма да повярва, че е убиец.

Морфю поглежда за миг към Бен. После — към мен. Има нещо хищническо в погледа му — животно, подгонило плячката си.

— Изнудвал ли ви е някой, господин Солидей?

Затварям очи. Онова писмо. Онова проклето писмо.

— Ние приключихме — казва Бен.

Морфю плъзга копие от писмо пред мене.

— Това било ли е в най-горното чекмедже на бюрото ви, господин Солидей?

Предполагам, че аз съм единственият останал, посветен в тайната, която никой друг не знае. Мисля, че 250 000 долара ще я потулят. Един месец ще е достатъчно време. Няма да правя предположения за твоя източник на доходи, но ми се струва, че ако някой може да намери начин да бръкне във фонда за кампанията, без никой да забележи, то това си ти. В противен случай винаги мога да

говоря със сенатора. Това ли искаш? Един месец. Не се опитвай да се свързваш с мен по въпроса. Аз ще те търся.

— Вие сте заместник-ковчезник на „Граждани за Грант Тъли“ — казва Морфю. — Имате достъп до фондовете за кампанията. — Прокурорът изчаква отговор. — Дейл Гарисън ли е бил? Той ли ви е изнудвал?

Поглеждам Бенет, който не се нуждае от напомняне.

— Приключваме този разпит.

— Защото, ако не е бил Гарисън — продължава Морфю, — със сигурност ще ви бъде от полза, ако ми го кажете веднага.

Бен отново хваща ръката ми. Изведнъж се чувствам като спукан балон.

— Бях в кабинета на Дейл — отговарям. — Той най-неочаквано е починал, след като съм си тръгнал. Върнах се горе-долу по времето, когато охранителят правеше нощната си обиколка и...

— Той не е правил нощна обиколка — прекъсва ме Морфю. — Бил е повикан да се качи на осмия етаж, защото в кабинета на Дейл ставало нещо.

Почувствах парене в гърлото, в стомаха си.

— Каква е тази тайна, господин Солидей? — пита прокурорът. — „Тайната, която никой друг не знае“, господин Солидей?

Бенет става и ме насилва да се изправам и аз.

— Ние си тръгваме. За по-нататъшни...

— Господин Кеъри, кажете на клиента си, че даде ли обяснение, че тази бележка не е била от Дейл Гарисън, може и да отърве ареста.

— Ще го обсъдим, господин прокурор — отговаря Бен. А сега може ли да си вървим?

Морфю също става.

— Само вие можете да си вървите, господин Кеъри.

Вратата се отваря и Брад Джилис влиза в стаята с белезници, подрънкващи на колана му.

Паника се изписва по лицето на Бен.

— Няма да говорите с него — казва той на Морфю и Джилис. После към мене: — Дръж си устата затворена, Джон. Ще те изкарам оттук възможно най-скоро.

Стоя като онемял, докато детектив Джилис чете правата ми и ми поставя бележниците.

— Каква е „тайната, която никой друг не знае“? — повтаря Морфю.

Пренебрегвам въпроса и се накланям до ухото на Бен.

— По-добре се обади на сенатора.

ЮНИ, 1979

Новата спортна кола с подвижен покрив на Грант Тъли лети по междущатската магистрала. Той барабани по волана в такт с музиката по радиото и припява безстрашно, а нощният летен вятър разбърква косата му. „Лятната нощ“ ме подсеща за Шекспир и за това, че никога вече няма да се наложи да го чета.

— По-полека, Тру — казвам. — Ще те глобят като всеки друг. — Казвам го, защото Грант Труман Тъли — наричан Тру от всички, които го познават — е син на сенатор Саймън Тъли, политически влиятелна личност, гигант в нашия щат. Тру неведнъж беше залагал на семейните си връзки, но на междущатската магистрала патрулът е щатски, а не от местни ченгета и той им е удобна мишена. Това никога не беше възпирало Тру; смея да кажа, че всъщност нищо не го възпираше. Типичен безстрашен тийнейджър, с всякакви отговори, но без никакви въпроси.

— Кажи ми пак къде, по дяволите, отиваме — настоявам аз.

Двамата с Тру току-що завършихме гимназия. Сега разполагаме с три месеца, преди да продължим обучението си — Тру в „Айви Лиг“, аз в щатския университет. Главното задължение на завършилия гимназия е да присъства по възможност на всяко парти. Тази вечер в града има голям купон, но Тру ме нави да отидем на парти в съседния щат, отгатаък границата, в Съмит Каунти, на четирийсет и пет минути път с кола. Земя на комините, индустриален град, както може да се съди по кулите в града, в който никога не съм бил.

Мисълта му, предполагам, е да ме откъсне от грижите ми. Вивиан, с която ходех от две години, наскоро скъса с мен. Отивала да учи на запад, какъв бил смисълът да продължаваме и тъй нататък. Затова Тру, който искаше да се освободя от „оковите“, се е нагърбил със задачата да ми намери забавление за това лято. Май съм готов за това.

Тру се оригва след няколкото големи глътки от шишето с бира, което държи между бедрата си. Носи карирана риза, къси панталони и мокасини на бос крак.

— На купона на Рик — отговаря той. — Всъщност, не той го прави, но ще бъде там.

— Кой е този Рик? Познавам ли го?

— Само толкова знам — Рик. Викат му Рикошета. Нещо като прякор.

Поглеждам го.

— Твой добър приятел, както разбирам.

— Рик е добро момче. Не му знам житейската история, кво толкова? Я се отпусни, Джонатан.

— Мацки ще има ли? — Използвам речника на Тру. Той е известен с това, че винаги е сам, не е покорител на женски сърца, но намира начин да показва самоувереност и перчене. Повечето от връзките му са по-краткотрайни от взимането на душ.

Той ми се усмихва за миг.

— Мацките са сигурни. Страхотно многообразие от „ремаркета“.

Тру излиза от магистралата. Вече сме по улиците на Съмит Каунти. Той натиска газта. Минаваме през район, който прилича на мъничък център. Няма нищо освен порутени магазини, пункт за химическо чистене, два ресторанта и барове, една закусвалня със задължителна ръждясала табела и дупки по пътя с големината на кратери.

Тру прави рязък десен завой и ме подхвърля на седалката. Продължаваме по улица, където всички къщи са от типа фермерски, дори не са двуетажни, докато в края на пресечката виждаме жилищен блок. Покрай тротоара са паркирани коли. Стигнахме.

Тру паркира напосоки и спира рязко мотора. Грабва още две бири изпод седалката; сигурно е взел кашон с шест бутилки и ги е подредил там.

Къщата е третата от ъгъла. Двуетажна е, с алуминиева обшивка и черни капаци на прозорците. Четири коли са паркирани на алеята пред нея. Шумът от стереото и шумна тълпа ни посреща още от улицата.

Тру тръгва уверено към вратата. Той прави всичко уверено. Аз съм му добър авер. Притежавам собствен чар, който обаче не може да се сравни с неговия. Уча се добре, упражнявам полезни спортове и другарувам с него. Това е достатъчно.

Грант Труман Тъли не позвънява на вратата — просто влиза направо. Стаята е пълна с хора, които се движат насам-натам,

разговарят, смеят се. Стереото е надуто докрай и преобладаващата китара гърми гневно. Мъгла от дим се стеле над главите им. Някои празнуват края на учебната година. Това поне е поводът за купона. Но ако се съди по възрастта на присъстващите — повечето между осемнайсет и двайсет и няколко годишни — си мисля, че голяма част от тях вече нямат нищо общо с училището. Не може да се каже, че е разнородна тълпа в традиционния смисъл. Купонът е само от бели. Облечени са предимно с тениски и джинси. Тия младежи живеят в общество на средна класа, не напълно различно от моето, само дето аз живея в голям град, а те — в индустриално градче, чиито добри дни са останали далече в миналото.

Ние привличаме обичайното внимание. Със сигурност сме първите представители на клуба на момчетата от елитен град и аз се изпълвам с приятното чувство, че ще се окажем единствените. Тру изобщо не се вълнува — типично за него. Следвам го сред тълпата, подминаваме група, седнала на един опърпан диван, която си подава от ръка на ръка цигара с марихуана, после покрай няколко момчета, които стоят като в отбранителна позиция на боксьори в единия ъгъл на кухнята. Атакуваме хладилника, за да проверим за бира, но не откриваме нищо по-добро от хладните вносни бутилки, които донесохме — това отново ни отделя от тълпата. Докато Тру отпива първата си глътка, издава звук и отделя бутилката от устните си.

— Ето го и него — казва той.

Приятелят му Рик, предполагам. Момчето изглежда на нашата възраст — седемнайсет или осемнайсет годишен. Разбъркана мръсна руса коса, тъмни вежди, тесни, закръглени рамене, покрити с черна тениска в стил „хеви метъл“. От устата му виси цигара. Той се усмихва кисело и протяга ръка към Тру.

— Здравсти, Труман. Хайде да направим някоя беля.

Рик ни превежда през купона; улавям се, че примижавам от тежкия въздух, просмукан от тютюн и марихуана. Стигаме до една двойка в ъгъла. Момиче и гаджето ѝ. Той е напълно плешив, с яйцевиден череп и дебел врат, зад ухото му е втъкната цигара. Носи тениска с реклама за бира, с отрязани ръкави, които разкриват луничави ръце, доста едри и мускулести. Едната му ръка е пъхната в задния джоб на джинсите на момичето със срязани крачоли, а другата е подпряна на стената над момичето. Дватамата се смеят на нещо.

— Лайл — казва Рик.

Лайл и Рик. Повече ме интересува името на момичето.

— Това е Джина.

Те се обръщат към нас. Лайл ни поглежда с подозрение.

— Това е приятелят ми Тру — казва им Рик.

— Това е Джон — представя ме Тру, кимайки към мен.

Ние се поздравяваме един друг с леко кимане. Обръщам особено внимание на Джина. Тя е най-хубавото момиче в стаята, макар това да не говори много. Косата ѝ е светлоруса и пада до раменете ѝ, очите ѝ са съвършено кръгли, с дълги мигли, но напластени обилно с тъмен аркансил. Пълни устни. Дълги, слаби, загорели от слънцето крака и тясна бяла тениска, която подчертава внушителен бюст. С погълнати вече две бири хормоните ми преливат.

Тя поднася цигара до устните си и изпуска дим нагоре.

— Приятно ми е да се запозная с вас, момчета — казва тя. Измерва ме с поглед, докато Рик и Лайл разговарят.

— Хайде да се качваме горе — предлага Рик.

— Вземи първо няколко от изстудените — казва Лайл.

Тръгвам след групата обратно към кухнята за бира, после нагоре по стълбите. Тру хваща Рик над лакътя и шепне в ухото му. Рик се обръща и възразява:

— А, не, човече, по-късно.

Тру не го пуска и пита:

— Тогава кво правя тук, по дяволите?

Рик се отскубва внимателно и продължава по стълбите. Аз не питам нищо, все още съм леко разцентриран от запознанството си с Джина.

Отиваме в спалня, която според мен принадлежи на този, който е организирал купона. В единия ъгъл има стереоуредба, наоколо са разхвърляни дългосвирещи грамофонни плочи. Стените са облепени с постери на рок банди и жени по бикини. Килерът е задръстен от мръсни дрехи.

Лайл отива до стереото, за да потърси грамофонна плоча. Рик влиза в спалнята последен, носи със себе си два стола от някаква съседна стая. Тру и аз сядаме на столовете, Рик сядва до Джина на леглото. Стаята мирише като моята — на мръсно пране и лек мирис на

мухъл. Осветлението е слабо — полилей с три крушки в средата на тавана, но свети само едната, която е със зацапан глобус.

Рик бърка в джоба си и изважда запалка. После бърка отново в същия джоб и изважда цигара с марихуана. Поставя я между зъбите си и кима към Лайл, който е до стереото.

— Да не е нещо размекващо — нарежда той, а цигарата подскача между зъбите му, докато говори.

Джина отваря бутилката с бира и отпива. Наблюдава ме, докато надига бутилката. Изпълва ме вълнение.

Рик запалва и дръпва, хващайки цигарата между пръстите, докато задържа дъха си. Изпуска дима и я подава на Тру. Тру прави същото, после подава цигарата на мене.

Не за първи път пуша марихуана, но тя действа стимулиращо. Изобщо не си падам по пушенето на каквото и да е, никога в живота си не съм запалвал обикновена цигара. Но Джина ме наблюдава и какво пък, нали съм във ваканция.

Дръпвам дълбоко, докато запалката осветява цигарата с марихуана. Димът горчи и люти в задната част на гърлото ми. Правя гримаса, но го задържам доколкото мога. Изпускането му прилича повече на кашлица. Гърлото ми пари, очите ми се насълзяват.

Тру ми подава отворено шише.

— Пийни глътка, приятел.

Подавам цигарата на Джина, която ми се усмихва и казва „Благодаря ти“ по начин, който вероятно може да бъде описан като любезен и нищо повече, но аз долавям известно предизвикателство в него. По някакъв начин ми харесва факта, че устните ѝ докосват цигарата след моите.

— Вдишай — казва ми тя, — после преглътни, сякаш нямаш нищо в устата си. — Запалва цигарата и дръпва. Бавно изпуска дима над главата ми и ми връща цигарата.

— После издишай.

Не съм готов за втори опит, но няма начин да го пропусна. Запалвам цигарата, дръпвам дълбоко и преглъщам, както ми каза тя, като задържам дима в устата си.

— Лесно е, нали? — Очите ѝ са леко зачервени от алкохола. Усмихва ми се леко.

Отвърщам ѝ с усмивка, докато изпускам дима. Погледът ми пада върху кръстосаните ѝ крака. Скъсените и джинси оставят малко на въображението, но за мен е достатъчно.

— Лесно е — отговарям.

Лайл е пуснал музика хеви метъл, която не ми е позната. Беше я надул почти докрай, но я намали след нашите протести. Той се надига с мускулестите си ръце от килима и се настанява до Джина. Присъствието му действа като студен душ, но всяко момче може да си фантазира, нали?

— Е, какво води две градски момчета тук? — пита Джина.

— Бягство от големия град — отговаря Тру. Това е близко до истината. Тру си пада по купоните, но в големия град обича да стои в сянка, когато се стигне до употреба на наркотици. Хората може да говорят, а той се безпокои от такива неща. Това ме кара да си мисля, че Тру, далече от клюките, тук, в Съмит Каунти, е готов за голяма нощ. Също така ми идва наум, че ни чакат трийсет километра път с колата, когато нощта свърши. Но Тру е прав, като непрекъснато ми повтаря, че прекалено се тревожа. Наистина се тревожа. Малко мога да се оплача от живота си, но все пак, аз не вървя по пътя, по който върви Тру. Той е безгрижен, тъй да се каже, не се замисля за подробностите и успява да привлича известната тълпа. Господи, та той самият е от известната тълпа. Не е внушителен на вид, притежава малки атлетически заложби, но е благословен с онази увереност, с онази безразсъдност, която привлича хората. А аз пък имам успех в училище над средния и притежавам скромно благоразумие, но не съм предопределен за велики дела. Не съм от онези момчета, които изпъкват. Мога да вляза в стая, без никой да забележи. Не съм добър разказвач. Никой не се заглежда след мен. Аз съм в средата във всеки смисъл на думата и съвсем не е по-лесно да виждам как Тру се плъзга леко през живота.

Но Тру е прав. Няма да се тревожа. Виждам как Джина хваща Лайл за бицепса, прошепва му нещо, но хвърля поглед към мен. Очите ни се срещат. В края на деня това няма да значи нищо, но ето че тя беше забелязала мене, а не Тру. Поемам цигарата с марихуана и дръпвам за трети път. Като никога в живота си няма да се тревожа.

И петимата сме на леглото. Рик се е облегал на стената, седнал в индийска поза, и припява на някаква гневна песен. Пънк музика, струва ми се. Аз съм в средата, между Рик и Тру. Лайл и Джина са в хоризонтално положение. Краката им висят от леглото. Лайл поглежда над нас и казва нещо като „Елитните момчета започват да се опияняват“. Изсмивам се изненадващо силно. Тру нарича Лайл „дървен философ“ и всички избухваме в смях. Джина ме пита дали имам гъдел, излъгвам я, че не. Тя ме погъделичкава по крака, но не чувствам гъдел. Значи не съм излъгал. Рик обявява, че третата цигара с марихуана е „мъртва“ и изстрелва с пръст фаса над Джина и Лайл към пода. Опитвам се да проследя с поглед траекторията на фаса, но я изгубвам. Изгубвам я. Може би това беше четвъртата такава цигара. Лайл казва, че му се пишка и става. Рик му препоръчва да пие още бира. Не съм сигурен дали Лайл му отговаря. Може и да му е отговорил, но не съм го чул. Джина отново поглежда към мене. Очите ѝ са направо кръгли. Тялото ѝ е невероятно. Чувствам, че имам ерекция, но това не ме притеснява. Разсмивам се. Джина — също и бялата ѝ тениска се повдига малко. Почти виждам пъпа ѝ. Много искам да го видя, но не мога. Джина става и отива при стереото. Там има бира. Не знаех. Но тя се изправя и виждам задните ѝ части под късите ѝ джинсови панталони и мисля, че тя знае, че я наблюдавам. Ние всички я наблюдаваме. Тру се навежда към мене и ми прошепва:

— Трябва да се отървеш от Лайл.

Това ме разсмива. Тру продължава:

— Тя те желае, Джонатан.

Предполагам, че има предвид Джина и отговарям:

— Вярно, така е. — После посочвам Тру и повтарям. — Така е, Тру. — Разсмивам се, Тру също. Мисля, че ми се присмива.

Рик пита Тру:

— Какво ще следваш? — и се засмива.

Напълно съм сигурен, че Рик няма да постъпва в колеж. Тру отговаря:

— Английски.

— Ама ти още ли не си го научил? — подмятам аз и всички се разсмиват. Продължавам: — Сега какъв език говориш? Руски?

Рик се обажда:

— Немски? — После: — Как са нещата, Адолф?

Джина избухва в толкова силен смях, че бирата потича от устата ѝ. Тя все още стои права до леглото и запущва с ръка устата си, но част от бирата покапва по блузката ѝ. Рик запалва нова цигара. Аз се треса от смях, но успявам да дръпна от цигарата. Лесно е. Просто всмукваш и гълташ, сякаш няма никакъв дим. После просто задържаш и накрая издухваш. Справям се и навеждам глава към Джина, понеже тя ми беше показала как. Но когато повдигам отново глава, чувствам замайване и не виждам добре Джина.

Колко е часът? Джина седи до мене. Единият ѝ крак е подгънат под нея. Само двамата сме.

— Къде отидоха другите?

Тя се засмива, някак мило, и отговаря:

— Отидоха за ганджа.

— Какво е ганджа?

Тя пак се разсмива и ме сръгва.

— Отидоха да набавят малко дрога.

— О! — възкликвам.

— Как е цялото ти име?

— Джон Солидей.

— Приятно ми е да се запознаем, Джон Солидей. Аз съм Джина Мейсън.

— Разкажи ми за себе си — казвам.

Тя свива рамене и долният край на тениската ѝ се повдига.

— Сервитьорка съм. Живея с малкия си брат и с майка си.

— С какво се занимава майка ти?

— Пие.

Засмивам се, но Джина — не. Продължава:

— И тя е сервитьорка като мен. Поема среднощните смени. През деня пие.

— На колко години е брат ти?

— На осем.

— И сам ли остава вкъщи?

— Не, бавачка го гледа, докато се прибера.

— Няма да си тръгваш сега, нали?

— Не. Тя остава и през нощта, ако закъснея.

— О! — изричам, тъй като не знам какво друго да кажа.

— Защо, искаш да си тръгна ли?

— Напротив, искам да останеш.

Тя се усмихва, после казва:

— Сега ти ми кажи нещо за себе си.

— Няма много за казване. Есента постъпвам в щатския университет.

— Какво ще следваш?

— Държавно право.

— Какво е това?

— Да пукна, ако знам.

И двамата се разсмиваме. После казвам:

— Свързано е с политиката.

А тя:

— Политик ли ще ставаш?

— Ами да, защо не? — отговарям.

Тя се премества по-близо до мене. Защо пък да не мога да стана политик или някаква важна клечка? Тру да не е единственият умник! Аз също мога да се справям. Джина казва:

— Бих гласувала за тебе. — Слага ръка върху крака ми. Устата ми е пресъхнала. Опитвам се да преглътна, но нямам слюнка.

Казвам:

— Аз също бих гласувал за тебе.

Тя прави физиономия.

— Аз пък за какво да кандидатствам?

Отговарям:

— Можеш да кандидатстваш за каквото си поискаш. Живеем в свободна страна.

— Да, така е. — Тя отново дръпва от цигарата.

— Значи Лайл е гаджето ти, а? — питам.

Тя ми хвърля поглед. От устата ѝ излиза дим. Оформя правилно „О“ с устните си и издухва останалия дим. След като дима се разсейва, пита:

— Защо?

— Не знам. Ако не е, може да те поканя да излезем някой път.

Тя се усмихва и казва:

— Живеем в свободна страна. — Задържа погледа си върху мене. После скача от леглото и отива при стереото.

— Мразя тази музика — и маха плочата от грамофона. Мисля да стана, но не мога, не е толкова лесно. После трите момчета влизат отново в стаята. Лайл, Рик и Тру. Лайл ми подхвърля бира и аз отпивам дълга глътка, защото гърлото ми е сухо и пари. Лайл говори с Джина. Държавното право е подходяща специалност като за начало, казваше баща ми. Според него една програма за хуманитарните науки била добра, солидна основа. Може би той просто искаше да се покаже грижовен, защото аз не се включих в бизнес програмата на университета, така че кандидатствах хуманитарни науки. Държавното право е също тъй добро, както всичко друго. Тру казва:

— Снежният човек идва.

Засмивам се без причина. Рик сваля огледало на пода и тогава разбирам. Ето защо Тру е искал да бием целия този път дотук — за да се снабди с малко кокаин. Рик е пласъорът. Той не иска да прави това в града, където хората могат да шушукат. Тру и Рик, Лайл и Джина сядат на пода около огледалото. Рик казва:

— Аре, Джони.

Тру се обажда:

— Само ако сам пожелае — обръща се към мене. — Не си длъжен, Джон.

Поглеждам Джина. Тя потупва мястото на пода до себе си. Така че, ставам и сядам до нея. Тя отмества поглед към гаджето си Лайл, който е зает с отварянето на пакетчето с кокаин. Джина поставя за секунда ръка върху крака ми. Като че ли я плъзва нагоре. Но веднага я отдръпва, когато Лайл се обръща.

Колко ли е часът? Лайл казва, че „топка номер осем падна в дупката“. Второто пакетче свърши. Лайл пита дали има още.

— Няма начин, човече — отговаря Тру.

Вече съм по-разсънен. Странно е, много е странно. Всичко ми е като в мъгла, но съм напълно буден. Тру е на леглото, разговаря с Лайл. Двамата си шепнат. Не чувам какво си говорят. Джина си тръгна преди минута. Или аз мисля, че е било преди минута, може да е било и преди половин час. Тя ми се усмихна, когато си тръгна. Изправят ме на крака.

Рик подкрепя Тру, помага му да излезе от стаята. Лайл тръгва преди нас и слиза по стълбите. Рик казва:

— Още е ранна нощ, Джонатан. — Хваща ме за рамото и ме разтърсва. Изобщо не ми пука какво правим, защото съм напълно разбуден. Странно е, защото съм с широко отворени очи, но объркан. Надявам се обаче, че каквото и да правим, то ще включва и Джина. Вървим надолу по стълбите. Трябва да се държа за перилото. Стъпалата се местят под мене, ту са ясни, ту са размазани. Краката ми като че ли не принадлежат на тялото ми. Когато слизам долу, Джина я няма там. Няма също и толкова хора. Може би десет души. Може би двайсет. Не знам. Подът е лепкав и мирише на алкохол. Това ми напомня за онази нощ, която Тру и аз прекарахме сред студентската общност от колежа на брат му, преди брат му да почине. Стаята не е напълно осветена, светлината е някак мъглява. Обръщам се назад и продължавам да се въртя до пълен кръг. Рик поставя ръка върху рамото ми и се разсмява. Потупва ме по гърба. Тру казва:

— Да вървим!

Отиваме до колата. Разделяме се. Тру тръгва към друга кола; подкрепят го. Провиквам се след него — какво става, Тру? Той отговаря, че се прибира вкъщи, но аз да съм се забавлявал. Казвам му да се върне, но той ме отпъжда с ръка. Някой ме хваща отзад за ризата и аз едва не падам, но запазвам равновесие и влизам в някаква кола. Не е колата на Тру.

Къде, по дяволите, сме? Слизам от колата и тръгвам към моравата. Но това не е моята къща.

— Не е, Джони, върви. Не чуваш ли какво ти казах, бе?

Точно така. Трябва да отида до прозореца на страничната стена. Почуквам по него като на врата. Понечвам да се отдалеча, правя кръг, след това се връщам отново до прозореца и поглеждам вътре. Там е Джина. Тя спи в леглото си. Почуквам отново на прозореца и тя надига глава от възглавницата и ме поглежда. Помахвам ѝ. Тя ме гледа известно време, после се приближава до прозореца. Вдига стъклото и възкликва:

— Джон?

— Даа.

Тя ми помага да се прехвърля през прозореца в стаята. Не е лесно, за малко да падна по гръб в двора, но залитам напред и падам

на пода в стаята ѝ. Вътре е тъмно, но не чак толкова, че да не мога да различа лицето и. Тя казва:

— Ти със сигурност знаеш как да накараш едно момиче да се почувства желано.

Опитвам се да ѝ кажа нещо, да ѝ кажа, че я желая много, но не намирам думи, затова само повдигам ръка до лицето ѝ, после до косата ѝ и ѝ показвам.

Слънцето може да бъде най-големият ти враг, когато си на покрив и мажеш черна смола. До обяд съм преполовил работния ден, започнал в осем и половина сутринта. Слънцето е достигнало връхната си точка и пръска жега върху изтощеното ми тяло.

Прекарах целия вчерашен ден в леглото си след продължилия цяла нощ гуляй в Съмит Каунти. По-голямата част от същата тази нощ ми премина в мъгла. В неделя непрекъснато повръщах и се опитвах безуспешно да убедя родителите си, че не съм се натряскал предишната вечер. Господи, дори не си спомням как сме се прибрали. В буквалния смисъл. Последното нещо, което си спомням ясно, е как се измъкнах през прозореца на Джина Мейсън, след като бях останал в стаята й повече от няколко минути и после се довлякох до колата. На сутринта се събудих с аромата от парфюма на Джина, пропит в ризата ми, с която бях заспал. Колкото и божествен да беше този аромат, той беше удавен в дима и алкохолните пари, просмукал дрехите ми. Първото нещо, което направих, въпреки болката, беше да сваля дрехите си и да си взема душ. Водата ме обля като с киселина, особено коленете ми, които бяха ожулени — от незнаен източник.

Обедна почивка. Неудържимо имам нужда от течности. За първи път ми бяха нужни повече от двайсет и четири часа, за да се възстановя след купон. Слизам по стълбата на земята и заварвам двама мъже. Единият е от началното училище, където работя. Другият стои и ме чака. Те са в полицейски униформи, кафяви, а не сини, каквито носят местните ченгета.

— Джонатан Солидей? — пита по-високият от двамата. Той изпълва до краен предел униформата си, има дебели бицепси, оръжие на колана си и отражателни слънчеви очила. Другият е чернокож, понисък, с малко коремче и е скръстил ръце.

— Да — отговарям и поглеждам към колата на паркинга.

Бял седан със златни букви.

— Ние сме заместник-шерифи, господин Солидей. Едни хора в Съмит Каунти искат да говорят с вас.

— За какво? — примиждавам от слънцето, правя се, че не разбирам.

— На колко си години, синко?

— На седемнайсет.

Мъжът прави гримаса. Разочарован е. Размахва пръст към мене.

— Обърни се, синко. Арестуваме те. Ще те закараме в Съмит Каунти.

— Защо? — питам, без да помръдвам. — По какво обвинение?

— Обърнете се веднага, господин Солидей, и съберете ръце зад гърба си.

Подчинявам се. Заместник-шерифът хваща ръцете ми и слага белезници на китките ми.

— По обвинение в убийство, синко — казва той.

— Господин Солидей. — Тру изпява думите по телефона.

— Грант...

— Не знам как се справи, братко...

— Чуй ме.

— ... но се надявам, че си заслужаваше.

— Грант, млъкни и слушай. Само слушай. Арестуван съм.

— Какво?

— Чуй ме — понижавам гласа си с една октава. Използвам телефонен автомат в арестантската килия на Окръжното шерифско управление. — Джина Мейсън... нали помниш онова момиче?

Отначало мълчание. На Грант не му харесва връзката между правозащитните органи и Джина.

— Момичето от онази вечер — проговаря той предпазливо.

— Да. Починала е. Мъртва е.

— Тя е мъртва и те мислят, че ти имаш нещо общо...

— Те мислят, че аз съм я убил.

Кратък изблик на смях от страна на Грант. След миг мълчание:

— Ти поднасяш ли ме?

— Не, кълна се...

— Къде си, Джон?

— В шерифството, Грант. Ще ме закарат в Съмит Каунти за разпит.

— Ама че гадост... — последва тежка въздишка. — Това не е наистина, нали?

— Съвсем наистина е, казвам ти.

— Отиде ли у Джина оная вечер?

— Да. Бях там. Отидох...

— Почакай, Джон. Не казвай нищо повече. Един момент. Изчакай така само секунда, чу ли? Нека да помисля.

Обръщам се и виждам един от полицейските служители, който вероятно слуша какво говоря.

— Така. Ето кво ще направим. Ще ти наемем адвокат. Още сега.
Адвокат.

— Но аз не познавам...

— По дяволите, Джон, замълчи за секунда. Баща ми познава стотици. Ще намерим там някой още сега.

Изстенвам.

— Родителите ми ще умрат, като научат.

— Не е нужно да въвличаш родителите си. Имаш ли адвокат, едва ли ще имаш нужда от родителите си.

— Сигурен ли си?

— В момента в нищо не съм сигурен, Джон. Ще осигурим адвокат там веднага.

Стоя възможно най-безполезно вече два часа и чакам адвоката, когото баща и син Тъли ще изпратят. Мъча се да подреда пъзела, нашепващите спомени отпреди две нощи.

Май не биваше да си тук, каза Джина.

Искаш да си тръгна ли?

Можеш да останеш малко.

Какво ще си помисли гаджето ти?

Той всъщност не ми е гадже. А и не съм му собственост.

Останалото са накъсани картини. Дрехите ни са свалени, първо сме на леглото, после — на пода. Часът е, беше, незнайно колко, но си мисля, в дрогираното си състояние, че се застоях доста дълго. Не беше като друг път, непохватно и плахо. Беше на пълни обороти, страстно, с хващане на косата, с нокти, забивани в гърба. Когато свърших, се отпуснах тежко върху нея. Мисля, че заспахме така, на пода. Това е последното нещо, което си спомням, освен че в даден момент се прекатурих навън през прозореца на стаята ѝ върху тревата.

Но тя не е спяла. Била е мъртва.

Потръпвам при тази мисъл, но само както щях да потръпна, ако гледах някаква уродлива сцена от филм. Вцепенен съм. Не съм знаел, че е мъртва. Не се чувствам свързан със смъртта ѝ. Това не възпира сълзите — не ги спря в продължение на последния час, час и нещо. Но мисля, че сълзите са за мен самия, не за Джина.

Стъпки. Униформен се приближава до килията ми.

— Излизаш — заявява той почти бездушно.

Челюстта ми увисва, но не проговарям, докато заместник-шерифът отключва вратата и ме повежда към друга стая. Там стои един мъж.

— Джон Солидей? — пита той. — Аз съм Джержъмая Търуин. Твоят адвокат.

Господин Търуин е висок, сериозен човек, с дълбоко набраздено лице и прошарена коса. Облечен е в черен раиран костюм, с бяла риза и яркочервена вратовръзка.

Поемам ръката му.

— Семейство Тъли ли ви се обадиха?

— Да, те ми се обадиха. Ще те отведе у вас.

Отстъпвам назад, за миг ме изпълва въодушевление.

— Свободен съм да си вървя? Но нали бях арестуван.

Господин Ъруин поклаща глава.

— Не, само са те задържали, за да те докарат в Съмит Каунти. Никой не е повдигнал никакво обвинение срещу теб на този етап. Трябвал си им само за разпит.

— Значи трябва да ида там?

— Нека първо се махнем оттук. — Господин Ъруин поставя ръка върху гърба ми и ме извежда от полицейския участък. Поглеждам назад към полицейските служители — онези, които ме бяха задържали, но никой от тях не ме гледа как си тръгвам.

— Разговарях с властите там — казва той, когато излизаме навън и слънцето ме заслепява. — Уведомих ги, че днес ти няма да даваш никакви показания. Може би ще се съгласим на среща по-нататък.

— Какво казват те? — питам.

Господин Ъруин не ме поглежда, забил е поглед в пътя.

— Че една млада жена, на име Джина Мейсън, е била намерена мъртва в дома си. Казват, че ти си бил у тях в нощта, преди да я намерят мъртва. Смятат, че си я изнасилил и убил — той се обръща към мене. — Това, че го казват, още не значи, че е истина.

Преборих се с гаденето и се помъчих да изровя от ума се нещо повече от онази нощ. Останалата част от краткия ни път до колата извървахме в мълчание. Господин Ъруин кара шевролет, луксозен модел, и кожените седалки ми носят голямо облекчение след твърдия цимент в арестантската килия.

— Къде отиваме? — питам, когато сме вече на шосето.

— У Тъли. Необходимо е да поговорим — той ми хвърля поглед. — Ти и Грант също трябва да си поговорите.

Грант ме чака у тях, на прага на входната врата. Облечен е по-официално от обикновено, с най-хубавите си неделни дрехи: колосана кремава риза, разкопчана на врата, хубави панталони. Очите му са ужасно зачервени, косата му е в безпорядък, лицето му е зацапано от същите сълзи, с които е обляно и моето. Той прекрачва навън и ме посреща, като обгръща с ръка раменете ми, устните му треперят.

Потискам всички възможни чувства и оставам със сериозно изражение.

Домът на семейство Тъли не е точно онова, което човек би очаквал да бъде домът на влиятелно семейство като това на сенатор Саймън Тъли. Безлична, двуетажна къща, заобиколена с половинакрова морава, и семпло озеленена отпред с храсти, натъпкани в леха от дървени стърготини. Това говори много за семейство Тъли или поне за сенатор Саймън Тъли. Той не е нито нафукан, нито гръмогласен, по-скоро е кротък човек, крайно сериозен — човек, който издига лоялността до нивото на семейната любов.

Влизам с Грант вътре, но не виждам сенатора, нито майката на Грант.

— Ще бъда там — казва Джеръмая Ъруин на Грант — и посочва с глава дневната, намираща се до входната врата.

Грант ме потупва по гърба и казва:

— Ела да се отпуснем за минута и да поговорим.

В гостната няма никой. Сядам на дивана. Грант донася чаша със сода и сяда до мене.

Той прочиства гърлото си и не отмества очи от пода. Потрива ръце.

— Господин Ъруин иска да чуя твоята версия. Така че, нека я изясним.

— Всъщност нямам версия — отговарям. — Няма много за казване, когато споменът ти е черна дупка.

Грант въздъхва. Напряга мисли за момент, накрая разперва ръце.

— Разкажи ми какво си спомняш, Джон.

Затварям очи.

— Влязох вътре. Влязох вътре заедно с едно от ония момчета. Лайл или Рик.

— Лайл — уточнява Грант. — Той трябва да е бил, щото Рик ме закара вкъщи.

— Добре, значи с Лайл. И тъй, влязох у тях. През прозореца й, по-точно.

— Тя ли те пусна?

— Да. И ние... нали знаеш — завъртам пръст в кръг.

Грант прави гримаса.

— Наистина? Докрай ли?

— Ами... да.

Грант грабва една от възглавниците на дивана, сякаш иска да я метне.

— Оставих улики. Именно това те безпокои.

— Те ще могат да докажат, че си бил ти — той връща възглавницата на мястото ѝ.

— Е, да, в частта секс, да, аз бях.

— Лайл къде беше?

— В колата. — Отговорът ми като че ли смущава Грант. — Всъщност предполагам, че е бил в колата. Но сега, като се размислям, защо Лайл ми е предоставил възможност да спя с гаджето му?

Грант прави опровержение, като кима и казва:

— Струва ми се, че „гадже“ е малко силно казано. Във всеки случай грешката е моя, Джон. Аз купих... от онази стока тогава... и Лайл се почувства задължен. Попитах го за отношението му към Джина, отговори ми, че не проявявал особен интерес и тогава му казах, че ще е достатъчно, ако ти ѝ пуснеш ръка някой път — той се усмихва извинително. — Но нямах предвид точно онази нощ.

— Значи Лайл ме е закарал до дома на Джина като отплата за безплатния кокаин? Господи!

— После какво стана, Джон? След онова, което сте правили вие с нея?

— Не знам. Като свършихме, се строполих върху нея. Май припаднах. После се свестих и си тръгнах оттам, струва ми се.

— Но не си спомняш.

— Не — признах си.

— Ами тя? Джина?

— Не знам. Не знам! — Почнах да си хапя устните. — Аз... нали разбираш, като си тръгнах, тя не реагира. Спеше. Не я събудих, нищо не направих, просто си тръгнах.

Избухвам отново в сълзи, почти се задавам. Отново не мога да определя източника им. Изплашен ли съм или съвестта ме гризе?

Грант ме изучава. Рухването ми го поощрява.

— Добре. — Гласът му е изненадващо силен. — Какво каза на Лайл?

— Нямам представа, Грант. Почти не си спомням как съм се измъкнал през прозореца ѝ. Вероятно Лайл ми е помогнал.

— Лайл... — казва на себе си Грант. — Лайл, Лайл, Лайл. — Той прокарва ръка по лицето си. — Чудно е той какво казва за всичко това.

Питам Грант дали Лайл е бил арестуван или разпитван. Той повдига рамене. Не знаел нищо повече от мен на този етап.

— Но трябва да разберем какво казва Лайл — добавя той.

— Ами... — проточвам врат. Раменете ми са схванати както никога досега. — Предполагам, че няма да стане, ако поне му се обадим.

— Не и ти, Джон. Ти трябва да държиш устата си затворена.

Тук Грант е прав. Вероятно аз съм последният човек, който трябва да се свърже с това момче. Но и Грант не бива. Освен това ние всъщност дори не го познаваме добре.

— Момче като Лайл — заговаря Грант — вероятно ще каже каквото и да е, за да се опази чист.

— Не знам... — навеждам глава аз. — Не знам какво да правя.

Чувствам ръката му върху рамото си.

— Остави на мен грижата за Лайл. Сега ти трябва да мислиш за други неща. Или може би по-точно — да си спомниш други неща.

— Какво значи това?

Грант подгъва крак върху крак и се подпира върху дивана. Ръцете му са събрани като за молитва.

— Това значи, Джон, че ти не можеш да кажеш в полицията, че нямаш никакъв спомен от онова, което се е случило. Ако ченгетата кажат, че си я изнасилил и убил, ти не можеш да отговориш: „Да, правихме секс, но не си спомням подробностите“. Нито пък: „Не знам дали е била жива, или мъртва, когато си тръгнах“. — Грант ме хваща за ръката. — Трябва да признаеш, че си правил секс, но с нейно съгласие. И че тя определено е била жива, когато си си тръгнал.

— Боже Господи! — Думите, дори изречени в моя полза, пораждат бунт в червата ми. Изведнъж ме обзема клаустрофобия, очите ми шарят из стаята. — Да не би да съм проявил сила спрямо нея? Да не би... да не би да съм я изнасилил...

— Не — гласът на Грант е спокоен, но твърд. — Не би постъпил така, било то пиян или не. Момичето те е поощрило. Тя те е пуснула вътре, нали така?

— Да. Това си спомням.

— Чудесно тогава — той размахва ръка. — Няма начин да си я изнасилил.

— Тогава как е умряла?

Той свива рамене.

— Това не знаем. Ченгетата казаха ли ти нещо?

— Не.

— В такъв случай ние трябва да разберем и това.

— Те... — очите ми отскачат към тавана. — Те ще кажат, че съм проявил сила към нея, тя се е отбранявала и аз съм я убил. Сигурно това ще кажат.

— Много неща ще се случат, преди да кажат това. Първо ще трябва да се направи аутопсия, нали? Ще трябва да имат свидетел.

— Лайл — промълвявам.

— С Лайл аз ще се занимая — Грант изпуска бавно въздуха си. — Ние ще се погрижим и за аутопсията.

— В какъв смисъл? Как така ние ще... — Смразявам се. Грант не отговаря, нито ме поглежда. Това е нещо, изведнъж осъзнавам, което никога няма да ми бъде обяснено докрай.

— Баща ти... — казвам.

Грант кима важно.

— Баща ти познава хора там? В Съмит Каунти?

— Баща ми познава кого ли не. — Грант не изрича това с гордост.

— Не съм сигурен за това — въздишам аз. — Не искам да бъда изпратен в някой изправителен дом за непълнолетни или нещо от сорта, но защо просто да не им разкажа какво стана и да видя какво ще последва? Ще им кажа, че никога не съм употребявал сила спрямо Джина. Аз я харесвах. И няма начин да съм я убил.

Погледът на Грант може да смрази слънцето. Лицето му е червено. Той облизва устни, преди да заговори:

— Преди всичко — казва той бавно, с треперещ глас — те ще те съдят като възрастен, ако е убийство. Можеш да получиш кой знае колко години в изправителен дом. Второ, приятелю мой, ако им кажеш, че не си спомняш някои неща, не можеш да изключиш вероятността, че си я изнасилил и че си я убил. Твърдението ти „едва ли съм бил аз“ не е защита. Особено след като беше по-пиян от всякога.

Той се потупва силно по гърдите. Очите му се насълзяват, но не от ярост, а от съжаление.

— Вината е моя, Джон. — Лицето му се изкривява, сълзите му пак потичат. Но той продължава през болката. — Аз те забърках с тия хора. Аз те накарах да употребиш наркотици, след като никога в живота си не беше и опитвал. И после те изоставих. Моя е вината и аз ще оправя нещата. Няма да позволя да ти се случи нещо лошо. Няма да загубя и теб... — гласът му секва. — Няма да допусна това да стане.

Грант има предвид по-големия си брат, Клейтън Тъли. Клей загина при автомобилна катастрофа преди три години. Беше по средата на следването си в „Айви Лиг“ — интелигентен, порядъчен, амбициозен двайсетгодишен младеж с класическа хубост. Грант направо го боготвореше. В много отношения Клей напълно засенчваше Грант. Имаше много по-високи оценки, беше по-добър атлет и много по-свързан с политическите кръгове.

Клей правеше много за по-малкия си брат. Едни от очебийните неща бяха да го съветва и окуражава. Но правеше и много повече. Клей опазваше Грант от бремето на бащините очаквания за него. Веднъж Грант ми беше споделил, че баща му планирал един ден да предаде сенаторското си място на Клей. Това беше нещо, което Клей желаше. Докато Грант не толкова. Грант е по-свободен дух, бунтовник, човек, който се възползваше от златната пътека, която му бе проправена, но не искаше да я обръща в пари. Не знам какви планове има Грант за бъдещето си, но допреди няколко години щях да предположа какъв щеше да бъде — нищо повече от брата на сенатор Клей Тъли и от сина на бившия сенатор Саймън Тъли. Това вероятно щеше да е достатъчно за един добър живот. Грант щеше да завърши образованието си, да получи научна степен по право, да постъпи в престижна адвокатска фирма и да има куп клиенти, стараяйки се да стигне добрата страна на Клейтън. Той щеше да има лесен живот.

Но откакто Клей почина, Грант като че ли беше издигнат до мястото на брат си. Баща му никога не го беше изразявал с думи, но Грант мисли, че сега баща му иска той да го наследи в сената. И Грант никога не го бе изразявал с думи, но аз знам, че тази мисъл го ужасява. В онази автомобилна катастрофа той загуби нещо повече от по-голям брат. Загуби живота, който искаше.

Спомням си годината след смъртта на Клей. Грант тръгна дори по-често по купони, тогава започна и с кокаина. Не го признаваше пред мен, по-порядъчния му приятел, но като че ли беше на път да стане зависим. Бележките му в училище спаднаха много — те и не бяха кой знае колко добри, ако е за въпрос, отказа се да спортува училищен бейзбол, за което имаше талант. Едва миналата година Грант всъщност се възроди. Според мене мисълта, че ще напусне дома си, за да следва, му вля енергия, несъзнателно чувство, че когато бъде далече от баща си, животът ще си е само негов.

Изражението на Грант в този момент ми напомня за изражението, което имаше на погребението на Клей. Комбинация от болка, неверие и отчаяние.

— Но ти трябва да поемеш също своята част — добавя Грант. — Трябва да им кажеш, че Джина е искала да правите секс, трябва да им кажеш също, че когато си си тръгнал, тя ти е помахала на раздяла с усмивка на лицето. — Той се съвзема, потискайки емоцията си, и се фокусира върху настоящата задача. — Остави на мен да се погрижа за останалото.

Кабинетът на адвоката на обвинението в Съмит Каунти се намира в нова, триетажна лъскава сграда, която изпъква на един булевард от иначе унили постройките. Символът на справедливостта сред безлична общност.

Изкачвам дванайсетте стъпала почти ръка за ръка с Грант. От двете ни страни са бащата на Грант, сенаторът, и господин Ъруин, адвокатът ни. Колоните пред портала, големите знамена на щата и окръга, покритите с плочки коридори доста успешно всяват страх в мен.

Сега ние седим в приемната на просторния кабинет. Възрастни хора по ризи и вратовръзки влизат и излизат с кожени куфарчета и папки. Те държат нещо повече от книжа. Те държат съдби на хора в ръцете си. Опитвам се да успокоя сърцебиенето си, като си играя с вратовръзката. Грант и аз сме с ризи и вратовръзки по изискване на господин Ъруин. Адвокатът ни е в подходящи адвокатски одежди — тъмен раиран костюм и яркочервена вратовръзка. Сенатор Тъли е с карирана риза и памучни панталони с цвят каки.

Грант седи прилично, напрегнато. Той и баща му не си общуват. Саймън Тъли е праметнал крак връз крак, ръцете му са отпуснати удобно в скута му. Нямам представа какъв разговор е имало между баща и син във връзка с инцидента. Мисля си, че сенатор Тъли има много мисли в главата си, включващи неблагоприятната гласност за него и сина, който един ден ще заеме неговото място в щатския законодателен орган. Не си представям, че изпитва кой знае колко топли чувства към мене.

Един мъж излиза и поглежда всеки от нас четиримата.

— Господин Ъруин?

Адвокатът ни става.

— Джержъмая Ъруин. Адвокат съм на господин Тъли и господин Солидей.

Прокурорът е висок и жилав, с прошарена тъмна коса, едра брадичка и уморени очи.

— Гари Дегнън — представя се той. В сравнение с нас изглежда небрежно облечен — памучна риза, смъкнат възел на вратовръзката и разкопчана яка. Това до известна степен ме изпълва с облекчение.

— Първо господин Тъли — казва той.

Грант стиска за миг ръката ми и става. Джеръмая Търуин пропуска Грант пред себе си и излиза от приемната след него и прокурора. Грант е свидетел, защото е бил с мене на купона. Той не може да каже нищо за изнасилването и убийството, но може да им каже какво е било преди компанията да се раздели. В основни линии това означава, че ще им каже, че Джина Мейсън е била силно дрогирана и ми е давала големи аванси.

Сега сме само сенатор Саймън Тъли и аз, всеки отправил поглед напред. От случилото се не сме говорили насаме. Мълчанието му, пълното му пренебрегване на присъствието ми означава, че ме порицава заслужено. Той не е от хората, които гълчат. Не кипва лесно, но случи ли се, не повишава тон, не ръкомаха, а гледа с патентования си кръвнишки поглед. Дори когато се успокои, когато е извън светлината на прожектора, той е сдържан. Чувството му за хумор е сухо — остра забележка със сериозно лице, рядко с усмивка. Като че ли винаги пресмята всяка своя крачка напред. В ежедневието му всеки се държи раболепно с него, всеки го нарича господин „сенатор“. Дори Грант се обръща към него по-често със „сър“, отколкото с „татко“.

Да се наблюдават Грант и баща му заедно винаги поражда известно странно чувство, особено след като по-големият брат на Грант загина при автомобилна катастрофа. Грант вече не е някогашният непокорен по-малък брат, който накрая щеше да се вземе в ръце и да тръгне по стъпките на по-големия си брат. Сега той е наследникът на „трона“ и след благоприличния период на траур заради смъртта на Клейтън сенатор Тъли започна да изисква повече от Грант. Грант стана по-обвързан с политиката, включваше се в кампании, вършейки всичко — от разнасяне на листовки по къщите до организиране на групи работници, които да се обаждат по телефона. Няма значение какво е социалното положение на човек, нито откъде идва, стига само да е демократ. Грант може да спомене между другото имената на шефа на полицейския район или на окръжния комисар побързо, отколкото аз мога да назова всеки в стартовото подреждане на нашия професионален баскетболен отбор.

Поглеждам часовника в приемната и го сверявам с моя. Вече двайсет минути, откакто Грант е вътре.

— Родителите ти са добри хора — нарушава мълчанието сенатор Тъли и аз се обръщам към него. Той продължава да гледа пред себе си, люлеейки праметнатия си крак. — Те заслужават много повече.

— Да, сър. — Снощи не издържах и разказах на родителите си цялата история. Не можех да ги отбягвам с повече лъжи. Седнах във всекидневната, където те ме гледаха очаквателно, след като им бях съобщил, че имам да им казвам нещо. Планът ми беше да задържа в себе си някои неща, да огранича случилото се само до дрогиране и алкохол. Никой родител няма да се изненада, че детето му е опитвало дрога. Но аз им казах всичко, само дете изключих Грант от частта с кокаина. Разказах историята по хронологичен ред; едва когато дадох воля на чувствата си, добих куража да яхна лавината — че съм заподозрян в смъртта на Джина Мейсън.

За такива неща строго определена реакция няма. Отначало родителите ми отвърнаха с гняв, докато не видяха сълзите ми и тогава ме заслушаха в отчаяно очакване, като се питаха защо споделям това с тях. Баща ми накрая рухна, майка ми се втурна към мен и ме прегърна силно. Разговоряхме още един час, след което баща ми се обади на бащата на Грант. Отначало гласът му беше гневен — несъмнено беше ядосан от съучастничеството на сенатор Тъли в скриването на станалото от тях — но после тонът му се смекчи, когато сенатор Тъли му изложи многото „какво“ и „как“ на онова, което щеше да последва. Накрая, сигурен съм, баща ми се почувства благодарен, че имаме такъв влиятелен съюзник.

— Хубаво ли си поговори с Джеръми? — попита ме сенаторът. Той имаше предвид господин Ъруин, предполагам. Ние прехвърляхме историята с часове. Или почти толкова. Говорихме в общи линии, след като стигнахме до частта, включваща какво се беше случило в дома на Джина. Мисля, че на господин Ъруин му е било намекнато, че имам бели петна в паметта си за този период от време и това като че ли го разтревожи. Затова се въртахме около този момент и говорехме хипотетично. После каза, че можем „да попълним подробностите“ по-късно.

— Да, сър — отговорих на сенатора.
Бащата на Грант си пое бавно въздух.

— Всичко ли разбра?

— Да, сър.

— Той е добър адвокат. Ще се погрижи за тебе.

— Благодаря, сър.

— Обещах на баща ти да помогна и ще го направя.

— Нямате представа колко съм ви признателен.

Сенатор Тъли кимна подчертано. Край на разговора.

— Господин сенатор?

— Да, Джон?

— Много съжалявам.

Той размишлява над думите ми. Навлажнява устни и след малко казва:

— Не се извинявай на мене, Джон. Би трябвало да се извиниш на майка си и на баща си. И не трябва да си остане на думи — той се обръща към мене за първи път. — Направи така, че родителите ти да се гордеят с теб. Работи усърдно в колежа и гледай никога повече да не бъдеш въвличан в подобни неща. Разбра ли?

Очите ми се пълнят със сълзи. Поглеждам настрани, за да прикрия вълнението си.

— Да, сър.

Чувствам, че погледът му е все още върху мен. Но той не проговаря повече.

Грант се връща с господин Ъруин. Лицето му е пепеляво, но той върви с вирната глава. Избягва да срещне погледа ми и сяда до мене и до баща си.

Джеръмая Ъруин ми прави знак с ръка.

— Джон.

Ние вървим през коридор с бели стени и плочки, стерилно обкръжение. Като насън ми е. Една нощ рискувам да опитам някаква дрога, запознавам се с прелестна жена и следващото, което знам, е, че животът ми се е свел до вървене по коридор с адвокат. Една нощ — и една млада жена е мъртва.

— Днес нищо няма да говориш — казва господин Ъруин. — Няма да си отваряш устата.

— Добре. — Подминаваме двама мъже в костюми, които вървят целенасочено. — Грант разговаря ли с тях?

— Грант изпълни дълга си. Но твоето положение е различно. С теб ще направим изявление по-късно. Сега просто ме остави аз да говоря.

Спряхме пред заседателна зала, където прокурорът, господин Дегнън, седи с отворен жълт бележник. Той ни кима, като ни вижда да влизаме.

— Седнете — поканва ни той и ми подава ръка. — Името ми е Гари Дегнън, господин Солидей.

Поемам ръката му с думите:

— Приятно ми е да се запознаем, сър.

— Аз съм следовател от отдела за насилствени и сексуални престъпления към прокуратурата в Съмит Каунти. Разбирате ли това?

Поглеждам към господин Ъруин, който ми кима.

— Да, сър — отговарям.

— Ние разследваме изнасилването и убийството на млада жена на име Джина Мейсън. Разбираш ли това?

— Да, сър.

Господин Ъруин вдига ръка.

— Клиентът ми разбира естеството на разследването. Той няма да отговаря на никакви въпроси в този момент.

Дегнън прави гримаса. Очите му бавно се отместват от мене към адвокатата ми.

— Някой ще отърве кожата — казва той. — И това ще сте или вие, или господин Косгроув.

Той има предвид Лайл. На купона така и не чух фамилието му име.

Господин Ъруин казва след малко:

— Говорих с адвокатата на господин Косгроув. Аз не виждам основание за дело тук. Срещу нито едно от момчетата.

— Предполагам, че в такъв случай ще поемете риска.

— Сигурно искате да вземете някои проби — казва господин Ъруин.

Дегнън не променя киселото си изражение, но въздъхва. Обръща се към мене.

— Сега ще ви вземем проби от кръвта, косата, кожата и урината. Адвокатът ви уведоми ли ви за това?

— Да, сър.

— Чудесно — Дегнън затваря папката си и става. — Веднага ще дойде човек. — Той се запътва към вратата, но се обръща. — Нека дам на вас и вашия адвокат един съвет, господин Солидей. Не бъдете последният, който ще сключи сделка. Последният винаги губи — и изчаква за миг отговор, но никой от нас двамата не проговаря.

Вечеряме с родителите ми мълчаливо. Аз местя пилето и картофите си ту към едната, ту към другата страна на чинията си. Не подхващаме разговор. Чакаме телефонното обаждане. То идва в точния час — шест и половина.

— Ще отида сам — казвам им. Бяхме говорили за това. Баща ми иска да ме придружи, но по някаква причина ми разреши да контактувам директно по въпроса с двамата Тъли и господин Ъруин. Явно уважава онова, което сенаторът ще сложи на масата. И все пак можеше да настоя да дойде и той. Примирението му показва нова страна във взаимоотношенията ни. По някаква доста необяснима причина това изпитание му е позволило да гледа на мене за първи път като на възрастен човек. Това, наред с дълбокото уверение от страна на сенатор Тъли, го беше накарало да се отдръпне. С майка ми беше различно. Тя стана много по-внимателна към мене, отколкото когато бях малък. На практика ме следва из къщата, като се опитва да ми даде пространство, но и отчаяно иска да ме ограда със защитна стена.

Семейството ми, всеки по свой начин, е обляно със студения душ на действителността. Пораснал съм, не защото ще постъпвам в университета или ще почна работа, или ще се задомиювам, а защото съм обвинен в убийство. Отнасят се с мен като с възрастен, защото правозащитният орган ще се отнася с мен като с възрастен.

— И добри, и лоши новини, но в общи линии — добри. — С тези думи ме посреща Грант на вратата. Пламенно разтърсва ръката ми и ми сочи да вляза в дневната. — Върви да говориш.

Джеръмая става от дивана. Той е пак с костюм, дори възелът на вратовръзката му не е разхлабен. Под сивия си костюм носи синя риза и яркожълта вратовръзка. Човекът наистина създава впечатлението, че се намирам в добри ръце.

Ръкуваме се. Аз сядам на съседното кресло. Разменяме си шегички неохотно, както става между възрастни и юноши.

— Да минем на въпроса — казва той и разпръсва няколко папки пред себе си върху стъклената маса. — Жената изкара положителна

проба за спермата ти. Кръвта съвпада.

— Добре. — Опитвам се да изразявам оптимизъм. Не съм изненадан, но не мисля, че новината е добра.

— Аутопсията даде доста неубедителни резултати — той чете доклада. — Тя е починала от вътрешен кръвоизлив. — Вдига глава от бележките си. — Лесният начин да се каже е, че се е задавила от собственото си повръщано. Това е обичайна реакция след свръхдоза.

— Свръхдоза.

— Е, наречи го както искаш. Имала е високи нива на марихуана, кокаин и алкохол в кръвта си. Припаднала е и е повърнала. Лежала е по гръб и се е задавила.

— Значи... — разтварям ръце — не е убийство.

— Това е нашата позиция. Има и друга страна на нещата.

— Добре.

— Натъртвания на тила и врата ѝ. Възможно е да е била насилвана и да е повърнала, докато се е съпротивлявала.

Спомням се, че паднах от леглото заедно с Джина. Това определено е оставило следи. Но мислех, че аз съм поел удара. Наистина не си спомням. Едва ли съм могъл да го почувствам в състоянието, в което съм бил.

— Значи би могло да е убийство — казвам.

— Би могло. — Той оставя доклада. — Но преди това ще ти трябва изнасилване, за да се наложи версията. А ти не си я изнасиллил.

Ще ми се да имам същата сигурност, каквато има и защитникът ми. Признавам, че донякъде я чувствам от думите му.

— Другото момче потвърждава казаното от теб — добавя той.

— Лайл ли?

— Да. Лайл Косгроув. Той казва, че те е оставил пред къщата ѝ, чакал е в колата, а ти си влязъл и си правил каквото си правил. Що се отнася до сексуалната част, той не може да каже нищо, но когато след време отишъл до прозореца, видял, че се разделяте с Джина. Тя те целунала на раздяла.

— Ама че работа! — смънкавам. Изпълва ме непознато чувство, нещо подобно на чувството за избавление. Поне избавление в правния смисъл. Няма улики срещу мене. Мога да отърва кожата. Но нещо в мене гаси пламъците на еуфорията. Нямам представа какви конци е дърпал Грант, за да накара Лайл да каже това. А може би Лайл просто

казва истината. Искам да го повярвам толкова силно, че чак боли. Но не мога да оставя настрана вероятността, че той ме прикрива заради някакво задължение към семейство Тъли.

— Там, в Съмит Каунти — продължава Ъруин — те извършват, както го наричат, „събиране на сведения“ за дела на непълнолетни, които биха могли да доведат до повдигане на обвинения като на възрастни. Нещо подобно на предварителното изслушване в нашия щат, само че не се води от съдия. Води се от прокуратурата. — Той ме поглежда. — Следваш ли мисълта ми?

— Донякъде.

— Добре. — Той се намества на мястото си. — Преди да се повдигне обвинение на непълнолетен като на възрастен, прокурорът събира сведения, за да реши дали да заведе дело. Той изслушва всички доказателства и взема решение.

— Като възрастен ли ще ме съдят? — Знам отговора на този въпрос. Но със задаването му, се връщам няколко седмици назад, когато не знаех отговора, когато бях невинен. Искам отново да съм невинен.

— Да — отговаря господин Ъруин. — За убийство? Безусловно. Ти си само една година под границата на възрастните. Това е лесен повод. — Той преценява реакцията ми, силата на думите си. — Но това е нашият шанс да задушим нещата още в зародиша им. Те не са решили да завеждат дело. Това е шансът ни да ги убедим да не го правят. А и изслушването ще е поверително. Запечатано в плик. Ако ги убедим да няма дело, случаят никога няма да излезе на светло.

— Добре — казвам с хладен оптимизъм. — Какви са шансовете ни?

— Добри, а може би и великолепни — той се навежда напред. — Съдебният лекар си свърши работата. Другото момче съдейства. Те нямат никакви свидетели. Има само един свидетел, който може да те прати на топло. — Той забива поглед в мен.

Разбирам какво има предвид.

— Готов ли си да говорим за свидетелските ти показания, Джон?

Кърша ръце и отговарям:

— Готов съм.

Очаквах нещо като съдебна зала, а се озовах в заседателна зала. Адвокатът ми и аз седим в единия край на дълга маса. В другия край седят двама души и разговарят тихо. Единият е следователят Гари Дегнън. Другият се казва Реймънд Вега. Той се познава с адвоката ми, което стана ясно от размяната им на поздрави, когато влязохме.

Една жена седи до Вега пред малка пишеща машина. Тя ще записва всичко, което се говори по време на изслушването. Вега кима на жената и тя започва да пише.

— Реймънд Вега, помощник окръжен прокурор на Каунти Съмит, заедно с Гари Дегнън, следовател от отдела за насилствени и сексуални престъпления. Днес сме тук по дело номер 79-JV-1024. Прокурорът на Съмит Каунти провежда разпит на непълнолетен правонарушител, в съответствие с параграф 24В-18 от наказателния кодекс. Нашата цел днес е да определим обосноваността на доказателствата срещу Джонатан Солидей, непълнолетен, с оглед възможни обвинения в сексуално насилие и убийство. Непълнолетният, господин Солидей, присъства заедно с адвоката си, господин Джеръмая Бруин.

Мълча си, разбира се, но стрелата на страха ме пронизва, когато прокурорът прочиства гърлото си.

— Да започнем с доклада на съдебния лекар в Съмит Каунти — Винсент Крос. — Той поглежда към машинописката. — Нека наречем този доклад Веществено доказателство номер едно. Господин Бруин, имате ли копие?

— Да, имам, благодаря, господин прокурор.

— Съгласихме се, че не е нужно съдебният лекар да бъде призован да свидетелства — казва Вега. — Причината за смъртта според Веществено доказателство номер едно е асфиксия, причинена от вътрешен кръвоизлив. Докладът заключава, че покойната се е задушила след повръщане, докато е лежала по гръб. — Очите на прокурора се отместват надолу по страницата. — Докладът отбелязва много високо съдържание на алкохол, канабис и кокаин в организма на

покойната. Докладът отбелязва, че по врата и в основата на черепа са открити натъртвания. Съдебният лекар обаче не може да определи дали те имат някакво отношение към смъртта.

Той прелиства страницата и чете от нея.

— Има доказателства за извършен полов акт, предшестваш смъртта. Сперма е била открита в канала на вагината, съдържаща кръв от нулева отрицателна група. Няма външни или вътрешни следи от проява на сила във връзка с половия акт. — Той вдига глава от страницата. — Няма следи от изнасилване.

Сърцето ми подскача.

Прокурорът въздъхва и отново връща очи към доклада.

— Накратко, съдебният лекар смята за по-вероятно повръщането, довело до асфиксията, да е било причинено от комбинацията на упойващи вещества в организма на покойната, отколкото от някакво насилие, съпровождало половия акт.

Прокурорът оставя доклада и плъзга копие към машинописката.

— Съдебната секретарка ще бъде така любезна да отбележи официално това като Документ номер едно.

Следовател Гари Дегнън ме поглежда със студен поглед. Прекъсвам контакта и съсредоточавам поглед върху прокурора Реймънд Вега.

— По въпроса за сексуалното насилие имаме писмени показания, представени от адвоката на непълнолетния — господин Ъруин. Той представи пет писмени показания от различни лица, свидетелствали, че са имали сексуални контакти с покойната. Ние ще наречем тях Групов документ номер две.

Дегнън се навежда към Вега и му прошепва нещо.

— О, да! — възкликва Вега. — Всички ние разбираме, че доказателствените правила не се прилагат тук. На съдебния процес, ако има такъв, народът ще възрази срещу допустимостта на доказателствения материал в това свидетелство, както чрез писмени клетвени декларации, така и чрез живи свидетели. От друга страна, ние разбираме, че съгласно настоящия прецедент в този щат доказателството за сексуалното поведение на свидетеля има връзка с това дали тя се е съгласила да прави секс специално в този случай. Тъй като един от въпросите, които разследваме, е изнасилване, това доказателство ще бъде взето предвид в този разпит. — Той прелиства

писмените показания. — За протокола, деклараторите в Групов документ номер две са: Стивън Конър, Хенри Котлър, Харолд Джаксън, Блеър Томпсън и Джейсън Тагърт. Няма да чета целите им свидетелства, защото те са част от протокола. Само ще ги обобщя.

Вега прочиства гърлото си.

— Господин Конър твърди, че той пръв е правил секс с покойната, когато тя е била на шестнайсет години. Той твърди, че те са стигнали до полов акт над десет пъти за времето от три седмици. Господин Котлър твърди, че той е правил както орален, така и вагинален секс с покойната при пет отделни случая, докато покойната е „ходила“ — така се е изразил — докато е „ходила“ с друг, а именно с господин Харолд Джаксън. — Прокурорът прави физиономия и прелиства страницата. — Господин Джаксън потвърждава тази изневяра. Господин Джаксън твърди, че той и покойната са извършвали полов акт над четирийсет пъти за периода от четири-пет месеца и че не е било необичайно за тях да правят секс след употреба на марихуана. Господин Томпсън свидетелства, че той и покойната са правили секс „около двайсет и четири пъти“, както в неговия, така и в нейния дом, на местоработата ѝ и в колата му. — Вега повдига вежда. — Та-ка. И накрая, господин Тагърт твърди, че той е имал... „полови сношения“ с покойната от ноември, миналата година, до съвсем наскоро поне над пет пъти. — Той вдига поглед. — За протокола, покойната е била едва деветнайсетгодишна, когато е починала.

Прокурорът поглежда към адвоката ми.

— Предполагам, че може да извикаме господин Косгроув сега.

Гари Дегнън излиза от залата. Поглеждам към адвоката си, който не казва нищо, само ми кима леко. През повечето време аз потискам бушуващите емоции. Това, което чух до момента, е добре. Аутопсията не подкрепя обвинение в изнасилване или убийство. Нито се оказва, че Джина Мейсън не е била склонна да прави секс. Има и още нещо. Темпото на процедурите. Този прокурор излага фактите съвсем експедитивно, сякаш бърза да приключи.

Въвеждат Лайл в заседателната зала. Главата му е току-що гладко обръсната. Облечен е в червена трикотажна блуза с поло яка и джинси. Очите му срещат моите и бързо се отместват. Виждам го за първи път от онази нощ и ме обзема някакво неспокойствие, чувство, което не мога да определя, сърбеж, който не мога да премахна. Той кима на

прокурора бездушно и без уплаха. Всява страх с дебелия ръце и твърдия си поглед. Яко, много яко момче, дори сред това обкръжение. Извързва се от прокурора и застава с профил към адвоката ми и мен.

— Секретарката ще накара свидетеля да се закълне.

Машинописката — според мен тя е съдебна секретарка в случая — заклева Лайл Косгроув.

— Кажете пълното си име.

— Лайл Алън Косгроув.

— Местоживеене?

— „Бенджамин“, четири-нула-осем.

— Тук, в Лансинг?

— Да.

— В Съмит Каунти?

— Точно така.

— На колко сте години?

— Седемнайсет.

— Ученик ли сте?

— Не. Прекъснах. Работя на строеж.

— Добре. Да пристъпим към подробностите.

Косгроув разказва на присъстващите, че отишъл на въпросния купон с Джина Мейсън. Пояснява, че тя не му била гадже, но „се мотаел с нея“ (по-късно поясни, че това означавало правене на секс) няколко пъти през последните месеци. Той чупи кокачетата си и се върти на стола си, но иначе е съвсем директен в отговорите си.

Преминава към купона на горния етаж по време на другия купон.

— Пушихме малко трева. Аз, Грант, Джон и Джина пушихме трева. — Не споменава Рик. „Колкото по-малко свидетели, толкова по-добре“, бях чул да казва адвокатът ми, особено когато свидетелят е снабдител на дрога. — Пихме бира и изпушихме около четири-пет цигари с марихуана. После някой предложи кокаин. Употребихме и него. По-точно, от него смъркахме аз, Джон и Джина.

Грант беше изваден от частта с кокаина. Малък подарък, който си беше дал на себе си. Изпитвам повече от силно желание да се реванширам; това е дребна услуга, с която да се отплатя на Грант, за онова, което прави за мене. Съвсем ясно е. Той в никакъв случай не би признал пред баща си, че е смъркал кокаин. Марихуаната е достатъчно злепоставяща, но кокаинът — до него Грант не се докосва. Сега

разбирам, че тази е била истинската причина да отидем в Съмит Каунти, място, където Грант беше анонимен и можеше да прави каквото си поиска.

Това ми говори и нещо друго, което се мъча да изхвърля от съзнанието си, поне засега, а може би завинаги. Лайл представя версия. Вече е излъгал, което означава, че повечето или всичко може да се окаже измислица. А щом трябва да прикрива истината, тогава каква е истината?

— Какво количество кокаин? — пита Вега.

Той свива рамене.

— Не знам. Може би няколко грама. Всички бяхме направили главите.

Те разнищват тази тема известно време. Лайл изброява всеки в стаята — без Рик, а този път и без Грант — и изчислява колко пликчета с кокаин сме смъркали. Прокурорът включва към това бирата и марихуаната. После минават към момента, когато купонът свършва.

— Ами разотидохме се — казва Лайл. — Джина си тръгна първа и се прибра у тях. Грант... той си тръгна, след като ние си тръгнахме. Тръгна да се прибира вкъщи. Джон и аз отидохме с колата до дома на Джина.

— Защо го направихте?

— Джина каза, че искала Джон да се отбие у тях по-късно. Той не знаеше къде живее тя, затова го закарах.

— А защо сте закарали Джон у момичето, с което сте дошли на купона, господин Косгроув?

Защото е бил задължен на Грант за кокаина и не е давал пет пари за Джина Мейсън. Но не очаквам да чуя такъв отговор.

Той отново свива рамене.

— Не знам.

— Не знаете? — притиска го Вега. — Не знаете защо сте закарали господин Солидей до дома на момичето, с което сте излизали? — той разтваря ръце. — Тя не ви е била гадже, нали така казахте?

— Не. Не ми беше гадже. Не проявявах интерес към нея.

— Така. — Прокурорът не е особено впечатлен. — И после какво?

— Ами Джон отиде до къщата на Джина и влезе вътре. Остана там около половин час.

— А вие какво правихте през това време?

— Ами какво... — той свива рамене — изпуших няколко цигари, пих бира. Прослушах новата лента, която си бях купил за стереото. Може и да съм подремнал малко.

— Какво стана след този половин час?

— Писна ми да чакам, затова отидох до прозореца на Джина, отстрани на къщата. Тъкмо щях да почукам, но видях, че Джон се кани да си тръгва. Разделяше се с Джина. Целуна я за довиждане.

— Целунал е покойната за довиждане.

— Да.

— И после?

— После — нищо. Закарах го у тях. След това и аз се прибрах.

Прокурорът кима, записва нещо в бележника си.

— Господин Ъруин, някакви въпроси?

— Само два, господин Вега, ако разрешите.

— Разбира се.

— Господин Косгроув — подхваща адвокатът ми, — докато сте били на купона горе, в стаята, Джина показа ли с нещо, че харесва господин Солидей?

Лайл задържа за миг поглед в Джержъмая Ъруин.

— Ами току го погалваше. По едно време си задържа ръката върху патката му — той погледна към прокурора. — Извинете.

— Задържала си е ръката върху чатала му?

— Да, точно така — и връща вниманието си към Ъруин.

— След като ви е казала, че иска Джон да отиде в дома ѝ покъсно, можете ли да ни предадете точните ѝ думи?

— Беше нещо като: „Кажми му да се отбие при мен. Кажми му, че ще го чакам“.

— Нямам повече въпроси. Благодаря.

— Благодаря, господин Косгроув — казва господин Вега и поглежда към адвоката ми. — Предвидихме да призовем брата на Джина Мейсън, Били. Осемгодишен е и именно той е съобщил в полицията за смъртта ѝ. Това е включено в полицейския доклад, който... нека го отбележим като Документ номер три, като стана дума — той плъзга документа към съдебния секретар. — И нека отбележим

разпита му в полицията като Документ номер четири. — Той вдига ръка към адвоката ми, когато последният започва да говори и вмята: — Като се има предвид проблема със свидетелството от втора ръка.

— Двойното свидетелство от втора ръка — казва господин Ъруин.

Следователят, господин Дегнън, прави гримаса.

Господин Ъруин, съблюдавайки казуса на прокурора в папката, която е донесъл, прелиства до страницата с разпита на Били Мейсън. Съвсем кратък разпит. Та той е бил осемгодишно момче. Обадил се в спешното отделение на местната болница в 5:22 сутринта и съобщил, че сестра му не диша. По-късно същата сутрин полицията се опитала да говори с него у тях. Прокурорът, господин Вега, чете съдържанието на краткия доклад за протокола:

Били не беше отзивчив, в най-добрия случай — неспособен да говори. Изобщо не беше в състояние да разкаже събитията от предишната нощ. След петнайсет минути майка му, Вирджиния Мейсън, прекъсна разпита.

24.06.79 г.

Били не изглеждаше здрав. Бил отслабнал, потвърди майка му. Не че отказваше да отговаря на въпросите, просто не беше в състояние да даде никакви подробности за въпросния инцидент. Каза, че намерил сестра си въпросната сутрин, но спал по време на събитията в по-ранните часове на същата сутрин. Майка му каза, че Били няма да отиде да свидетелства за никакво криминално разследване и помолви да не го разпитват повече. Момчето имаше няколко прорезни рани по тялото си от нещо като неназъбен нож — две на лявата му ръка и една под ключицата, с размер около шест-седем сантиметра, но той не можа да ни каже как ги е получил. Раните бяха пресни и изглеждаха като самонанесени. Госпожа Мейсън потвърди, че заварила сина си сам да си ги нанася вчера. Тя посочи, че Били ходи на лекарски консултации и занапред няма да бъде оставян сам вкъщи.

— Велики Боже! — промълвявам, макар не за първи път да чувам този доклад. Дали е искал да сложи край на живота си? Или просто се е самонаказал? Дали и аз нямам някаква вина за случилото се с него?

— Госпожа Вирджиния Мейсън, майка им, ни каза, че Били няма да дава показания. — Прокурор Вега поставя ръце пред себе си. — Ние имаме властта да го заставим да даде показания по наше усмотрение. Но ще изберем да не го правим, тъй като става дума за малко момче, без оглед възраженията на майка му, особено при тези обстоятелства. Ние все още няма да правим предположение, било то благоприятно или не, от отказа му да свидетелства. Няма да се впускаме в теории. За протокола ще отбележим, че Били Мейсън е бил хоспитализиран за лечение и интензивни лекарски консултации. — Господин Вега въздиша. — Така. Да продължим нататък.

Прокурорът провежда кратък разговор със следователя си, господин Дегнън. Докато Вега показва малко емоции в тези процедури, то Дегнън изглежда доста неудовлетворен от развоя на нещата. Той „се цупи“, ако трябва да използвам един от изразите на моите учители.

Господин Вега се обръща към адвоката ми.

— Господин адвокат, свършихме ли?

Господин Ъруин прочиства гърлото си.

— Бих искал да призова моя клиент, господин Солидей.

— Много добре. Господин Солидей? Моля, седнете на свидетелското място. Господин Ъруин? — той му прави знак да седне до него. Въпросът е да ни постави по-близо до съдебния секретар, предполагам.

Ставам на несигурните си крака и с мрачно лице сядам на мястото, където допреди малко седеше Лайл Косгроув. Относително спокоен съм, докато чакам въпросите на адвоката ми.

Съдебната секретарка ме поглежда.

— Заклевате ли се, че ще говорите истината, цялата истина и нищо друго освен истината?

— Заклевам се — отговарям. И Бог да ми е на помощ.

На този етап бих могъл да се справя без адвоката ми, ние с него бяхме репетирали много пъти: Джина е флиртувала с мене на купона. Хванала ме е за чатала пред погледа на другите. Казала, че искала да

ме види по-късно. Затова Лайл и аз сме отишли до къщата ѝ. Тя ме поканила да вляза и ние сме правили секс. В даден момент сме паднали от леглото, тя ударила главата си — обяснението за подутините ѝ. По-късно съм се сбогувал с нея, целунали сме се, видял съм през прозореца Лайл да стои навън и двамата с него сме си тръгнали заедно.

— А на въпросния купон госпожица Мейсън установила ли е физически контакт с вас?

— Да. Тя плъзгаше ръката си нагоре по крака ми.

— Докъде?

— До... чатала ми.

Докато свидетелствам за тези неща, задържам погледа си навън през прозореца зад господата Вега и Дегнън. Не мога да гледам адвокатата си, не мога да гледам прокурорите. Вместо това съсредоточавам погледа си върху парка долу, където една млада жена люлее детето си на люлка. То е малко момче, което като че ли моли майка си да го засили повече, за да полети по-високо във въздуха. Детето ритва с крака, за да увеличи инерцията си.

Поддържам гласа си равен, без извивки, просто предавам с подробности студените факти, за които не мога честно да кажа, че имам някакъв спомен.

— Значи се озовавате в спалнята на госпожица Мейсън. Можете ли да ни кажете кой предприе първата стъпка към сексуалния контакт?

— Тя.

— Може ли да дадете повече подробности?

— Тя си свали халата. Остана чисто гола. Свали ципа на панталона ми и го изхлузи от краката ми.

— И какво направи после?

— Започна да ми прави... започна с устата си...

— Прави ли орален секс с тебе, Джон?

— Да.

Никога няма да узная какво се беше случило между мен и Джина. Никога няма да узная какво бях извършил. Знам, че ако бях... — трудно ми е дори да си го помисля — ако бях причинил смъртта ѝ, то щеше да е нещо, за което никога не съм предполагал, че съм способен. Щях да предположа, че е било напълно непреднамерено, било е нещастен случай, задавяне от пиянски секс или някаква ярост,

породена от пълно дрогиране. Но не се дължи на мен. Аз не съм такъв човек.

— Тя ме целуна за довиждане и ми каза пак да се отбия да я видя някой ден.

— Права ли беше? Или седнала? Или лежеше на леглото?

— Права беше. И ме целуна на раздяла.

— Нещо друго случи ли се?

— Попитах я дали иска да остана, за да си говорим или нещо друго.

— И какво отговори тя?

— Каза, че искала да поспи. Каза, че ѝ се гадело. Като че ли имаше нужда да повърне.

— Гадело ѝ се? И сякаш е щяла да повърне?

— Да.

— И после ти си тръгна ли?

— Точно така.

Идва ред на прокурора да задава въпроси и той не прави никакви опити да ми подложи крак. Вероятно нямаше да може, дори да искаше, но ми е ясно, че дори няма да опита. Той потвърждава версията ми, като изтъква всички основни положения за неизбежното заключение, че прокурорът на Съмит Каунти няма да даде под съд Джон Солидей за смъртта на Джина Мейсън. Криминалното разследване ще бъде приключено.

Една много силна част от мен не одобрява онова, което е направил Грант с помощта на политическата власт на баща му. Разбрал се е с прокурора. Разбрал се е със съдебния лекар. Разбрал се е с Лайл Костроув. Може би се е разбрал и с братчето на Джина, Били. Но не мога да пропусна факта, че аз приемам неговата помощ. Не искам да отида в пандиза. Не искам да проваля живота си. На седемнайсет години съм; може и да съм сторил нещо наистина ужасно, но не мога да го твърдя със сигурност и искам да оправдая себе си поради липса на доказателства за вината ми.

Джеръмая Ъруин ме извежда от сградата. Едва когато излизаме навън, той изразява оптимизма си, че ние ще спечелим. Млад съм, но не и глупав. Това беше очаквано заключение от мига, когато влязохме. Джина Мейсън е просто една млада жена без никакво значение, а аз имам приятели на влиятелни постове.

— До другата седмица те ще вземат решение — казва адвокатът ми. — И после, да се надяваме, можеш да оставиш всичко това зад гърба си.

Ще го направя. Времето ще донесе много неща. Ще донесе успокоение, леко отслабване на страха, болката и вината. Ще донесе също избледняване на малкото спомени, които имам, а с това и неизбежното преповтаряне. След година ще си спомням за това като за детинска грешка, която може би, само може би, е довела до истинска злина. След пет години обяснението ще бъде, че съм бил надрусан до неспособност да се владее и не съм могъл да отговарям за действията си, а и кой всъщност може да каже какво точно се е случило? След двайсет години това ще бъде едно произшествие след гимназията, със случайно срещнатото момиче, с тесни къси панталони, високи токчета, което ми опипваше патката, и с което се бяхме надрусали с кокаин и за малко да ми лепнат вина. Това е, което ме плаши. Не искам да го забравям. Не искам да го преповтарям. Искам да го помня винаги така, както го помня сега. Че съм бил част от нещо лошо. И това, че независимо от някакво законно оправдание, със или без доказателства, никога няма да узная дали съм отговорен за смъртта на Джина Мейсън.

Стигаме до колата на паркинга от другата страна на улицата, където е сградата на съда. Хвърлям последен поглед назад и виждам едно момче да стои на тротоара, на фона на масивната постройка и на каменните стъпала. То е прекалено малко, за да е само, едно малко момченце, облечено в парцалива тениска и големи за ръста му къси панталони. То не реагира на вниманието ми към него, просто седи напълно неподвижно, с отпуснати до тялото ръце, наблюдава ме с притесняващата поза на невръстното дете. Малко може да се разбере от изражението му. Нито е на омраза, нито на гняв. Може би на любопитство. Господин Ъруин проследява погледа ми и вижда момчето. Поглежда ме, но не си разменяме нито дума. Понечвам да задам въпроса на господин Ъруин, но съм сигурен, че той никога не е виждал братчето на Джина Мейсън — Били.

Обмислям да направя някакъв жест, да помахам или да поклатя мрачно глава. Но какво мога да кажа на това момче? Сестра му я няма вече, може би защото някой ѝ е сторил зло, но никой няма да бъде наказан за това. То не знае кой, не знае защо, но знае, че е било нещо лошо. Правя мълчалив поклон на момчето, което никога няма да

забравя. Няма да си разреши да подмина случилото се. Ще си наложа сам наказание. Ще направя единственото нещо, което е по възможностите ми — ще водя почтен живот, ще се разкайвам и ще искам опрощение от Бога.

И преди всичко — ще помня, че съм длъжник.

СЕПТЕМВРИ, 2000 Г.

Онзи вторник в полицейския участък бях арестуван за убийството на Дейл Гарисън. Пресата надуши веднага и го отрази във вечерните новини. Отначало сенатор Тъли не коментира нищо. Бенет Кеъри, в качеството си на мой адвокат засега, гневно опроверга ареста като политически мотивиран. Това още повече разбуни духовете и въпреки че бързата реакция на Бенет помогна за моята кауза, тя допринесе и за нещо много повече — изостри по-нататъшния интерес на медиите.

От пресата нямаха — и все още нямат — пълната версия. Те знаят само буквалните факти на предполагаемото престъпление. Аз последен бях видял Гарисън, заявих, че съм си тръгнал от кабинета му, после съм се върнал отново и че резултатите от аутопсията са показали смърт чрез удушване. Онова, което не става ясно от никоя журналистическа публикация, е защо. Те нямат представа защо съветникът на сенатор Тъли ще иска да убие Дейл Гарисън. От окръжната прокуратура също не знаят, но те имат изнудваческото писмо, което сигурно има значение. Те още не са казали на медиите за него. Предполагам, че първо искат да разберат какво значи то, преди да го разгласят.

Ще ме подведат под отговорност следващия четвъртък. Обвинението е в предумишлено убийство. Бенет ми каза, че има вероятност да ме пуснат под гаранция, но не било сигурно. И тъй, преминах през съдебните процедури със слаби очаквания. Без да бъда предварително уведомен — може би защото нямаше да се съглася — сенатор Грант Тъли влезе в съдебната зала и каза на съдията, че той ще плати каквато и парична гаранция да бъде наложена, че ще поеме лично отговорността да не напускам щата и че ще остана на работа при него през цялото време. Съдията, възрастен човек на име Ейдан Риордан, който сега нямаше да седи на съдийското място, ако бащата на сенатор Грант Тъли не му беше подал рамо преди двацет години, остана доста изненадан от цялата работа, но после определи гаранция

от половин милион долара. Грант внесе петдесет хиляди — десет процента според изискването — и още същата сутрин бях на свобода.

Това, естествено, даде материал за новините. Сенатор Тъли бе притиснат, тъй да се каже, от репортерите извън съдебната зала, където заяви гневно, че съм невинен и допълни: „Не е време да се изостави приятел, напълно невинен приятел“. Както винаги той успя да превърне потенциално взривна новина в полуположителна.

Казвам „полуположителна“, защото не всичко е вино и рози за Грант Тъли по отношение на този случай. Като се остави настрани фактът, че съм свързан с него, изнудваческата бележка се отнася до него:

В противен случай винаги мога да говоря със сенатора. Това ли искаш?

Затова полицията искаше да пипне сенатор Тъли. Те го разпитвали защо съм отишъл в кабинета на Дейл и каква „тайна“ крия от него. Грант си нае адвокат и се срещна с прокурорите. Не им казал нищо съществено. Отказал да издаде предмета на разговора между Дейл и мене, позовавайки се на професионалната тайна. И вероятно е изтъкнал, че щом пазя тайна от него, тогава как той ще знае за какво сме говорили.

Адвокатите от „Сийтън, Хърш“ ми изпратиха гигантска картичка с утешителни думи, подписана от всички съдружници. „Ние вярваме в теб. Знаем, че ще се справиш“. Нещо от този род. Това значеше много — повече, отколкото очаквах. Бенет ми каза, че адвокатите във фирмата са бесни, сигурни са, че тази работа е повече преследване, отколкото разследване, израз, възприет вече напълно от Бен. Добре звучи. Във фирмата се чувствам на нещо като остров — в общи линии съм просто човек на сенатор Тъли — и се държа приятелски с останалите, но не съм много близък с тях. Приятно ми е, че ме подкрепят.

Днес е петък. Прекарах нощта в собственото си легло и с кучетата си, така че се чувствам много по-добре. Всъщност още ме държи първоначалното ми настроение — гневното. Но от един-два дни насам гневът ми започна да се топи и на негово място нахлу страх. Не

краен ужас, не паника, а непрекъснато безпокойство. Помъчих се да не мисля за нищо, което ме разсейва, включително за последиците от този арест върху кампанията за издигане кандидатурата на Грант Тъли за губернатор и за кариерата ми, и да се съсредоточа върху това кой, как и защо причини смъртта на Дейл Гарисън. Именно това правя сега тук с Бенет Кеъри на обяд в една полупразна закусвалня за пица и страхотни пилешки сандвичи с пармезан.

Бенет си е свалил якето и е по стандартната ослепително бяла риза и жълта вратовръзка.

— Правим проверка на всички бивши клиенти на Гарисън — започва той. — На всички бивши затворници, пуснати от изправителни домове, които могат да му имат зъб.

— Да убиеш защитника си, защото не е водил добре делото ти?

Бенет кима.

— Клише, да, но е обичайна практика да се събират сведения, когато е убит полицай или прокурор. Не виждам защо да не се отнася и за адвокат на защитата.

— Няма да навреди. Кал Рийди ли използваш?

— Аха.

Кал Рийди извършва проучвания на опозицията за Демократическата партия. Такова нещо не се разисква на коктейли. Познавам само шепа партийни служители, които имат номера на Рийди и рядко съм споменавал името му на висок глас. Няма нищо незаконно, разбира се. Ние не подслушваме телефони или нещо от сорта. Но той може да обърне наопаки нечий живот, за да го провери из основи по бързата процедура.

— Добре. Друго?

— Телефонното обаждане. Ще говорим с жената, чийто телефон е бил откраднат. Ще видим дали не можем да открием кой е използвал телефона ѝ, за да ти се обади.

— Добре. — Поклащам глава. — Това беше толкова странно. Беше Дейл. Познавам гласа му. Дейл ми се обади.

Сервитьорката пристига с поръчката ни. За мен пилешки сандвич с пармезан, а за Бен пилешки гърди в полезен за сърцето лимонов сос.

Бен си играе със салфетката.

— Някой е опрял пистолет в главата на Дейл ли? И го е насилил да ти се обади, а после го е убил, за да те натопи?

Разсмивам се, но не весело.

— Това е трудно за вярване.

— Точно затова е безпогрешно — казва Бен. — Сега имаш версия, че си излязъл от сградата за пет-десет минути, после си се върнал и си заварил Дейл удушен. Нелепо е.

Преглъщам трудно. Наистина звучи нелепо. Не мога да не го призная.

— Истината е много странна понякога — продължава Бен, опитвайки се да омекоти удара.

— Значи казваме, че е било нагласена работа. — Погледът ми отскача нагоре. — О, Боже, това пък звучи толкова патетично!

— Но правдоподобно, Джон. Ако такъв е бил планът, значи той го е изпитал до съвършенство. Скрива се в една от канторите на Дейл, изчаква те да си тръгнеш, излиза и го убива, после те връща обратно на мястото с обаждане от непроследяем клетъчен телефон.

— Патетично — повтарям. — Не бих се вързал на това и след милион години.

— Не съм съгласен. Трябва да приемеш предпоставката, че е имало план, било е нагласено. Веднъж приемеш ли това, останалото добива пълен смисъл.

— Защо не продължим нататък? Опитай се да ме разведриш.

Бен отрязва парче от пилешкото си.

— Причина за смъртта. Търсим резултатите от аутопсията.

— Имаме ли аргумент?

— Познавам един човек. Използвал съм го два пъти, когато бях прокурор. Съдебен лекар в южната част на щата. Ако има нещо за казване, той ще го открие.

— А ще има ли?

— Може би. — Бен дъвчи залька си и насочва вилницата си към мен. — Виждал съм и по-добри доклади от този.

Наблюдавам Бенет за момент. Той прави впечатление с физиката си, откроява се и аз си го представям по новините как прави за смях прокурорите. Въодушевен е така, както никога не съм го виждал. И знам от произшествието, станало в дома му, как реагира Бенет Кеъри, когато е притиснат в ъгъла. Прочиствам гърлото си.

— Бен, ще бъда безцеремонен с теб за малко.

— Давай.

— Можеш ли да водиш това дело? Та ти си младок.

Той се усмихва. Двайсет и девет годишен е, а аз — трийсет и осем.

— Водил съм криминални дела в продължение на четири години, Джон. Преместиха ме в углавни престъпления шест месеца по-рано от графика. Водил съм точно десет дела за убийства. Всички завършиха с присъди. Имал съм общо над петдесет дела. Загубих само едно.

— За какво беше?

— За пощенска измама — отговаря той, без да се замисля. Добрият адвокат вероятно си спомня по-ясно пораженията, отколкото победите. — Трябваше да се води федерално съдебно преследване, но главният прокурор се спомина. Някаква дама с четири деца, без съпруг, използвала пощата за измама. Продавала голи снимки за пари, уговаряла си срещи с мъжете, но изобщо не се появявала. — Той избърсва устните си. — Защитникът представи доказателства, че това не вреди на децата и съдебните заседатели решиха те да не бъдат настанени за отглеждане в други домове. — Той свива рамене и се връща отново към храната си с крива усмивка.

Усмихвам се, но мигом ставам отново сериозен.

— Тук няма място за увъртане. Самият ти беше затънал в същата такава гадост, Бен. А тази ще бъде още по-гнусна. Готов ли си за нея?

Бен отмества чинията си настрана и поставя ръце върху масата.

— Да, няма място за увъртане, Джон. Знам, че съм затворен човек и не излизам много от къщи, но такъв съм само в личния си живот. Не си ме виждал в съдебна зала. Ако обаче предпочетеш адвокат като Пол Райли, няма проблем, няма да се засегна. Той ще ти струва двеста хилядарки, но всяка сума ще си заслужава. Наистина. Направи го. Но ако мислех, че не съм най-добрият за тази работа, щях да ти го кажа.

Вярвам му. Вярвам, че Бен е страхотен адвокат, защото точно това научих, когато проверявах документите му, преди да го наема за мой помощник. Дори се запитах защо, по дяволите, иска да работи при мен и да се занимава със законодателно и избирателно право. Човек, който можеше да бъде финансово независим и да си живее живота,

сега да се рови в наредбите за финансиране на кампании и в избирателни правилници.

И още нещо — вярвам, че Бен би ми казал, ако смята, че някой друг ще се справи по-добре с това дело. В него няма и следа от егоцентризм.

— Освен това няма да ти взема пари — добавя той.

— Нает си — и му подавам ръка. Той я поема сърдечно и ние се радваме на кратък миг оптимизъм. После Бен се смълчава, забил поглед в чинията си.

— Джон, трябва да поговорим за изнудването.

— Не разполагам с никакви улики. Не крия нищо. Особено от сенатора.

— Напрегни си ума — Бен се вторачва в мен. — Защото ченгетата го правят.

— Знам.

— Ти познаваш сенатора цял живот, нали?

— Да.

— Това са поне трийсет и осем години? Няма нищо, за което сенаторът да не знае, нали?

— Нещо на цената на двеста и петдесет хиляди долара? Не, по дяволите.

— Добре. — Бен говори предпазливо. — Между другото, казвал ли съм ти първото правило на защитата при углавно престъпление?

— Не.

— Не скривай нищо от адвоката си. — Бен забива пръст в масата. — Абсолютно нищо.

— Бог ми е свидетел, Бен. Ще си помисля, но едва ли ще се сетя за нещо.

На адвоката ми му трябва няколко секунди, преди да възприеме думите ми и да се залови отново с храната си. Аз се опитвам да се съсредоточа върху сандвича си, като междувременно се мъча да възкреса отколешен спомен.

Животът се върна — в много отношения — почти до нормалното си състояние, независимо от ареста ми. Учудващо е в известен смисъл, че всекидневието ми си продължава постарому. Както преди сметките ми дават мълчалив знак от купчината в средата на кухнята ми — от широкия барплот за закуска. Както преди кучетата ми се нуждаят от храна, разходки и внимание. Както преди си взимам душ, бръсна се, чета вестника си и преглеждам сделките на фондовата борса.

И както преди къщата е празна във всякакъв реален смисъл. Мислех да се изнеса, след като Трейси ме напусна. Вероятно ще го направя в даден момент. Мисълта ехти някак кухо, навявайки предположението, че ще дойде момент в обозримото бъдеще, когато ще мога да се изнеса. Във всеки случай сега не е времето да мисля за това. Имам прекалено много работа. Много съм зает. Винаги съм много зает.

„Много зает“, предполагам, би могло да бъде обобщение с две думи на провала на брака ми. Работата ме праща в южната част на щата, в столицата, за почти цяла седмица през шестте и повече месеца, в които законодателният орган е в сесия. Вероятно е голяма дупка за началото на един брак. Бях прекалено увлечен от работата си. Не егоистично. Тя никога не ме е наричала „егоист“. „Погълнат в себе си“ — това беше изразът, който Трейси използваше. Бил съм мислил, че това, което върша, е по-важно от всичко, което върши тя. По-важно от нас двамата.

Никога не съм го мислил. Никога. Но предполагам, че действията ми са говорили „по-силно“ от мислите ми. Тя негодуваше срещу мен, аз негодувах срещу нея, задето не ме разбира — в края на краищата аз работех, когато се запознахме. По дяволите, ние негодувахме един срещу друг. Тя започна да се отдава на работата си — в консултантска фирма за връзки с обществеността, и то до такава степен, че пътуваше извън града или работеше през всичките часове на месеците, когато аз си бях тук, в града. По този начин ми връщаше за времето, през което бях в столицата. Поне така го възприемах аз. Начинът, по който тя го

виждаше, беше: как е възможно аз да допускам работата ми да обсебва времето ми, а същото да не важи за нея?

Беше права. Ще ми се тя да можеше да знае как съм се чувствал. Да можеше да чуе нещата, които ѝ казвах, не когато бяхме заедно, със свалени ръкавици в срещуположните ъгли, а когато бях сам в хотелска стая в столицата. Това, за жалост, бяха най-интимните ми моменти с Трейси. Казвах ѝ колко много я уважавам, колко ѝ се възхищавам, как се страхувам да не я загубя.

Пропастта стана прекалено широка. Разбрах го преди две-три години. Стигнахме ниската точка. Всеки мисли, че най-трудната част от развода е моментът, когато неизречените слова се изрекат, когато решението е взето. Но не е така. Най-ниската точка е, когато осъзнаеш дълбоко в душата си, в жестокия момент на честно признание пред себе си, че никой от двамата няма да е щастлив в брака си. Тогава ходиш като насън, в очакване на момента, когато единият от вас ще прояви куража пръв да се обади.

Това не значи, че особеностите на скъсването са като разходка в парка. Човек не се разделя физически веднага, поне с нас не стана така. Вие съществувате съвместно. Правите планове, обсъждате ги деликатно и почти се отклонявате от пътищата си, за да се избягвате един друг. Има непосредствена дистанция — може би същата дистанция, която вече е съществувала, но сега е по-осезаема. Повдигнах въпроса за къщата — кой от нас да се изнесе или не трябва ли и двамата? Именно тогава тя ми каза — беше денят, след като решихме да се разделим — че е приела работа на Източното крайбрежие. Стъпка нагоре, поясни тя, промоция, много вълнуваща възможност за нея, и аз се опитвам да ѝ оказвам подкрепа, като размишлявам през цялото време: тя е приела работата, докато все още сме били заедно.

Накрая се държахме приятелски. Погледнахме се и решихме да не се намразваме. Казах ѝ колко се вълнувам за напредването в кариерата ѝ, защото тя изглеждаше много въодушевена от това. Струва ми се, че това е отчасти вярно, че тя е приела работата не толкова, че ѝ харесва, а заради местонахождението ѝ. Вероятно е по-добре, че не сме в един и същ град. За Трейси е по-добре, отколкото за мене. Името на сенатор Тъли се споменава в новините всяка седмица, а консултантът по връзки с обществеността следва новините. Това непрекъснато ще я

подсеща за мен, за причината, поради която се разделихме — според нея.

Спирам се в средата на кухнята — не помня защо дойдох дотук. Започвам да разбирам как се чувстват кучетата ми.

Едно ще ви кажа: няма нищо по-добро от обвинение в престъпление, ако искаш да не мислиш за бившата си съпруга. По някакъв странен начин, така е по-лесно. Няма виновен, защото не съм сторил нищо. Мога да яхна белия си кон. Обвинен е невинен човек. Нещо, което не мога да кажа за брака си. Там има виновен, животът е прекалено сложен, за да го сведеш до една-единствена постъпка или момент, но в края на деня поемам вината за раздялата ни.

На вратата ми се почуква. Поглеждам инстинктивно към прозореца, но пердетата са спуснати. Да кажем, че е така: медиите не проявяват уважение към уединението ми. Но аз вече не съм най-голямата новина, благодарение на ядрената криза в бившия Съветски съюз. Освен това, който иска моя снимка, вече я е направил.

— Кой е?

— Грант.

Отварям вратата. Поглеждам над рамото му. Колата му е паркирана на алеята, репортери не се виждат. Джейсън Тауър, началникът на личния му състав, говори с някакъв служител на задната седалка на колата.

Грант влиза, протяга ръка, позамисля се и ме прегръща. После ме отделя от себе си на една ръка разстояние и ме оглежда от главата до петите.

— Кво пра'иш, Джони? — Връщане към младостта, към безцеремонния градски говор, който се заучава толкова лесно, но трудно се забравя, напомня ни за преживяното заедно. Сенаторът се навежда и поздравява домашните ми любимци Джейк и Маги. Разрешава на Маги да хапе пръстите му, както правят кутретата, но сега мъничко по-силно, после се изправя.

— Имаш по-важни неща да правиш — казвам му.

— Оу! — той прави физиономия. — Още е рано да се отдам на скуката. Ей, за момента изоставям само с осемнайсет пункта.

Бях чул за резултатите от гласуването от частно нает за кампанията човек. Цифрите на сенатора всъщност падат надолу. Все

още е твърде рано, данните не са окончателни, но както и да ги погледнеш, на него му предстои изкачване.

Предлагам му питие, но той отказва. Сяда в креслото, а аз на дивана. Дневната ми не е нищо специално — дюшеме, семпли зеленикавокафяви мебели, огромен телевизор, камина. Някогашен семеен дом, превърнат сега в „ергенска квартира“, според съпругата на Грант, Одри.

— Казах ти да стоиш настрана — опитах се да го сгълча. — Не биваше да идваш тук.

Той не ми обръща внимание. Погледът му пробягва по полицата над камината, по снимките. На една от тях сме той, заедно с Одри, Трейси и аз на кея, след разходка с яхта по езерото преди четири лета. Друга снимка на Трейси сама, позирала за портрет, заема централно място върху полицата. По изражението на Грант се вижда неодобрението му, че я държа, вкопчен в миналото. Той всъщност никога не беше харесвал Трейси.

— Кажи ми какво мога да направя, Джон — заговаря той. — Кажи ми от какво имаш нужда и ще го имаш.

— Възнамерявах да стоя колкото се може по-далече от тебе. Но ти направо проваляш всичко.

Грант се засмива.

— Няма начин Ейдан да ме погледне в очите и да ми каже, че гаранцията ми е недостатъчна. — Той говори за съдията, който ме пусна под гаранция. Сенаторът се успокоява за момент, после става сериозен. — Ще работиш при мен колкото искаш. — Той кима бавно. — Все още си мой главен съветник. Все още си дясната ми ръка в тази кампания.

— Виж какво... бих казал „не“, но това влиза в задълженията ми — мъча се да намирам думи. — Ще гледам да стоя възможно най-настрана. Няма да се появявам на публични места. Поне засега. Надявам се, че делото ще приключи бързо и аз ще спечеля.

Бърза агитация от страна на Грант. Да съм бил сигурен, че ще спечеля. На съдебните заседатели нямало да им отнеме и пет минути, за да ме оправдаят. Никой не вярвал, че аз съм го извършил. Окръжният адвокат щял да подвие опашка.

— И още нещо — продължава той, — ще работиш колкото искаш. Ще прокараме линия за факс дотук. Можеш да си избереш

която си искаш голяма роля. Ти си ми необходим, друже. Това не е просто щедрост. На всичкото отгоре знаеш, че... — посочва с пръст мен и себе си — ние двамата трябва да се грижим един за друг.

— Май все ти поемаш грижата, приятел — успявам да се усмихна вяло аз.

— О! — той размахва ръка. За страничен наблюдател Грант и аз винаги сме имали малко странни отношения. Политиката е едно от малкото места, където приятелството и работата се смесват. Политиците задържат приятелите си около себе си. Което означава, както е в моя случай, че най-добрият ти приятел ти е шеф. Използвам израза „най-добрият приятел“, но в известен смисъл винаги съм се питал, дали не бях станал негов брат след автомобилната злополука с родния му по-голям брат. Той ме закриляше така, както брат му го беше закрилял. Оттогава е неотлъчно до мен. Аз си тежа на мястото, дума да няма. Ценен съм за него. Той не прави нито крачка, без правния ми съвет. Но той тъкмо затова избра мен. Направи ме главен съветник, независимо че баща му, Саймън, предложи друг, по-възрастен адвокат, трупал опит в столицата повече от едно десетилетие. Грант обаче настоя да съм аз.

— Както и да е — сенатор Тъли събира ръце. — Имаш ли всичко необходимо?

— Мисля, че да, шефе.

— Бенет ще ти бъде адвокат.

— Аха. Това ме успокоява. Ще ми се уликите да бяха малко по-полезни.

— Даа, така е — той разперва ръце. — Изнудване? За какво ли е, дявол го взел?

— Нямам представа.

Той отмества погледа си към пода.

— Възможно ли е да има нещо общо с документите за номиниране на Тъли?

Тази мисъл явно е мъчителна за Грант. Той знае, че никак не исках да използвам „коза“, поне не и така, както искаше Грант. Сега разбирам защо беше оставил помощниците си да чакат в колата. Разговорът ни е много поверителен.

— С „коза“ ли? Не виждам по какъв начин.

Грант обляга лакти върху коленете си.

— Просто ми се струва странно. Две неща се случват почти едновременно. Онази бележка... — той поглежда в моята посока, но не към мене. — Да не би да е сметнал, че искаме да използваме „коза“, като останем насаме с Тротър и сега заплашва да го направи обществено достояние? Нещо такова ли е?

— Изнудване на изнудвачи — размивам се. — Не, не и Дейл. Той беше колективен играч.

— Предполагам — Грант обмисля думите ми за момент. — Както и да е, забрави за „коза“, забрави. Сега няма да засягаме тази тема.

Доволен съм от заключението, съжалявам за причината. Най-добре Грант да не използва „коза“, било то тайно или публично.

— Добре — Грант скача от мястото си. — Кажете ми, ако имаш нужда от нещо.

— Ще ти кажа. Благодаря ти, друже. Наистина.

Грант се пресята с лявата си ръка и хваща моята дясна, разтърсва я за кратко. Проследявам го с поглед през прозореца и го виждам как стига до колата, поглежда към все по-враждебното небе и се подготвя за буря.

— Джон?

Затварям очи и стисвам слушалката. В средата на следобед е и аз работя в леглото върху безброй листовки с предизборни реклами, които Грант ще изпрати съгласно щатските и федералните закони. Първата реакция е страх, чувство за вина и дълбоко съжаление.

— Вярно ли е? Добре ли си?

— Здравей, Трейс.

Бившата ми жена ме залива с поредица от въпроси, паниката ѝ нараства с всеки следващ. Липсата на мигновен отговор от моя страна ѝ казва всичко, което иска да узнае.

Да, обвинен съм в убийство.

— Сподели с мен, Джон. Кажи ми какво стана. — Тонът ѝ е много особен. Тя е разстроена, но се прави, че спазва дистанция. Времето и преживяното са допринесли за това. Тя не може лесно да върне назад последните две-три години.

— Невинен съм — казвам ѝ накрая през неубедителен смях. Това прозвучава толкова изтъркано. Правя същото каквото и тя — издигам защитна стена.

— Арестували са те? И са ти повдигнали обвинение?

— И двете. Но съм добре, Трейс.

— Как е могло да се случи? Как е възможно някой да си е помислил, че си способен на такова нещо?

— Изглежда политическо. — Запазвам спокойствие, докато емоциите ми бушуват в мене. — Прокурорът е републиканец. Година на избори е.

— Но това...? До такава низост ли се е стигнало?

Треиси няма предвид само за политиката на окръжния адвокат. Има предвид политиката, периода. Моя живот. Професията, която съм си избрал.

Тя чувства неволния упрек.

— Джони, какво ще правиш?

— Ще се защитавам... И ще спечеля.

— Имаш ли адвокат? Трябват ли ти пари?

— Обезпечен съм. Добре съм, наистина.

— Не мога да повярвам. Направо не мога... да повярвам.

Пауза в разговора. Мъчителна, на неизречени неща. Трейси Стърнс, в която се влюбих, беше мила и отстъпчива, лесно се разсмиваше и уважаваше настроенията ми. Но се промени, както всички се променяме. Закоравя. Смени приоритетите си. Дори подкъси косата си, нищо фатално, но за мен — символично, защото бях свикнал да си играя безкрайно с дългите ѝ къдрици. Преди две години се прибрах от командировка и я заварих с коса, по-къса от моята. Дори не ме беше предупредила. Само ми хвърли стоманена усмивка и каза напевно: „Изненааа-да!“.

— Не ми се обади.

Исках, Трейс. Повече, отколкото ще дам да се разбере. Не вярвах в себе си, страхувах се от това, което можеше да се отприщи при откровението. Когато една връзка се разруши, човек превръща сърцето си в камък.

— Беше ми трудно да ти се обадя — отговарям.

— Знам, знам. Но, Джон... — ясно доловима въздишка от другия край на линията. — Каж ми... кажи ми какво мога да направя. Искаш ли да... Не знам.

Искаш ли да се върна у дома? Това щеше да ме попита. Самият въпрос надига прилив на надежда, на жестока надежда, дремела в мен през последните няколко месеца. Но фактът, че тя не довърши въпроса, е сам по себе си отговор.

— Просто дръж връзка с мене, чу ли, Трейс?

Това донася непредвиден резултат. Подсмърчане, сълзи от другата страна на линията. Кучето ми, по-голямото, като че ли усеща засилени емоции в мен и допира студения си нос в моя.

— Това Джейк ли е? — Хлипайки, Трейс избухва в смях. — Джеки ли е?

— Да. И на него му липсваш.

Бившата ми съпруга — Трейси Стърнс Солидей — ме кара да обещава, че ще ѝ се обаждам всеки ден или когато поискам, по всяко време, по всякакъв повод. Продължавам да се правя на куражлия, докато не осъзнавам, че в последното си изречение бях добавил думичките „и на него“.

Кабинетът, в който Бенет Кеъри и аз влизаме, е малък според стандартите на всеки адвокат. Единственият орехов шкаф изглежда грохнал под тежестта на безбройните папки и подвързани бележници. Писалището прелива от още папки, пълни с листове, стърчащи от всички ъгли. Върху него е сложено чекмедже, изпълняващо ролята на класьор за входящи документи, но в него има всичко, на което не е било намерено място другаде. За ред претендира само едно малко пространство точно в средата, определено за работа, изискваща непосредствено внимание.

— Навява ли ти спомени? — питам Бенет. Намираме се в окръжния съд, по-точно в кабинета на Даниел Морфю. Този мъж, който ме беше разпитвал в полицейския участък, ще се яви като главен обвинител в моето съдебно преследване.

— Този етаж е за заемащите най-висши длъжности — отговаря Бенет. — Аз никога не стигнах до съдийското място в залата за углавни престъпления.

— Вероятно никога не си искал да поемеш този пост.

Бенет обмисля думите ми, после се усмихва.

— Да, вероятно.

— Морфю не води ли съдебни дела?

Бен прави гримаса.

— Водеше навремето. Сега е надзорник, трети в йерархията на съдебната власт, струва ми се. Но понякога разглежда някои извънредни дела.

— Големите дела — вмятам с горчивина в гласа.

Бенет говори с половин уста.

— Няма да те изненадам, като ти кажа, че това дело привлича обществен интерес.

— Извинете, че се забавих. — Помощник окръжният адвокат Даниел Морфю влиза стремително в стаята. Той наистина е представителна фигура, отбелязвам с неохота в себе си, едър човек, преливащ от самоувереност, който се чувства удобно с авторитета си.

Трепва, като ме вижда, после подава ръка на Бенет. — Радвам се, че те виждам отново, Бен. Господин Солидей.

Ръкувам се с него.

— И Джон ще остане — казва Бен, усещайки изненадата на Морфю. Не е типично за клиента да присъства на всяка кратка среща с прокурорите, особено когато е предварителна, като тази.

— Както желаш. — Морфю сяда зад писалището си. — Добре. — Той поглежда с отчаяние писалището си, после бръква в чекмеджето и изважда бележник. — Значи... Бриджес, а? — обръща се той към Бенет.

Нашият съдия ще бъде почитаемата Никол Бриджес. Тя самата е бивш прокурор, афроамериканка, която е на съдийското място вече пета година. Демократка. Бен я смята за печеливша карта. Казва, че е безпристрастен, проникателен наблюдател и е малко вероятно да налага свой дневен ред в съдебните процедури. Малко бяха съдиите, на които можех да се надявам, съдии, поддържащи връзки със сенатора. Ние се питахме дали тези съдии, ако бъдеха избрани за това дело, щяха да направят отвод, заради връзките си с Грант Тъли. Според Бен, не. Съдиите в щатския съд са на изборни длъжности и ако всеки съдия откажеше да води дело по тази причина, то нямаше да остане нито един съдия. Във всеки случай пред нас не стоеше тази дилема. Съдия Бриджес беше издигната на този пост от съдебен окръг в западната част на щата и подкрепена от афроамериканския градски общински съветник Дани Роуз — с други думи, не с помощта на сенатора. Бях се срещал със съветник Роуз, но почти не го познавах.

— Ники е добър избор за вас — отбелязва Морфю. Дори отдалече долавям мириса на кафе от устата му.

— Тя е добра във всяко отношение — казва Бен.

— Работили ли сте заедно двамата?

Бен поклаща глава.

— Тя беше надзорник по времето, когато работех в криминалния съд. Но ти я познаваш.

— Познавам я, разбира се. — Морфю търси нещо по писалището си, вероятно писалка. — Понякога ние тук се питаме дали тя не се старае прекалено очебийно да доказва независимостта си.

— Тя няма да допусне нескопосано дело, ако това имаш предвид — казва с кратка усмивка Бен.

— Да, така е — захилва се самодоволно Морфю. Накрая намира писалка и започва да пише бързо. — Добре. Първо, ние не се стремим към три-единайсет.

Според постановление 311 на Върховния съд прокурорите трябва да уведомят защитата, ако се иска смъртно наказание. Като водещ разговора, Даниел Морфю нехайно ни информира, че няма да иска от съдебните заседатели да ме осъдят на смърт.

— Не те държа отговорен — казва Бенет. — Предвид фактите.

Както е с наведена глава, очите на Морфю се повдигат бавно към Бенет.

— И правилно, момче. — Той довършва каквото пише и вдига глава към Бен. — Заварих твоя човек на местопрестъплението, единствено на него му се е удала възможност да скалпи версия пред охранителя. Освен това имам и нещо, което говори за изнудване.

Бенет променя решението си да отговори директно. Той поставя ръце в скута си.

— Имаше ли нещо друго?

Морфю въздиша.

— Знам как вие, момчета, действате в такива случаи — казва той. — Мога да чета вестниците. Политическо преследване и дрън-дрън. Но за протокола... не, зачеркни го... извън протокола исках да знаеш, че на твое място не бих избрал господин Солидей за подсъдим, дори да беше последният човек на света.

— На твое място — отговаря Бенет — и аз не бих.

— Нямам предвид характера на това дело. Не за това говоря. Думата ми е, че този човек е свързан със сенатор Тъли, а пък моят шеф е свързан с неговия опонент. Това ти дава пространство да сломиш Рейкрофт в това отношение. Така че, ако си мислиш, че се заяждаме, помисли си отново.

— Глупости! — вмятам аз.

Бенет ме хваща за ръката.

— Добре — казва той на Морфю. — Ти каза каквото имаше да казваш.

— Виж... искам да знаеш, че идеята не е моя — Морфю преплита пръстите на ръцете си. Следващите му думи излизат от устата му така, сякаш бълва обяда си. — Искаме да се споразумеем.

— Очакваш да пледираме за виновност?

— Ще мине като тежко убийство от втора степен, от две до осем години. Препоръката е за Кенсингтън, с минимална охрана.

Предложението ме обезоръжава. Мислех, че дойдохме тук, за да обсъдим уговорките за доказателствата или за съвместна препоръка за датата на процеса. Поглеждам Бенет.

— С малко късмет — продължава Морфю — клиентът ти ще излежи три години, като мете подове и ще излезе на свобода.

— Ами... — Бенет навежда леко глава, облизва устните си. — Разбира се, ще обсъдя това с клиента си. Но съм уверен, че...

— Никаква сделка — заявявам аз.

Морфю ме оглежда за миг, преди да се обърне към Бенет.

— Това предложение трае точно двацет и четири часа, после продължаваме по реда. На това място гълъбът излиза от клетката.

— Никаква сделка — повтарям.

— Господин Солидей, адвокатът ви ще потвърди, че това е най-изгодната от всички сделки. С добро поведение, не повече от три години в изправителен дом за умишлено убийство.

Поглеждам адвоката си, чувствайки промяната в цвета на лицето ми и туптенето на сърцето ми. Поклащам бавно глава.

— Никаква сделка — заявява Бенет.

— Веднъж разберем ли как той е изнудвал клиента ти, всичко ще свърши. А ние ще разберем — той изчаква за миг Бенет. Игра на покер, бих казал при други обстоятелства, но ние сме разкрили напълно картите си. Накрая прокурорът кимва. — Надявах се да откажете. Защото лично аз пет пари не давам за политическата страна на въпроса в случая. Единственото, което трябва да кажа, е, че ви направих предложение.

— А ние го отказахме.

— И така, наясно сме — предложението няма да бъде повторено.

— Гълъбът излетя от клетката — казва Бен.

Внушителното телосложение на Даниел Морфю се надига зад бюрото. Той се подпира с длани върху него. Дори и приведен, ръстът му е заплашителен.

— Ние ще *разрешим* загадката — казва той на Бен. — Онази малка тайна, която той и Гарисън са имали. И когато го направим, ти ще ни молиш за тази сделка.

Когато се върнах от половинчасовия си крос, мопсовете ме посрещнаха така, сякаш не ме бяха виждали цял месец. Започват да се разглезват. Да наречеш един мопс „разглезен“ е смешно — то е толкова очебийно. Няма живо млекопитаещо на тази планета, което да се възползва повече от оказаните му любов, привързаност и внимание от един мопс. Уверяват ме, че такива били кучетата, но повечето кучета показват разкаяние, когато им се скараш. Мопсовете обаче те гледат предизвикателно, а понякога дори ти отвръщат с гневен лай. Те напълно обсебват времето ти, без изобщо да се интересуват, че може да са те налегнали и други грижи. Поради плоските си муцуни и почти невидимия им нос, ръмженето и хъркането им наподобява звука на мотор, който не може да запали. Когато са неподвижни, те вдигат повече шум от тупурдията от влаковете, която чувах, когато живеех до издигнат над улицата релсов път. Мопсовете ми Джейк и Маги не спят само на леглото — превзеха и възглавниците. Аз ги избутвам, но те лягат върху гърдите или главата ми, което е по-лошо, затова започнах да слагам трета възглавница, но тогава стана още по-лошо. Маги, кутрето, още не е свикнала да се стиска, докато я изведа навън да си свърши „работата“. Някои ветеринари, на които, кълна се ще им го върна тъпкано, ме уверяваха, че вторият мопс ще се научи по-лесно да не го прави вкъщи, защото щял да копира от другия. Вярно, Джейк е напълно научен да изчаква, но Маги продължава да го прави „случайно“, казано вежливо. Според мен обаче Маги го прави нарочно, на инат, дори умишлено, за да ми покаже кой е шефът тук. Мисля, че Джейк я дръпна настрана първия ден и ѝ каза какъв досадник съм и как мога да крещя, за да постигна своето. В крайна сметка обаче това нямаше значение — аз ще продължа да ги храня, разхождам и обичам.

Но най-лошото е, че те обсебват по някакъв начин. Обичам тези кучета, както никое живо същество на тази планета. Тъжните им, смешни муцунки, наперените им походки, безкомпромисните им изисквания някак се обединяват в невероятен чар. Така че, това е

положението. Аз съм техен роб завинаги. Не аз притежавам мопсовете. Те ме притежават.

Денят ми минава в преглеждане на предизборни реклами, както в пресата, така и по телевизията, както за сенатор Тъли, така и за неговия опонент, Лангдън Тротър, за да проверя дали са съобразени с изискванията на щатските и федералните закони. Ако с рекламата за Грант има проблем, ние го уточняваме, преди да я разпространим. Ако в рекламата за Тротър има нередност, тогава подаваме оплакване пред щатската избирателна комисия или пред ФИК — Федералната избирателна комисия, вследствие на което получаваме новинарска статия от това и ги караме да похарчат повече пари, за да я оправят.

Имам копия на всички предизборни плакати, както и видеокасата с всички излъчени телевизионни клипове. На един от клиповете за Тротър спонсорът за публикуването — „Платено от приятелите на Лангдън Тротър“ — не е изписан с достатъчно големи букви на екрана. Затова пиша писма до всички телевизионни станции, излъчващи този клип, с настояването да спрат да го излъчват, тъй като е в нарушение на федералния закон. До края на седмицата ще внесем оплакване пред ФИК.

Другият е стандартен плакат, съдържащ биографията на Лангдън Тротър. Той е зелен с черни букви и съдържа цветни снимки: Тротър с жена му и трите му деца в двора, Тротър говори от трибуна, Тротър на среща с избиратели. Плакатът разказва основната история на Ланг Тротър, който израснал като сина на съдия в Ранкин Каунти. Ранкин се намира в източната част на щата, на около 130 километра южно от града ни. Окръгът е точно на юг от междущатския път 40, който ние, от града, използваме като маркер между града и предградията му, от една страна, и останалата част от щата — селяните, от друга. Тротър беше окръжен адвокат в Ранкин Каунти четири мандата и през 1992 беше избран за главен адвокат на щата. Както виждам, няма нищо в този плакат, който да нарушава някой от избирателните закони на кампанията.

Мопсовете Джейк и Маги се радват, че се застоявам по-дълго от обикновено у дома. Маги, бебето, похърква в скута ми. Наближава обяд, а те са на крак заедно с мен от осем сутринта, така че извинете я, че й се спи. Джейк също е на дивана, присвитите му очи

застрашително са на път да се затворят напълно. Той вече сумти и хрипти по-силно от всеки спящ човек.

Главата на Джейк се надига рязко от телефонния звън. Той се обръща към мене, питайки ме дали ще ставам от дивана. Защото стана ли, той ще тръгне по петите ми. Но до мен е преносимия ми телефон.

— Джон, Бен е.

— Как са нещата?

— Добре. Слушай, получихме списък на освободените наскоро бивши затворници, чиято защита е водил Гарисън.

— Нещо радващо?

— Не съвсем. Един от тях е пуснат на свобода от федерална каторга преди два месеца. „Бяла якичка“, вършил вътрешни търговски измами. Излежал единайсет месеца. Не е използвал насилие. Признал се за виновен.

— Не е нашият човек.

— Не е. Друг един бил пуснат преди четири месеца. Бил осъден за пощенска измама. Също задържан от федералните. Напуснал щата.

— И той не е нашият човек.

— Не е. Може би следващият. Излежал дванайсет години за въоръжен грабеж, бил пуснат условно преди месец.

— Това е насилие. И е наскоро.

— Да, още не сме го открили. Но погледнах жалбата му — едно от оплакванията му било заради неефективна помощ от страна на защитника му.

— В смисъл че Гарисън провалил делото му. — Чувствам прилив на адреналин. — И вече на свобода, отива да си излее гнева върху адвокатата си и го убива.

— Това е идеята. Но, Джон, не храни големи надежди. В най-добрия случай изгледите за успех са малки. Разбираш, нали?

— Разбирам. Но може да се окаже добре за твоите пламенни обвинителни актове.

Той се размива.

— Както казах, Кал проучва този тип. Ние ще проверим алибито му, ще търсим нещо необичайно. Ако открием дори дребно нарушение на господин Косгроув, ще нападнем.

— Косгроув, това е името му?

— Да, Косгроув — потвърждава Бенет. — Лайл Косгроув.

Покривам с ръка слушалката и затаявам дъх. Трябва ми само миг, преди да регистрирам чутото.

— Ало?

Какво общо има Лайл Косгроув с Дейл Гарисън?

— Джон?

Предполагам, че аз съм единственият останал, посветен в тайната, която никой друг не знае.

— Познаваш ли Лайл Косгроув?

— Извинявай... Не, не, разбира се, че не.

— Притесних се, че може би криеш нещо. Помислих си да не би да сте стари приятели.

Разсмивам се прекалено отзивчиво.

— Следващият — продължава Бен — не е много обещаващ. Пуснат е преди близо една година...

Стар приятел? Естествено, че не. Пресмятам шансовете да има двама души с едно и също име. Бързо отхвърлям тази мисъл, наблягам на вероятността дали тази „тайна, която никой друг не знае“ от писмото с изнудването не се отнася за политика, а за отдавна минало време, за една случка, която се бях опитал да зароя дълбоко в съзнанието си. И докато Бенет продължава да ми описва четвъртия и петия бивши затворници, които може да са имали зъб на Дейл Гарисън, думите отекват в главата ми като натрапчиво хумористично петостишие:

Навремето познавах човек на име Лайл.

Съдебната зала на Никол Бриджес се намира на петнайсетия етаж на Каунти Билдинг, на същия етаж, на който Бенет е работил някога като прокурор. Надявам се това да ни донесе късмет. Защото късметът е нещо, което обвиненият в углавно престъпление търси зад всеки ъгъл, особено когато е много вероятно да попадне на малка шумна група от репортери, настояващи да го снимат и да прави коментар.

Доколкото успях да преброя, те бяха общо четирима — един от „Уоч“, другите от по-малки местни вестници, само един от телевизията. Днес ние ще определяме датата на процеса, нищо повече, така че няма много за казване. Но всичко, имащо общо с това дело, ще заслужи поне една колонка на трета страница, определена за „Градски вести“.

Ние вървим точно покрай журналистите, Бенет отказва всякакво изявление. Аз се опитвам да се усмихвам, както съм виждал безброй държавни служители, забъркани в скандал. Но не ме бива за такова нещо и не съм способен да направя никакво лицево движение освен замръзнал кръвнишки поглед.

Съдебната зала не е пълна със зрители, само шепа хора са пръснати по седемте реда. Стените с орехова ламперия са украсени с печатите на щата и окръга и с американското знаме.

Млада жена със светла блуза и къдрава коса се приближава до нас.

— Господин Кеъри? — пита тя. Преценява го с поглед и изглежда благоразположена. Не мога да си представя жена, на която той да не направи впечатление. — Съдията иска страните да отидат в кабинета ѝ.

Минаваме след жената зад съдийското място и влизаме през отворена врата. Даниел Морфю вече е седнал в секретарската стая.

— Господа — поздравява ни той.

Младата жена отваря кабинета на съдията и казва нещо с тих глас. После се обръща към нас.

— Може да влезете.

Морфю става и ни прави път с ръка. Ние влизаме първи. За първи път виждам моя съдия.

Никол Бриджес не е в мантия. Тя седи зад бюрото си, облечена в копринена светлолилава блуза с копчета. Има големи очи, тънки вежди, гладка, тъмна кожа. Косата ѝ е дълга, но прибрана назад с шнола. Обзема ме чувство, което никога не съм си представял, че ще изпитам при среща със съдията. Тя е неоспоримо привлекателна.

— Господин адвокат — заговаря тя, вдигайки глава от документ, който, изглежда, подписваше. Поглежда към съдебната секретарка, която седи в единия ъгъл, готова да стенографира. — Да започваме.

— Добро утро, Ваша чест — казва Бен. — Уилям Бенет Кеъри се явява с подсъдимия Джонатан Солидей.

— Добро утро, госпожо съдия. Даниел Морфю от името на народа.

— Приятно ми е да ви видя всички. — Гласът на нейна чест е равен, както подобава, без градски акцент. Тя поставя ръце върху бюрото и ни поглежда. — Вие сте тук за първо правно положение.

— Точно така, госпожо съдия — отговаря Бенет.

— Значи — съдията поглежда някакви бележки — за обвинение от първа степен?

— Подсъдимият е обвинен в тежко наказуемо убийство от първа степен — пояснява Морфю. — Обвинен е в убийството на Дейл Гарисън в кабинета му на осемнайсети август, две хилядната година.

— Нека ви прекъсна тук, господин прокурор — тя му хвърля нещо подобно на усмивка. Жената не изглежда прекалено сериозна — истинско облекчение в сравнение с някои намусени възрастни съдии в тези съдебни зали. — Дейл Гарисън се е явявал пред мен по други два повода, за две различни дела. Като преглеждам предишните си папки, виждам, че той е представлявал подсъдими в случаи на утежнено отвличане на дете и опит за убийство. Всеки от клиентите му е бил намерен за виновен от съдебните заседатели. Не виждам нищо, което да показва, че тези присъди са били отменени след обжалване. Според мен господин Гарисън е висококомпетентен и голям професионалист. Друго лично мнение за покойния освен това нямам. Не виждам и намек за конфликт тук. Но исках да уведомя за това всеки от вас. Аз не приемам ЗНС лично.

Предложение за замяна на съдия, има предвид тя. Всяка страна във всяко дело, криминално или гражданско, получава по „един свободен“ — правото на най-малко един повод да поиска друг съдия. Ако се огледаме за съдия, в чиято съдебна зала никога не е стъпвал Дейл Гарисън, ние ще се изправим пред някой съвсем млад съдия за дела на малолетни или някой извън този щат.

— Ние не възразяваме — казва Морфю.

— Ние сме съгласни с оценката на Ваша чест — добавя Бенет.

— Чудесно. Тогава да започнем с определяне датата на процеса.

— Ваша чест — казва Бен, — ние искаме възможно най-ранна дата. Обвиненията са възмутителни и клиентът ми настоява да бъде реабилитиран възможно най-скоро.

Даниел Морфю хвърля бърз поглед към адвоката ми. Изглежда изненадан. Бяхме обсъждали това с Бен, бях го обсъждал и с Грант. Някой би ме посъветвал: настоявай за възможно повече време, особено след като искаш да откриеш истинския убиец. Но аз искам да спечеля това дело веднага, възможно най-скоро, преди изборите. Искам да спечеля делото и да се заловя с Лангдън Тротър и неговия поддръжник Елиът Рейкрофт.

— В такъв случай няма да се откажете от бърз процес — казва съдията на Бен.

— За протокола, не, Ваша чест.

— Господин Морфю?

— Благодаря ви, госпожо съдия. Естествено, Ваша чест, ние разбираме необходимостта да се действа експедитивно. Конституцията ни дава деветдесет дни. Ние ще сме доволни на шейсет.

— Защо са ви необходими шейсет дни, господин Морфю?

— За стандартна подготовка, Ваша чест. Както и заради претовареност в графика.

— Е, господин Морфю — съдията повдига вежди, — ако имате запланувани други процеси, може би ще вземем това предвид. Останах с впечатлението, че графикът на делата ви е доста рехав напоследък.

Морфю се размива и отговаря:

— Хубаво е да се върне човек обратно в окопите. Аз наистина искам да съм толкова гъвкав, колкото е необходимо. Но нали все пак не искам процес на деветдесетия ден.

— Но продължавам да чакам да изтъкнете причина, поради която не можем да дадем ход на това дело след месец.

Прокурорът задържа за момент поглед върху съдията. Трябва да има нещо между тях двамата; Морфю е бил отговорен за нея, когато двамата са работили заедно в прокуратурата. Сега тя командваше. Аз приемам, че Морфю е вероятно малко груб, все пак е от старата школа. Не бих се изненадал, ако имаше напрежение между прокурор от кариерата, издигнал се до този пост, преди да е имало жени в системата и вероятно малцина афроамериканци, и интелигентна, амбициозна чернокожа жена.

— Един месец? Но, госпожо съдия, предстои ми да събирам свидетели. Ние все още... все още сглобяваме делото.

— Ако ми разрешите, Ваша чест — намесва се Бенет. — Ако те още не са сглобили делото, тогава трябва да се запитам защо изобщо е арестуван клиентът ми.

— Мисля, че всеки присъстващ тук знае защо. — Морфю се намества на стола си. — Аз в никакъв случай не намеквам, че ние имаме нещо друго освен солиден казус срещу подсъдимия. Според личното самопризнание на подсъдимия единствено той е бил с потърпевшия, когато е бил удушен. Надявам се опониращият адвокат да има това предвид, преди да даде воля на възмущението си.

— Всички ние разбираме строгите мерки при официалното подготвяне на един процес — отбелязва съдия Бриджес. — Но може ли да бъдем по-точни, господин Морфю?

— Госпожо съдия, бих искал да говорим извън протокола, ако е възможно.

Съдията обмисля молбата.

— Добре, може да говорим извън протокола. Но после ще трябва да се върнем отново към него и аз ще реша докога да продължи разговорът ни извън протакала — тя кима към съдебната секретарка, която сваля ръцете си в скута.

— Госпожо съдия — подхваща прокурорът с по-тих глас, — ние открихме бележка за изнудване, писана до подсъдимия. Смятаме, че жертвата е изнудвала подсъдимия. Подсъдимият няма да ни каже защо е бил в кабинета на жертвата. Това е негово право. Но това означава, че ние трябва да се поразровим.

— Мотивът не е елемент на престъплението — вмята Бен. — Той е просто глазура.

Морфю разперва ръце. Запазва самообладание.

— Разбира се, че не е съществен в техническия смисъл за нашия случай. Но ние се опитваме да подредим пъзела — той млъква за момент. — Нима искам да удължите този процес извън конституционните граници? Не. Искам ли последния възможен час на последния възможен ден? Не. Искам просто шейсет дни.

Съдията се обръща, без да даде явен отговор, към Бенет.

— Какво ще кажете за четирийсет дни?

— А вие коя дата предлагате, Ваша чест? — Бен отваря календара си.

— Вижте — казва тя, — това не мога да направя. Предстои ми процес в края на тази седмица, който ще продължи най-малко петнайсет дни.

И прокурорът, и Бенет стаяват дъх. Това означава, че тя ще определи дата, по-ранна от шейсет или от трийсет дни, в зависимост от предпочитанието ѝ.

— Октомври... Втори октомври.

Тя мисли като нас. Малко над трийсет дни до делото.

Четири седмици преди изборите.

— Съгласни сме, госпожо съдия.

Морфю не прикрива неодобрението си.

Съдията подпира с ръце брадичката си.

— Нещо друго?

И двете страни отговарят с „не“.

— Добре, тогава да се върнем към протокола — тя дава знак на секретарката, която се приготвя да стенографира.

— Ние определихме дата за процеса втори октомври, понеделник. Нека чуем предложенията *ин лимине* на дваайсет и девети септември. Внесете ги при мен два дни по-рано. — Тя вдига поглед от календара си и събира ръце върху бюрото си. — Преди да продължим, искам да се спра на въпрос, който повдигна господин Кеъри. Очевидно е, че в това дело има опасен аспект. Прочетох документите. Прочетох параграфите, свързващи подсъдимия със сенатор Тъли, прочетох и параграфите, където вие, господин Кеъри, твърдите, че обвинението върши мръсната работа на главния прокурор. Ваше право е да го

кажете пред пресата. Но искам да е ясно, че не гледам благосклонно на непотвърдени обвинения в моята съдебна зала.

— Разбира се, госпожо съдия — казва Бенет.

— Аз ще се съглася с всяко подобаващо предложение преди делото по тази точка и ще очаквам всяко възражение срещу тези предложения да бъде подкрепено с факти.

— Разбира се.

— Господин Морфю, вие сте внесли предложение за издаване на заповед за защита на информацията.

— Да, Ваша чест. Народът иска и двете страни да не изнасят фактите на това дело пред медиите. Има сдружение на съдебни заседатели, Ваша чест, на което се въздейства с всекидневни дози неподкрепени обвинения за мотивите на тази служба. — Прокурорът мъдро се позовава на по-раншното предупреждение от страна на съдия Бърджес. — През следващите няколко седмици потенциалните съдебни заседатели ще бъдат повлияни от тези неоснователни твърдения.

— Както и от информация, обвиняваща подсъдимия в престъплението — добавя съдията. — Информация, която е в полза на вашата страна, господин Морфю.

— Това е още по-основателна причина тогава, да се затвори кранчето. — Добър отговор на прокурора. — Нека не предразполагаме съдебните заседатели към нито една от страните. Ние не го искаме. На нас не ни е необходимо. Нека изберем възможно най-безпристрастните съдебни заседатели.

Съдия Бърджес изглежда впечатлена от аргумента. Тя поглежда Бенет.

— Ваша чест — започва той, — тук има конституционни права, заложи на карта. Един съд трябва само да ограничава правото на изразяване дотолкова, доколкото е необходимо, с оглед правата на обвинения. Е, да, госпожо съдия, ние сме обвинените и не искаме заповед за запушване на устата. Такава заповед по-скоро ще ни навреди още повече.

— Бихте ли ми го обяснили, господин Кеъри?

— Госпожо съдия... дали изтича, или не подробна информация, е само част от проблема. Самият факт на самото обвинение — при тези обстоятелства, когато клиентът ми е главен съветник на сенатор Тъли

— самият този факт е новина. Каквито са и коментарите на онези, които не са страна по това дело. Авторите на редакционни статии, коментатори, политици. Всеки има мнение по делото, ако не и лични подбуди. И никой от тези хора няма да бъде засегнат от вашата заповед. Публиката ще чете безкрайни статии за това нашумяло дело срещу помощник на сенатор Тъли и как всяка изненада може или няма да се отрази върху надпреварата за губернатор. Така че, информацията вече е налице, госпожо съдия, тя е навсякъде и нищо не може да се направи. Сега обвинението иска да каже, че ние не можем да говорим за нашата версия на случилото се. Това е възмутително. То накърнява правата ни.

Съдията наблюдава известно време Бенет, за да се увери дали е свършил.

— Господин Морфю? Нещо друго?

Прокурорът свива рамене.

— От една страна, господин Кеъри ме обвинява, че искам да протакам нещата. Казва, че ние искаме да очерним клиента му и сенатор Тъли в медиите. Но аз съм внесъл предложение нищо от тази зала да не стига до медиите, а сега той ме обвинява, че се опитвам да накърнявам правата му. Господин адвокатът говори с широко отворена уста — той се навежда напред и поставя ръце пред себе си. — Госпожо съдия, ние не разгласихме изнудваческата бележка. Дума не сме изrekli за нея. А можехме да го направим. Щеше да е напълно в нашите права. Но ние се опитваме да бъдем отговорни. Не знаем какви точно са фактите относно тази бележка — можете ли да видите заглавията, Ваша чест? — но си мълчим за нея. Ако наистина сме искали да очерним сенатор Тъли, щяхме да крещим с пълно гърло: „изнудване“. — Той млъква за момент, после променя тона си. — Ние вярваме, че всичко, което става в коридорите на нашата сграда, ще си остане тук до процеса.

— Но вие не предлагате аз да държа медиите далеч, нали? — По лицето на съдията се изписва безпокойство. — Едно е да кажа на страните да не парадират, съвсем друго — да кажа на медиите, че не могат да влизат тук.

— Предлагам всички изслушвания преди процеса да си останат в тези кабинети — никаква преса — и страните да не правят никакви изявления.

Съдията поглежда към бюрото си.

— И двамата изразихте ясно становищата си. Разбирам, че защитата не иска заповед за запушване на устата, а това е голямо безпокойство. Аз обаче се безпокоя повече за почтеността на процеса, което включва, но *не ограничава* безпокойството ми за обвиняемия. Ако обвиняемият смята да използва медиите, за да предизвика вълна на поддръжка, ще ме обезпокои пристрастието на нашето сдружение на съдебни заседатели. В никакъв случай не мога да издам заповед, която да ограничава господин Кеъри да прави само определени коментари. Така че, в интерес на почтеността на този процес трябва да уважа внесеното от Народа предложение. В резултат на това не се допуска страните да дават каквито и да са изявления, отнасящи се до този процес, пред медиите.

Не можем да говорим пред пресата? Поглеждам Бенет; той среща погледа ми за миг, преди да обмисли следващия си ход. Искаме внушението за политическо преследване да се отнася не само до моята защита, но и до Грант Тъли по време на кампанията. Сенаторът внимаваше да не коментира въпроса и засега колегите му в сената следваха примера му. Бенет беше този, който в качеството си на мой адвокат поде инициативата. И сега той да не може?

— Госпожо съдия — казва Бенет — ние изтегляме искането за съдебни заседатели. — Това приковава вниманието на съдията и на прокурора. — Ще водим дело без съдебни заседатели.

Челюстта ми увисва за момент, преди да се съвзема. Без съдебни заседатели. Съдия Бриджес в ролята на състав от съдебни заседатели. Има известен смисъл, предполагам. Бенет ми беше подметнал такава идея. Но не бях разбрал, че той ще я реши на място.

— Отказвате се от правото на съд със съдебни заседатели? — пита тя.

— Да — потвърждава Бен. — И се надяваме вие да преосмислите вашето постановление предвид този факт.

— Ами... — тя поглежда към Морфю. — Господин прокурор, можете ли да си помислите за причина, поради която да издам заповед за защита на информацията, при положение че няма да има съдебни заседатели, които да бъдат повлияни?

Морфю нагласява очилата си.

— Вижте, госпожо съдия. Това е различна поредица от обстоятелства.

— Господин Солидей? — Тя гледа към мен. Аз не съм подготвен да бъда включван в разговора на този етап. — Разбирате ли, че се отказвате от правото си на съд със съдебни заседатели?

— Да, разбирам — отговарям без колебание. По някаква причина чувствам необходимостта да се покажа уверен, че се владее.

— Тогава, предвид отказването от правото на съдебни заседатели, не виждам абсолютно никаква причина да издавам такава заповед. Ще преразгледам постановлението си и ще отменя предложението на Народа за заповед за защита на информацията. — Тя поглежда към Бенет с крива усмивка. — Господин Кеъри, вашите права съгласно Първата поправка са в сила.

Бенет благодари на съда. Уважаемата Никол Бриджес определя дата след две седмици за изслушване на статута. Тримата излизаме от кабинета ѝ и вървим смълчани през съдебната зала.

Отстъпваме на Даниел Морфю първия асансьор. Не пътуваме заедно. Когато вратите се затварят, се обръщам към защитника си.

— Добра смяна на тактиката — казвам. — Но да се откажеш от съдебни заседатели?

— Мисля, че това е, което искаме всъщност — отговаря Бен. — Така ти имаш много по-голяма свобода на действие, отколкото със съдебни заседатели. Съдията ще разчита повече на себе си, ако трябва да пренебрегне свидетелски показания, които са неуместни или подстрекаващи, отколкото на съдебните заседатели. Поне такава е теорията.

— И това ни помага — казвам го повече като изявление, отколкото като въпрос.

— Да. Ние може да посочим няколко души в това дело. Повечето съдии биха упражнили натиск върху нас, преди съдебните заседатели да чуят прекалено много. Съдия Бриджес щеше да ни накара да се върнем в кабинета ѝ и да дадем обяснения и солидна основа за обвиненията ни, преди да се изправим отново пред съдебните заседатели. Докато при дело без съдебни заседатели съдиите обикновено те оставят да продължиш, уверявайки и двете страни, че те са в състояние да отделят уместните от неуместните показания, за да издадат присъда.

— И това ни помага — повтарям.

— Разбира се. Защото това, че колкото и много да си казал, ще пренебрегнеш неуместните свидетелски показания, не е напълно вярно. Съдиите са хора. Те не могат просто да запазят за себе си информацията, която имат, понеже технически е неуместно. Мозъкът не работи по този начин. Особено когато помага на защитата. Няма начин тя да осъди някого, за когото вярва в сърцето си, че е невинен, независимо дали е въз основа на уместни, или неуместни доказателства.

— Бенет — хващам го за ръката. — Ти все още не си ми казал доколко ни помага това.

— Помага ни, защото разполагаме с бележка за изнудване, за която нямаме обяснение. Затова може би трябва да проявя творчество.

— Творчество... като да хвърлиш някакви провокаторски, а вероятно и неуместни обвинения?

Асансьорът се отваря.

— Разбира се, Джон. Стига да има въздействие.

Бенет се качва в кабината. Наблюдавам го, докато минава покрай мен и го последвам.

Както обикновено държа главата си вдигната високо, когато влизам в кабинета на щатски сенатор от Демократическата партия. Аз съм човекът, към когото те, ако не друго, изпитват уважение, защото съм част от екипа на лидера на мнозинството. В съзнанието на някои сенатори аз съм едва ли не отговорен за тях, пазейки интересите на сенатор Тъли, както и техните. По-вероятното е, че по време на политическия им живот, те се осланят на мен по един или друг начин. Аз преглеждам и одобрявам всички петиции на сенаторите демократи най-малкото за включването им в изборителните списъци. За повече от половината успях да премахна някой и друг претендент, може би дори им спестих изцяло първични избори. Това е трампата, която лидерът на мнозинството, Грант Тъли, прави с колегите си демократи в сената: бъдете с мен, показвайте лоялност и аз ще ви превода през следващите ви избори; ще направя така, че документите ви за номинация да бъдат изрядни, ще ви помогна да извадите от играта първоначалните претенденти, ще ви дам и малко пари в брой.

Джими Будзински е един от сенаторите, който прие поканата на сенатора, което означава, че той разчита на мене. През трите си мандата като щатски сенатор от южната част на града Джими всеки път отпаднаше в първичните избори. Последния път — преди две години — сенатор Будзински се изправи пред най-трудната за него надпревара. Демографията в окръга на сенатора се беше променила значително през годините, благодарение до голяма степен на наплива на юпита от централната част, търсещи алтернатива в скъпата северна част. Консервативната полска общност от „сини якички“ беше под обсадата на либерални типове от висшата класа. Една местна активистка, феминистката Ана Робинс, изплува като прогресивна алтернатива на Джими в предварителните избори на демократите.

Затова Джими се обърна към мене, както правят всички други. Първо прегледах документите за номинация на Ана Робинс. Оказа се, че тя е събрала доброволци от някаква група за право на избор да разпространява петиции за кандидатурата си. Шест различни жени

разпространявали петиции и събрали за кандидатката над осемстотин подписа — много повече от необходимите триста за включване в избирателната бюлетина. Но онова, което някой не е разбрал или не е знаел, че трябва да разбере, беше, че три от тези жени са разпространявали също и петиции за един *републиканец* в различна надпревара на север. Представете си тяхната паника, когато са научили — чрез внесено от мен оплакване — за щатски закон, изискващ разпространителите на петиции за даден избирателен цикъл да разпространяват петиции само за една политическа партия. Така че всеки подпис, получен от тези три разпространителки — малко над четиристотин от осемстотинте — бяха автоматично заличени. Това ме остави с доста лесната задача да намеря нещо нередно само в един от всеки четвърти от останалите подписи, което беше често срещана практика — или че лицето, подписало петицията не е регистриран избирател в окръга, или изобщо не е регистриран избирател, или че името му е било напечатано, а няма собственоръчен подпис. Когато приключихме, Ана Робинс имаше вече само двеста и петдесет валидни подписа, много под минималното изискване за триста. И сенатор Джеймс Будзински стана номинираният за преизбиране демократ без друг претендент.

Това е най-малко харесваната част от работата ми, но не търся извинения. Тя е част от задълженията ми и аз я върша. В резултат хора като Джими Будзински са ми задължени.

Сега се намирам в югоизточната част, в окръга на Джими. Като на повечето от тях работата им е неофициална — един-двама души правят всичко: от приемане и предаване на телефонни съобщения и следене на резултатите от общественото мнение, до поръчване на напитки за хладилниците и плащане на сметките за тока и отоплението. Когато влизам, заварвам една жена с наднормено тегло, в плътен памучен пуловер, да се опитва да затвори един упорит шкаф за папки.

— Мога ли да ви помогна?

— Аз съм Джон — отговарям, без да се замислям. Странното е, че не си казах фамилията. Опасявам се, че тя ще я свърже с последните новини и ще се притесни много ли?

— Влизай, Джон! — Гласът идва от вътрешната стая. Гласът на Джими.

Той става да ме посрещне. Джими е нисък и набит, малко попълнен, отколкото трябва, с неизменна пура в уста, когото повечето хора харесват като човек. Миризмата на кабинета му издава предпочитания му тютюн.

Той стиска ръката ми.

— Боже, Джон, те направо вършат престъпление. Хайде, настанявай си.

— Благодаря, че поиска да ме видиш, Джими.

— Тебе ли? — той прави помпозен жест, размахвайки ръце. — Я, стига!

— Почти очаквах Ана Робинс да ме чака в засада по пътя ми дотук. — Можеше да напомня на Джими за най-скорошната си услуга, преди да се обадя.

Той се спира до стола си зад бюрото и протяга ръце нагоре, сякаш се обръща с молба към Бога.

— Тя ли? Тя не се отказва. Вече обработва околностите. Казва, че този път щяла да бъде по-умна — той потупва с пръст главата си отстрани.

— Отново ли се кандидатира?

Джими сяда на мястото си с въздишка. Стари проблеми, ако паметта е услужлива.

— Отново се кандидатира. Този път я виждам да успее. — Той насочва показалеца си напред. — Чуй това. Вече трима са се наредили на опашка. Има още две години дотогава, а те са се наредили. Даян Робинсън. Роза Санчес. И Ан Хейли, най-добрата, дъщеря е на един от председателите ми на избирателните райони — той свива длан. — Бях на кръщенето ѝ. Познавам тази жена цял живот — и плясва с ръце от удоволствие.

Класически ход на титуляр пред истински съперник. Наводни първичните избори с други претенденти, за да разцепиш вота на гласуващите против теб, поддържай основата си и спечели с мнозинство на косъм. Изглежда, Джими е направил нещо по-добро — изнамерил е жена с подобна фамилия, и друга, с почти същото малко име за основната си претендентка — Ана Робинс вероятно ще финишира втора, но ще ѝ бъде трудно да победи Джими.

— И тъй — казва той. — Ти беше толкова... как беше думата... — той размахва ръка.

— Потаен?

— Да, потаен... Беше толкова потаен по телефона.

— Реших, че ще е по-добре да говорим лично.

— Добре — Джими се укротява. — Кажете ми какво мога да направя.

— Джими... — измествам се напред на стола си и заговарям с по-поверителен, дори може би по-умоляващ тон. — Знаеш, че няма да поискам нещо, което не можеш да направиш.

— Ти първо питай, аз ще ти кажа какво не мога да направя.

— Добре. — Потривам ръце. — Още ли си свързан с хората от татък границата?

— Къде, в Съмит Каунти ли? — По лицето му се четат смесица от обърканост и облекчение. Въпросът изглежда е извън очакванията му. Какво ли, питам се, си мисли, че ще искам? — Да, разбира се. Те са на не повече от десет минути път от този кабинет. Събирам пари за Олдридж, кмета. Понякога играя голф с него. Трябва да го видиш на игрището.

Опитвам се да се усмихна. Той ме преценява с поглед.

— Някого конкретно си имал предвид.

— Главния прокурор. Познаваш ли го?

— Дали го познавам. — Това не е въпрос, той прави мимики, после размахва ръка, сякаш ми прави знак да си вървя. — Мапълс. Франки Мапълс. Играя с този човек... колко? — четири-пет пъти през лятото.

Голф, предполагам. Обикновено Джими щеше да отдели още десет минути да разкаже една-две истории. Но прочете достатъчно по лицето ми. Сега не е време за празни приказки.

— Имаш нужда от нещо.

— Само от малко информация. Бих искал да прегледам едно досие.

— Досие... дело? — той разперва ръце. — Те не са общодостъпна информация.

— Е, някои може и да са. — Всъщност не съм сигурен в това. Не знам какво се позволява на обществото да види по отношение на криминални досиета. Но това, което имам предвид, съм сигурен, че е поверително. — Става дума за досие на непълнолетен.

— Искате достъп до него.

— Само достъп. Само да го прегледам. Ние няма да изнасяме нищо. Нужно ми е да видя нещо.

— „Ние“... Кой „ние“?

— Няма да съм аз. Не и при тези обстоятелства. — Не се разкривам и не казвам, че, като условие на гаранцията ми, не ми е разрешено да напускам щата. — Един следовател. Ако искаш, ще ти кажа името му.

— Дали искам?

— Може би не. Слушай, Джими... технически досиетата на непълнолетни са запечатани. Така че в това отношение тази молба е... всъщност услуга. Освен това ние няма да направим нищо, което да създаде каквато и да е неприятност. Някой може да наблюдава моя човек през цялото време. Той няма да унищожи или да задигне нещо. Само ще прегледа какво има в него и ще си тръгне. И ти обещавам безусловно — намествам се на стола си — давам ти думата си, че никой никога няма да узнае, че сме били там. Тази информация никога няма да излезе наяве по какъвто и да било начин, по който да се предположи, че сме надниквали. Няма да има никакви следи.

Джими навежда глава назад и слага ръце върху обемистия си корем.

— Схващам, че това е свързано с делото ти.

Поглеждам го.

— Искаш ли да ти отговоря?

— Дали искам?

— Бих казал, не.

— Добре. — Той кима дълбоко. — Един приятел иска една безобидна услуга. Само да надникне.

— Само да надникне.

— Ще го подметна на Франки. Ако ми каже, че може, как ще го направим?

— Аз съм гъвкав. Може да отнеме време за проучване. Това е старо дело и не знам подробностите. Дори не съм сигурен, че знам всички имена...

— Джон — Джими вдига ръка, — не ми трябва да знам повече, нали?

Усмиввам се.

— Точно така.

Джими се навежда отново напред и обляга лакти върху бюрото. Размахва ръка към мене.

— Престъпление, това вършат с теб — казва той. — Ще се обадя по телефона.

Централата на щатската Демократическа партия се намира през две сгради от „Сийтън, Хърш“. Ние държим под наем половин етаж, предоставен ни от адвокат по телесни повреди, който ни е задължен, задето задържахме реформата за гражданско правонарушение, предлагана от републиканците, подкрепящи бизнеса, от десетина години насам. Най-скорошните закони, предложени от тях, ограничаваха наложените обезщетения за болка и страдание до три пъти от цените за медицинските разноски, направени в резултат на нараняването.

Така че, демократите в сената отхвърлят този закон всеки път, когато камарата на представителите го внесе. И за това ние получаваме дълбоката признателност на всеки адвокат на ищеца в града, който годишно хвърля близо три милиона долара в нашите каси. Така се уредихме и с тези много хубави помещения.

Около масата в главната заседателна зала сме седнали: сенаторът, началникът на личния състав — Джейсън Тауър, прессекретарят му — Дон Грир и аз. Това е удобен момент за появата ми, защото няма камери, зад кулисите сме и сенаторът уважава мнението ми вероятно повече от мнението на всеки друг.

Това е стратегически разговор. Току-що сме прехвърлили голям брой от местата, които сенаторът се готви да посети през следващите шест седмици в рамките на кампанията, с колко броя ръце трябва да се ръкува, кои хора с пари се налага да посети.

— А сега по въпросите! — казва Джейсън Тауър. Джейсън работи със сенатора вече три години. Ранният му живот е на стереотипния беден афроамериканец от вътрешността на града. Живот по кръчми, издръжлива майка, брат, когото изгубил в някоя от бандите. Джейсън получил стипендия за щатския университет, а по-късно завършил обществена политика в Харвард и работил като помощник в Сената на Съединените щати до деня, когато решил да се върне при корените си. Той има гладка кожа с цвят на кафе, дълго младежко лице, много къса ситно къдрава коса и носи очила с телени рамки. Минава за

относително хубав мъж, като се изключат кривите му зъби, които сега той оправя с прозрачни шини, последна дума на техниката. Неведнъж ми е казал, че като дете не е получавал здравни грижи, нито зъболекарско лечение. Бях изненадан, че е решил да коригира проблема си; носи шините си винаги — като полицейска значка.

Сенаторът изпуска въздишка, пощипва гърбицата на носа си. Не знам дали това е признак на умора от една вече дълга кампания, която е на път да се удължи още, или от факта, че ще трябва да ни слуша как го нападаме за някоя от позициите му в кампанията.

— Ние анкетирахме няколко представителни групи относно плана за данъците — продължава Джейсън.

— Нека позная — казва сенаторът. — Веднага са го намразили.

Дон Грир се размива. Той е със сенатора от самото начало, а преди това е работил с бащата на Грант — Саймън Тъли. Така че, той може да си позволи да се смее, но другите — не.

— Да, не останаха доволни, наистина — потвърждава Джейсън.

— А поднесохте ли им го и с факта, че ще подобрим състоянието на училищата?

Джейсън свива рамене, понечва да отговори.

— Това няма значение — изпреварва го Дон. Той е облечен в тънък памучен, червеникавооранжев пуловер, който подхожда на тена на лицето му. — Дори да изброиш двайсет различни изгоди от увеличаването на данъците, повечето хора пак ще заключат само, че им увеличаваш данъците.

— Но ние и намаляваме някои от тях — казва сенатор Тъли и поглежда към Джейсън. — Това казахте ли им го?

— Да, той им е казал и това — отговарям вместо Джейсън. — Видях видеоматериалите. Един дори май попадна точно в целта с думите: „Либералите все казват, че увеличаването на данъците води до добро, но накрая единственото нещо, което виждам, е сметка за по-високи данъци“.

Сенаторът поклаща глава презрително, но не продумва. Идеята на сенатора е да смени начина, по който щатът финансира образованието. Напоследък ние плащаме за повечето от нашите училища на местно ниво — от данък сгради. Така че, по-заможните райони с по-скъпи недвижими имуществва и с по-високи данъци върху тях имат повече пари за своите училища, отколкото по-бедните.

Сенатор Грант Тъли иска да финансира образованието чрез данък върху щатския доход, така че всички училища да се финансират еднакво на базата ученик-за-ученик. За да осъществи това, сенаторът, естествено, ще трябва да увеличи данъка общ доход, но после ще ореже данъка върху недвижимото имущество дотолкова, доколкото преди това е било финансирано образованието.

— Когато всичко това е речено-сторено — казва Дан Грир, — почти всеки ще има по-голяма сметка за данъка, а единствената печалба — по-добри училища в бъдеще — ще остане незабелязана или неоценена от хората.

— Хората може и да ни благодарят с течение на времето — включва се Джейсън, — но преди това може и да не те изберат.

— Проблемът е в това, което казва Дон. Сметката за данък е нещо, което можеш да държиш в ръка, нещо, което чувстваш по джоба си. Докато при постепенното подобряване на училищата не е така.

Джейсън наблюдава сенатора, за да се увери, че е завършил мисълта си.

— Крайният резултат е, че с това не се печелят привърженици.

Сенатор Тъли допира длани като за молитва, после ги свива в юмруци и подпира брадичката си върху тях.

— Това единодушно мнение ли е? На вас тримата?

— Така мисля аз — казва Джейсън.

— Губеща позиция — вмята Дон.

Сенаторът ме поглежда.

— Чудесна идея, която не е готова за най-гледаното телевизионно време — отговарям. — По-скоро е нещо, което да предложиш посред мандата си.

— Посред мандата си. Значи казвам на избирателите си, че ще направя еди-какво си, а като преполовя мандата, им предлагам нещо ново.

— Ти *предлагаш* нещо ново — добавям. — Няма да влезеш в историята с този ход.

— Разбирам. И ако отхвърлим моята идея, тогава какъв да е планът ми за образованието? Планът ми за данъка?

— Първо, да се финансира образованието — казва Джейсън. Той има предвид законодателната инициатива, предложена от демократите в сената, закон, постановяващ, че петдесет и един процента от всеки

нов долар от прихода трябва да бъде изхарчен за образованието. — И никакви увеличения на данъците.

Сенатор Тъли насочва пръст към началника на личния състав, без да го поглежда.

— Това изглежда благоразумно, Джейсън. Много безопасен курс. — Той се обръща към Дон. — И ти ли искаш това?

— Идеите ти за образованието, които вече изложи, са много добри — Дон почесва брадичката си. — Но тази специално води до увеличение на данъка. Аз харесвам идеята на Джейсън.

— Джон — казва сенаторът. — Дон и Джейсън харесват идеята си. Ти какво мислиш?

— Аз съм само адвокат. Но съм съгласен с тях.

Сенаторът прекарва длан върху масата.

— Това прави трима на трима. Моите големи умове. Не ме разбирайте погрешно... Близо десет члена от местния партиен комитет ми дават същия съвет. — Той говори за демократите в сената, много от които, по различни причини — било то от неприязън към младия сенатор, от желание да се намърдат на поста му като лидер на мнозинството, а някои да свършат някоя работа по назначаването на длъжности по политически съображения — много искат да го видят избран за губернатор.

— А ти какво мислиш? — питам Грант.

Сенаторът поставя наперено ръце върху масата и става от стола си.

— Мисля, че всички вие сте задръстеняци. — Той тръгва към прозореца и гледката към центъра, съдебната палата и административната част на града. Ние тримата се споглеждаме с безизразни лица, всеки от нас разочарован. А Джейсън изглежда дори уплашен.

— Защо не направим петминутна почивка — предлагам аз. Джейсън и Дон се отправят към вратата, Дон потупва Джейсън по гърба с едни от неговите окуражителни думи, които съм чувал неведнъж. Ставам от масата и поглеждам Грант, който, с гръб към мене, се вира през прозореца.

— Не ме подхващай — казва той.

— Няма да те подхващам. Само ще те питам нещо.

Грант обръща леко глава и застава с профил към мене.

— Искаш ли да спечелиш тази надпревара или не?

— Какво, по дяволите, значи това?

— Трябваше да ме уволниш. Но не го направи, а аз не мога да се оттегля, защото това е условието на гаранцията — да остана при теб. Така че, това съдебно решение ни обвързва един с друг. Нека не правим още един погрешен ход.

— Не правим.

— Вразуми се за секунда, Грант. Планът ти е добра идея, но онова, което остава да кънти във въздуха, е, че искаш да вдигнеш данъците.

Сенаторът се обръща и се обляга на библиотечния шкаф до прозореца.

— Сега не съм в настроение.

— Ами оправи си настроението — казвам. — Не постъпваш умно, приятел. А това не е в стила ти. Този план... ако го беше чул от някой друг, който иска да стане губернатор, щеше да му кажеш, че това е боклук. Щеше да го посъветваш изобщо да не го прави.

Изречението на Грант се смекчава. Далеч е от мисълта да се усмихне или пошегува, но разведряването на лицето му като че ли показва, че вниква в думите ми.

— Това е правилният план — заявява той.

— Може би. Вероятно. Но ти няма да спечелиш с него. Ще станеш поредният демократ, който иска да увеличи данъците.

— А какъв ще стана, ако приема съвета ти?

— С малко късмет — губернатор.

— Значи да се промъквам тихомълком, за да го постигна ли?

Поклащам глава прекомерно силно.

— На същия човек, който управлява сената през последните десет години ли говоря? Да не би това да е първият ти ден в политиката?

— Същият човек е — отговаря той. — Но сега не се кандидатирам за сената. Не се опитвам да запазя мнозинството. Кандидатирам се за поста губернатор на щата. От мен се очаква да ръководя, а не да бъда ръководен. Аз просто... — той млъква, обмисляйки думите си.

— Слушам те.

Ръцете на сенатора замръзват във въздуха, образуват рамка.

— Това е мое. Това е нещо, което никой друг не може да ми казва как да го върша.

Кимам заедно с Грант Тъли. Схващам мисълта му. Той намеква за баща си. Баща му, бившият лидер на мнозинството в сената, който предаде на сина си Грант мястото си в сената, обгърнато с уважение, който разчисти пътя му, така че Грант да може да бъде лидер на мнозинството, без дори да го е спечелил, който беше разчитал на Грант по-често, отколкото Грант си е направил труда да запомни, който му казваше с този мъж да работи, на онзи мъж да се противопостави.

Но Саймън Тъли никога не се кандидатира за губернатор. „Никога нямаше самоувереността“, беше казал един политик в моята фирма, когато още не знаех за кого работя тогава. Грант се стреми да надмине баща си в онова, което той е правил, и заявява, че иска да го прави по свой начин. Не по този начин очаквах от Грант да встане срещу баща си. Все съм си мислил, че Грант просто ще каже „не“ на политиката или може би ще извърши нещо саморазрушително, което да провали кариерата му. Но той предприема друг подход. Поема пътя, разчистен за него от баща му, но в по-изгодно от Саймън положение, вършейки нещо, което баща му никога не е вършил. Ето как мислят политиците, измервайки успеха си чрез избори, чрез предприетите стъпки, чрез постовете, които заемат. Ето как един политик показва на баща си политик, че е по-добър от него.

— Това е правилният план — повтаря Грант. — Не бих го осъществил другояче.

— Знам.

— Горките деца ще имат по-добри училища. Повечето хора едва ще усетят увеличението на данъците.

— Значи това предлагаме. Каквото ще да става, но това е, което предлагаме.

Сенатор Грант Тъли се връща до масата, сяда на мястото си, потупва ме по бедрото и казва:

— Да, това е, което предлагаме.

— Здравей, Кал. — Отварям на частния си детектив. Той влиза и с един поглед оглежда дома ми. Кал е едър човек, с месеста брадичка, бледи белези от младежко акне по бузите. Носът му е плътен и зачервен. Як ирландски пияч — знам това от първа ръка. Той е от хората, които се потят зиме. Облечен е в риза за голф с къси ръкави при наличието на климатична инсталация, а челото му лъщи.

Седим известно време. Кал оставя коженото си куфарче и отказва да пие нещо, включително някакъв алкохол, което ми подсказва, че няма да се заседава дълго.

— Извинявай, че те повиках тук — казвам, — но тия телефони... не ги обичам.

— Разбирам — Кал избърсва устните си. — Не знам кои хора познаваш там, но момчетата в Съмит Каунти бяха много отзивчиви. Преобърнаха наопаки архива. Не са много делата, съхранявани там.

— Опасявах се, че така стоят нещата.

— Но това се пази. По заповед.

— Чия заповед?

— Нямам представа. На някакъв прокурор. На кутията беше написано „Да се запази“.

— Но не скоро — казвам и изправам гръб. Бог да ми е на помощ, ако Даниел Морфю и приятелите му в окръжния съд вече знаят за това.

— Успокой се. Било е отдавна, струва ми се... Казаха ми, че съхраняват делата петнайсет години. Така че, преди да ги изхвърлят, някой е решил да го задържи. Невинаги се случва, но не е и нещо необичайно. Видях две кутии от шейсетте години.

— Сигурно съм малко параноик.

— При тия обстоятелства... — Кал кима мрачно. — Впрочем, това е между теб и мен, нали така?

— Точно така. Нищо няма да мине през фирмата или Бенет. Ще ти платя от джоба си.

— Не е нужно — отмахва с ръка думите ми Кал. — Радвам се, че помагам на приятел.

Изглежда, ще я карам с много помощ от приятелите ми.

— Признателен съм ти. — Барабаня с пръсти по колената си. — Е, и какво видя?

— Кутията беше почти празна — отговаря той. — В нея имаше част от записан разпит. Изглежда, листовите са изпаднали от подвързията. — Кал изважда от куфарчето си плик с големината на хартия за писма. — Само няколко листа са.

Гледам плика. Малкото останало от 1979 година. Успявам да се усмихна на детектива си.

— Дори не си надзъртал в тях, а?

— Официално? Не — той се навежда напред. — Извън протокола, нали разбираш, докато ги пусках на ксерокса, погледът ми улови няколко думи. Разпознах едно-две имена — той се вторачва в мен с разширени очи. — Но, Джонатан, приятелю мой, чуй ме какво ще ти кажа — погледът му е напрегнат. — Ще отричам, че съм видял каквото и да е някога.

Благодаря на Кал, когато той си тръгва. Оставам със записа, вторачен в мен. Пускам кучетата навън през задната врата и се връщам на дивана, като се преборвам за момент с опънатите си нерви. Отварям плика и изваждам документа — общо три листа от записа на разпита. Те са ксерокопия, оригиналите вероятно са върнати обратно в кутиите им. Част от пръста на Кал се е отпечатал върху страниците. Шрифтът е старомодният „Куриер“ — интервалът между буквите и абзаците са от епохата на процесора на думи.

Веднага разпознавам първите две страници. Две думи, дори без контекста, изникват в паметта ми.

влязохте в стаята?

О: Тя... ъъ... тя ме опипа.

В: Къде те опипа, Джон?

О: Ами... по интимните ми части.

В: По пениса ли?

О: Да.

В: Какво друго, Джон? Нещо друго случи ли се?

О: Тя направи същото и със... с устата си.

В: Джон, казваш ни, че е правила с теб орален секс ли?

О: Да.

В: Съблече ли те?

(Свидетелят кима.)

В: Моля да ни отговаряш на глас, Джон. Трябва да отговориш на въпроса на висок глас.

О: Ами да, нещо такова, струва ми се. Свали ми панталоните.

В: Ти изхвърли ли сперма, Джон? Тогава?

О: Не.

В: А после?

О: После правихме секс, нали разбирате.

В: Ще ни кажеш ли позата, Джон? Имам предвид, кой беше отгоре?

О: Тя.

В: Тя е била отгоре. През цялото време ли?

О: Ммм... Не. Преобърнахме се.

В: И какво стана, като се преобърнахте?

О: Паднахме от леглото. Тя удари главата си.

В: Така. Стана ли й нещо?

О: Да. Каза, че я е заболяло.

В: Че главата я е заболяла.

О: Да.

В: Поиска ли да спреш?

О: Не.

В: Какво ти каза?

О: Каза, нали разбирате... да не спирам.

В: С тези думи ли, Джон? Това ли бяха точните й думи?

О: Ммм... Не.

В: Джон? Какви бяха точните й думи? (Свидетелят отговаря едва чуто)

В: Джон, разбирам, че ти е трудно. Но моля те, говори високо. Какви бяха точните думи на Джина към теб, след като сте паднали заедно на пода?

О: „Чукай ме още по-силно.“

Затварям очи, преглъщам трудно. Спомням си как се упражнявах с адвокатата си, както и — още по-ясно — думите си по време на изслушването. Джина смъкна късите ми панталони и коленичи. Тя беше върху мен. Така всичко изглежда по-съгласувано, а не насилствено.

Мятам листата във въздуха безцелно. Не си спомням нищичко от казаното под клетва. Просто „леех песента“, написана от адвокатата ми. С охота.

Следващия лист грабва окото ми. Не го разпознавам от пръв поглед. Не ми е познат документ. Но е било преди...

Не. Никога не съм виждал този документ. Писан е на ръка.

Имам дълбоки резерви относно заключенията, направени в това разследване. Убеден съм, че резултатите от аутопсията са изтълкувани по много произволен начин. Убеден съм още, че покойната не е могла да бъде съгласна да прави секс при никакви обстоятелства, като се има предвид състоянието ѝ на дрогиране, дори да приема версията за събитията, изложени от господин Солидей, а аз не я приемам. Убеден съм, че г-н Солидей и г-н Косгроув са репетирали версиите си и са разчитали на отсъствието на други свидетели, за да избегнат обвинение в престъпление. Смятам, че Джон Солидей трябва да бъде арестуван и обвинен в престъпно сексуално насилие, най-малкото.

Това становище трябва да стане част от протокола. Вмъквам го към делото, въпреки че прокурорът отказа да го включи.

Бележката е подписана набързо, но мога да разчета името — Гари Дегън. Спомням си го много добре. Човекът беше наясно с цялата работа.

И той го е представил в писмен вид.

Ставам от дивана, краката ми треперят. Крача из стаята, после се връщам до дивана и взимам портативния телефон. Набирам номера на Кал Рийди.

— Още половин час, и щеше да ме изпуснеш — казва той.

— Трябва ми още нещо. Извинявай. — Чакам реакция от негова страна. Доколкото Кал Рийди не иска да знае каквото не иска да знае, той е кристално наясно с факта, че каквото е правил в Съмит Каунти е против правилата. Опитал се е да рови в поверителни документи. Така че, бих го извинил, ако не пожелае да чуе молбата ми. Но той просто ме изчаква.

— Искам да открия едни хора. Двама души.

Мълчание.

— Добре.

— Само да ги откриеш. Нищо повече.

— Дай ми имената им. Ще ги открия.

— Първото е Гари Дегнън. Д-е-г-...

— Този човек е мъртъв — прекъсва ме Кал.

— Мъртъв?

— Да. Видях името в един от документите, а мъжът там, който ми помагаше, го познавал. Бил е нещо като следовател, нали?

— Да.

— Пенсионира се преди пет години и починал от рак, каза ми мъжът. Преди около две години.

— Добре — изпускам въздишка. Никога не е добра вест да чуеш, че някой се е споминал. А щеше да ми е приятно да си поговоря чистосърдечно с този човек. Но нямам представа за неприятностите, които покойният следовател можеше да ми донесе.

— Другото име? — пита Кал.

— Лайл Косгроув. — Повтарям фамилията по букви.

— Аха. И това име срещнах. Кажи ми каквото можеш за него.

Казвам му каквото знам. Израснал в Съмит Каунти. Бивш затворник. Наскоро пуснат на свобода.

— Бенет не бива да узнае, че се интересувам — допълвам. — Той знае за този човек. Може да те накара да провериш за него още сега.

— Бъди спокоен.

Отварям задната врата и пускам кучетата да влязат вътре.

— Извинявай за тази шпионска дейност, Кал. Може да дойде време, когато да кажа на Бенет за това.

— Ей, стегни се! — Кал живее в съвършено черно-бял свят на морала. Между нас има невидима нишка, от едната страна е моят

бизнес, от другата — неговият.

— Знам, знам, благодарен съм ти — казвам. Той пренебрегва благодарностите ми и затваря телефона.

Сега изглежда толкова очевидно — получих каквото ми трябваше. Да узная истината. През 1979 година извърнах глава, за да оставя Грант Тъли и баща му да павират пътя към оневиняването ми. Не беше редно и никога не е било. Надявам се, че истината ще надделее, че Лайл Косгроув е казал истината за мене. Но аз никога не се опитах да се свържа с Косгроув за потвърждение. Държах главата си заровена в пясъка. Време е да я извадя. И веднъж науча ли истината, ще остана с един-единствен въпрос.

После какво?

— Добре дошли в поредното издание на „Сити Уоч“^[1]. Аз съм Джаки Норис.

„Сити Уоч“ е местно предаване, едно от малкото по обществената телевизия, което се състезава с вече утвърдените.

— Темата тази вечер: надпреварата за губернатор. — На екрана се появява графика с процентите от анкета на общественото мнение. — Главният прокурор Лангдън Тротър продължава да води с четиринайсет пункта пред съперника си от демократите, щатския сенатор Грант Тъли. — Анкетата показва за Тротър четирийсет и девет процента, за Грант — трийсет и пет и за третия кандидат, Оливър Дженсън — три процента. — Както виждате, почти няма промяна за сенатор Тъли след предварителните избори на петнайсети март. — Екранът сравнява двете анкети, проведени тогава и сега. Тогава Грант е бил с шестнайсет пункта по-назад.

— Тази вечер при мен е номинираният от демократите за губернатор, щатският сенатор Грант Тъли. Господин сенатор, благодаря ви, че се отзовахте на поканата ни.

Сенаторът седи от другата страна на полукръглата маса, зад него се вижда постер с изглед от града. Той е облечен консервативно както винаги: син костюм, синя риза, червена вратовръзка. Усмивва се широко.

— Благодаря ви за топлото представяне — казва той със сарказъм.

Джаки Норис се засмива тихо, после отново заговаря сериозно:

— Господин сенатор, защо при вас няма никакво движение в тези анкети?

Сенатор Тъли кима, сякаш разбира смущението й.

— До изборите все още има два месеца, Джаки. Цифрите са гъвкави, да не говорим за значителния процент колебаещи се гласоподаватели. Гласоподавателите от този щат си казват: „Ние все още не познаваме добре Грант Тъли“. Тази кампания ми дава шанс да се представя и да им кажа какво съм свършил.

Джаки Норис не губи много време, преди да премине към щекотливите въпроси. Най-трудният от тях е за абортите, който се очаква да бъде най-подходящият за един демократ. Грант, както и неколцина демократи от щата, се противопоставя на абортите, само дето той ще го каже открито, а другите — не. Като демократ, защитаващ правото на живот, сенатор Тъли е нещо като да си нацист, защитаващ евреите. Този е един от ключовите въпроси, който демократите обикновено използват в общите избори, за да вземат връх над републиканците в битката за колебаещи се избиратели, но Грант не пожела да отстъпи от личните си убеждения. Той напомня на телевизионната си домакиня, че Върховният съд на Съединените щати е узаконил абортите и той, разбира се, ще управлява съгласно законите, но когато тя го притисна, той призна, че е против абортите.

За минута-две положението не е добро. Грант има същата позиция като тази на Тротър, но и много от водещите членове на Старата републиканска партия в този щат са за правото на живот. Гледната точка на Грант отблъсква мнозина от електората на демократите, които се чувстват предадени, че техният представител не мисли като тях по този въпрос. Така че жените „за право на избор“ може в действителност да гласуват за „последователния“ кандидат — Тротър, а не за „изменника“.

Облекчението ми от смяната на темата трае кратко. Джаки Норис иска да разискват смъртното наказание. Още един минус за нас.

— Господин сенатор, някои хора биха казали, че вашите гледни точки се разминават с обществената нагласа. Почти две трети от този щат са в подкрепа на смъртното наказание.

— Попитайте тези хора дали подкрепят осъждането на смърт на човек, чиято вина не е напълно установена. Виждали сме много примери през последните няколко години как невинни хора са на косъм от екзекуцията им. Никая система не е свършена, Джаки. Но ние трябва да сме сигурни, че правим всичко по възможностите си да осъдим само виновните, преди да наложим крайното наказание. Трябва също така да сме сигурни, че наказанието няма да се използва несъразмерно спрямо малцинствата. Последните проучвания сочат, че афроамериканците се изправят пред далеч по-голяма вероятност да бъдат екзекутирани за същото престъпление, извършено от бели.

Нелошо. Бърз преход към същественото. Хайде, продължавай нататък. Колкото по-малко е казано, толкова по-добре. Мога да си представя как Тротър вижда телевизионен клип за мекушавия към престъпленията Тъли. Кадър с едно прекрасно момиченце, до него опасен престъпник, който е убил детето, после глас, който ни казва, че сенатор Тъли няма да подкрепи смъртната присъда за този брутален убиец.

— Искате да кажете, господин сенатор, че ако системата бъде подобрена според вашите изисквания, вие ще подкрепите смъртната присъда, така ли?

— Искам да кажа, че сега действащият закон е такъв. Така че, най-малкото трябва да вършим всичко така, че да сме сигурни, че го прилагаме както трябва.

— Но, господин сенатор... — водещата удря леко масата — ако законодателят ви изпрати закон, който отменя напълно смъртната присъда, ще го подпишете ли? Ще премахнете ли смъртната присъда, ако зависи от вас?

Ужас! Сега сме ние, Грант. Кажи им как контролираната от републиканците камара на представителите никога няма да прокара такъв закон, че ние трябва да уважаваме закона такъв, какъвто е, че за тебе най-полезното нещо, което да направиш, е да осъществиш реформите, за които говореше...

— Бих я премахнал — казва той, — защото не вярвам, че отнемането на живот е нещо редно. Не мисля, че едно цивилизовано общество трябва да разрешава официалното убиване на хора.

О, Грант. Мятам една възглавница в телевизора. Маги ме поглежда от дивана и килва глава.

Човекът е с принципи. Но той трябва да лавира повече по този въпрос. Не можеш да си само добър губернатор, докато си губернатор.

— Да преминем към друга тема. Господин сенатор, главният ви съветник, Джонатан Солидей, е обвинен в убийство.

Затварям очи. От телевизора чувам сенатора да отговаря простичко:

— Да.

През повечето време той отклоняваше коментар по този въпрос и нищо повече. Надявам се да се придържа към плана.

— Господин Солидей все още ли участва в кампанията ви?

— За някои неща, да. — Сенаторът кима, без да издава никакви признаци на извинение. — Сега за Джон най-важното е да се подготви да се защити от тези възмутителни обвинения. Да покаже на всички, че е невинен. Но той винаги е оказвал ценна помощ за тази кампания като наш главен адвокат и докато е в състояние да дава своя принос, ще го прави.

— Определихте обвиненията като „възмутителни“ — казва Норис. — Неговият адвокат твърди, че обвинението е в резултат на влияние от кабинета на главния прокурор Тротър, че главният прокурор е повлиял на нашия окръжен адвокат да наложи тези обвинения, за да попречи на кампанията ви. Какво ще кажете за това?

Сенаторът присвива очи едва забележимо — начинът му да покаже здравомислие.

— Казвам, че Джон е невинен по тези обвинения. Независимо от това защо е подведен под отговорност, той е невинен. Напълно съм уверен, че фактите ще го подкрепят. Каквото и друго да потвърдят фактите с течение на времето, нека оставим времето да покаже.

Джаки Норис кима.

— Господин сенатор...

— Джаки, ако ми разрешиш, искам да добавя още нещо — сенаторът насочва пръст към масата. — Приятелят ми не е по-различен от всеки друг гражданин в тази щат... той е по презумпция невинен. Ако хората в този щат търсят някого, който ще обърне гръб на приятел в момента, когато нещата загрубят, тогава да гласуват за друг. Ако хората в този щат предпочитат някого, който няма да отстоява онова, в което вярва, който ще управлява просто, като се съобразява с посоката на вятъра и чете анкетите от общественото мнение, тогава да гласуват за някой друг. Но аз вярвам, че един губернатор трябва да има принципи и да действа в съгласие с вярата си. Това е, което мога да обещавам като губернатор.

— Добре, господин сенатор, но господин Солидей остава на щатна длъжност, нали? И е все още е в личния ви състав?

— Да, така е.

— Смятате ли, че трябва да се иска от данъкоплатците да плащат заплатата на господин Солидей, само защото вие го смятате за невинен?

— Смятам, че не бива да се отнема работата на несправедливо обвинен човек, докато обвинителите му не докажат вината му. Кое то те няма да направят.

Джаки Норис се обръща към камерата.

— Ще продължим разговора с кандидата за губернатор на Демократическата партия, сенатор Грант Тъли, след малко.

— По дяволите! — удрям глава във възглавницата, онази, която още не съм метнал по телевизора. Той трябваше да ме пусне в отпуска. Или да ме уволни. Сенаторът не може да се показва безкомпромисен към престъпления — същественото в тези избори — и в същото време да се противопоставя на смъртното наказание, когато сред обкръжението си има човек, обвинен в убийство.

По същество аз съм убиец. Но аз съм невинен и ще го докажа. Само че това е като да се обличаш чрез гледане на витрини. Аз съм непоправимо очернен. Завинаги ще остана човекът, който беше обвинен в убийство. На оправданите заподозрени в убийство почти винаги се гледа най-малкото като на хора с позорно петно. То ще ми остане за цял живот.

Тъли пое риск заради мен. Не се извини, не се оправда, дори не се скри зад нещо толкова технически прецизно, но на практика незадоволително, като презумпцията за невинност. Каза: „Той е невинен“. Политически това е правилен ход — докато ме държи край себе си, какво друго да каже? Но работата е там, че той *истински* го вярва и ме задържа край себе си на доста голяма политическа цена. Дори не ми обеща мястото на главен съветник, ако бъде избран, работа, която преди месец щях да приема като нещо нормално.

Какво, по дяволите, правя? Този човек си сложи главата в торбата заради мен не за първи, а за втори път. Първия път — почти неволно, като юноша, когато бързо и без колебание ме извади от бедата, в която бях изпаднал. А този път — веднага, след като бе взел предвид политическото си бъдеще, пак взе моята страна.

Поглеждам към Джейк, който се беше настанил на дивана до Маги.

— Мислите ли, че ще можем да я караме с надниците на бакалин?

И двамата ме гледат внимателно, с наклонени на една страна глави, питайки се дали ги каня на разходка или на ранна вечеря.

Не е като да имам подкрепата на съпруга или семейство. Или че съм без ресурси. Сенаторът би могъл да направи нещо за мен — извън обхвата на радара. Да ме назначи на някаква длъжност, където няма да бия на очи. Няма да лобирам; лицето ми няма да се приеме много добре. Но бих могъл да превеждам всекиго през лабиринта от препятствия, които го очакват по пътя му към законодателния успех в щатската ни столица.

Изпускам въздишка, опитвам се да успокоя треперенето на крайниците си. Никога не съм мислил, че ще се стигне дотук. Но в обществения живот, когато нещо се случва, то се случва бързо.

Така стоят нещата. Ще продължа да бъда в отпуск от фирмата и да работя нещо като консултант на сенатора — в края на краищата това е малко или повече условие от гаранцията ми. Но когато това дело приключи, с кариерата ми при моя най-добър приятел ще бъде свършено.

[1] „Градска стража“ (англ.). — Б.пр. ↑

Кафенето близо до адвокатската ми фирма, е пълно с деца на училищна възраст, с лаптопи и чаши със скъпа марка кафе върху малки масички с претенциозен дизайн. Мястото е изключително огромно — магазинът беше взел едно съседно празно място и го превърна от малко кафене със старинен чар в Интернет клуб.

Малко съм подранил, затова сядам в единия ъгъл и ревниво пазя пространството си. Седя върху тапициран с плюш стол с висока облегалка и си задавам за стотен път един и същ въпрос.

Не е ли възможно Джина Мейсън да е взела свръхдоза? Тя е припаднала, след като съм си тръгнал, повърнала е и се е задавила. Това е възможно, нали?

Точно така. Разбира се. Ние правихме доброволно секс и после тя е припаднала, може би преди да си тръгна, а може и след това.

Но тогава, как се появява Лайл Косгроув? Съвпадение ли е, че човекът, който ми осигури алиби през 1979 година, е освободен от затвора точно преди Дейл Гарисън да бъде убит и точно по времето, когато получих бележката с изнудването?

Бенет Кеъри улавя погледа ми и ми помахва. Излизам от унеса си. Време е да оставя предишния си проблем и да посрещна настоящия. Бен посочва бара, аз му казвам с устни „черно“ и той купува за двамата кафе. Идва до масата с кафетата, метнал на рамо кожената си чанта с дълга дръжка. От страничния джоб стърчи кафява папка с надпис „Лайл Косгроув“, която наднича към мене.

Бен поставя двете димящи чаши на масата и сяда. Храбро отпивам глътка, без да се изненадвам, че напитката е гореща като разтопена лава.

— Много има за обсъждане — започва той, докато изважда от чантата си адвокатски бележник и го оставя на масата.

— Здравсти, Бен.

Той се усмихва.

— Причина за смъртта, Джон.

— Все пак имаме нещо.

— Нещо, да. Не всичко. Но все пак нещо — и кима. — Моят човек има теория.

— Че Дейл се е задавил ли?

— Естествени причини, умнико — той потупва бележника си. — Малко или повече, може да е имал тромб във врата.

— Твоят човек ли го казва?

— Е... — Бен трепва, — ако сложиш библия под ръката му, той ще каже, че е било удушване. Но ние можем да опровергаем теорията. Това е адски по-добре от нищо. И може би ще мога да накарам окръжния съдебен лекар да се съгласи с мен.

— Това вече ще е нещо.

— Странно нещо.

— Добре. Друго какво?

— Издействахме съдебна заповед. За записите от телефонните разговори на Дейл, банковите му сметки. Записите трябва да бъдат върнати следващата седмица.

Бенет бръква отново в чантата си и изважда малка кутийка.

— Компютърни дискети — пояснява той и ги пуска с глухо тупване върху дървената маса. — Тук е всичко от харддиска на Дейл.

— А моята домашна работа? — питам.

— Реших, че добре ще си уплътниш времето. Извади документите и ги прегледай. Виж дали няма да изскочи нещо.

— Обвинението виждало ли ги е?

— Кой знае — свива рамене Бен. — Да, ако имат поне половин мозък. Те търсят улики за изнудваческата бележка.

— Но не са я открили в неговия компютър. Бележката имам предвид.

Бен поклаща глава.

— Би трябвало да ни кажат и за нея, и за всичко, което планират да използват. Мисля си повече за другите хора, с които е работил Дейл. Дела, върху които е работил. Всичко, на което можем да се натъкнем, Джон. Може би трябва да издигнем параван.

— Кой ще иска да убива умиращ възрастен адвокат? — питам разсеяно.

— И ти скалъпва улики за делото.

— Господи, мразя да чувам тази дума. Бях обвинен несправедливо, а Осуалд не е действал сам.

— Давай да вървим нататък — казва Бен. Не е време за самосъжаление. — Заподозрени. Накарах Кал да провери някои хора. Ето този... — той изважда папката с надписа „Лайл Косгроув“ от чантата си — е много обещаващ.

— Кой е той? — питам възможно най-невинно.

— Лайл Косгроув. Казвах ти преди, че той има полицейско досие за насилие. Лежал е дванайсет години за въоръжен грабеж, излязъл малко преди смъртта на Дейл. Обжалвал присъдата си, обвинявайки Дейл, че го бил провалил. Така че, той е насилник и бесен на Дейл.

— Нещо друго в миналото му?

— О, да — Бен се ентусиазира. — Ударил ченге, когато бил дванайсетгодишен. Признал се за виновен и получил само година и половина, понеже само го бил пернал. И едно обвинение в изнасилване.

Исправям гръб.

— Изнасилване — повтарям.

— Когато е бил на деветнайсет години.

Затварям очи. Компанията, с която общувах.

— Признал си, за да получи по-леко наказание — продължава Бен. — Като за опит за физическо насилие. Излежал малко над година за това.

Адреналинът ми се надига.

— А някакви провинения като непълнолетен?

Бен свива рамене.

— Тези неща са строго поверителни. И са неприемливи от съда доказателства така че няма да ни бъдат от полза.

— Неприемливи — опитвам се да звуча незаинтересовано. — Не знаех това.

— Да, не могат да се използват. Плюс това, човекът е вече над трийсет години, това са две десетилетия оттогава, дори и да се открие нещо. Няма отношение към делото. Нанася вреда. Дай да видим — той прелиства документите. — Единственото му провинение като непълнолетен е, че загубил шофьорската си книжка. Това не е престъпление, само обществена информация. Момчето имало три нарушения за шофиране в нетрезво състояние през първите шест месеца, след като получили книжка. Отнели му я през седемдесет и осма и оттогава не е получавал нова.

— Значи наистина е примерен гражданин — вмятам. Спокойно искам да видя досието му. Бен ми го подава. Отварям папката и хвърлям поглед на двете страници. Запаметявам адреса на Лайл Косгроув — Уест Стантън 4210, ап. 2D — и не скривам оптимистичното си изражение пред Бен. Значи Бен вероятно е помолил Кал Рийди също да открие Лайл Косгроув след мен. Кал още не ми се е обаждал.

— Уестън Стантън — казва Бен. — Това е от субсидираните жилища. СПМ настанява много от бившите си затворници там.

Той говори за Службата за поправителни мерки. Отделът за условни присъди към СПМ помага на затворниците да си намерят жилище и работа, след като бъдат пуснати на свобода.

Бен посочва папката.

— Изглежда, че Лайл Косгроув е работил оная нощ, късна смяна в обществен аптечен склад. Смяната му започвала в шест.

— Дейл почина след седем вечерта — уточнявам.

— Но Кал е прегледал присъствения лист на склада. Това е само един лист със закачена за него писалка. Не е като да натискаш бутони за часа на влизане и излизане.

— Значи може да е излъгал. Да е влязъл късно и да се е държал така, сякаш е отишъл навреме.

— Възможно е — кима Бен. — Кал разговарял с двама от другите работници. Те потвърдили, че е дошъл навреме. Попитали Кал дали той е надзорникът на Лайл.

— Значи те може и да са го прикрили.

— Точно така. Това трябва да бъде нашата версия.

Отварям папката на Лайл Косгроув и отново я преглеждам. Погледът ми не попада върху нищо съществено. Печеля време, размишлявайки.

— Този човек е закоравял престъпник — казва Бен. — Той е нашият празен стол.

— Какво каза?

— О, това е просто израз. Винаги е лесно да посочиш с пръст празен стол. Някой, който не може да се защити.

— Но те биха могли да повикат Косгроув в съда. Тогава той ще може да се защитава.

— Сигурно — съгласява се Бен. — Ние ще отлагаме неговото разкриване възможно най-дълго. Ще чакаме, докато делото стигне почти до последния си стадий и тогава ще подхвърлим името му. — Той потърка енергично ръце. — Бих искал да обърна този тип с хастара навън.

— *Би искал* — питам, — но няма да го направиш ли?

— Не мога — отговаря той. — Още не. Не можем да претърсим жилището му или нещо от сорта.

Вирвам глава. Това е идея, която не ми беше идвала наум.

— Защото, ако поискаме заповед за обиск, ще си разкрием картите — казвам.

— Да, точно така — той се усмихва. — Не бих се учудил, ако Кал го направи, ако му кажем. Но няма да постъпим така.

— Няма — веднага се съгласявам. — Няма да влизаме с взлом в ничия къща.

Бен кима разсеяно. Аз прочиствам гърлото си и питам:

— Само от любопитство, той как би го направил?

— Кое? Да влезе с взлом ли?

— Само ми е любопитно — повтарям. — Без да бъде очевидно влизане с взлом.

Бен повдига вежди. Въздиша.

— Предполагам, че човек би използвал някаква уловка. Някои от тия момчета, които съм изправял пред съда... — той се размива.

— Как са го вършили?

— Ами те винаги казват, че е по-лесно да влезеш направо през предната врата и да се държиш естествено. Показваш някакви фалшиви документи за самоличност или нещо от този род.

— Да, сигурно.

— Всъщност съм бил в някои от тези жилища. Когато работех като прокурор. Хазяите ще ти отворят вратата веднага щом им кажеш „СПМ“ или „окръжен адвокат“. Такива служители често посещават бивши затворници.

Информация, която ще запомня.

— Сигурно е много забавно.

— Но въпросът тук е, че ние трябва да стоим настрана засега. Не бива да се доближаваме и разговаряме лично с господин Лайл Косгроув, докато щатът не престане да представя повече

доказателства. Тогава ще извадим съдебни заповеди, за да претърсим жилището му, да прегледаме полицейските му досиета и да го притиснем така, че ще направим живота му ад.

Поглеждам Бенет Кеъри.

— Ами ако се окаже невинен?

— Тогава, в най-лошия случай, ще прекара неприятен следобед с мен и въпросите, които ще му задавам.

Затварям папката и я плъзгам към Бен.

— Знам какво е да бъдеш неоснователно обвинен — казвам. — Не съм сигурен, че искам някой друг да изпита същото чувство. Разбирам, човекът не е светец. Добре, шофирал е в пияно състояние, когато е бил на шестнайсет години, ограбил е обществен склад преди дванайсет години — но това не го прави убиец.

— Засега ние само се оглеждаме наоколо. Не е нужно да го решим в този момент.

— Знам, Бен, но...

— Това, което трябва да решим в този момент, е дали ти искаш да спечелиш това дело. — Бен не прави опит да омекоти удара върху мен. Очите му са заковани в моите.

— Да, по дяволите, искам да го спечеля — и размахвам ръка срещу него. — Ето, направи го. Виж какво има тук — грабвам кутийката с компютърните дискети и я вдигам, за да я метна нанякъде, но размислям и я поставям обратно върху масичката. — Извинявай. Понякога... нервите ми не издържат.

— Разбирам те. Но трябва да ми вярваш.

— Нужно ми е да изляза да потичам или нещо такова. Какво... правиш, Бен? Когато нещата изглеждат нелогични?

Бен ме оглежда за момент. Какво ли ще отговори? Как помага той на клиент, който се побърква от мъка и тревога? Той изважда портфейла си и издърпва оттам някакви снимки в пластмасово калъфче и ги подхвърля към мен.

— Мисля за тях — отговаря ми.

Това, предполагам, са родителите му, които Бен загубил при автомобилна катастрофа, когато е бил дете. Бен прилича на баща си, само че не е толкова едър като него. Майка му е доста приятна жена на черно-бялата снимка — ъгловат нос и изпъкнали очи, развята коса. Не би трябвало да се изненадвам, като гледам мъжа срещу себе си.

— И моите родители са мъртви — казвам.

Бен кима сериозно.

— Мислиш ли често за тях?

— Всеки ден. Понякога разговарям с тях.

— Сигурно. — Бен хваща чашата си с кафе, но не я повдига. Мъжете не ги бива в такива разговори.

— Помниш ли родителите си? — питам го.

— Не съвсем. — Той присвива очи, вглеждайки се в спомените си. — Пазя един мимолетен спомен за тях. Аз съм на задната седалка на колата. Не виждам лицата им. Те разговарят за нещо — той свива рамене. — Това е, нищо повече. — Излиза рязко от трансa и ме поглежда. — Причината, поради която повдигнах въпроса за тях, е, че когато нещо ме безпокои, си мисля за тях. Мисля си колко кратко са живели. Колко безумен може да бъде животът, а после умираш. Просто животът секва.

— Това утешава ли те?

— Да, по някакъв начин. Кара ме да си мисля, че ние взимаме някои от детайлите прекалено на сериозно. А цялостната картина ни убягва. Това ме успокоява.

Добре. Разбирам го, предполагам. Бенет Кеъри и аз не водим един и същ живот, това е повече от сигурно.

— Може ли да те попитам нещо, Бен? Какво направи... след като те починаха?

— Смених няколко приемни семейства за известно време. После една моя леля ме прибра. Почти не си спомням другите хора. Леля ми стана нещо като майка — той рисува нещо върху масата с пръст. — Тя също имаше нелек живот. Но винаги беше насреща за мен. Водеше ме на училище, непрекъснато ме ръчкаше да си пиша домашните. Такива неща. Бях на четиринайсет години, когато доведох една приятелка у дома и леля ми за малко да я изгони — Бен се разсмива. — Много ме закриляше.

— Е... — Не знам какво точно да кажа. — Струва ми се, че трябва да загърбиш лошите неща.

— Тъй ли? Аз пък мисля, че трябва да помниш онова, което ти е било отнето. То ти дава перспектива.

— Може би. — Май схващам какво има предвид. То всъщност обяснява по някакъв начин същността на Бенет Кеъри. Той е човек,

който притежава всичко необходимо, за да води пълноценен живот, а вместо това се е свил в черупката си. Страх да се сближи отново с някого, предполагам.

Бен посочва с глава зад себе си.

— Тръгвай си оттук, господин Солидей. Върви да разходиш кучетата си или да потичаш покрай езерото. Върви да се съсредоточиш върху нещо хубаво.

Приемам съвета му, стискам го за рамото в знак на безмълвна благодарност и си тръгвам.

— А пък аз ще се съсредоточа върху лошите момчета — подмята той.

Днес слънцето реши да изгрее за първи път през този мрачен септември и така се оказах навлечен с памучната си карирана риза с дълги ръкави и панталони. Вървя пеш към яхтклуба и се разминавам с униформен мъж. Яхтклубът е място, където градският елит се събира, за да пушат пури, да пийнат по нещо и да поиграят скуош. Сградата е четиринайсететажна, с хотелски стаи, спортни уреди, библиотеки, бални салони и зали за официални вечери. Допреди петнайсетина години клубът беше само за мъже и, както ми бяха казали, всяка седмица се е провеждало ревю на дамско бельо, което е препълвало клуба всеки петък по обяд. Половата бариера била премахната, след като в града за първи път на поста федерален съдия била назначена жена. Клубът автоматически разширил членството във федералната съдебна власт и били хванати натясно, когато първата жена облякла съдийската мантия.

Сега обстановката там е много по-либерална. Клубът дори избра за първи път жена за свой президент. Но все още смърди на старата школа — традиционната „мъжка връзка“. Всъщност смърди на пури.

Саймън Тъли прекъсва разговора си с двама мъже и ме открива във фоайето. Сенаторът е пенсионер от десет години. Въпреки че не се е откъснал напълно от политическия живот в града, във всекидневието си е по-малко активен. По обноските му човек може да забележи колко се е успокоил и отпуснал, дори често пъти копчето на яката му е разкопчано. Днес си личи, че току-що се е изкъпал след гимнастика и се е облякъл в синя памучна риза и панталони. Сребрилата му коса подчертава приятно слънчевия му загар.

— Джон. — Твърдо ръкостискане както винаги. Той ме поздравява с мрачно изражение. Ние с него никога не сме били близки, особено след онзи случай през 1979 година. Това ще рече, че аз си спомням единствения му жест на топлота към мене оттогава — отпреди десет години, когато синът му Грант спечели първите си първични избори за сенатското място на Саймън и той ме прегърна по случай победата.

— Благодаря, че приехте да ме видите, господин сенатор.

— Няма защо, няма защо. Ти член ли си?

— Не — отговарям. Бил съм тук десетки пъти като гост, но мога да я карам и без значителната месечна такса.

— Трябва да помислим да те направим член.

Донякъде жестът от страна на по-възрастния сенатор ме стряска; не предложението му, разбира се, а предположението, че ще мисля за неща, толкова лекомислени като членство в клуб в близко бъдеще. Саймън поставя ръка на гърба ми и ме повежда към асансьора. Слизаме на седмия етаж и се отправяме към трапезарията. В петък, казва ми той, не е задължително да си със сако и вратовръзка.

— Е, Джон... — Саймън разклаща водата в чашата си, сякаш е добро вино. — Стана ми мъчно, като чух за този обрат на събитията.

— Благодаря ви, господин сенатор. На мен също.

Стоманените очи на сенатора блестяха на фона на покафенялата му кожа. Саймън Тъли остаряваше красиво, но дори той не можеше да избегне допълнителните гънки на плътта около устата и под брадичката му.

— Разбира се, всички знаем, че си невинен. Никой няма съмнение в това.

— Оценявам го.

— Мога ли да ти помогна с нещо?

Напрягам се за момент, но бързам да отпусна напрежението, в интерес на сенатора.

— Искях само да ви попитам нещо... Не е свързано с делото ми. Съвсем... съвсем за друго е.

— Добре — Саймън събира вежди, но не казва нищо повече.

— Нещо, за което всъщност никога не сме разговаряли. Откакто се случи.

Саймън повдига брадичката си, сякаш ще кимне в знак на разбиране, макар да подозирам, че не е.

— За лятото, преди Грант и аз да постъпим в колеж — казвам.

— Хиляда деветстотин седемдесет и девета. — Бившият сенатор прави знак на сервитьора, че иска да останем за малко насаме. — Какво за онова лято?

— Беше очевидно, че вие и синът ви с охота ме подкрепяхте по време на онова изпитание. Надявам се, че показах на вас и на Грант

признателността си.

— Грант помага на приятелите си — отбелязва Саймън, изключвайки себе си.

— Сега търся малко информация.

— Стига да мога да отговоря, имаш я.

— Добре. — Улавям се, че съм изненадващо нервен. — Питам се какво мислехте вие и Грант за цялата работа.

— Не мога да говоря от името на Грант.

— Да, разбира се. Но може да ви е споделил нещо.

Саймън се намества на стола си.

— Какъв по-точно е въпросът, който задаваш, Джон?

Не отговарям веднага; надявах се да си побъбрим малко, преди да зачекна въпроса.

— Добре. Ето въпросът ми. Вие и Грант мислехте ли... — погледът ми пробягва наоколо, понижавам глас. — Мислехте ли, че... съм виновен?

Саймън изправя гръб. За момент като че ли е на ръба да отговори. После допира пръст до устата си, което може да се изтълкува като знак за тишина, но което, ако паметта не ми изневерява, беше характерен жест на Саймън Тъли, когато беше лидер на мнозинството. Той поглежда настрана и кима; сервитьор се появява като от небето, напомняйки стар филм за мафията. Аналогията е по-уместна, отколкото всеки би признал.

— Тим, за мене газирана вода — той се обръща към мене.

— За мен също вода.

— Ще вземем и два сандвича с месо от акула.

Мисълта подскача в ума ми — никога в живота си не съм ял месо от акула — но бързо излита, докато Саймън бави отговора си.

— Е, Джон — Саймън потупва масата, — това е подвеждащ въпрос. И аз ще ти дам отговор. Имаш ли нещо против, ако първо те попитам защо се интересуваш?

— Грешките винаги могат да се върнат, за да те ужилят. Опитвам се да опазя други хора да не бъдат ужилени. — Допускам, че Саймън разбира тук връзката, която правя с неговия син, както и със себе си.

Дали схваща какво искам да му кажа, той не дава да се разбере, но това не е необичайно за един Тъли.

— В отговор на въпроса ти. Казаха ми, че ти не си убил онова момиче. Грант беше напълно убеден в това. Тъй че, приех го за истина. И действахме оттам нататък.

— И може би сте спасили живота ми — вмятам. — Задължен съм толкова много и на двама ви. Но се питам дали бих могъл да разширя въпроса.

Саймън се усмихва леко на приближилия се друг сервитьор, който поставя питието му, обръщайки се към него с „господин сенатор“. Той ме поглежда, чакайки въпроса ми.

Питам:

— Дали някога разбрахме каква беше версията на другото момче за случилото се?

Той се взира в очите ми, сякаш се опитва да ме види по-добре.

— Той не даде ли своя версия на станалото? По време на онова изслушване?

— Даде, даде. — Саймън кима разбиращо. — Ти подозираш, че това не е било цялата истина.

— Нещо такова.

— Аха! — сенаторът рисува с пръст по покривката. — А не ти ли е минавало през ума, че е по-добре някои въпроси да останат без отговор?

— Не само ми е минавало, ами живях с тази мисъл. В продължение на двайсет години.

— Въпросите могат да преследват човек — той вдига ръка. — Но защо точно сега?

И Саймън Тъли, като цялата общественост, не знае, че ме изнудват. Обвинението дума не е казало за това.

— Питам се кого може да преследва.

Ние лъкатушим около факта, че аз нямам спомен за събитията през онази нощ. Е, да речем, че поне аз лъкатуша. Възможно е Саймън дори да не знае — Грант може да е скрил признанието ми за белите петна в паметта ми дори от баща си. Грант щеше да има по-голям шанс да осигури помощта на баща си, ако баща му наистина е вярвал, че съм невинен.

— Това има някакво отношение, както разбирам, към настоящите съдебни процедури.

— Да, има. Както има и към надпреварата за губернатор — свивам рамене. — Виновен за съучастие. „Грант Тъли не може дори да си подбере подходящи приятели“, нещо такова.

Саймън прави гримаса.

— Виж, отговорът ми е: не знам. Никога не съм питал. Каквото и да е ставало с онова момче, аз нямам представа. Подозирам, че прекалено много доверие ми имаш.

Той ми казва, че не е имал нищо общо с координирането на защитата ми. Не е говорил с онова момче, Лайл. Не е говорил със съдебния лекар или с прокурорите.

Ще ми се да можех да повярвам. Но не вярвам, нито за секунда. И няма смисъл да продължавам да говоря по този въпрос.

— Виж какво... — бившият сенатор почесва с пръсти тъглчетата на устата си; премерва думите си — никога не съм те съдил, Джон. Старая се да мисля с добро за хората, което означава, че винаги с радост съм приемал мнението на Грант, че ти не си сторил нищо на онова момиче, макар Грант вероятно да не е знаел това със сигурност. Но дали си сторил, или не, е отделен въпрос, доколкото ми влиза в работата. Далеч повече ме касае, че независимо от обстоятелствата, синът ми беше забъркан в доста неприятна ситуация. Той се застъпи за теб, поемайки доста голям риск. И тогава, и сега.

— Разбирам това, господин сенатор. И винаги съм го разбирал.

Саймън Тъли оглежда обкръжението си, преди да спре погледа си отново върху мен.

— Синът ми има слабост към тебе, Джонатан. Откакто той загуби брат си, ти зае неговото място. Само че, вместо да си като негов по-голям брат, какъвто му беше Клей, ти стана по-малкия му брат. Това е нещо, което не съм казвал нито на него, нито на никой друг. Но е самата истина. Той се погрижи за теб, когато изпадна в беда онова лято, грижи се за теб и сега.

— Вярно е — признавам.

— Не знам дали случайно не го видя при Джаки Норис тази седмица. — След потвърждението ми с глава той продължава: — Значи разбираш, че Грант по-скоро ще загуби надпреварата, отколкото да те види опетнен, а още по-малко осъден.

— Да, разбирам това.

Саймън Тъли ме измерва с поглед.

— Слушай, Джон. Грант никога не те е молил за нещо. И вероятно няма и занапред. В това отношение — аз също. Но ти ме покани на обяд и повдигна тази тема, затова нека ти отправя една молба.

— Разбира се.

Той се навежда напред и говори бавно и предпазливо.

— Закриляй сина ми — казва и се отдръпва назад, кимайки на сервитьора, който ни поднася сандвичите точно навреме.

На не повече от петнайсет километра от мястото, където живея, е друг свят. В южната част на Уест Стантън Авеню има тухлена стена — границата на гробище, заемащо цялото каре — върху която минава бодлива тел, а над нея са надвесени клони на дървета. Листа са нападали върху тротоара и улицата, но повечето бяха навети от автомобилното движение покрай ръба на тротоара или набити в неравния паваж на оживената улица от вечерния ситен дъжд. На север се издига голяма купчина от избелели тухли — жилищен блок на теория, който прилича повече на крепост след битка. Единствената светеща улична лампа хвърля отражение върху блестящия мокър път. От този забравен квартал лъха на разложение, на зеле, на празнота. Квартал, изоставен след изнасянето на индустриалните предприятия.

Паркирал съм между две коли, които можеха да имат поне една врата без вдлъбнатина. Закопчавам шлифера си, взимам си коженото куфарче и тръгвам с вдигната глава — винаги с вдигната глава в квартал като този — но с поглед право напред. Подминавам млад човек, който спи изправен на една пейка, заровил брадичка в якето си, с двудневна брада и сплъстена коса, която се подава от скиорската му шапка. Двама мъже на средна възраст са се сгушили на входа на Уест Стантън Авеню 4210. Те се разделят, като ме виждат. Неслучайно съм с шлифер. Дълго палто и костюм означава представител на държавата, било то ченге или заможен работник. Държа ръцете си в джобовете, за да създавам още едно фалшиво впечатление — че имам оръжие. Поглеждам двамата мъже с остър поглед, не заплашителен, но да покажа, че владее положението. Ако е за въпрос, няма никакъв признак какви са намеренията на тези хора, но нищо не пречи да създавам такова впечатление.

Минавам през вратата и попадам на някакъв човек зад малко гише. Той е възрастен афроамериканец с очила ниско на носа, плетена жилетка с копчета до долу върху ръждивокафява риза с дълги ръкави. Чете книга с меки корици и не бърза да прекъсне приятното си занимание, за да ме погледне.

— СПМ — обявявам аз, като отварям портфейла си и оставям значката да увисне. Всяка година Службата за поправителни мерки праща на обиколка из изправителните домове служители от щатския законодателен орган. Аз бях на една такава преди около четири години. Бяха ни раздали временни значки и аз успях да открия своята в купчината от спомени, които събирам за албум или нещо такова с течение на времето. Забелих логото ѝ и залепих моя снимка, за да я представя на вниманието на този човек. При по-старателно вглеждане значката нямаше да постигне целта си и тогава щеше да се наложи да се измета на бърза ръка.

Той обаче дори не погледна какво му показвам.

— Име — каза, като остави книгата и се обърна назад към таблото с ключове.

— Косгроув — отговорих. — Две-Де.

Той ми подава ключа и аз се запътвам към втория етаж със силно разтуптяно сърце. Лайл Косгроув е на работа тази вечер в една аптека на около три километра оттук. Бях се отбил там по-рано днес и попитах за него; казаха ми, че ще бъде на работа от шест вечерта.

Затова съм относително уверен, че никой няма да е в жилището, но нервите ми са опънати докрай. За първи път ще вляза незаконно в нечие жилище. Вероятно и по тая част не ме бива. Поне си взех чифт ръкавици, за да не оставям отпечатащи.

Жилището се оказа студио без вътрешни стени, освен за банята. Разхвърляно легло в единия ъгъл, дрехи по пода до него. В другия край на стаята, върху преобърнатата кутия, е поставен телевизор, чийто кабел се вие върху дрипав килим до извода. Всичко на всичко има само едно кресло — любимо място от черен плюш. Малка кухня със стари, кафяви прибори и едно много голямо петно върху очуканите плочки. Лайл Косгроув съвсем не живее като адвокат Райли тук.

Хвърлям бърз поглед из стаята, но не съм изненадан, че не виждам онова, което търся. Ако е тук — и то с голямо „ако“ — то няма да е изложено на показ, предполагам.

До леглото има тоалетка от старо дъбово дърво. Претърсвам чекмеджетата старателно. Търся листове хартия. Всичко, свързано с мен, с Джина Мейсън. Преравам петте чекмеджета без никакъв резултат — само малък асортимент от дрехи и бельо.

Спортна чанта в другия ъгъл, до банята. Виждам папка с емблема. Тя е от Службата за поправителни мерки и е с надпис „Наръчник на условно осъдените“. От двете страни има по един джоб, където са натъпкани документи. Прелиствам ги. Единият е наредби за условно осъдените. Правило номер едно с печатни букви гласи: НИКОГА НЕ ПРОПУСКАЙ СРЕЩА С ТВОЯ НАДЗОРНИК! Друг лист съдържа списък на службите по заетостта, които искат да наемат бивши затворници, горещ телефонен номер и тъй нататък. Преглеждам още няколко — „Често задавани въпроси“, „Какво да правя, ако ме арестуват“, списък на съветници по реабилитиране на престъпници и религиозни служби. Зад всичко това има статия от вестник, изрязана неравно и пожълтяла, от „Дейли Уоч“, доколкото разбирам.

ФОНДОВЕТЕ ЗА КАМПАНИЯТА НА ТЪЛИ ГОНЯТ ТРИ МИЛИОНА

Това е миналогодишна статия, в която пише, че Грант Тъли вече е събрал значителна сума в брой, за да се кандидатира за губернатор. Малка снимка на Грант, не особено привлекателна. В материала се споменава за заявлението му от предишната седмица, че ще се включи в надпреварата за губернатор. Ние парадирахме с парите, за да изплашим съперниците си.

Значи Лайл Косгроув знае добре колко са парите на Грант.

Замислям се за момент какво да правя с тази статия, накрая решавам да я върна на мястото ѝ в страничния джоб. Няма смисъл да я взимам. Какво да правя, да се втурна в полицията ли с нея?

С изопнати докрай нерви пребърквам документите в другия страничен джоб. Това са съдебни документи, молби за условна присъда и официалното оповестяване на условното предсрочно освобождаване. Подскачам от телефонния звън, който прогърмява от другия край на стаята, и разпилявам документите от папката.

— По дяволите! — Успокой се, прегледай ги набързо и ги подреди както си бяха. Първият документ беше заявление за условно освобождаване — саморъчно написана молба от Косгроув да бъде

пуснат от затвора. Издърпвам го, когато погледът ми пада върху долния край на страницата, където е подписът на адвоката.

С уважение,
Дейл Т. Гарисън,
адвокат на просителя

Изпускам листа от ръката си и замалко да падна заднешком. Изправям се без определена причина и оглеждам стаята.

Дейл Гарисън е бил адвокат на Лайл Косгроув за изслушването му за условно освобождаване! Дейл е помогнал на Лайл да бъде пуснат условно на свобода. Едва ли е мотив за убийство. Лайл не е убил Дейл за отмъщение, че е провалил делото му, та нали Дейл е бил тъй любезен да внесе молбата му за условно освобождаване. Но може да го е убил по друга причина.

Нещо повече: напоследък двамата са разговаряли.

Преминавам бързо към документите, които още не съм прегледал, най-долу в малката купчина върху килима. Единият е писмо от две страници с бланка на адвокатската фирма на Дейл Гарисън и с печата на Дейл върху подписа му. Писмото е с дата 6 август 2000 г. — дванайсет дни преди Гарисън да бъде убит.

Г-н Косгроув,

Беше ми приятно, че се видяхме днес. Отново поздравления за условното Ви освобождаване. Пиша Ви само, за да изясня нещо, което обсъждахме днес, и което ме изпълни с безпокойство. Вие ми зададохте съвсем точен правен въпрос — дали има закон за срока на давност за убийство — и отговорът ми беше, че закон за срока на давност за убийство няма. Но другите коментари, които направихте, ме накараха да се запитам защо се интересувате.

Вие не ми изложихте открито намеренията си, нито защо поискахте да знаете това, но не ми беше работа да

питама. Предвид разговора ни за едно доста далечно минало обаче, съм любопитен какво смятате да правите с тази информация. Позволете ми да Ви посъветвам, и то много настоятелно, да не правите опит да изваждате на бял свят неща, станали преди двайсет години. Тогава ми казахте, и аз Ви повярвах, че Джон Солидей не е правил насила секс с онази млада жена и че тя е била жива, когато той си е тръгнал от дома ѝ. Повярвах на думите Ви, а и Вие се заклехте, че това е самата истина. Прокурорите приеха свидетелските Ви показания, дадени под клетва, и другите доказателства, подкрепящи тези показания.

Ако се опитате да се закълнете за нещо различно сега, може да бъдете подведен под отговорност за много други престъпления, включително за лъжесвидетелстване, възпрепятстване на съдопроизводството и фалшифициране на доказателства. Трябва да ви уведомя също така, че съдебните процедури за непълнолетни лица са поверителни и разкриването на каквото и да е, свързано с тях, също може да доведе до обвинение в престъпление. Още не съм преразгледал законите, отнасящи се до този въпрос, но трябва да Ви предупредя за такава вероятност.

Нека Ви повторя онова, което Ви казах днес в кабинета си: че докато нашите разговори са под закрилата на адвокатската тайна, то тази тайна не се отнася до разговорите между адвокат и клиент по отношение на бъдещи престъпления. Ако науча, че сте направили опит да извършите друго престъпление, свързано със събитията през 1979 г., от мене се изисква да преразгледам нашия разговор и да заключа, че днес в кабинета ми сме разговаряли за бъдещо престъпление. В такъв случай ще бъда принуден да разкрия предмета на разговора ни. Засега обаче, аз нямам впечатлението, че възнамерявате да извършите някакво правонарушение в бъдеще, затова, ако не се случи нещо, което да промени решението ми, съм длъжен, по силата на адвокатската тайна, да не разгласявам нашия разговор.

Моля, помислете добре за това, което Ви казах. Трябва да се съсредоточите върху бъдещето, не върху миналото си.

Поздрави,
ДЕЙЛ ГАРИСЪН
Дейл Гарисън

Поставям внимателно документа на пода и се мъча да запазя съобразителността си, да устоя на лавината. Започвам да ходя напред-назад из стаята, с нервна крачка — момент на крайна паника, преди да се насиля да скоча от заснежената площадка. Лайл няма да се прибере скоро. Мога да седна и да помисля известно време.

Дейл Гарисън беше адвокат на Лайл Косгроув през 1979 година. Нает от двамата Тъли. Той уеднакви версията на Лайл с моята и аз се измъкнах.

Прочетох отново писмото, както лежеше на пода, не смеех да го докосна. Писмото на Дейл има две цели — да предупреди Лайл да не ме изнудва и да пази собствения си задник. Той „вярвал“ на Лайл през 1979-та, когато казал, че аз не съм направил нищо нередно. „Пита се“ защо Лайл Косгроув иска да знае за закона за срока на давност за убийство. „Няма впечатлението“, че Лайл планира да извърши изнудване. Разбира се. Защото Дейл трябва да съобщи за това и да предизвика приливна вълна от въпроси за главния съветник на сенатор Грант Тъли.

Лайл е трябвало да убие Дейл след това писмо. И той натопява мен. Ако ще натопяваш някого за убийство, кой е по-подходящ от онзи, който не може да обвини теб?

Няма в крайна сметка закон за срок на давност за убийство.

Отново съм в адвокатската си фирма „Сийтън, Хърш“ — за първи път след арестуването ми. Малко странно е, че влизам в този час — приближава полунощ, но Бенет ми нареди да прегледам документите от компютъра на Дейл, а не ми се иска кучетата вкъщи да ме разсейват точно в този момент.

Отварям писмото на Дейл Гарисън до Лайл Косгроув, което, след известно колебание, бях решил да взема със себе си. Не бях открил нищо друго в жилището му и побързах да си тръгна.

Възможно е да не съм убил Джина Мейсън. Но е възможно и да съм. Може би Косгроув е казал на Дейл, че е пожелал да излъже за това — за замесването ми — заради добро възнаграждение от средствата за кампанията на сенатора. Косгроув не е над лъжите, нали?

Възможно е да не съм я убил. Дори и да съм, не съм знаел какво правя. Никога не бих направил нещо такова в нормално състояние. Това не ми е присъщо. Аз не съм такъв.

Компютърният хард диск съдържа много документи, които не си струва да бъдат проверявани — вътрешностите на компютъра, тъй да се каже, които не биха могли да хвърлят никаква светлина върху някоя странна работа, с която се е занимавал Дейл. Затова влизам в текстообработващата му система и започвам да преглеждам документите. И той, като мен, а може би като всеки друг, е систематизирал делата си по папки. Бързо намирам папката, обозначена „Косгроув, Лайл“, и преглеждам списъка на документите в нея. Те като че ли се отнасят до работата му върху изслушвания за условни присъди. „Молба. Условна присъда“. „Резюме. Поддръжка. Молба. Условна присъда“. „Удостоверение. Призовка“. Никъде не се споменава за писмото, поне не и в списъка. Затова отварям всеки документ в директорията и го прочитам. Никой от тях не е писмото.

Връщам се към списъка на папката за нещо като „Кореспонденция“, където Дейл може да е държал писмата си, но едва ли би имало смисъл да се отделят писмата от останалото от папката с делото. Във всеки случай папка с обща кореспонденция няма.

Тогава ми хрумва да задам търсене на всички текстове, за да прегледам всеки отделен документ в системата на Дейл за ключов израз или дума. Отнема ми минута, за да го направя. Аз съм между поколенията, което никога не си е служило с компютър, и децата, които израстват с него. Така че, справям се, но не страхотно. Подавам команда „търсене на текст“ и избирам „всички папки“. Поглеждам отново писмото на Дейл, избирам си уникален израз и намирам думите за търсенето:

закон за срока на давност за убийство

След миг получавам отговор: „Търсеният текст не е намерен“. Няма такова писмо в компютъра на Дейл.

Дейл го е изтрил или пък не го е писал на своя компютър. Това е разумно донякъде, струва ми се. Не е изненадващо, че е искал да бъде дискретен по този въпрос.

Отварям другия документ, който нося със себе си — изнудваческата бележка — и търся запомнящ се израз от нея.

тайна, която никой друг не знае

Същият резултат. „Търсеният текст не е намерен.“

Не Дейл е изпратил бележката с изнудването, поне не от своя компютър. Не е изненадващо, но беше нужно да се потвърди.

Бенет беше поел грижата да прегледа „хард“ папките — самите документи в папките на Дейл за делото. Отивам в кабинета, но не виждам кутиите с документи, после се сещам за заседателната зала, която бяхме запланували за преглеждане на всяка находка.

Заседателната зала е много добре организирана, което приляга на Бенет. Дела са подредени покрай всяка стена, обточвайки цялата стая. Въпросът е само да намериш кое от тях е търсеното.

„Косгроув, Лайл“. Съвсем лесно за намиране. Всяко дело съдържа около шест папки. Върху едно от тях е написано на машина „Условна присъда“. Проверявам документите. Много от тях бях видял

в компютъра. Има също и няколко писма. Иначе, нищо. Търся в другите дела за случая, отнасящ се до 1979-та, но пак няма нищо. Отдавна е било, може би е било унищожено.

Връщам се в кабинета си и продължавам да търся по думи в хард диска на Дейл.

Солидей

Появяват се три документа:

Писмена справка за Тъли
График
График

Извиквам на екрана първия документ и намирам писмената справка, подготвена от Дейл относно „коза“, която съдържа името ми в заключението.

Накратко, трябва да го съгласувам със заключението на Джон Солидей.

Питам се дали обвинението е разбрало, след като нито Грант, нито аз сме им казали, че тази писмена справка беше причината да отида в кабинета на Дейл. Няма съмнение, че са намерили този документ. Но нищо не е произлязло от него. Ние не сме подавали молба в изборната комисия да извади Тротър от бюлетината и няма да го направим. И все пак... човек ще си помисли, че те ще разследват това. Изглежда, Бен беше прав — може би те не са търсвали в неговия компютър. Но това е трудно за вярване.

Вторият документ се състои само от едно изречение:

Обяд със Солидей в „Картърс“, дванайсет часа, сряда.

Това беше обядът, който бяхме планирали, и който се отмени за петък вечерта. Следващият и последен документ е също толкова кратък:

Солидей промяна на срещата за петък, в 7 вечерта, в кабинета ми.

Не аз промених проклетата среща! Секретарката ми Кати ми съобщи за промяната. Какво ми беше казала... че „Гарисън се обади, за да потвърди“ или нещо такова? Като се замисля сега, казаното от Кати звучеше така, сякаш аз съм променил срещата. Това е просто едно недоразумение, но трябва да го уточня с Кати. Поглеждам отново думите. Прочетени по един начин, от тях не се разбира кой е променил срещата. Вече мисля като защитник.

Поглеждам часовника си. Малко след един сутринта. Изморен съм и открих каквото търсех. Или да не кажа ли, че *не* открих онова, което не *исках* да открия. Ако писмото от Гарисън до Косгроув не е в папките, обвинението не знае за него. Това ми позволява да владее положението. Поне с толкова разполагам. Мога да реша кога и как да използвам тези улики. Или дали изобщо да ги използвам.

Минути след девет сутринта телефонът иззвънява. Успал съм се. Не че имам някакви срещи или друга работа. Пресягам се през кучетата Джейк и Маги и вдигам слушалката.

— Бен се обажда. Имам новина. — Не може да сдържи вълнението в гласа си. Това говори много за Бенет Кеъри. — Спомняш ли си за жената, чийто клетъчен телефон бил откраднат? Телефонът, по който си бил повикан да се върнеш в кабинета на Дейл...

— Да, разбира се — прочиствам гърлото си. — Сутър ли... или нещо подобно.

— Точно така. Джоан Сутър. Кал Рийди говорил с нея снощи.

— И?

— Чантата ѝ била откъсната от обществена библиотека в петък, в петъка, когато Дейл почина. Късно следобед. Тя станала от масата, за да иде до лавицата с книги или нещо такова и някакъв мъж грабнал чантата ѝ и офейкал.

— Той е знаел, че разполага с известно време, за да го използва — вмятам, — преди тя да се обади във фирмата да блокират номера ѝ.

— Така е — съгласява се Бен. — Първо тя се е обадила да ѝ бъдат блокирани кредитни карти и услуги от този род. Неща, които биха могли да бъдат използвани веднага. Клетъчният ѝ телефон е бил най-малката ѝ грижа. За времето до седем часа — говорим за около три часа след кражбата — тя едва ли е успяла да подаде жалба в полицейския участък и да си тръгне. Но ето и добрата част, Джон.

— Я да чуя добрата част.

— Тя смята, че е видяла мъжа, който я е обрал. Противен тип не му приляга като определение.

— А как го е описала? — Сядам в леглото.

— Среден на ръст, с дънково яке... — Бен млъква за миг. — Дълга рижа коса, вързана на опашка.

— Той ли е нашият човек?

— Съвпада напълно с описанието на Лайл Костроув. Чак до дънковото яке. Дори нещо повече.

— Слушам те.

— Кал. Трябва да го разцелуваш. Той носи у себе всякакви снимки, включително и на мутрата на Лайл Косгроув. Жената е посочила Косгроув като мъжа, откраднал клетъчния й телефон.

— Боже Господи! — Кучетата ми, и двете, си напъхват муцуните в скута ми.

— Лайл Косгроув се е обадил да те извика обратно в кабинета на Дейл — продължава Бен.

— Или пък някой друг, а Лайл е извършил убийството.

— Точно така, да. Чуй и това. Няколко дни по-късно Джоан Сутър получава колет по пощата. Отваря го и вижда вътре чантата си. Всичко си било на мястото, недокоснато. Само телефонът липсвал. Така че, според мен господин Косгроув има странни приоритети. Убийство — да, кражба — не.

— Това доказва нашето предположение. Единствената причина да открадне чантата е била да използва телефона.

— Знам. — Чувам как Бен барабани с пръсти по бюрото. — Питам се дали да не го използваме като важен свидетел.

— Какво каза?

— О! Ами... питам се, дали да не го задържим като важен свидетел.

— Нима можем да накараме полицията да го арестува? — питам.

— Да. Иначе може да избяга.

— Искаме ли да го направим? Мислех, че искаме да си кротуваме по отношение на него засега.

— Знам, но това се отнасяше за времето, когато той не ни се струваше нищо повече от празен стол. Сега обаче, мисля, че той е нашият човек.

— Добре де... а нужен ли ни е той за нещо от цялата тази работа? Имаме жената, която ще каже, че Лайл е откраднал телефона й. Имаме записите, които да покажат, че Косгроув е отскоро на свобода и има зъб на Дейл. Ако Лайл свидетелства, той просто ще отрече всичко. Може би е по-добре, ако той... нали разбираш... ако си остане празен стол. Ако не може да се защити.

— Хм. Не е зле като мисъл. Плюс това по този начин няма да си разкриваме картите. Ще чакаме, докато изготвим защита, покажем на

Лайл съдебна заповед и го пипваме. Обвинението не поема отговорност.

— Има известен смисъл — казвам. Не съм напълно сигурен в мотивите си в случая. Казвам на Бен да не насочва вниманието към Лайл Косгроув точно в този момент. Може би просто забавям неизбежното. Но един обективен страничен наблюдател може да каже, че съм си наумил друго.

Сенатор Тъли сядва тежко зад бюрото си в „Сийтън, Хърш“. Умората му е видима в очите и стойката му. Отново е в града за първи път след повече от седмица отсъствие. Сряда вечер е и Грант се готви за два дълги почивни дни в южната част на щата. Това е единственият удобен случай да разговарям с него.

— Как върви делото? — пита ме той.

— Добре, струва ми се. Бенет се опитва да обърне всичко надолу с главата — кимам и убивам време. Сега е моментът да повдигна въпроса. — Има една подробност, която искам да обсъдя с теб.

— Добре. — Грант търси аспириин в чекмеджетата на бюрото си.

— Бенет не знае, че Дейл Гарисън е представлявал Лайл Косгроув в Съмит Каунти тогава. — Говоря нехайно, сякаш съм знаел всичко за връзката на Гарисън с делото през 1979 година.

Грант ме гледа, като че ли съм си смъкнал панталоните.

— Защо говорим за *онзи* случай?

— Вярно е, нали? — не отстъпвам. — Гарисън е бил адвокат на Лайл.

— Лайл — казва сенаторът и закрива с длан устата си. — Господи, да! Да, Дейл представляваше онова момче. Ти не знаеше ли?

— Бях в пълно неведение — отговарям. Предполагам, че никога нямаше да го узная през годините, докато работих с Дейл Гарисън от време на време. Дейл никога нямаше да намери случай да ми каже, че ми е помогнал тогава.

— Добре, да, вярно е — казва Грант. — Но не мога да видя къде е връзката?

— Там е работата — намествам се на стола си, докато сенаторът изчаква подробности, — че може да има връзка.

— Кака така?

— Лайл Косгроув е лежал години в затвора.

— Вероятно там му е мястото.

— Но съвсем наскоро е излязъл, Грант. Около месец, преди Дейл да бъде убит.

Грант размишлява над думите ми, лицето му е безизразно, погледът му — празен.

— Да не би да смятаме, че той е убил Дейл?

— Да, мисля, че той го е убил.

— Защо?

— Хайде да не влизаме в подробности. Но според мен Лайл е решил, че сега е подходящ момент да се обърне към стар познат да му помогне за бъдещите му финансови нужди.

— Изнудването — казва Грант.

Плъзгам бележката към него.

Предполагам, че аз съм единственият останал, посветен в тайната, която никой друг не знае. Мисля, че 250 000 долара ще я потулят. Един месец ще е достатъчно време. Няма да правя предположение за твоя източник на доходи, но ми се струва, че ако някой може да намери начин да бръкне във фонда за кампанията, без никой да забележи, то това си ти. В противен случай винаги бих могъл да говоря със сенатора. Това ли искаш? Един месец. Не се опитвай да се свързваш с мен. Аз ще те търся.

Докато сенаторът чете, аз продължавам:

— Лайл ме изнудва. Заплашва да разкрие малката ми тайна, ако не му дам пари от средствата за твоята кампания. Той е знаел много добре, че си събрал голяма сума.

Грант се взира в листа с присвити очи. Накрая вдига поглед към мен.

— Къде е мястото на Дейл тук?

— Дейл се е опитал да го разубеди.

— Откъде знаеш?

— Просто знам. Дейл е помогнал на Лайл Косгроув да получи условна присъда. Дватамата са разговаряли. Той е споменал идеята си на Дейл, Дейл се е опитал да го спре. Тогава той убива Дейл.

— Кажи ми откъде знаеш всичко това, Джон.

— Не мога. — Изпускам бавно въздух.

Той ми хвърля разочарован поглед.

— Този човек... Лайл... опита ли се да се свърже отново с теб? Поне толкова можеш ли да ми кажеш? — Грант върти в ръцете си бележката. — Нали пише, че той щял да осъществява връзката с тебе.

Поклащам глава.

— Мисля, че се е покрил някъде, след като ме обвиниха в убийството на Дейл.

— Къде е той? Лайл?

— В града е. Това е условието да е на свобода.

Грант преглъща трудно.

— Положението не е добро — отбелязвам.

Той се изсмива с горчивина, накланя глава.

— Не, не бих казал.

— Каж ми какво стана тогава, Грант. Разкажи ми за хиляда деветстотин седемдесет и девета година. За „тайната, която никой друг не знае“.

Грант приема зле въпроса. Размърдва се на стола и отмества очи от мен.

— Ти и баща ти сте наели Дейл да представлява Лайл.

Той обмисля казаното от мен. Дотолкова положително може да потвърди.

— Така е.

— Но Лайл не беше загазил. Не му е трябвал адвокат.

— Лесно ни е на нас да го кажем — отговаря Грант. — Той беше разпитван.

— Но ти си му наел известен, скъп адвокат да го контролира. Да направи така, че той и аз да пеем една и съща песен. Всеки казва, че Джон Солидей е невинен.

Грант събира ръце и ме поглежда.

— Едно момче в такова положение ще направи всичко, каквото може. Ще те прегази на секундата, за да спаси кожата си. Да не мислиш, че полицията не му е казала точно това? „Дай ни другото момче и ние ще те пуснем“. Джон, само защото му бяхме намерили адвокат, не значи че сме го накарали да излъже. Не значи, че ти си извършил нещо престъпно.

— Какво е казал Лайл в полицията? Преди да наемеш Гарисън за негов адвокат.

— Лично аз не знам — свива той рамене. — Вероятно отначало си е държал езика зад зъбите. Сигурен съм, че това не му е бил първият сблъсък със закона. Той не беше глупав.

— Кажы каквото знаеш, Грант. Кажы какво си знаел за моето забъркване.

— Знаех, че си невинен — думите му излязоха бързо. — Това беше единственият възможен изход.

— Защото ти бях приятел.

— Защото не си способен на такова нещо. Да се напиеш, да се дрогираш или от сорта — той маха с ръка. — Това просто не е възможно. — Навежда се напред и насочва пръст към мене. — Слушай, Джон, това изнудване... то не значи, че Лайл е излъгал тогава. Не разбираш ли? Самото споменаване на този случай ще очерни и теб, и мене. Той го знае. Вероятно знае, че съм се кандидатира за губернатор. Знае, че никой от нас двамата не иска да се повдига този въпрос — той се обляга отново назад. — Това не те прави убиец.

— Значи навремето ти не си знаел нищо? Нищо, което да ме замесва? Не си говорил с Лайл за това, така ли? Или с другото момче... Рик?

— Рик — Грант поклаща глава. — Какъв екип бяха ония момчета.

— Нищо ли? — повтарям.

Сенаторът става, сваля сакото на смокинга и ръкавелите си и навива ръкавите на ризата си. Както виждам, сложил е няколко килограма отгоре по време на кампанията, което е разбираемо — никаква гимнастика и неизбежните гощавки на всяко място, където спира. Все още е слаб, но се забелязва поява на коремче над колана му.

— Искаш да знаеш ли? Добре.

Мятам единия си крак върху другия и го люлея.

— Въпросният Рик — или както го наричаха, Рикошет — ми се обади след това, след като говорих с тебе от затвора. Не мога да си спомня подробности. Минаха вече... колко... двайсет години, нали?

— Кажы ми с две думи.

Грант кимва.

— Той говореше като побъркан. Ченгетата били ходили у Лайл и той се държал странно. Рик бил доставил... нали знаеш...

— Кокаина.

— Точно така. — Грант се рови за момент в паметта си. После продължава с по-спокоен глас. — Рик не искаше да има нищо общо с това, защото ако онова момиче е взело свръхдоза и той е доставил дрогата, щеше да загази. А Лайл беше доста разтревожен, че ще го разпитват.

Разпервам ръце.

— Значи сте сключили сделка.

— От твоите уста звучи толкова застрашително — той свива устни. — Да, струва ми се. Предложих му да каже на Лайл, че ще му наемем адвокат, затова да си мълчи. Казах на Рик, че него ще го държим настрана от цялата работа, докато... просто...

— Докато Лайл е послушен — довършвам аз. — Докато Лайл Косгроув ме оневинява, всичко ще е наред. Машината на семейство Тъли ще се погрижи за останалото. Обвинителите, съдебният лекар, всички тези хора ще бъдат изненадващо приятелски настроени към Джон Солидей и докато Лайл подкрепя цялата версия, накрая ние всички можем до си ходим по живо, по здраво.

Челюстта на Грант се стяга, но той не отговаря веднага.

— Била е нагласена... цялата тази работа — продължавам аз.

— Това не значи, че си извършил престъпление — казва Грант. — Дали сме използвали връзки? Да. Дали Дейл е насочил Лайл към определена версия на случилото се? Може би, не съм бил там... възможно е. Но ние вършихме всичко това заради един невинен човек.

— Това не го знаеш.

— Но го вярвам. И винаги съм го вярвал.

За моя изненада почувствах облекчение от този отговор. Въпреки че картината започва да става по-ясна дотук, по някакъв начин съм окуражен от факта, че Грант никога не ме е смятал за виновен.

— Добре — вдигам ръка, — добре.

Грант сяда отново, прокарва пръсти през косата си.

— Боже Господи! Значи сега този човек, Лайл, е заподозрян номер едно?

— Аз дори ще заложа на това.

Той размахва ръце.

— Чудесно. Браво.

— Бенет не знае за случая през седемдесет и девета година — казвам. — Нито за познанството ми с Лайл. Но той знае за Лайл в

обща линия. Знае, че наскоро е излязъл от затвора и, очевидно, че когато Лайл е бил обвинен последния път, той е подал жалба и че адвокатът му — Дейл — не се е справил добре. И сега ние имаме Лайл, свързан с откраднатия клетъчен телефон.

— Значи Бенет иска да обвини Лайл Косгроув?

— Да.

Грант се подпира с лакти на бюрото и прави „палатка“ с ръцете си.

— При това положение няма начин да се избегне фактът, че събитията през седемдесет и девета ще изплуват на повърхността.

— Да, няма начин.

Сенаторът полага ръцете си върху бюрото и издава звук — може би стон — под носа си.

— Притиснат съм в ъгъла, Грант. Обвинен съм в престъпление, което не съм извършил, и трябва да направя каквото мога.

— Знам, знам — той си поема въздух и застива за момент. Вероятно вътре в него бушува битка, желанието му да бъде губернатор се изправя срещу намерението му да ми помогне. Познавайки го, борбата му не е голяма.

— Значи ли това, че ще разкажеш всичко на Бенет? И че ще разгласиш публично за случилото се тогава?

— Това ще ти навреди — отговарям. — Минимумът ще е „виновен за съучастие“. Аз ще бъда дори повече от албатрос. И ако хората започнат да ровят, те могат да научат, че ти си ми помогнал тогава. Че може би си е загладил някои правни ъгли. Това би могло да навреди.

Той прави физиономия, сякаш току-що казах нещо безсмислено.

— Аз се безпокоя за тебе. Ако ти повдигнеш този въпрос, няма ли да кажат, че ти си я убил? Няма ли да преразгледат случая?

— Да, естествено, че биха могли. Аз не бях оправдан. Няма двоен риск — поглеждам към тавана. — Това е линията на защита, която търся. Отървавам се от едно обвинение в престъпление, за да се въвлека в друго.

— Не е вярно — отговорът на Грант е толкова бърз, че почти ме прекъсва. — Ти не си направил нищо тогава. Те никога няма да го докажат.

— Грант — нагласявам се на стола си, сякаш говоря на четиригодишно хлапе. Положително не съм направил, но когато стане дума за мен, братската, ако не и бащинската страна на Грант замъглява преценката му. — Прокурорът е Елиът Рейкрофт, забрави ли? Той вижда възможност да съживи разследване в убийство срещу първия помощник на сенатор Тъли с всичките му там сензации като драма, изнасилване и убийство на младо момиче и ти — някъде в периферията. Мислиш ли, че ще се поколебае и за секунда? Дори да не успее, той ще ни съсипе. Ще съсипе теб.

— Все ще измислим нещо — казва Грант.

Спокойствието му ме обезоръжава. Искам да го разтърся.

— Казваш да го направя. Да им разкажа целия случай. Да издам Лайл Косгроув, да обясня как той и аз сме свързани, да кажа, че съм изнудван и обвинен несправедливо и че не съм извършил нито едно от двете убийства. — Описанието разбива надеждите ми. В такова затруднение съм.

Грант Тъли пак става и сяда на стола до мене.

— Ако трябва, да, разбира се. Както го казваш, звучи толкова зловещо. Забрави за момент, само за момент, за надпреварата. Ти твърдиш, че Лайл те изнудва, че не бил останал доволен от Гарисън, затова го убива и натопява тебе. Кажи им, че не си направил нищо през седемдесет и девета година, но че Лайл заплашва да напомни за случая. Само за да те очерни — той разперва ръце. — Това има ефект. Има и смисъл.

— А ти губиш изборите — вмятам.

— Или на теб ти лепват доживотна. За престъпление, което не си извършил. Кое е по-лошото?

Трудно се отхвърля подобно нещо. Грант изглежда напълно спокоен от това. Той винаги е изпитвал удовлетворение да влиза в ролята на мой по-голям брат. Потупва ме по бузата.

— И не допускай, че ще изгубя изборите.

Изпускам огромна въздишка и казвам:

— Ако имах друг избор...

— Знам.

— ... но нямам.

— Знам.

Кимам; не съм способен да добавя нищо повече. Ставам и се запътвам към вратата. Вече съм прекрачил навън в коридора, потупвайки рамката на вратата, когато сенаторът ме извиква.

— Нужно ли е да разкриваме *всичко*?

Знам за какво намеква. Дрогата. Кокаина. Фактът, че Джон Солидей е употребил дрога и потенциално е замесен в убийство е едно. Фактът, че сенатор Грант Тъли е смъркал кокаин навремето — съвсем друго. Изслушването през седемдесет и девета касаеше мен и няма никакво доказателство, което да сложи дамба на челото на Грант.

— Не — отговарям. — За теб си спомням само, че изпи няколко бири.

Грант кимва.

— Това достатъчно ли е?

— Ще бъде точно както си беше. Спомням си, че ние с Лайл и Джина се друсахме. Но не си спомням ти да си бил горе с нас. Ти и Рик не сте се докосвали до наркотиците.

Грант потреперва. Изглежда, се чувства виновен за това, сякаш огромните услуги и рискове, направени заради мен не допринасят нищо. Фактът е, че във всеки случай аз трябва доста да се придържам до показанията си, дадени през 1979 година. Това е версията, която ме крепи.

— Ще трябва час по-скоро да уведомя Бенет за това — казвам.

— Знам. — Сенаторът не ме гледа. — Върви да спечелиш делото.

Благодаря му и тръгвам по коридора. Спирам се за кратко до мястото на секретарката ми Кати, за да проверя дали е пристигнала поща за мене, като се възползвам от случая да оставя напрежението в тялото ми да се уталожих. От кабинета на сенатор Тъли чувам шум, шум от запращане на книжни папки в стената.

Днес е четвъртък. Процесът срещу мен започва след малко повече от седмица. Бенет работи над всички наши искове за издаване на постановления преди делото, така че е затънал до гуша с работа. Не усетих кога мина времето, но ние вече сме в последните фази, без да разполагаме с много материал. Бенет се беше придържал към мнението за алтернативна причина за смъртта, но никой от различните съдебни лекари, с които беше разговарял, не смятал, че теорията му е по-вероятна от вече известното — че Дейл е бил удушен.

Още не съм говорил с Бен за Лайл Косгроув. Трябваше ми известно време да приема факта, че всичко това се връзва, че Лайл вероятно ме изнудва за миналото ми и че Дейл Гарисън се е изпречил на пътя. Предполагам, че закрилях Грант Тъли и себе си, като се опитвах да погребя цялата тази работа. Но сега е ясно, че нямам избор и че Грант дори ми даде благословията си.

Днес следобед се занимавам с пране — след пет седмици трупане на мръсни дрехи стигнах дотам, че да обличам бельо с разпрани шевове и дупки — и по едно време чувам шум от кучетата ми горе. Ноктите им се хлъзгат върху плочките в коридора, докато скачат и тичат насам-натам. Лаят им, който обикновено е приглушен, сега е пронизителен. С други думи, има някой на външната врата. Отначало не им обърнах внимание, защото който звъни, може да моли за нещо, а това не ме интересува. Кучетата обаче продължават да скачат, когато стигам до горната площадка на стълбите, затова взимам коша с чистото бельо и се запътвам към вратата.

Бенет Кеъри е, доста изтощен на вид.

Отварям вратата.

— Здравсти.

Бен работи трескаво над делото ми, проверява улики, пише документи, необходими за подаване преди делото, за да бъдат изключени някои доказателства. В по-голямата си част, казва ми той, няма нищо критично в никое от тях. Делото се свежда до моята правдоподобност и до посочване на Лайл Косгроув като заподозрян.

Единствената ключова част от доказателствата, която Бен се опитва да изключи, е писмото с изнудването. Нищо в него не свързва Дейл Гарисън с писмото, така че то няма връзка със случая.

— Нали ми каза да намина днес — подсеща ме Бен. — А и имам нужда от почивка.

— Разбира се, съвсем удобно е. — Повеждам го към дневната. Той отклонява предложението ми да пийне или хапне нещо. Пускам кучетата навън, за да не ни разсейват.

— За какво става дума? — пита той, като се връщам в стаята, и пляска с ръце.

— За Лайл Косгроув. — Сядам на дивана срещу него. — Трябва да поговорим за него.

— Добре... — Няма съмнение, че Бен може да прочете изражението ми. Сега преценява. Вероятно до този момент се е питал дали няма скелет, скрит в гардероба, или нещо, което може да се отнася до изнудваческото писмо.

— Щях да ти го кажа по-рано — започвам. — Трябваше, сега го съзнавам. Отначало не бях сигурен, защото не знаех дали, ако имаш тази информация, няма да я използваш до максимална степен... а и не бях сигурен, че искам да ти го кажа. Но вече съм готов.

Бен разперва ръце. Изглежда, предчувства, че няма да му хареса онова, което ще чуе. Гласът му прозвучава някак ледено.

— Казвай тогава.

Потривам ръце.

— Никога не съм говорил за това. Аз... аз имах известно вземане-даване с Лайл Косгроув.

Челюстта му леко увисва, но той ме изчаква. Езикът му като че ли се движи бясно в устата му. Това, което ще му съобщя, няма да е добра новина.

Започвам с основното, което се случи през юни 1979 година — поне до степента, която искам. Грант и аз отидохме в Съмит Каунти на купон. Там се запознахме с Лайл Косгроув, едно друго момче на име Рик и Джина Мейсън. Пропускам факта, че истинската причина да отидем в Съмит Каунти беше, че Грант не можеше да се друса с кокаин в града — нали е син на сенатор, така че, явно си беше намерил човек за тази работа оттатък границата.

— И тъй — продължавам, — отидохме на купона. Лайл, Джина и аз се качихме на горния етаж. Започнахме с трева. Доста се дрогирахме... поне аз, защото нямам много опит с тия неща. После Лайл се появи с кокаин. Казано по-накратко, следващото, което помня е, че минава полунощ. Купонът е свършил. Аз съм напълно дрогиран.

— Къде е Тъли? — пита Бен с присвити очи.

— Грант си тръгна.

— Тръгнал си е. — Бен обмисля отговора. — Без тебе?

— Да.

— А другото момче, Рик?

— Той тръгна с Грант. Да го закара до тях.

— А ти къде отиде, Джон?

— Ами... тръгнах с Лайл. У Джина.

Бен накланя леко глава. Той е встрепен, погледът му е напрегнат, ръцете му стискат облегалките на креслото, когато се накланя напред.

— Тя ме очакваше — продължавам аз. — И... и влязох в спалнята ѝ и ние — завъртам пръст — правихме секс.

— Тя те е очаквала.

— Да, точно това казах, Бенет. Тя ме очакваше. — Овладявам се, като не обръщам внимание на потта по челото ми. Успокоявам треперенето на ръката си. — Ами това е. Правихме секс, после се върнах в колата и Лайл ме закара вкъщи.

Адвокатът ми продължава да е напрегнат. Няма съмнение, разказът ми не е свършил.

— И тя... както се оказа... същата нощ тя починала.

— *Починала?*

— Починала. Според мен от свръхдоза. Така вероятно си е помислил съдебният лекар.

Бен се размърдва в креслото, погледът му е мрачен.

— *Вероятно... си е помислил?*

— Имаше предположение — продължавам, — че може и да е била убита. Може би дори изнасилена и убита.

— От...? — Бенет вече знае отговора.

— Ами... от мене — въздишам. — Но доказателство нямаше. Случаят се разследва и бе приключен. Не бях обвинен. Никой не беше обвинен.

— Сега ми разкажи какво значи това. — Бенет тръска ръце или в знак на молба, или на гняв, а може би и на двете.

— Ами мисля, че Лайл Косгроув...

— Те изнудва — кима Бенет. Цветът на лицето му изчезва. Той преглъща трудно. — Заплашва те да разкрие всичко. Не бръкнеш ли във фонда на сенатора, той ще разгласи мръсната тайна посредством кампанията.

— Нещо такова.

— А къде се вписва Гарисън тук?

Издупвам устни.

— Искаш ли вода или нещо друго?

— И така ми е добре. Къде се вписва Гарисън тук?

— Гарисън е бил адвокат на Косгроув тогава.

Бенет премигва бързо. Разкритията идват едно след друго, а процесът е зад ъгъла.

— Значи... Косгроув също е бил разследван за онзи случай.

— Ами да. Отначало. Но те знаеха, че аз съм правил секс с нея. Аз бях лесната мишена.

Бен се обляга назад в креслото си и вдига поглед към тавана.

— Гарисън е поел защита на непълнолетен?

— Дейл е бил нает от бащата и сина Тъли, Бен.

Той прави физиономия.

— Значи Косгроув е бил приятел на Грант...

— Не съвсем — прекъсвам го. Искам да пипам предпазливо тук, но адвокатът ми има нужда да знае какво се крие зад това. Понижавам глас с известно основание. — Двамата Тъли наеха него, за да защитят мен.

Бен, който продължава да гледа в тавана, затваря очи. Толкова много неща съм му казал. Той поставя ръце върху главата си и въздъхва.

— Доколко формално е било разследването?

— Провели са, както се изразиха, разпит.

— Значи е било формално.

— Предполагам.

— Записвало се е — казва Бен. — Доказателства са били представени за протокола. И са те арестували.

— Всичко е вярно с изключение на последното. Изобщо не ме арестувах.

Той повдига вежди.

— Виж ти, каква благосклонност. Дори не ми се иска да разбере как е било уредено *това*.

— Вероятно не искаш. Откровено казано, аз самият също не знам.

Най-накрая Бенет излиза от транс. Поглежда право в мен. Нотката на мъмрене в гласа му не е изчезнала напълно.

— Косгроув свидетелства ли по случая?

— Да.

— И какво каза?

— Че всичко било наред. Оставил ме пред дома на Джина. После, когато загубил търпение, отишъл да ме повика и видял, че я целувам на тръгване.

— Целунал си я на тръгване?

— Точно това казал.

— А вярно ли беше? — настоява Бен. — Каза ми, че си *мислил*, че е била жива, когато си си тръгнал. Следва да предположа, че не си я целунал на тръгване.

Махам с ръка.

— Работата е там, че не си спомням, Бен. Разбра ли? Не си спомням. Помня, че бях с нея... нали разбираш... помня, че правих секс, поне нещо такова. Спомням си също, че се измъкнах през прозореца... ударих си коляното, това си спомням. В този промеждутък от време. След това, не знам. Нямам спомен.

Бенет ме оглежда, опитвайки се да чете между редовете, като междувременно поглъща цялата тази информация.

— После какво си спомняш?

— Че се събудих на сутринта.

— Не — бързо казва той.

— Да, така е.

— Напълно откровен ли си с мен, Джон? Наистина ли не си спомняш нищо от случилото се след това?

— Наистина, Бен.

— Всичко ли ми казваш? Не пропускаш ли нещо?

— Бен, за Бога, кълна се.

— Значи си спомняш, че си се измъкнал през прозореца и следващото нещо — че си се озовал на сутринта в леглото си?

— Точно така.

Бенет подпира лакти върху коленете си и сплита пръсти. Молец се човек. Прекарва език по устните си.

— Безпокоиш се, че не мога да опровергая напълно какво ще каже Косгроув ли?

Бен не отговаря. Все още подрежда мислите си. Мисли за въздействието на тази информация върху процеса. Мисли за своя приятел, негов шеф от няколко години насам. Доколко ли съм паднал в очите му през тези десет минути? Най-сетне Бен се изправя на крака и застава на място. Неловко му е, не знае как да действа по-нататък.

— Бен, съжалявам, че не ти казах за тази работа по-рано. Но не съм сигурен, че с нас е свършено.

Бенет се обръща към прозореца, макар по нищо да не личи, че гледа навън.

— Можем да продължим този разговор по-късно — предлагам аз. — Ще се отбия довечера... в кабинета.

Бенет кимва разсеяно, но не продумва. Отваря внимателно вратата и тръгва бавно към алеята за коли. Проследявам го с поглед през прозореца. Той се качва в колата си, но поглежда нагоре към къщата и среща погледа ми. Няма съмнение, че се чуди кой е човекът, който го гледа.

Когато Бен потегля, аз взимам портативния си телефон и набирам номер. Кал Рийди се обажда след третото позвъняване.

— Кал, аз съм. Имам още нещо. Открий един човек. Да, Бенет вече знае. Този път ще е по-трудно, затова ще ти платя, настоявам за това. Редовната ти тарифа. Там е работата, че не знам фамилията му. Дори не съм сигурен за малкото му име. Може и да е починал. Или да е в затвора. Мога да ти дам съвсем малко подробности.

Чувам как Кал мънка нещо под носа си, докато се пресеята за писалка и лист.

— Съмит Каунти — диктувам му. — Хиляда деветстотин седемдесет и девета година. Малко име: Рик. Прякор: Рикошет.

Когато го сварвам в кабинета му в седем часа същата вечер, Бенет Кеъри изглежда по-добре. Което обаче не означава, че е добре — четиринайсет часа на ден за подготовка за делото за убийство, заведено срещу приятел допринася за това, да не говорим за историята, която му изложих по-рано днес — но поне не е дълбоко разстроен.

— Нахвърлях някои бележки — поздравява ме той. — Въртят ми се някакви мисли. И въпроси.

Сядам.

— Съжалявам, че не ти казах по-рано. Не бях сигурен, че това дело е свързано със случая през седемдесет и девета и се опасявах, че ако ти кажа, ще го използваш. Не бях сигурен дали искам до го направиш.

— Разбрах — отговаря Бен. — Беше лош ход, но те слушам.

— Добре — потупвам облегалката на креслото. — Ти ли ще започнеш или аз?

— Аз. — Бен държи писалка над юридически бележник. — Обясни ми защо Лайл е убил Дейл Гарисън.

— Наскоро Дейл е издействал за Лайл условна присъда. Така че, двамата са се виждали.

— Хм.

— Дейл знаеше какво се беше случило онова лято. Ние никога няма да разберем какво точно са си говорили адвокат и клиент, но Дейл вероятно е бил доста вътре в нещата.

— Така е.

— Затова, когато Лайл е излязъл от затвора, той е повдигнал въпроса пред Дейл.

Бен вдига ръка. Възпира ме.

— Да не би да ми казваш, че Лайл е казал на Дейл, че ще те изнудва?

— Да. Не с толкова много думи. Но Дейл е разбрал накъде бие той и се е опитал да го разубеди.

— Дейл се е опитал да... — Бен заковава в мен поглед. — Откъде знаеш, Джон?

Отварям коженото си куфарче и изваждам писмото на Дейл до Косгроув, което открих.

— Едно от нещата, които щях да ти покажа, преди да си тръгнеш в транс от къщи.

Бен взима писмото и оглежда самата хартия, преди да започне да чете. Тя има ръбове от сгъването ѝ на три, за да бъде пусната по пощата. Това е оригиналът. Копието, което направих, държа в ръката си.

Адвокатът ми ме поглежда, готов да ме попита откъде го имам, но аз го подканям:

— Просто го прочети.

Г-н Косгроув,

Беше ми приятно, че се видяхме днес. Още веднъж поздравления за условното Ви освобождаване. Пиша Ви, само за да изясня нещо от днешния ни разговор, което ме изпълни с безпокойство. Вие ми зададохте съвсем точен правен въпрос — дали има закон за срока на давност за убийство — и отговорът ми беше, че закон за срока на давност за убийство няма. Но другите коментари, които направихте, ме накараха да се запитам защо се интересувате.

— Косгроув е поискал да знае дали все още можеш да бъдеш съден за убийство — заключава Бен от прочетеното.

— И е разбрал, че мога — добавям аз.

Вие не ми изложихте открито намеренията си, нито защо поискахте това сведение, но не ми беше работа да питам. Предвид разговора ни за едно доста далечно минало обаче, съм любопитен какво смятате да правите с тази информация. Позволете ми да Ви посъветвам, и то много

настоятелно, да не правите опит да изваждате на бял свят неща, станали преди двайсет години. Тогава ми казахте, и аз Ви повярвах, че Джон Солидей не е правил насила секс с онази млада жена и че тя е била жива, когато той си е тръгнал от дома ѝ. Повярвах на думите Ви, а и Вие се заклетехте, че това е самата истина. Прокурорите приеха свидетелските Ви показания, дадени под клетва и другите доказателства, подкрепящи тези показания.

— Господи! — промълви Бен. — Той се е опитвал да накара Косгроув да се придържа към показанията си, дадени тогава. Казва му, че никой няма да повярва, ако те замеси в престъпление.

— Така е — съгласявам се. — Защото той е говорил под клетва друго през седемдесет и девета година и защото „другите доказателства“ подкрепят онези показания.

Ако се опитате да се закълнете за нещо различно сега, може да бъдете подведен под отговорност за много други престъпления, включително за лъжесвидетелстване, възпрепятстване на съдопроизводството и фалшифициране на доказателства. Трябва да Ви уведомя също така, че съдебните процедури за непълнолетни лица са поверителни и разкриването на каквото и да е, свързано с тях, също може да доведе до обвинение в престъпление. Още не съм преразгледал законите, отнасящи се до този въпрос, но трябва да Ви предупредя за такава вероятност.

— Заплашва Косгроув — продължава Бен.

— С пълни глупости. Косгроув не би могъл да бъде съден за нито едно от тези престъпления сега. Срокът за давност отдавна е изтекъл по отношение на лъжесвидетелство и възпрепятстване на съдопроизводството.

— Да, Дейл блъфира, така е. Но той е прав, че делата срещу непълнолетните са поверителни. Можеш да си хванеш беля, ако се забъркаш с това.

Нека Ви повторя онова, което Ви казах днес в кабинета си: че докато нашите разговори са под закрилата на адвокатската тайна, то тази тайна не се отнася до разговорите между адвокат и клиент, по отношение на (бъдещи) престъпления. Ако науча, че сте извършили някакво престъпление, свързано със събитията през 1979 година, от мене се изисква да преразгледам нашия разговор и да заключа, че днес в кабинета ми сме разговаряли за бъдещо престъпление. В такъв случай ще бъда принуден да разкрия предмета на разговора ни. Засега обаче, нямам впечатлението, че възнамерявате да извършите някакво правонарушение в бъдеще, затова, ако не се случи нещо, което да промени решението ми, съм длъжен, по силата на адвокатската тайна, да запазя поверителността на разговора ни.

Бен кима, докато чете.

— Никой не е обвинявал Дейл, че е глупав. Той е и прав. Адвокатската тайна не се разпростира до обсъждане на бъдещи престъпления. Дейл казва: „Ако се опиташ да изнудваш Джон Солидей, ще уведомя полицията“.

— Дейл е направил всичко възможно за мене. И ето какво го сполетя.

Бен поставя писмото на бюрото си.

— А сега може ли да те попитам откъде се сдоби с това? Избягвам да го поглеждам.

— Ако ти кажа, че го открих във файловете на Дейл... Какво ни даде обвинението?

— Тогава ще ти кажа, че грешиш. Няма номериран печат. — В долната част на всяка страница, която ни даде обвинението, имаше печатен номер, така че всяка страница да се разпознава по номера. Стандартна практика, когато страните ползват едни и същи документи. — Също така това е оригинал, а не копие.

— Така е.

— И тъй, Джон, откъде го взе?

— Какво ще кажеш, ако, докато те са копирали документите за нас, това се е изплъзнало през процепите и като са приключили, са пуснали оригинала в нашите папки?

— Джон! — поклаща глава Бен. — Това писмо е било сгънато. То е паднало от плик. То в никакъв случай не е могло да бъде в кабинета на Дейл. Той го е пуснал по пощата... — Бенет отмята глава назад. Продължителен, тих стон излиза от гърлото му.

Изражението ми се смекчава — не за друго, а за да му покажа, че е на прав път.

— Взел си го от Косгроув — казва той.

— Хазяинът ще пусне всеки, който спомене СПМ.

— О, не, Джон... Не съм се опитвал да ти давам съвет как да...

— Знам, знам. Просто трябваше да видя накъде води всичко това.

— Значи си влязъл незаконно в жилището на Косгроув и... — той взема писмото и го размахва — си откраднал това оттам?

Свивам рамене.

— Трябваше да разбера дали той е този, който ме изнудва.

Бен разперва ръце, става от стола си.

— Нали разбираш, че това доказателство не може да бъде представено в съда? Не можем да допуснем това.

— Да, мина ми през ума. Тогава ми се стори добра идея. Бях малко паникьосан.

— Имало е защо.

— Виж, Бен. Знам, че не беше редно. Но аз ще бъда съден за убийство. Поставайки нещата на равни начала, няма да загубя съня си, задето съм нахлул незаконно в стаята на Лайл Косгроув.

Адвокатът ми ме оглежда продължително. Отчитайки всички обстоятелства, мъмренето не е на първо място в списъка му. Той си има предостатъчно работа преди началото на процеса.

— Значи Косгроув е трябвало да убие Дейл, за да изнудва теб. Иначе, ако Дейл научи за това, е щял да го предаде на полицията.

— Точно така. Но аз не мисля, че Дейл е щял да го съобщи, защото и той, не по-малко от мен, не е искал то да стане публично достояние.

— Но Косгроув не е знаел това.

— Е, вече знаеш, Бен. Косгроув е лошият.

— О, да.

— Тогава да минем към твоите въпроси и коментари — предлагам аз.

Бен кимва. Няма време да оплакваме съдбата си.

— Съгласен съм — и поглежда в бележника си. — Да поговорим за онова изслушване. Казваш, че Лайл Косгроув е дал показания. Свидетелствал е, че ти си отишъл в дома на онази млада жена...

— Джина. Джина Мейсън.

— Така. Отишъл си в дома на Джина и когато по-късно той е дошъл да те вземе, тя те целувала на раздяла. Така ли?

— Така.

— А ти даде ли показания, Джон? — Бенет като че ли стаява дъх. Клиент с досие вероятно не е нещо, което той иска. Особено след като съм му казал по-рано днес, че не си спомням нищо.

— Да, дадох. И да, казах, че съм я целунал на раздяла, за да отговоря на следващия ти въпрос. Казах, че е била жива и здрава и че усмихната ми е помахала за довиждане.

Бенет оформя едно „о“ с устата си. Леле, каква главоблъсканица е този негов клиент.

— Излъгал си под клетва.

— Лъжесвидетелство е, ако е било лъжа. Но може и да е било истина. — Трепвам, докато давам обяснението. Бенет не бърза да ме успокои. Мнението му за мене продължава да се влошава.

— Трябва да видя това досие.

— Имаш късмет — отговарям и изваждам от коженото си куфарче копията на трите страници, единствените три страници, останали в досието ми от 1979 година. Забелязвам изражението на Бенет. — Накарах Кал да го изрови.

— Не се и съмнявам. — Изненадите му не свършват.

— На първите две страници няма много — подавам му ги. — Това са моите показания. Съвсем кратки.

Той чете въпросите и отговорите от разпита на непълнолетен с нарастващ израз на ужас. Допира ръка до устата си.

— Орален секс... — промълвя той. — Джина била отгоре. Паднали сте — преглъща. — „Чукай ме по-силно?“.

— Точно така казах. И ти ще си точен, като кажеш, че не съм си спомнял нищо от това.

— Ти... си съчинил цяла версия за това?

— Да.

— Добре си бил подготвен. — В забележката му няма укор. Времето е кратко, справяй се с това, което имаш, което включва един клиент тъпанар, задържал съществена информация до последната минута. Бенет оставя листовите.

— Ето ти нещо, което наистина ще ти хареса — подавам му последната страница. — Следователят по делото го е написал, напъхал го е в протокола, след като фактите са били събрани. Изглежда, че цялата работа му е била прозрачна.

Бенет взима листа и чете под носа си:

Имам големи резерви спрямо заключенията, до които се е стигнало при това разследване. Убеден съм, че резултатите от аутопсията са били предадени по прекалено великодушен начин. Убеден съм още, че покойната не е могла да се съгласи да прави секс при никакви обстоятелства, предвид състоянието ѝ на дрогиране, дори да приема версията за събитията, дадена от господин Солидей, а аз не я приемам. Вярвам, че г-н Солидей и г-н Косгроув са репетирали версиите си и са разчитали на отсъствието на всякакви други свидетели, за да избегнат обвинение в престъпление. Убеден съм, че Джон Солидей трябва да бъде арестуван и обвинен най-малкото в опит за сексуално насилие. Това изявление трябва да стане част от протокола. Вмъквам го в делото, независимо от отказа на обвинението да го включи.

— Прав е — отбелязва Бен. — Силно дрогиран човек не може да се съгласи да прави секс.

— Според закона ли?

— Да.

— Може би по онова време не е било така. Тогава, през седемдесетте, много от доказателствата за изнасилена жертва, валидни тогава, сега не важат. — Знам това от работата ми в законодателния орган. Докато бях там, ние направихме поправка в закона за „закрила

при изнасилване“. Преди, когато някоя жена заявеше, че е изнасилена, а обвиненият твърдеше, че тя се е съгласила, на съдебните заседатели им се разрешаваше да изслушат всичко за сексуалния живот на жертвата. Смяташе се, че жена, която съвсем не е била целомъдрена и е правила предбрачен секс в миналото, е по-вероятно да се е съгласила да го направи с обвиняемия. Това ми напомня за онзи разпит на непълнолетни, когато прокурорът прочете няколко писмени клетвени декларации на момчета, спали с Джина Мейсън. Днес, по нашия съвременен начин на мислене, повечето от тези доказателства са недопустими в съда.

— Е, да, но... — Бен изопва ръце, показвайки ми дланите си — не е добре, Джон.

— Знам.

— Те ще намерят това. Прокурорите.

— Да.

— Мили Боже! — той се отпуска, потъва за момент в мисли, събирайки и подреждайки информацията. Съвсил е вежди. — Два въпроса. Първо, как е могло досие за двайсетгодишен случай, по който изобщо не е било завеждано дело, все още да се пази?

— Както ми обясни Кал, дела с давност над петнайсет години се унищожавали, освен ако някой не нареди да се пазят.

Това привлича вниманието на адвоката ми.

— Някой е залепил върху кутията писмена заповед „Да се запази“ — добавям.

— Кой? Кой? — гласът на Бен е умолителен.

— Подписът бил с лош почерк и Кал не могъл да го разчете. Но каза, че е станало преди пет години. Мислех, че е неприложимо.

— Неприложимо — повтаря Бен.

— Каза, че имаш и втори въпрос.

— Да — той сочи с пръст документа. — Защо страниците са само три?

— Ами били изпаднали от протокола от разпита.

— Аха, добре. Но къде е останалата част от протокола?

— О! — играя си с меката част на ухото си, което е признак на нервност. — Не съм мислил за това.

— Била е извадена. Някой я е извадил.

— Мисля, че прекалено драматизираш, Бен. Да, възможно е. Но тя може да е навсякъде сега. Вероятно под някоя купчина боклук.

Бен го допуска с размах на ръката си.

— Това е, Бен. Имаш вече картинката. И картинката показва, че съм доста загазил.

— Не съм съгласен.

— Не си? Тогава нека ти го кажа дума по дума. Определено има човек, когото мога да обвиня в убийството на Дейл. И това е Лайл. Ние разбрахме, че той е откраднал клетъчния телефон, по който ме извика да се върна в кабинета. Разбрахме, че той е имал зъб на Гарисън за провала на делото му преди дванайсет години. Подал е жалба срещу Дейл за това, нали така?

— Така.

— А сега знаем, че е искал да ме изнудва, но Дейл го е заплашил да го разкрие, ако го направи.

— Всичко е вярно — съгласява се Бен.

— Но ето ти уловката. Ако намеся Лайл, случилото се през седемдесет и девета ще изплува на повърхността.

— Да, така е.

— И аз пак мога да отида на бесилото за убийство. Измъквам се от едно обвинение в убийство и си навличам друго.

— Няма такава вероятност, Джон — Бен поглажда с ръка масата. — Тогава те не са могли да го докажат, няма да могат и сега.

— Не бъди толкова сигурен. Виж какво, тогава аз си държах главата заровена в пясъка, но съм напълно сигурен, че двамата Тъли са дърпали няколко конца. Мисля, че са се разбрали със съдебния лекар, както и с прокурора.

— Според теб — обобщава Бен, — ако някой е искал да преразгледа доказателствата, той може да си помисли отново да те даде под съд.

— Да. И помисли за това кой е нашият окръжен прокурор. Елиът Рейкрофт. Човек на Ланг Тротър. Той с охота ще предложи всякаква помощ на Съмит Каунти. Напълно ще ме съсипе, ако вече не ме е съсипал. И какъвто и шанс да има Грант в тези избори — край, с него е свършено. Защото Грант ми е помогнал да се измъкна. Или поне е бил там.

Бенет се обляга назад с маниер на професор.

— Всяко нещо по реда си. Първо, да, те могат да възобновят разследването, но няма да издадат присъда. Второ, не ми е приятно да го кажа, но Грант Тъли няма да спечели тези избори, Джон. Чу ли последните резултати от допитванията?

— Не — признавам смутен. По правило аз би трябвало да узная пръв. Каква разлика отпреди два месеца!

— Той е назад с двайсет пункта за оставащите пет седмици. Това е малко преди края, но той няма да победи Ланг Тротър. С него е свършено.

— Не искам да го приема. А и не съм толкова уверен като теб, че аз пък няма да бъда осъден за убийство, извършено през седемдесет и девета година.

— Джон, трябва да проумееш едно нещо. Бележката с изнудването, писмото на Гарисън до Косгроув — те доказват само, че нещо ужасно се е случило в онази година. Толкова ужасно за теб, че не искаш да го изкарваш наяве. Това е основателна причина за изнудване. Но не значи, че си убил онази жена.

Говори като Грант.

— Прекалено много ми вярваш. — Прокарвам ръка през косата си. — Не съм сигурен, че схващаш основната идея, Бенет.

— Ами помогни ми, тогава.

Раздвижвам челюсти. Той е мой адвокат, мога да оставя всичко на него. Отговорът се изплъзва бързо, избълване на немислимото.

— Замисли се над това... не като приятел, който ми мисли най-доброто, а като безпристрастен адвокат. Ако единственото, което е искал Косгроув, е било просто да ме изнудва за онзи ужасен инцидент, той можеше да го направи. Божичко, та той можеше да отиде право при сенатора с това. Щеше да има повече смисъл. Нямах да се съсредоточа само върху мене, както направи. И нямах да напише бележката по този начин.

— А как е написал бележката?

— Не помниш ли? Пише, че той е „единственият останал“, който знае тайната. Пише, че „винаги можел просто да говори със сенатора“. Той не заплашва, че ще разгласи публично тайната. Заплашва, че ще отиде при Грант. И защо го прави, Бенет?

Адвокатът ми разтваря ръце.

— Защото Грант смяташе, че съм невинен, ето защо. Точно това е казал на баща си, точно това каза и на мен, точно това е казал вероятно и на Лайл. Лайл обаче знае истината и се обзалага, че аз ще му платя четвърт милион долара, за да е сигурен, че Грант няма да научи за това.

— Той заплашва да каже на сенатора, че ти си убил онази жена — казва тихо Бенет.

Липсата ми на отговор е потвърждение.

— И кой знае какви доказателства има в подкрепа на твърдението си — добавям. — Може би моята дума срещу неговата, а може би не. Нямам представа. Ако обвиня него, той може да ме ужили жестоко. Здравата съм го загазил, Бен. Единственият човек, за когото мога да твърдя, че е убил Дейл, има имунитет. Освен ако просто не поискам да хвърля зара. Изобличи го, Бен.

Адвокатът ми изпуска въздишка, признава смисъла.

— Добре, де... тогава къде ни отвежда това?

— Това е моят въпрос към тебе, Бен — млъквам за миг. — Има ли някакъв начин да посочим Лайл, без седемдесет и девета да излезе наяве?

— Ами... — Бен размахва безпомощно ръце — не виждам как.

— Теорията за бивш затворник, търсещ мъст? Той е имал мотив... Дейл е провалил делото му. Открадва клетъчен телефон, което доказва, че има пръст в тази работа. Той е углавен престъпник. Това не е ли достатъчно?

— Да, може би, Джон, във вакуум. Но когато споменем Лайл, те ще изровят криминалното му досие и... кой знае? Може би ще го свържат с теб. Освен това не мислиш ли, че Лайл сам ще повдигне случая, когато бъде изправен пред съда... от обвинението, ако не от нас? Той ще каже: „Джон Солидей уби онази жена през седемдесет и девета. Излъгах за това, защото адвокатът, когото двамата Тъли ми наеха, ме накара. Но Гарисън и аз знаехме истината — че убиецът е Джон. Затова Солидей уби Дейл Гарисън, за да прикрие «тайната, която никой друг не знае» и натопи мен. Той е чакал през цялото време, докато съм бил в затвора, и когато излязох, уби Дейл и натопи мен“.

Настъпи мълчание, кръвта нахлува в лицето ми. Той е прав. Аз съм в капан, докато Лайл Косгроув се навърта наоколо, за да ме

изобличи.

Бенет предлага да помислим по въпроса, само че той току-що го научи, а аз от доста време водя битка с този въпрос. И все идвам до едно и също заключение: накъдето и да се обърна, съм в капан. Докато Лайл Косгроув е наоколо.

Помощник окръжният адвокат Даниел Морфю влиза в съдебната зала заедно с една жена. Съдебната секретарка, която седи зад бюрото си малко встрани под съдийското място, вдига поглед и пита:

— Тук ли са всички ли по делото „Солидей“?

Бенет и аз ставаме. Морфю тръгва към нас и ни представя на жената.

— Бенет Кеъри, Джон Солидей — и посочва жената. — Ерика Джохансен.

Всички се ръкуваме. Жената се ръкува с мен точно както и с Бенет. Тя е висока почти колкото мене — близо метър и осемдесет — с къса, сива коса, решително лице и бадемови очи.

— Ерика ще води делото — казва Морфю. — Оказа се, че аз не мога да се освободя.

Бенет кима делово. Незнайно защо ме изпълва облекчение. Морфю е важна клечка и макар напоследък рядко да се появяваше в съдебна зала, това говори, че повече няма да се занимава с това дело. Не че знам нещо за Ерика Джохансен.

Днес е петък, 29 септември. Процесът срещу мен започва след три дни. Ние сме тук, за да обсъдим техническите въпроси, списъците на свидетелите и неща от този род.

— Съдията ви чака в кабинета си — казва секретарката, дребна женица с рижка коса, която гледа над очила, подпрени върху основата на носа.

Тръгваме към кабинета на съдия Бърджес. Тя ни очаква в черна тога.

— Госпожо прокурор — казва тя.

Даниел Морфю ѝ представя госпожа Джохансен.

— Радвам се да ви видя отново, госпожо прокурор.

Явно, че се познават, може би са бивши колежки от окръжния съд. Може би това е причината за смяната на прокурорите.

— Прочетох предварителните адвокатски досиета — казва съдия Бриджес. — Някакви промени?

— Поне ние не знаем за такива — отговаря Джохансен.

Съдията чете книгата пред себе си.

— Ще призовете съдебния лекар, охранителя, детектива, госпожа Джоан Сутър и госпожа Шийла Пол.

Джоан Сутър е жената, чиято чанта беше открадната и чийто клетъчен телефон беше използван, за да ме върне в кабинета. Шийла Пол е секретарката на Дейл. Нейните показания ще включват предимно, че е видяла Гарисън жив, когато си е тръгнала от кантората в пет часа и фактът, че именно аз, а не Дейл, съм променил часа и мястото на срещата.

Съдия Бриджес поглежда към прокурора.

— Това ли е всичко, госпожо Джохансен?

— Да, Ваша чест.

— В такъв случай няма да е нужно много време за главното дело, нали?

— Точно така.

— Добре — съдията се обръща към Бенет. — Господин адвокат? — и поглежда към документите. — Защитата е вписала като свидетели самия подсъдим, както и сенатор Тъли, Гейбриъл Алусино...

Гейб Алусино работи в института по здравна и медицинска помощ, който е щял да покрие разноските на Дейл Гарисън за лечението му на рак на белите дробове. Казвам „щял“, защото Гарисън не е лекувал рака си след първоначалната диагноза и една неуспешна операция.

— ... Доктор Роуман Торп...

Онколог, лекувал първоначално Дейл от рака.

— ... и главния прокурор Лангдън Тротър.

— Точно така, Ваша чест — потвърждава Бен.

Съдията поглежда към двамата адвокати. И двамата кандидати за губернатор са включени в списъка на свидетелите.

— Ние, разбира се, бихме искали да бъдем изслушани в подходящо време — казва Ерика Джохансен. Тя говори принципно за включването в нашия списък на главния прокурор Тротър. Съдията няма да изслуша аргумент дали свидетелските му показания са допустими на този етап, защото ние още не сме го призовали да свидетелства. Единственото, което направихме, е, че си запазихме правото да го призовем и затова го включихме в списъка като свидетел.

А може и да не го направим. Както ми обясни Бен, повечето съдии не карат защитата да потвърди свидетелите си на този ранен етап, за да не ги принуждава да си разкриват картите. Съдиите искат да уважат правото на защитата да държи картите си в тайна засега. Сред другите причини, това подбужда уреждането на казусите.

— Разбирам — казва съдия Бриджес. — И ще наредя този свидетелски списък да остане поверителен засега. Господин Кеъри, за вас представлява ли проблем да задържите евентуалните си свидетели за себе си?

— Не, съвсем не — отговаря Бен.

— Нещо друго? — пита съдията.

Бен прочиства гърлото си.

— Госпожо съдия, възможно ли е да внесем компютъра на господин Гарисън в съдебната зала?

Съдията поглежда към прокурора.

Ерика Джохансен свива рамене и отговаря:

— Разбира се. — Тя не издава никакви външни признаци на истерия. Нямам представа откога юздите са в нейните ръце, но съм готов да се обзаложа, че не е от много отдавна. Така поне ми се иска да вярвам, разбира се.

— Това ли е всичко?

— О, госпожо съдия — Джохансен поглежда в бележките си. — Щях да забравя, извинете ме. Защитата е внесла предложение в съда да изключим писмото, което намерихме в кабинета на подсъдимия.

— Изнудваческото писмо ли?

— Точно то.

— Госпожо прокурор, ще изслушам доводите за вашите икове до съда в понеделник сутринта.

— Не това имах предвид, госпожо съдия. Уведомявам ви, че ние го изтегляме като доказателство засега.

— Няма да го използвате?

— Откровено казано, не бяхме в състояние да го свържем с това убийство. Докато не го свържем, няма да имаме голяма полза от него.

— При положение че го разреша.

— Да. Разбира се. Ние продължаваме да разследваме. Ако не намерим връзка, ще поискаме възможност за предлагане на довод. Просто не ми се ще някой да ме обвини в нечестна изненада. Ако

свържем писмото с убийството, ще обсъдим неговата приложимост. Дотогава нямаме намерение да го използваме.

Съдията поглежда към Бенет.

— Адвокат Кеъри? — Добрият съдия никога не иска да издава оспорвано решение, ако може да накара и двете страни да постигнат съгласие. Така решението няма да бъде отменено от апелативен съд.

— Добре — отговаря Бен, после добавя: — Стига и на защитата да ѝ се даде същата възможност.

Ерика Джохансен го поглежда с изненада; обмисля в момента. Бен иска да каже, че той може да поиска да представи изнудваческото писмо, което противоречи на внесения му иск преди делото да го изключи.

— Да, добре — отговаря тя накрая.

Бенет и аз бяхме обмислили този вариант. Във всеки случай очаквахме да имаме неуспех с аргумента относно допустимостта на това писмо. Бенет искаше да го включи като доказателство, а после да изненада Лайл Косгроув, когато защитата изложи доводите си.

— Е, това е, тогава — казва съдията. — Страните се съгласиха да приведат доводи относно допустимостта на изнудваческото писмо, ако и когато то бъде представено. Ще се видим в понеделник.

Споменаването на деня кара стомаха ми да се свива. Една малка част от мозъка ми иска съдията да реши по някаква причина да измести датата на процеса, само за да отдалечи вероятността от присъда. Но колкото повече време измине, докато обвинението разкрие случилото се през 1979 година, толкова по-добре за казуса им срещу мен. Възможно е те никога да не разберат за него. Тогава не само че не бях арестуван, ами дори не бях изправен пред съд. Просто бях разследван, и то извън този щат. И каква е вероятността те да се върнат назад до 1979 година, за да намерят дела, върху които е работил Дейл?

Кал още не е открил момчето „Рик“ от 1979 година. Мисля, че този човек е сериозен наркопласър, който стои в сянка, може би дори използва фалшиво име. Вероятно вече е прибран на сигурно място в затворническа килия или живее в Южна Америка. Но тогава той беше приятел на Лайл Косгроув, така че нищо чудно двамата все още да поддържат връзка. Може би той също е замесен в този случай.

Всички ние влизаме в главната съдебна зала. Бенет написва съдийската заповед — в щатския съд адвокатите пишат заповедите и

ги представят на съдиите да ги подпишат. Докато прави това, Ерика Джохансен поглежда през рамото му. Не казвам нищо. Даниел Морфю мести тежестта си от крак на крак — изглежда закъснява за някаква среща.

После пак всички заедно се отправяме към асансьора. Джохансен слиза преди нас и отива на следващото си явяване пред съда. Ние оставаме с Морфю. Бен се обръща към него и му подава ръка.

— Чаках това с нетърпение.

Морфю задържа за миг поглед в ръката му, сякаш не знае какво да прави. Поема я с неохота. Някои прокурори се държат така със защитниците.

— От сега нататък говори с Ерика — казва той. — Аз си измих ръцете от случая. — Обръща се към мене, когато асансьорът спира на петия етаж. — Желая ви късмет.

— Странна работа — отбелязва Бен, след като вратите на кабината се затварят. После кима мрачно и добавя: — Каквато е и цялата тази работа.

Докато вървим по площада пред Съдебната палата, се улавям, че крача по-бързо от обикновено, за да не изоставам от Бен Кеъри. Площадът прилича на циркова арена — хората се любуват на проточилото се лято. Един мъж стои в югоизточния край и жонглира с бейзболни топки, пред него има шапка за подаяния. Имам малко монети и ги хвърлям в нея.

Отървавам се от сериозно нараняване, като прескачам една дъска за скейтборд, която се изпречва на пътя ми.

— Кое според теб е странното в цялата работа? — питам.

Бенет поклаща глава разсеяно.

— Казах ти: всичко. Те възнамеряват да предлагат довод. Това е много добре.

— Те искаха присъда. Независимо как ще я получат и за какъв срок. Това е по-добре от загуба. Особено за Тротър.

— Предполагам. — Бен тръгва да пресича улицата почти с превключването на сигнала „Не преминавай“. Хващам го и той излиза от унеса си. — Морфю се оттегли. И го каза така, сякаш е отвлечен. „Измих си ръцете от това“. И се въздържат от изнудваческото писмо като от горещ картоф. Една дума не казаха за него. Цялата работа е много странна.

— Добре, Бен. Странна е, може би. Но е за добро, нали? Те предлагат довод, казусът им едва ли ще е толкова убедителен. Важната клечка се оттегля, може би скача от „Титаник“. — Хващам го за ръката, за да наблегна на думите си. — По дяволите, кажи ми, че това е за добро.

Бенет се спира за миг. Вдига ръка, която се свива в юмрук. Обезпокоен е.

— Един съдебен адвокат не обича изненадите — казва той. — А може да има сто такива, които дебнат зад ъгъла.

Светофарът променя светлината си и Бенет тръгва, оставяйки ме зад себе си.

Тъмнина. Един мъж стои изправен като индиец и безмълвен в празната си и тъмна като в рог къща. Вероятно „медитация“ ще е точното предположение, но аз никога не съм се увличал по духовното. Не съм бил и особено религиозен, винаги съм смятал, че ако вода добър живот, ще бъда възнаграден.

В тъмното има сенки. Досега не бях забелязвал. Кратки, но драматични вариации в пълния мрак. Намаление на температурата — вътрешно и външно. Чувство на съзнанието. Появата на възможности, завои на пътя, напълно неочаквани. Решението няма да дойде от съзнанието ми, а от сърцето ми. Логиката е премисляна внимателно. Сведено е до инстинкт, до порива за оцеляване, който ни владее напълно.

Телефонът ми звънва. Не смятам да го вдигна, но поглеждам изписания номер и го разпознавам.

— Хей, ти!

— Здравей, Треиси.

— Държиш ли се?

— Да, държа си.

— Добре. Бенет е способен адвокат.

— Да.

— Трябва да вярваш, че ще спечелиш.

— Вярвам.

— Сигурен ли си, че си добре?

— Ще бъда добре.

— Исках да те попитам нещо.

— Казвай.

— Ще ти бъде ли приятно да те посетя?

— Не е необходимо. Ако ме беше попитала същото преди два дни, щеше да получиш друг отговор.

— Знам, че не е *необходимо*. Но ти... Няма да ти е лесно да минеш през това сам.

— Щом мислиш за мен, щом се молиш за мен, това е достатъчно.

— Наистина ли си добре? Звучиш странно.

— Добре съм.

— С удоволствие бих се видяла с цяла сюррия хора. Не съм виждала Джен и Криста и ония момчета от месеци. Няма да е за развлечение. Бих могла да си взема дълъг уикенд. С теб можем просто да...

— Не искам да ме виждаш в този вид.

В това изявление има толкова много, повече — разбира тя — отколкото може да осъзнае. Удовлетворявам възраженията на Треиси, но приключвам разговора и поставям телефона в скута си. Това не съм аз. А може би съм нов човек. Гледам в тъмнината, предизвиквайки предположения, мислейки немислимото, разсъждавайки и фантазирайки, докато не потъвам в сън.

Когато се събуждам, слагам си обувките и слизам надолу.

Това не съм аз. Думите са безсмислени и натрапчиво познати, връщат ме назад към време, когато не оценявах напълно последиците от действията си. Това не съм аз.

Но ние сме сбор от нашите части. И никой и нищо не е противоречиво. Такова нещо няма. Едно от съществените предположения трябва да е неточно.

Това съм аз. И може би винаги съм бил.

Последните капки от вечерния дъжд падат от навеса на аптека „Ейвъри“. Вече няма никакви купувачи. Осветлението в предната част на помещението е изключено, а работещият вътре е заключил вратата.

Поглеждам часовника си. Един часа и два минути след полунощ, ранна събота. Лайл Косгроув е започнал смяната си в шест часа снощи и вече затваря. Зървам го вътре в магазина. Единственото, което мярнах от мястото си в колата до отсрещния тротоар, беше чуплива червена коса, прибрана на опашка, стигаща до яката на джинсовото му яке.

Беше плешив през 1979 година. Едър и мускулест, всяващо доста страх конте. Не можах да го преценя добре от разстояние тази вечер, но забелязах, че му липсва наперената походка, докато вървеше към склада. Затворът може да сломи духа на човек.

Млада жена, азиатка, излиза сама от аптека „Ейвъри“. Тя няма работа в югоизточния район сама по това време на нощта, затова стига бързо до колата си на паркинга зад ъгъла до аптеката.

Лайл Косгроув излиза от склада и се спира с лице към мен, но не ме вижда. Свива длани и запалва цигара, издърпва яката на якето си, обръща се на изток и продължава да върви. Пази десния си крак — видимо накуцва като стъпва.

Изчаквам го да се отдалечи с една пряка, преди да запаля колата. Няма да го изпусна. Знам къде отива.

Разгъвам писмената справка от Кал Рийди до Бенет, обобщаваща криминалното минало на Лайл Косгроув.

Няма досие като непълнолетен. Отнемане на шофьорска книжка на 18.12.78, последвано от две присъди за шофиране след употреба на алкохол, съответно на 24.02.78 и 29.08.78 и трети арест на 04.11.78. Последното обвинение не е било оспорвано. Постигнато е било съгласие за отказ от шофьорска книжка за срок от пет години.

Арестуван за опит за сексуално насилие на 19.06.81. Признал се за виновен само за физическо насилие. Излежал петнайсет месеца в затвор със средна степен на охрана.

Арестуван на 15.04.88 за въоръжен грабеж. Осъден на 28.08.88. Излежал дванайсет години, освободен условно на 22.07.2000.

Логиката витае в съзнанието ми, колкото и да се опитвам да я пропъдя. Различните гледни точки, въздействията на всяка от тях, бруталната честност, която трябва да влезе в уравнението. Всички пътища водят към едно заключение. Лайл Косгроув има номера ми. Върти съдбата ми на малкия си пръст.

Аз нямам избор.

И този мръсник уби Дейл. Това трябва да значи нещо.

Стискам волана докато кокалчетата ми побеляват. Смут извира вътре в мен, смесица от гняв, безсилие и страх, която замъглява мисловните ми процеси, логичното разсъждение. Има известна свобода в това, елиминирането на всякакви рационални бариери, готовността да се отдадеш на импулса. Може би точно така трябва да се случи.

Бях решил да прекарам живота си в покаяние, да изпълня мълчаливото си обещание към малкото братче на Джина Мейсън, че ще водя добър и приличен живот и че няма да наранявам друг човек. Вместо това последвах Грант Тъли в света на политиката, унищожаваша всичко земно, където моралните награди присъстват, за да бъдат взети, но само в мътното море от власт, похот, завист и неискреност. И сега, сграбчил мантията на несправедливо обвинение, на защитника на доброто и злото — сега това се случва с мен.

Къде е вината? Къде е безпокойството за онова, което се е случило в действителност на Джина Мейсън? Кога моето оцеляване надделя над всичко друго? Но този, последен въпрос е лесен. Отговорът е юни, 1979 година. Когато научих, че Грант Тъли ме прикрива, но не исках да го приема. Когато излъгах, вместо да кажа истината и да оставя треските да падат където си искат.

Карам по булеварда, надувайки газта, докато подминавам Лайл Косгроув, който върви по тротоара. Мърморя на себе си и забивам юмрук във волана. Продължавам още три пресечки и спирам на един паркинг край пътя, свирейки с гуми. Не съм дискретен, не съм предпазлив и това ми харесва. Влизам по-навътре и изключвам мотора. Седя в тишината, дишам тежко. Бяс ме залива, това е единственото, което мога да направя, за да не затръшна вратата, когато сляза.

Опитвам се да контролирам тежкото си дишане, докато се промъквам в тъмнината на паркинга, а светлината на тротоара напред се нарушава от сянката на една насрещна фигура. Потушавам въпроса, напирателен в мен с такъв противен, пронизителен глас, че почти не мога да чуя приближаващите се стъпки на един накуцващ човек.

Какво става с мен?

ОКТОМВРИ, 2000 Г.

Време за представление. Вече от четири часа е понеделник, 2 октомври. Будувах през всичките тези часове. Засега съм планирал да остана в леглото — завивката ми е дръпната до брадичката, макар времето в града да се беше задържало меко.

Мопсовете са си поделили съседната възглавница. Те спаха на пресекулки, като периодично надигаха глави, чудейки се какво правя седнал в леглото. В момента сумтят доволно, похърквайки насън.

Портативният телефон лежи в скута ми. Пет, не, шест пъти започвах да набирам номера. Но няма да я събудя посред нощ.

Съжалявам, казвам ѝ отново в смълчаната тъмнина. Съжалявам, че не бях човекът, когото си си представяла. Съжалявам, че те накарах да повярваш, че съм някой, който не бях, че пропиля с мен пет години от живота си. Знам, че нищо не е само черно и бяло. Знам, че си поделихме вината. Но съм готов да поема по-голямата част от нея. Аз бях този, който започна да се плъзга надолу. Не прекарвах достатъчно време с теб. Накарах те да се чувстваш нежелана. А не беше такава, никога не си била. Но бях така самовглъбен в себе си, че не разбирах какво ти причинявам. Ти се опита да ми го кажеш, но аз не те чувах. И ето че ти престана да ме обичаш.

Съжалявам за всичко, което съм сторил. Но ще ти обещаю нещо, повече няма да съжалявам. Оттук нататък нещата ще са различни. Няма да лъжа. Ако ме попитат, няма да лъжа за нищо. Ще оставя адвокатът ми да направи всичко възможно, за да ме оправдаят. Няма да се предам. Но сега ще го направя почтено.

— Джонатан Солидей е обвинен в предумишлено убийство — заявява Ерика Джохансен. — Той беше заварен с жертвата — Дейл Гарисън — в офиса на жертвата. Беше заварен при мъртвия господин Гарисън. И когато го завариха там, той постъпил така, както би постъпил всеки убиец в подобно положение — опитал да се измъкне. Опитал да заблуди приближилия се охранител, че Дейл Гарисън просто е заспал. Извел пазача от офиса, преди последният да разбере истината — че Дейл Гарисън е бил убит.

Сега е следобед. Тъй като това е дело без участие на съдебни заседатели, съдия Бриджес прие да бъдат изяснени някои други въпроси, преди началото на делото. И така го откарахме чак до обяд.

Ерика Джохансен стои зад масата си в съдебната зала, облечена е в сако рибена кост и дълга черна пола. Описва събитията на прост език и сухо. Вероятно защото няма съдебни заседатели или пък просто тя си е такава. И в двата случая това е в нейна полза. Когато прокурорът говори толкова спокойно и трезво, ще бъде още по-трудно да се твърди, че това е опит за политическо опетняване.

— Ще ви покажем, че подсъдимият е уговорил среща с жертвата, която първоначално е била за обяд в четвъртък, но после я е променил за петък вечерта след работното време, когато никой освен жертвата няма да е там. Ще ви представим доказателства, че Дейл Гарисън е бил умъртвен чрез удушаване. Ще ви представим доказателства, че охранител на име Ленард Хорновски е заварил подсъдимия в кабинета на Дейл Гарисън и че подсъдимият е излъгал господин Хорновски за случилото се. Известен ни е и един последен факт. Известно ни е, че подсъдимият е бил единственият човек в офисите на господин Гарисън в промеждутъка от време, когато той е бил жив, до момента, когато е бил удушен.

Прокурор Джохансен се отдалечава от масата и пристъпва към средата на залата. Все още съм озадачен от нещо, което тя каза почти в началото — че аз съм определил срещата за след работно време. Това не е вярно. Ние смятахме да се видим за обяд в четвъртък, но от

кабинета на Гарисън ми се обадиха и промениха уговорката за петък, в седем часа вечерта. Според версията им излиза, че съм искал да няма никой, за да извърша убийството. Но не беше така.

След кратко обобщение Ерика Джохансен сяда на мястото си, цялото ѝ встъпително изявление беше съвсем просто. От тяхна гледна точка това е съвсем ясен случай. Бил съм единственият човек там и когато са ме заловили, съм разказал някаква глупава история.

Днес, преди да започнем, Бенет уведоми съдията, че иска да запази встъпителното си изявление до момента, когато защитата изгради казуса си. Ето защо прокурорът призовава първия си свидетел.

— Д-р Митра Агаруол.

Митра Агаруол е висока, кокалеста жена, със ситно къдрава прошарена коса, която просто пада свободно до раменете ѝ. Видът ѝ е на жена, професионалист в научната или академична област, която не се интересува от това как изглежда. Облечена е в жълта блуза с брошка на яката. Кожата ѝ е светлокафява, с лунички и дълбоки бръчки на челото. Очилата ѝ са смъкнати до средата на носа ѝ.

Ерика Джохансен разпитва лекарката за поста ѝ и препоръките ѝ. Тя е главен помощник съдебен лекар в окръжната следствена служба по съдебна медицина. Има практика над двацет години. И много дипломи.

Доктор Агаруол дава показания в рамките на случая — как получила тялото на Дейл Гарисън в моргата, извършила аутопсия, изпратила следовател на местопрестъплението, който да се консултира и с полицията. Описва прецизните анатомични разрези, които е направила, органите, които е изследвала и претеглила. Съдия Бриджес, която без съмнение е възлагала медицински експертизи по време на работата си като прокурор, изглежда знаеше, че тази информация може да бъде по-кратка. Дори и аз губя интерес. Бенет не прави възражение, когато прокурорът изисква лекарката да бъде призната като експерт.

— Доктор Агаруол, по време на аутопсията стигнахте ли до заключение за причината на смъртта?

— Да — отговоря лекарката. Тя има лек индийски акцент, говори спокойно и предпазливо. — Причината за смъртта беше асфиксия чрез удушаване с ръце.

Ерика Джохансен се отдръпва от адвокатската банка, където лежат бележките ѝ.

— На какво се основава диагнозата ви?

Лекарката примигва бързо, побутва очилата си до основата на носа и преглежда набързо записките си, преди да вдигне глава.

— Наличието на външни белези от охлузване и натъртвания по кожата на шията. Вътрешни кръвоизливи, като се започне със стерноклеидомастоида, омохиоида, стернотириоида и тироглоса... — тя се усеща и спира. — Говоря за така наречените „лентовидни мускули“ на шията.

— Значи, охлузване на външната кожа на шията и вътрешни кръвоизливи на шията.

— Точно така.

— Продължете, докторе.

— На клепачите имаше петехии. С други думи — кръвоизливи.

— И всички тези наблюдения са свързани с диагнозата ви?

— Да. Това е най-логичната диагноза.

Джохансен се приближава към свидетелката със снимки на Дейл Гарисън в моргата. Някои от тях са снимки на цялото тяло, други са в близък план, които преобръщат стомаха ти. Снимки на очите, на шията, на лицето. Доктор Агаруол потвърждава външните белези на кръвоизливите.

— Добре. — Джохансен се връща при адвокатската банка. — Определихте ли времето на смъртта?

— Според мен смъртта е настъпила по някое време в петък вечерта на осемнайсети август.

— И на какво се основавате?

Лекарката отново примигва бързо и присвива очи.

— Основавам се на ливор мортис, ригор мортис и алгор мортис. С други думи, на спрялото циркулиране на кръвта, вкочаняването на мускулите и изстиването на кръвта. Човек не може да определи съвсем точно часа на смъртта. А в случай на раково заболяване, както при починалия, е още по-трудно.

— Починалият е имал рак?

— Да. Имал е рак на белия дроб и лимфните жлези. Това ще повлияе на вкочаняването на трупа, тъй като при раково болните пациенти вкочаняването не се изразява много ясно. Алгор мортис — изстиването на кръвта — също помага по-малко от обикновено, понеже по правило тялото изстива с 1,5 градуса на час, но ако има

предположение, че началната температура е била нормална, което невинаги е така при болните от рак. И така, когато ние... — лекарката млъква, когато забелязва, че Бенет се изправя.

Бенет вдига ръце.

— Наистина нямах намерение да прекъсвам свидетелката — казва той. — Но, за да спестим както нейното, така и времето на съда, ние сме съгласни да признаем, че границите на времето на смъртта включват седем часа вечерта на осемнайсети август.

В общи линии това не е от голямо значение. Няма съмнение, че Дейл беше мъртъв около седем часа, тъй като охранителят може да го потвърди. Но ако аз не свидетелствам, което съвсем не е сигурно, те ще бъдат принудени да поставят по-ранен час на смъртта му.

Прокурор Джохансен се обръща към лекарката, която кима и казва:

— Разбира се.

— Ще признаем — допълва и Ерика Джохансен. — Тогава, само още един последен въпрос. Доктор Агаруол, каква е степента на убедеността ви... о, ще го кажа по-просто. Доколко сте сигурна в диагнозата си за причината на смъртта.

— Напълно съм сигурна. Не може да има друга причина.

Ерика Джохансен благодари на свидетелката и се връща на мястото си. Забелязвам леко облекчение по лицето ѝ.

Бенет драска в бележника си, който съдържа записки от разговора му със съдебния лекар от университета в южната част на щата.

— Имало кръвоизливи на клепачите — заговаря той, без да вдига поглед.

— Да, имаше.

— Също и вътрешни кръвоизливи на лентовидните мускули на шията.

— Да.

— А какво ще кажете за мозъка, доктор Агаруол? Мозъкът е бил значително увеличен, нали?

— Да, имаше мозъчен оток — отговаря д-р Агаруол.

— Изсипване на мозъчния ствол?

— И това също.

— И следователно асфиксия.

— Вярно.

— Благодаря ви. — Бенет си записва нещо. Съдебната лекарка изчаква малко и се надига от стола. Бен я поглежда с усмивка. — Още не съм свършил. — Тя сяда обратно, кръстосва крака и се усмихва притеснено.

— Обяснете на съда, ако обичате, какво представлява горната куха вена.

Жената леко присвива очи. Смутена е.

— Главната куха вена е вената, която върви от главата към сърцето.

— Така кръвта се придвижва от главата към сърцето.

— Правилно.

— Добре. А нямаше ли открит раков тумор близо до горната куха вена?

За момент свидетелката задържа погледа си върху Бенет, след което намества нагоре очилата си и преглежда бележките си. Докато тя чете резултатите от аутопсията, Бен върти писалката в ръката си. Ерика Джохансен също прехвърля своите записки.

— Да, имаше — казва д-р Агаруол. — Един тумор, с диаметър приблизително седем сантиметра в медиастинума — гръдната кухина — близо до главната куха вена.

— Благодаря ви. Бихте ли описали, моля, какво представлява синдромът на горна куха вена. — Бенет пуска писалката си. — На разбираем език, ако може.

Д-р Агаруол вирва глава. Отваря уста, но застива така, обмисляйки за момент въпроса; лицето ѝ не издава опит за самоотбрана, по-скоро академичен интерес.

— Синдромът на горна куха вена представлява запушване на кухата вена.

— Зажушване от злокачествен тумор.

— Точно така.

— Кръвта не може да преминава.

— Или е частично възпрепятствана.

— Добре — съгласява се Бен. — Но напълно възпрепятствана е при случаи с фатален край.

— Да, обикновено е така.

— И, СГКВ — така го наричате съкратено, нали?

— Може и така да го назовете, разбира се.

— СГКВ най-често се появява при пациенти, страдащи от рак на белия дроб или лимфните жлези, вярно ли е?

— Вярно е. — Лекарката като че ли хвърли отново поглед в бележките си.

— Същите ракови образувания, каквито е имал Дейл Гарисън.

— Да, така е.

— Ако го кажем с прости думи — раков тумор се образува в горната куха вена и възпрепятства частично или напълно потока на кръвта от главата.

— Правилно.

— И — Бен вдига бележника, четейки дословно — при смърт, причинена от СГКВ, се наблюдава прилив на кръв в главата и врата, с петехии.

— Точно така.

— Какъвто е имал Дейл Гарисън.

— Да.

— А туморът, запушващ горната куха вена, може да бъде и доста малък, нали? — Бен отново чете от бележника си. — Не по-голям от гроздово зърно, така ли е?

Лекарката отговаря с премрежен поглед.

— Да, така е.

— Добре. И тъй — Бенет плясва леко с длани. — СГКВ е придружен от кръвоизливи в шията.

— Да.

— А също и в клепачите?

— Би могло, от повишеното венозно налягане, да.

— И отичане на мозъка — церебрал едема.

— Да.

— Което води до изсипване на мозъчния ствол.

— Точно така.

— Което води до асфиксия.

— Да.

— И всички тези характеристики, които назовах току-що: кръвоизливи в клепачите и шията, отичане на мозъка, изсипване на мозъчния ствол, наличието на раков тумор в горната куха вена —

всички тези неща са били част от откритията ви при аутопсията в този случай.

— Да, сър. Което не означава, че вярвам СГКВ да е причината за смъртта. Но да, вие сте прав.

Бенет скръства ръце върху масата и задържа погледа си върху лекарката. Очевидно не е доволен от отговора ѝ.

— Не можете да изключите асфиксия в резултат от синдром на горната куха вена като причина за смъртта, нали?

— Намирам теорията за несъстоятелна — отговаря рязко тя. — Жертвата е починала в резултат на удушаване с ръце.

— Но положително не казвате, че напълно я изключвате?

— Бих казала, че е малко вероятно, но е възможно.

— Казвате, че намирате смъртта, причинена от синдром на горната куха вена за несъстоятелна. — Бен обляга гърба си на стола. — Колко пъти сте поставяли диагноза СГКВ?

— Нито веднъж. — Лекарката събира вежди. — Не правя аутопсия на всеки, който умре, сър.

— Вие извършвате аутопсия при смърт със съмнителен, насилствен произход, прав ли съм?

— И практически на всички деца под дванайсет години — добавя лекарката.

— Значи никога не сте поставяли диагноза СГКВ?

— Не, сър, не съм.

— А поне някога *виждали* ли сте такъв синдром?

Д-р Агаруол навлажнява устни и се замисля.

— Веднъж, в академична постановка. Беше някъде преди десет години.

— О! — възкликва леко снизходително Бен и се усмихва с крайчеца на устната си. — А колко пъти сте поставяли диагноза асфиксия чрез удушаване с ръце?

— Ооо... много пъти — Гласът ѝ прозвучава авторитетно.

— Десетки ли, докторе Агаруол?

— Поне над трийсет случая, дори по-скоро към петдесет.

— От трийсет до петдесет случая. — Бенет кима с разбиране, като едновременно с това се обръща към Ерика Джохансен. — И нито един случай на СГКВ в тази група.

— Такива случаи не са често срещани — казва свидетелката. — Особено с фатален край. Хората не умират често от СГКВ. Той се поддава на лечение.

Бенет изправя гръб.

— Доктор Агаруол, знаехте ли, че починалият не е лекувал рака си на белия дроб?

— Възраavam. — По примера на Бенет Ерика Джохансен остава седнала на стола си. — Няма основание за тези показания.

— Ще задам въпроса другояче, Ваша чест. — Бенет забива поглед в свидетелката. — Доктор Агаруол, открихте ли някаква улика, че господин Гарисън е бил лекуван с химиотерапия или облъчване?

— Не, не съм.

— Или някакво друго лечение на рак?

— Не забелязах нищо, което да показва, че жертвата е лекувала раковото си заболяване.

— Тогава, доктор Агаруол, след като починалият е избрал по някаква причина да не лекува рака, за вас ще бъде ли изненада, ако научите, че той не е лекувал и своя СГКВ?

— Възраavam — казва Джохансен. — Предполагане на факти.

Съдия Бриджес обмисля възражението, но преди да отсъди, Бенет перифразира въпроса си.

— Доктор Агаруол, независимо дали смятате, че това е било причината за смъртта, няма ли да се принудите да се съгласите с мен, че починалият е страдал от синдрома на горна куха вена?

Лекарката свива устни и не отговаря веднага на въпроса.

— Със сигурност имаше тумор около горната куха вена. Дали е причинил запушване на ГКВ, е друг въпрос.

— Добре, но не можете да го изключите, нали?

— Не, не мога да го изключа като състояние, от което починалият е страдал. Абсолютно не съм съгласна, че това е причината за смъртта.

— Точно както никога не сте го откривали в другите случаи на смърт чрез удушаване, които сте диагностизирали?

— Така е.

— И ще се съгласите с мен, нали, че СГКВ може да бъде с фатален край, ако не се лекува?

— Както всяка болест, която, ако не се лекува, става опасна.

Бен млъква, взема писалката си и я прекарва по страницата.

— Благодаря ви, доктор Агаруол.

Ерика Джохансен скача гневно от стола си. Не мисля, че е имала и най-малка представа, че ще оспорим диагнозата. Бенет не беше посочил съдебен лекар като свидетел на защитата, отчасти заради елемента изненада по време на кръстосания разпит на д-р Агаруол, отчасти, защото всички съдебни лекари, с които се консултирахме, смятаха, че най-вероятно причината за смъртта е удушаване.

— Доктор Агаруол — започва Джохансен, повишавайки глас, — смятате ли, че е правдоподобно починалият да е умрял вследствие на синдрома на горната куха вена?

— Не смятам, че е правдоподобно, не.

— Моля, обяснете на съда защо мислите така.

Лекарката обръща глава към съдията.

— По две причини. Първо, нещо, което защитникът не спомена. Охлузванията и натъртванията по шията бяха твърде силни, за да са били причинени собственооръчно. Втората причина е, че смъртта от СГКВ е внезапна, а онова, което открих, не съвпада с внезапна смърт. Охлузванията по шията не биха могли да се причинени от еднократно, внезапно стискане на шията. Ръцете са се задържали около шията за по-дълго време. Имало е триене, причинило охлузването, което говори за движения между жертвата и убиеца — с други думи, имало е борба. Освен това яката и връзката на починалия не бяха на място. Яката беше разкопчана. Има твърде много несъответствия. Този човек е починал от асфиксия чрез удушаване с ръце.

— Благодаря ви, доктор Агаруол.

Съдийката и свидетелката се обръщат към Бенет в очакване на кръстосан разпит. Бенет вдига ръце към гърлото си.

— Искате ли да видите колко бързо мога да разкопчея яката си и да се хвана за гърлото? — пита той.

— Не съвсем — казва лекарката.

Съдията се усмихва. Някой в залата се размива. За първи път от началото на днешното заседание осъзнавам, че има зрители.

Бен отпуска ръце. Усмивката му изчезва.

— Изтъкнахте две причини защо моята теория куца. Едната — силата, приложена върху шията.

— Точно така.

— Не сте ли запозната със случаи, когато хора, страдащи от задушаване, се хващат за гърлото?

— Разбира се, че съм.

— И напълно отхвърляте възможността, че едно такова стискане — бързо, силно стискане за шията, може да предизвика охлузвания и натъртвания? Казвате, че няма *начин* това да се случи, така ли?

Доктор Агаруол въздъхва шумно.

— Човек може да остави следи върху собствената си шия. Вероятно съвсем слабо натъртване. Но не бих очаквала кожата да се ожули. Трябва също така да имаме предвид, че този мъж е бил слаб поради рака. Бил е възрастен. Правим твърде големи предположения, сър. Един слаб, болен, възрастен мъж, сполетян от внезапна смърт от асфиксия, причинена от СГКВ, просто не би могъл да остави такива следи по собствената си шия.

— И все пак... вие *категорично* ли отхвърляте това? Да или не?

— Освен това той не би имал време — продължава тя. — Време да разкопчее ризата си и да стисне шията си с такава сила. Би следвало да кажа, че при тези обстоятелства вероятността е толкова малка, че не си заслужава да бъде обсъждана.

Бенет не може да спре дотук, затова преминава към въпроса за времетраенето. Съдебната лекарка заявява, че смъртта, причинена от СГКВ, настъпва за времето от една до три секунди. Да, възможно е Дейл да е имал време да остави някакви белези по шията си за това време, но е малко вероятно, че би могъл да го направи при наличие на тромб. Твърде невероятно, добавя тя, преди Бен да продължи. Бен преминава към по-безопасната си теза — че доктор Агаруол не е била там, че не може да знае със сигурност какво е направил Дейл, в каква последователност, нито за какво време. Това е само фасада. Той просто не искаше да приключи с провал. Мога да го видя и по лицето на съдията — спокойно изражение, липса на съсредоточеност. Беше изгубила интерес. Съдебната лекарка беше права. Теорията на Бен е добра на академично ниво, става за сносен кръстосан разпит, но накрая никой не мисли, че Дейл Гарисън е починал от естествена смърт, не и при наличието на синини по шията му. Най-доброто, което Бенет може да направи в заключение, е да накара доктор Агаруол да признае, че смърт, причинена от СГКВ, е възможна.

— Благодаря ви, доктор Агаруол, това е всичко. — Бен се връща на мястото си и се захваща отново да пише в бележника си. Д-р Митра Агаруол събира листовите с бележките си и напуска свидетелското място. Не мога да потисна лекото си разочарование. Започвам мълчаливо да се навивам. Ние няма какво да губим от медицинската експертиза. Главната ни защита е истината — че дори Гарисън да е бил удушен, не е бил удушен от мен.

Бенет ме поглежда с безизразно лице, но кима леко. При никакви обстоятелства не би вдигнал палци за поздрав, дори и съдията да не беше тук, но вярвам, че оценката му съвпада с моята.

Докато съдията се оттегля, аз се навеждам и му прошепвам:

— Добре се справи.

— Утре е ред на охранителя — казва Бен. — И на секретарката. А може да стигнем дори до детектива.

Седя на стол. С Бен сме в заседателната зала на „Сийтън, Хърш“ и тази вечер работим след първия ден от процеса. „Оперативният ни пункт“ прилича повече на склад за банкови кутии за документи и папки.

— Утре вечер е дебатът — казвам аз, имайки предвид първия от трите телевизионни дебата между Грант Тъли и Лангдън Тротър. — Искам да отида.

— Ако остане време. Охранителят може да ни забави.

— Имаш ли нещо сигурно?

— Всъщност, не. Във всеки случай не знам дали трябва да го нападам.

Телефонът в ъгъла на залата иззвънява. Бен отива до него и вдига слушалката.

— Нека се качи — казва той и се обръща към мен. — Кал Рийди е.

Бен седи в очакване на нашия частен следовател, барабанейки с пръсти по масата.

— Да или не? — питам. — Съдията ще приеме ли нашата версия за причината за смъртта?

— Не — отвърща Бен. — Обзалагам се.

— Аз също. — По някаква причина се свивам, като чувам от адвоката си официалното предвиждане.

За момент седим смълчани.

— Какво иска Кал?

— Не знам, Джон.

Кал Рийди нахълтва в залата. Облечен е в жълта тениска и мръсни джинси, темето му е покрито с износена бейзболна шапка.

— Страхотни новини.

Двамата с Бенет седим в очакване.

— Лайл Косгроув — започва той. — Косгроув не се е явил на работа последните две смени. Мъжът, който държи аптеката, е трябвало да каже на надзорника му, ако той отсъства дори и един ден. Но човекът сигурно е с милостиво сърце и му отпуснал още един ден. След което се обадил. Надзорникът се обадил в жилището му, но никой не отговорил...

— Кал, за Бога — прекъсвам го аз.

— Мъртъв е — казва Кал. — Намерили го мъртъв в жилището му. Удушен.

Отначало и тримата седим, без да помръдваме. Очите ми отскачат към Бенет Кеъри, който среща погледа ми.

— Смятат, че е бил убит преди няколко дена. Някъде в края на септември.

Бен прошепва нещо, което не долавям.

Облягам се на стола и се опитвам да овладея нервите си.

— Намерили са и малко дрога — продължава Кал. Той избърсва потта от челото си и добавя, като вижда реакцията ни. — Все още имам приятели в полицията.

— Но не си питал от наше име — казва Бен.

— Не, не, бе, как! Бях просто любопитната сврака.

— Кажи ми, какво са намерили — настоявам аз.

Кал се обръща към мен.

— Намерили са запечатан плик, съдържащ чифт дамски гащички.

Челюстта ми увисва. Кал е свършил доста работа по този случай и вероятно е наясно какво си мислим. Гащичките на Джина Мейсън и всички улики, които вървят към тях. Това ми говори и още нещо. Говори ми, че Лайл е бил готов да подкрепи изнудването си с нещо повече от думи. Имал е и вещественно доказателство. ДНК, сперма, косми и от сорта. Работата е там, че си бях признал, че съм правил секс с Джина онази нощ.

— Намериха също и ключ за банков сейф — продължава Кал. Той се беше настанил на стола между мен и Бен. — Ще отидат в банката, където се намира, за да го претърсят.

Затварям за момент очи. После се чува гласът на Бен.

— Правят ли някаква връзка между Косгроув и Дейл Гарисън?

— Не — гласът на Кал. — Не и засега, доколкото знам. Смятат, че вероятно става дума за провалена сделка с наркотици, или отмъщение за нещо, което Косгроув е извършил преди дванайсет години, преди да отиде в пандиза. Той е вечна затворническа птица. Едва ли ще си губят много времето с него.

Отново отварям очи.

— Ще продължиш да следиш как се развиват нещата, нали, Кал? Ще разбереш какво ще изскочи от банковия сейф?

Той потропва по масата.

— И още как, партньоре.

— Благодаря ти, Кал.

Детективът става и напуска заседателната зала, а аз оставам с Бенет Кеъри, който се пита, дали насреща му не седи убиец.

— Е — подхваща той, — предполагам, че останахме с празен стол, нали, Джон?

Извързвам очи и не си правя труда да отричам. Дори не поглеждам към адвоката си.

— Има ли нещо, което искаш да ми кажеш? — пита Бен.

— Да. Обясни ми как това ще промени стратегията ни.

— Аха, искаш да знаеш как това ще промени стратегията ни ли? Добре. — Бенет е разтревожен и го чувам как се размърдва на стола си. — Ето какво. Окръжният съд открива връзка между Лайл и Дейл. Това е повече от сигурно. Те ще проведат рутинна повторна проверка. Ще разберат, че Лайл е бил първоначалният заподозрян за смъртта на Дейл и ще съберат две и две. Рано или късно ще те хвърлят в тази бъркотия. А после ще погледнат задълбочено на предположението, че ти си убил Косгроув.

Бавно потривам длани и поглъщам тази реалност.

— Трябва да знам — настоява Бен.

— Единственото, което трябва да направиш, е да получиш оправдание за мен. Провери онзи тип Рик от седемдесет и девета.

— Рик? Смяташ, че и той е замесен в това ли?

— Може би. — Стискам зъби, усещайки как мракът отново ме изпълва. — А може би смъртта на Косгроув няма никаква връзка с делото. Той е бивш затворник. Живее сред бивши затворници. Може да е било разчистване на стари затворнически сметки.

— Трябва да знам — повтаря Бен.

Ставам от стола и се отправям към вратата, все още без да поглеждам към адвоката си.

— Просто спечели проклетото дело — казвам му аз на излизане от залата.

Когато се прибирам у дома, на алеята пред къщата е паркиран син седан. Не ми е познат и не мога да видя през стъклото дали има някой зад волана.

Стигам до вратата и откривам, че е отключена. Бавно я отварям със стаен дъх. Откъм кухнята се втурват кучетата ми Джейк и Маги. Чувам драскането на ноктите им, преди да видя топчестите им малки телца, тичащи към мен. После забелязвам багажа — пътната чанта, която бях купил преди три години за Коледа, оставена до стълбите. До нея — чифт обувки с високи токчета.

Бившата ми съпруга, Трейси Стърнс Солидей, излиза от кухнята и се спира на прага. Тя е с работно облекло. Кремаво поло, пола на шотландски карета, обикновени бижута. Порасналата ѝ тъмна коса е прибрана с шнола назад. Тя изглежда по-слаба, отколкото, когато бяхме женени. Скулите, брадичката и носът ѝ изглеждат по-изпъкнали. Събула е високите токчета и е махнала обещите си.

Зелените ѝ очи ме гледат предизвикателно.

— И аз имам думата за това — започва тя.

— За кое?

— За идването ми тук. Нямам нужда от разрешението ти.

Устните ми се извиват в усмивка.

— Да, така е. — Обхващам с ръка стаята. — Всъщност ти все още участваш в ипотеката.

— Адски си прав.

Подушвам въздуха.

— Не ми казвай, че готвиш.

— Е, случва се понякога.

Посягам към сърцето си, имитирайки изненада. Просто печеля време. Все още стоим един срещу друг в стаята и не сме решили как да се поздравим.

Тя изглежда различна. Тази жена, която съм виждал всеки ден в продължение на осем години, сега изглежда по-различна от всякога.

Изглежда по-добре, бих казал, въпреки че по някакъв начин по-добре е по-лошо.

Тръгваме бавно към средата на стаята. Вземам инициативата и протягам ръце. Олеква ѝ, че аз дадох тон. Прегръдката ни е платонична. Не е кратка, но не е интимна и завършва с потупвания по гърба. Когато се отдръпваме един от друг, тя ме оглежда изпитателно.

— Обещахме си, че винаги ще бъдем приятели. Нали така си обещахме?

Усмиввам ѝ се.

— Ние сме приятели.

— Тогава какво означава „не искам да ме виждаш така“? Това ме притесни.

Потупвам ръката ѝ, но не ѝ отговарям.

— Изглеждаш добре, Трейси. Направо страхотно.

Остава много доволна от комплимента. Всъщност тя никога не е била особено суетна. Не че е поласкана. Доволна е, че съм спокоен, щом ѝ казвам такова нещо.

Тя ми връща комплимента и аз се размивам.

— Чак космите на краката ми посивяха. — Откакто ме арестуваха, смъкнах близо пет килограма, но не изгубените килограми ме притесняваха, а това, че остарях. Забелязвам го предимно около очите, не толкова торбичките и бръчките, а тъмните сенки под тях.

Тя ми казва, че е приготвила задушено, което мога да ям няколко дни. Ще е готово след половин час. Донася бутилка червено вино и ние сядаме; кучетата веднага се присъединяват към нас. Джейк си я спомня, но той винаги е бил моето куче. Маги никога не я е виждала, но се хвърля към нея и търка муцуна в скута ѝ.

Карам Трейси да ми разкаже за себе си. Тя ме запознава бегло с живота на Източния бряг. Вече е получила повишение и сега е вицепрезидент на фирмата за връзки с обществеността. Странно е, че едва сега го узнавам. Не ми се беше обадила да ми каже. Дори се била включила за кратко в политическа кампания — избори за кмет, за което говори с ирония. След малко подпитване с неохота ми съобщава, че си има приятел. Лекар, пояснява тя, хирург, което приемам с усмивка на лицето и със свит стомах. Става да погледне задушеното и обявява, че му трябва още половин час.

След като дава „отчета“ си, известно време се занимаваме с кучетата. Незнайно защо изведнъж ставам нервен. Имаше толкова много неща около разпадането на брака ни, които изглеждат безпричинни. Или може би самите причини са безсмислени.

— Минавах ми ужасни мисли — казва тя. — След като се чухме с теб по телефона. Стори ми се много притеснен.

— Съжалявам. Цялата тази работа, нали разбираш, поражда разни странни чувства.

Тя вдига ръка към челото си.

— Дори не мога да си представя.

— Ще се преборим, Трејси. Трябва да го знаеш.

— Знам го.

— Не, не знаеш — усмихвам ѝ се. — Оценявам съпричастието ти. Но доказателствата са много слаби. Хванаха ме при лошо стечение на обстоятелствата. Но нямат какво да докажат. Нямат достатъчно, за да посочат мотив.

Тя очаква подробности, но не ги получава. На лицето ѝ е изписана надежда и двамата усърдно се молим да съм прав. Мобилният ѝ телефон иззвънява и тя се спуска към чантата си, за да го изключи.

— Чакаш ли обаждане? — питам аз.

— О, не. Не.

— Върви да се забавляваш, Трејс.

— Не, Джон. Беше Криста. — Тя свива рамене извинително. — Не знаех кога ще се прибереш. Или дали ще ти е до компания. Нали делото ти доста напредна...

— Трејси. — Докосвам ръката ѝ. — Вероятно ще е добре, ако поспя. Делото ми напредна, както сама каза. Благодаря ти за вечерята. Толкова ми се яде домашно приготвена храна. Но трябва да прегледам някои неща. Колко време ще останеш в града?

— Не знам. Толкова, колкото... Не знам.

— Не си тук по работа. Взела си си отпуска.

— И какво от това?

Усмихвам ѝ се възможно най-самоуверено.

— Наистина оценявам това. Беше... беше чудесно, че дойде. Може пак да се видим, преди да си заминеш.

— Колкото пъти искаш. Само ми се обади...

— Добре. Чудесно. Имам мобилния ти номер.

— Не, сменен е.

О! Значи и телефонният ѝ номер е друг. Странно как такива дребни неща могат да те засегнат.

Тя ми дава новия си номер.

— Отседнала съм при Криста.

— Чудесно. Имам ѝ телефона. — Намигам ѝ. — Иди се виж с приятелите си. Забавлявай се. — Ставам от дивана, за да я накарам да тръгва.

Тя също става, но продължава да упорства.

— Дойдох тук, за да те видя, Джонатан. Искам да помогна.

— Вече го направи. Това означава много за мен. — Докосвам сърцето си. — Наистина. Просто... трябва да се съсредоточа.

— Да, да, разбира се.

Прегръщам отново бившата си жена. Затварям очи и възможно най-дискретно вдишвам аромата ѝ — парфюма си не е сменила. Тя отново ме оставя аз да водя. Цял час да я държа така, няма да се отдръпне. Бих могъл да я попитам какво ли не в този момент и съм убеден, че ще ми отговори.

— Ще ти се обадя — обещавам ѝ.

— Ще си мисля само хубави неща. — Тя събира длани като за молитва.

Изпращам Трейси Солидей до вратата и я гледам, докато потегля. После се връщам на дивана и изчаквам сърцето ми да се успокои.

Обвинението призовава Ленард Хорновски на свидетелската скамейка. Това е охранителят, който ме завари в кабинета на Дейл.

Хорновски изглежда навъсен по рождение. Може да се дължи на големите му, провесени надолу мустаци, но така или иначе, те пасват на изражението му. Не може да се каже, че е сериозен, по-скоро мрачен. Очите му са близко разположени, разделени от тънък нос, брадичката му е заострена. Има гъста коса с цвят на шоколад. Облечен е спретнато, въпреки едрото си, набито телосложение; вратът му е дебел, с изпъкнали вени.

Произнася пълното си име с авторитета на длъжностно лице. Гласът му е силен, с южняшки акцент. Изглежда неспокоен.

Ерика Джохансен го връща към въпросния ден. Смяната му започнала в пет следобед и свършила в ранните часове на сутринта. Охраната работела цял ден и цяла нощ, всеки ден от годината.

— Да се върнем към седем часа онази вечер — казва прокурор Джохансен. Тя отново е застанала зад адвокатската банка, разположена между масите на обвинението и защитата. Не чувства нужда от драматични пози или жестове в процес, в който съдията само установява факти.

— Получих съобщение по радиостанцията си, че нещо става на осмия етаж.

— Откъде ви се обадиха?

— От фойето.

— В колко часа?

— Около седем и половина.

— Съобщението включваше ли нещо по-специфично освен „осмия етаж“?

— В северния край.

— Какви офиси се намират в северния край на сградата?

— Адвокатските кантори на Дейл Гарисън и фирма за недвижими имоти.

— Къде се намирахте, когато ви се обадиха?

— На шестия етаж. Взех асансьора до осмия. Асансьорът се намира в северния край, така че тръгнах първо към фирмата за недвижими имоти. Отидох до вратата, но тя беше заключена.

— Външната врата е била заключена.

— Точно така.

— И какво направихте?

— Продължих към канторите на Гарисън.

— Вратата беше ли заключена?

— Не, не беше. И аз влязох вътре.

— Разкажете ни какво се случи след това.

— Влязох във фоайето — вероятно е приемна. Там нямаше никой, затова продължих навътре.

— Съобщихте ли за присъствието си?

— О-о... да, съобщих. Още щом влязох. Продължих навътре в преддверието и забелязах подсъдимия да стои в ъгловия кабинет. Запътих се към него. Влязох в кабинета.

— Какво видяхте, като влязохте?

— Видях възрастен господин, захлупил лице върху бюрото си.

— Какво правеше подсъдимият? О, един момент. — Джохансен сама се прекъсва. — В момента в залата ли е човекът, когото сте видели да стои в онзи кабинет?

— Той е ето там — Хорновски ме посочва.

— Признаваме разпознаването — обажда се Бен с отегчен глас.

— И така, господин Хорновски. — Ерика Джохансен прелиства бележките си върху банката. — Вие сте в кабинета. Виждате мъж да седи зад бюрото, с глава върху бюрото.

— Да.

— Какво правеше подсъдимият?

— Стоеше в средата на стаята. Изглеждаше нервен. Не се зарадва, че ме вижда.

— Да се заличи от протокола — казва Бен, без да става.

— Не четете мислите му, сър — обръща се съдията към свидетеля. — Възражението се приема.

— Разговаряхте ли тогава с подсъдимия?

— Да. Той ми каза да пазя тишина. Каза, че мъжът спи.

— Вие какво му отговорихте, господин Хорновски?

— Ами аз... погледнах мъжа. Може и да е спял, но на мен не ми стори така.

— Какво беше вашето впечатление?

— Възразявам.

Прокурор Джохансен посочва към Бенет.

— Вярвам защитата да признае, че господин Гарисън е изглеждал като заспал. Наблюденията на свидетеля на това място са свързани с делото.

Съдията отхвърля възражението.

— Ами, достатъчно ми беше да го наблюдавам десет секунди и да забележа, че не диша.

— Тялото му не е помръдвало?

— Да. Той не си поемаше дъх.

— И вие отидохте до него.

— Да.

— И?

— И се оказа, че беше мъртъв. Беше мъртъв.

— Какво направихте тогава?

— Казах на подсъдимия да не мърда. Да остане на мястото си. И се обадох долу във фойето да изпратят всички горе.

— Подсъдимият каза ли ви нещо?

— Каза ми, че е напуснал за кратко кабинета, но след това... господин Гарисън го е повикал обратно. И когато влязъл в кабинета, господин Гарисън бил „заспал“. Или умрял.

— Преместихте ли тялото от първоначалното му положение, господин Хорновски?

— Не, не съм.

— А подсъдимият?

— Да, той го премести. Издърпа го от стола и го положи на пода. Мисля, че се преструваше, че прави сърдечно пулмонална реанимация. Но той само промени мястото на престъплението.

О, добре. Обръщам се към Бен, но той поклаща бавно глава. Не издавай чувства, беше ме предупредил.

Прокурор Джохансен задава няколко въпроса за следващия етап, с полицията. Тя завършва, като го пита по пет различни начина дали е могло да има някой друг освен мен и охраната в съседните кантори. Хорновски отговаря, че нямало начин да има, нямало как да има.

Проверил всички кантори, осигурил изходите и неща от този род. Прокурор Джохансен се връща на мястото си.

Бенет се изправя до стола си.

— Отнело ви е десет секунди, за да разберете, че господин Гарисън не спи.

— Да, горе-долу толкова.

— Трябвало е да изчакате, за да видите дали диша, дали гръдният му кош се повдига и спуска.

— Да.

— Не е имало кръв, нали? Господин Гарисън не е кървял.

— Не.

— Никакви открити рани.

— Не.

— Никакви външни признаци, от мястото ви, че господин Гарисън е ранен.

— Не.

— Но както е бил седнал на стола — със скръстени ръце и с глава върху бюрото, — вие всъщност изобщо не сте виждали гръдния му кош, нали?

— Да, така е. Имах предвид, че когато човек диша, вижда се движение нагоре-надолу.

— Но от вашето място не сте виждали гръдния му кош.

— Не.

— А моят клиент го е виждал почти от същото място, където сте стояли вие.

— Да.

— И ако клиентът ми е влязъл в кабинета само минута преди вас, той не е разполагал с тези десет секунди, за да огледа господин Гарисън, така ли е?

— Не знам колко време е бил там.

— Но, ако току-що се е върнал в кабинета. Той вижда господин Гарисън за момент, после влизате вие и той поглежда към вас, нали?

— Да, така беше.

— Следователно, когато вие сте се влезли при него в кабинета, едва тогава клиентът ми е имал на разположение цели десет секунди, за да огледа господин Гарисън. Така ли е?

— Ако разказът му е верен, да.

— Но вие не можете да твърдите със сигурност, че разказът му е измислен, нали, господин Хорновски? Нямате представа, нали?

— Имам.

— Но нямате фактическо доказателство, нали, сър?

— Не, сър, нямам.

Бен спуска длани върху масата и поглежда към свидетеля.

— Не ви се е наложило да вадите пистолета си, нали?

— Не.

— Значи, когато сте казали на клиента ми да не мърда — след като сте установили, че господин Гарисън е мъртъв — той не се е съпротивлявал, нали?

Хорновски обмисля въпроса.

— Мисля, че стана по-предпазлив.

— Въпросът е, че не се е наложило да вадите оръжие.

— Не, не съм вадил оръжието си.

— Клиентът ми не е побягнал.

— Не.

— Не се е опитал да се бие с вас?

— Да се бие с мен? — свидетелят се ухилва широко. На този „щангист“ предположението му изглежда абсурдно.

— Не се е бил с вас, нали?

— Не, сър.

— Всъщност се е опитал да спаси живота на господин Гарисън, нали?

— Той го издърпа от стола и го положи на пода — отговаря свидетелят. — Той промени мястото му и сложи ръце върху Гарисън, за да може да обясни по-късно...

— Госпожо съдия — Бен посочва с ръка свидетеля.

— Да продължим — казва тя.

— Той се е опитал да извърши дишане уста в уста, нали, господин Хорновски?

— Той... правеше да изглежда така.

— *Правил е да изглежда така?* — Бен се отдалечава от масата и се приближава към свидетеля. — Той е вкарвал въздух в устата му, масажирал е гърдния му кош. Така ли е?

— Да.

— Нещо, което не може да се каже за вас, нали, сър? — Бен сочи с пръст свидетеля. — Вие просто сте стояли отстрани, докато клиентът ми се е опитвал да спаси живота му.

— Аз се обаждах по радиостанцията, опитвах се да обезопася мястото.

— Там е имало мъртъв човек и Джон Солидей се опитва да го върне към живот, а вие се занимавате с радиостанцията си.

— Обаждах се за линейка, в полицията и за допълнителна охрана. — Лицето на свидетеля се е зачервило. Той се е подпрял на свидетелската скамейка.

Бен се връща на мястото си и казва:

— Това е всичко.

Бенет настоява да хапна нещо, но аз не искам да напускам съдебната зала и той внася тайно сандвич за мен. Съдия Бриджес ни е дала час и петнайсет минути почивка за обяд и залата е относително празна. През повечето време съм на крака, като се разхождам бавно между масите и ложата на съдебните заседатели, дори по едно време си подсвирих. Това подсвирване е признак за нервност, но съзнавам, че създава впечатление за безразличие, дори за самоувереност.

Нито съм безразличен, нито съм самоуверен. Мислех си, че след като процесът започне, нервите ми ще се отпуснат, но истината е, че нещата не се развиват особено добре. Не че се случи нещо разтърсващо. Димящ пистолет няма. На практика съдебната лекарка не ми навреди, струва ми се. Само защото Гарисън е бил удушен, не означава непременно, че аз съм го удушил. А охранителят... е, той ми навреди малко. Ако съдията повярва, че съм си съчинил история, спукана ми е работата. Само по себе си за мен не е неправдоподобно предположението, че Дейл просто е бил заспал. Притеснява ме въпросът кой го е удушил.

Божичко, страхотно беше от нейна страна, че дойде в града. Разбра, че няма да имам достатъчно време да се виждаме. Изглеждаше шеметно. Изглеждаше свежа. Това е думата. Различна — това носи в себе си известна дистанция, но в крайна сметка това си е същата Трейси, която обичах. Дори след всичко станало, тя беше нежна и мила, любяща. Едва се сдържах да не вдигна телефона и да ѝ определя среща за обяд или вечеря. Чувствам се като ученик.

Но не мога. Няма да го направя. Не съм ученик и ние не можем да обърнем нова страница. Тя е продължила напред и аз се радвам за нея. Нужно ѝ е да знае, че е направила всичко по силите си, за да ми помогне. Само това ѝ е нужно. Тя вече няма нужда от мен. Вече не ме иска.

Отърсвам се от унеса и поглеждам към адвоката си, който седи зад масата и чете някакви документи. Мърмори нещо под носа си. Стоманеносините му очи са присвити и той е толкова съсредоточен, че

изглежда, че не чете документите пред него, ами мисли за нещо съвсем друго.

Бен е доста силен човек и носи голямо бреме на раменете си, но без да показва голяма умора. Но това сигурно му идва прекомерно — да защитава приятел, обвинен в предумишлено убийство. Да не говорим, че независимо от опита му в наказателни дела, това е най-голямото дело, което Бен някога е поемал.

Не се бях поставял на негово място. Не ми беше минавало през ума колко трудно може да му е сега. Може би трябваше да се замисля повече за това. Може би, какъвто е дисциплиниран, подготвен и талантлив, Бен Кеъри се е вживял прекалено много в това дело.

Тази мисъл се забива право в стомаха ми и причинява такава бъркотия, че се радвам за оскъдния си обяд. Дали Бенет не е надхвърлил възможностите си с този случай? Дали не искам твърде много от него? И най-вече: защо точно сега мисля за това?

— Две минути — съобщава приставът, който надниква в залата.

Отново поглеждам към Бенет. Краткият му подготвителен сеанс е приключил. Той седи с изправен гръб на стола, диша дълбоко и гледа в тавана. Изглежда съвсем спокоен. Напрегнат и съсредоточен, но спокоен. Вярно, кръстосаните му разпити минаха много добре.

— Надяваш се и на най-малкия шанс за успех — отбелязвам, когато се връщам при масата.

Бен се усмихва и потупва ръката ми.

— Нещата вървят добре, Джонатан.

Понечвам да отговоря, да споделя за един вътрешен спор, който водя със себе по време на процеса, но точно тогава влиза приставът, заедно със съдия Бриджес.

— Всички да станат!

Обвинението призовава на свидетелското място Шийла Пол, бившата секретарка на Дейл Гарисън. Бенет беше разговарял с нея преди няколко седмици и каза, че показанията ѝ са сравнително безобидни. Тя оставя Дейл жив в кабинета му в пет следобед и си спомня, че аз съм този, който е променил срещата.

Шийла Пол заема свидетелското място и оглежда със слаб интерес залата. Лицето ѝ блести от летен загар. Прилича на човек, който е свалил доста килограми. Тя е дребничка, брадичката и бузите ѝ

са леко отпуснати. Парфюмът ѝ, който се разнесе след нея, докато минаваше покрай мен, е силен и малко сладникав за вкуса ми.

Тя се върти на скамейката, докато чака прокурорът да зададе първия си въпрос. След това се успокоява и отговаря с глас, чиято сила контрастира с дребния ѝ ръст.

— Работих за Дейл повече от двайсет години — казва тя на Ерика Джохансен.

— Можете ли да ни опишете адвокатската практика на господин Гарисън?

Тя кима, без да показва чувства.

— Водеше предимно наказателни дела. Освен това и лобираше. Когато законодателният орган беше в сесия, той заминаваше за столицата да търси клиенти.

— Имаше ли съдружници, които да са работили с него?

Шийла Пол поклаща глава.

— Госпожо Пол, бихте ли отговаряли на глас?

— Не. Не и напоследък. Имаше един-двама адвокати, които му помагаша от време на време. При него работеха и други адвокати, понякога си поделяха някой случай, но те не му бяха съдружници. Междувременно се създаде още една адвокатска фирма от трима-четирима млади адвокати, които започнаха самостоятелна практика. Когато Дейл не искаше да се занимава с нещо, го прехвърляше на тях. Или пък ги наемаше да свършат нещо дребно по дела, с които той се занимаваше. Той много харесваше тези млади хора. Казваше, че му напомнят за самия него, когато е бил млад и тъкмо е започвал.

— Добре. — Прокурор Джохансен я прекъсва. — Значи... не е имал съдружници по време на смъртта му?

— Не.

— Това е добре. — Ерика Джохансен стиска двете си ръце и ги насочва към свидетелката. — Господин Гарисън вършеше ли някаква работа за сенатор Грант Тъли?

Измествам се до ръба на стола, но се старая да не реагирам при изговарянето на името на шефа ми. Бенет изобщо не реагира, само наблюдава свидетелката.

— Да, разбира се. Най-вече му беше съветник. Без заплащане. Но даваше правни съвети на сенатора по личните му въпроси, както и по

някои политически. — Тя свива рамене. — Сенаторът му се отплащаше по различни начини.

— Обяснете, моля ви.

Поглеждам към Бенет, който остава неподвижен. Понечвам да го побутна с лакът, но съдия Бриджес се намесва:

— Госпожо Джохансен, каква връзка има това с делото?

Сърцето ми прескача един удар. Съдията спонтанно реагира, за да защити сенатора. Тя знае, а и всеки знае как сенаторът „компенсираше“ Дейл Гарисън. Дейл е лобист, един от малцината избрани в столицата, който може да влезе в кабинета на сенатор Тъли и да свърши дадена работа.

Никога не съм знаел каква точно е връзката на Гарисън със семейство Тъли. Предполагах, че е продължение на връзката му с бащата на Грант, Саймън, но не знаех подробности. Причината бях аз. Гарисън направи голяма услуга на семейство Тъли — той попречи на едни лоши типове да ме посочат с пръст, а за да бъде честен, макар и косвено, и семейство Тъли също. Това най-малкото е цинична гледна точка, но пък аз никога не съм минавал за идеалист.

— Ще отегля въпроса — казва прокурорът. Прави ми впечатление, че тя бързо се предаде, особено в процес без съдебни заседатели, когато аргументът ти се отнася към лице, решаващо фактически въпрос.

— Госпожо Пол, можете ли да ни кажете дали господин Гарисън е имал съвместна работа с подсъдимия Джонатан Солидей?

Свидетелката не ме поглежда — за мен това е признак за неприязън. Приемам го нормално, като се изключи фактът, че съм невинен.

— Никога не съм се срещала с господин Солидей — отговаря тя. — Само от кореспонденцията на Дейл и от телефонни разговори знам, че са работили заедно.

Ерика Джохансен преглежда бележките си, оставени върху банката.

— Така... знаете ли дали подсъдимият е уговорял среща с господин Гарисън?

— Да. Трябваше да се срещнат в четвъртък, седемнайсети август, за обед.

— Това е денят преди неговата смърт?

— Точно така.

— Знаете ли дали срещата се е състояла?

— Не, не се състоя. — За първи път Шийла Пол показва, че ме е забелязала. — Той се обади и отложи срещата за петък в седем часа.

— Възрабявам. — Бенет скача на крака. — Липса на основание.

— Приема се. — Съдията вдига вежди към прокурора.

Ерика Джохансен се приближава към свидетелката.

— Госпожо Пол, обадиха ли ви се за срещата в четвъртък на обед?

— Да.

— Кога?

— Мисля, че беше предния ден — в сряда, струва ми се. Да, в сряда сутринта.

— Човекът, който се обади, представи ли се?

— Да. Каза, че е Джон Солидей.

— Възрабявам, Ваша чест. — Бенет отново е на крака. — Непряко доказателство. Липса на основание. Да се заличи от протокола.

— Непряко доказателство ли? — учудва се прокурорът. — Но това е изявление на *подсъдимия*.

— Приема се като липса на основание — отсича съдия Бриджес. — Не дадохте да се разбере, че това е изявление на подсъдимия.

Ерика Джохансен докосва с пръст устните си. Може би не е предвидила проблем с имащи значение доказателства по време на тези свидетелски показания. Или пък, подобно на показанията на съдебния лекар, не е очаквала противопоставяне.

— Госпожо Пол, независимо от това как се е представил мъжът, който ви се е обадил, познахте ли му гласа?

— Не, всъщност, не.

Опитай отново. Ерика Джохансен стиска зъби и се втренчва в свидетелката. Външният ѝ вид издава твърдост, но знам, че започва леко да се изпотява.

— Добре, госпожо Пол. Като оставим настрана как се е представил мъжът, спомняте ли си какво друго каза?

— Същото възражение. — Бенет става с известно закъснение и изтърсва възражението, преди още свидетелката да успее да отговори. — Пак е основано на слухове.

Съдия Бриджес премигва два пъти.

— Ще чуя отговора.

Свидетелката вече не е сигурна какъв беше точно въпроса, а само че около отговора ѝ се вдигна голям шум. Тя отговаря плахо, очаквайки един от двамата адвокати да се нахвърли, когато тя приключи.

— Той поиска да промени часа на срещата му с Дейл от четвъртък по обяд за петък в седем часа вечерта.

Е, ние можем да прилагаме всякакви правни игрички, но съдията знае кого има предвид свидетелката — мен. Никой друг не би могъл да се обади, за да промени срещата от четвъртък по обяд за петък вечерта. Проблемът е, че такова обаждане изобщо не е имало. На мен ми се обадиха за промяна на срещата.

Бен се накланя към мен.

— Обработили са я — прошепва той. — Изобщо не беше толкова категорична преди няколко седмици.

— И какво направихте вие, госпожо Пол?

— Попитах Дейл дали в петък в седем вечерта му е удобно.

— И какво отговори той?

— Ами каза, че няма проблем, но не остана много доволен. Искам да кажа, кой урежда срещи за петък вечер?

Моята реакция тогава беше същата. Надрасквам една бележка за Бен: трябва да говорим отново с моята секретарка, че това не е вярно, че Гарисън беше този, който промени срещата. Но това не обяснява показанията на Шийла Пол тук. Ако тя греши, значи не само е объркала кой от нас двамата е променил срещата, но е съчинила в главата си цял един разговор с Дейл Гарисън, в който му било станало неприятно от промяната на плановете. Лайл Косгроув трябва да се е обадил.

Прокурор Джохансен преминава към деня на смъртта на Дейл Гарисън.

— Спомняте ли с; как премина деня на Дейл Гарисън, какъв беше работният му график?

Шийла Пол кима.

— Онази сутрин имаше явяване пред съда и среща с един от адвокатите на нашия етаж, който работеше по един от неговите случаи

— някъде следобед. После се среща с господин Солидей в седем вечерта.

— Ваша чест — обръща се към съдията Джохансен, — тъй като сме донесли компютъра на жертвата по молба на защитата, бих искала да попитам дали свидетелката може да провери графика на господин Гарисън за деня по календара в компютъра му.

Съдията поглежда към Бенет.

— Не възразявам — казва той. — При условие че госпожа Джохансен може да свърже това с друг свидетел...

— Благодаря, господин адвокат — прекъсва го Джохансен. — Ще направим това.

Хубаво е да виждам адвоката си така сговорчив. Вероятно това отчасти се дължи на нещо като родство между бивши прокурори, но преди всичко Бен, изглежда, знае коя битка да избере. Това само помага за оценката на съдията за него и в края на краищата и за мен.

Обвинението свързва компютъра към прожекционен екран, така че да наблюдаваме работата с компютъра като на кино, а не да се скупчваме около малкия монитор. Екранът вече е поставен и приставът внася от съседната стая компютъра, поставен върху поставка с колела. Отнема им малко време, за да приготвят всичко, след което започваме да наблюдаваме екрана на монитора на прожекционния екран. Фонът представлява небесен изглед, светлосиньо с бели пухкави облаци. Различните икони са разположени отляво. Дейл има почти същата конфигурация, с която работя и аз в адвокатската фирма.

Шийла Пол става от свидетелското място по покана на прокурор Джохансен и хваща компютърната мишка.

— Дейл съхраняваше календара си в компютъра — казва тя. — Или по-точно аз го съхранявах. Разпечатвах му го всеки ден. — Мишката се придвижва до някаква икона и се явява ново изображение, показвайки календара му за деня.

Очевидно Дейл е имал явяване пред съда за днес. Но Шийла Пол борава със завидна скорост с мишката и отива на датата на смъртта на Дейл — 18 август.

— Това е денят.

Една гигантска версия на календара се появява върху екрана. Показва срещите за петък, 18 август за часовете девет, два, три и с мен — в седем.

— Дейл имаше изслушване пред съдия Радке за внасяне на иск за отмяна на арест — обяснява Шийла Пол. — Това беше за девет часа. После имаше среща с Джеф Каприс, един от младите адвокати в съседната кантора. „СК“ означава съвещание в кантората. След това в три часа имаше съвещание по друг случай. Накрая, в седем часа, имаше среща с господин Солидей.

— Госпожо Пол, някой идвал ли е в кабинета между три часа и времето преди да си тръгнете?

— Не — отговаря категорично свидетелката.

— А вие по кое време си тръгнахте, госпожо Пол?

— Малко преди пет. Обикновено си тръгвам между четири и половина и пет часа. Във въпросния ден беше към пет часа.

— Значи никой не е влизал в кабинета между три и малко преди пет часа?

— Точно така.

— Известно ли ви е, госпожо Пол, дали някой друг не е имал уговорка да дойде в кабинета въпросния ден?

— Освен за господин Солидей не знам за друг.

— А по времето, когато си тръгнахте, само вие двамата с Дейл ли бяхте в кантората?

— Да.

— Никакви помощник-адвокати? Писари? Никой?

— Никой освен Дейл и мен.

— Добре. — Ерика Джохансен продължава: — Когато си тръгнахте, казахте ли дов... — Прокурорката рязко млъква. Смяташе да я попита дали е казала „довиждане“ на Дейл, преди да си тръгне. Като се има предвид значимостта на последвалите събития, вероятно е по-уместно да зададе въпроса си по-деликатно.

— Госпожо Пол — започва отново тя, — преди да напуснете офиса, осведомихте ли господин Гарисън, че си тръгвате?

Независимо от перифразирането на въпроса, Шийла Пол си припомня последния разговор с човека, който ѝ е бил шеф повече от двайсет години. Преди още прокурорът да завърши въпроса си, свидетелката беше извадила носна кърпичка от чантата си. Очите ѝ блестят, но сълзи все още не са бликнали. Тя застива за момент, с юмрук, в който стиска кърпичката си, допрян до устните ѝ. После се отпуска с дълбока въздишка.

— Казах му, че си тръгвам. Пожелах му приятен уикенд. Той ми пожела същото. Добави нещо за мъжа ми, как да го накарам да оправи радиатора през почивните дни. Дейл често подмяташе по някоя шега.

— Можете ли да опишете външния му вид? — пита Ерика Джохансен. — Настроението му?

— Беше си все същият стар Дейл. Кисел, но мил. Изглеждаше както винаги.

— Добре. — Гласът на прокурора е малко по-висок от шепот. — Само още два въпроса и приключвам разпита си.

Секретарката на Дейл Гарисън повдига юмрука си, стискащ кърпичката, в знак на съгласие.

Джохансен прави няколко крачки. Изчаква малко, преди да продължи:

— Вашата стая има предна врата, нали така?

— Да.

— Има ли друга врата?

— Да. — Жената издухва силно носа си. — Извинете. Да. Има и друга врата, която води към коридора.

— Тази врата заключена ли стои или отключена?

— Отвътре е отключена. Отвън — заключена.

— Сигурна ли сте, че е заключена отвън?

— Напълно. Бравата е автоматична. Оттам адвокатите стигат по-напряко до тоалетните в коридора. От коридора не може да се влезе без ключ.

— Добре, госпожо Пол. Благодаря ви.

Прокурор Джохансен сяда на мястото си, убедена, че няма начин някой да се е промъкнал тайно, да е удушил Дейл и да е избягал.

— Господин адвокат? — обръща се съдията към Бенет.

Бенет вече се е изправил на крака и бавно крачи напред-назад зад масата на защитата. Няма нужда да застава лице в лице със свидетелката.

— Дейл беше добър човек — започва той.

— Той беше чудесен човек.

— Помогна на много хора.

— Наистина.

Бенет изказва мнения, нещо, което формално не е уместно, но не вреди. Всъщност, мисля си аз, какво цели адвокатът ми, като изгражда

по-симпатичен образ на жертвата?

— И не само на хора, които са могли да му плащат — продължава Бен. — Вършеше и много работа безплатно.

— Раздаваше щедро времето си.

— Вратата му беше винаги отворена.

Свидетелката кима.

— Да.

— Ако някой имаше нужда от минута от времето му, получаваше я.

— Винаги.

Бенет пъха ръце в джобовете си. Преди началото на следобедното заседание той беше извадил от джобовете си всички монети, за да не си играе с тях, докато е прав.

— Както разбирам, госпожо Пол, вие нямате представа какво се е случило в кабинета, след като сте си тръгнали, но възможно ли е някой да се е отбил да се види с Дейл? Това би могло да се случи, нали?

— Разбира се, че може да се случи.

— Много хора ходеха за съвет при Дейл.

— Така е.

— И ако се е случило, не би било нещо необичайно за Дейл да покани човека вътре.

— Не, предполагам, че не.

— Всъщност, госпожо Пол, като се има предвид конфигурацията на адвокатската фирма и къде се е намирал кабинетът на Дейл, възможно е някой да влезе, без Дейл да го види, нали?

— Да.

— Защото предната врата към канторите му — главната врата — е била все още отключена, след като вие сте си тръгнали.

— Да.

Бен кима. Той поставя ръце върху облегалката на стола.

— Господин Гарисън беше болен, нали, госпожо Пол?

— Да.

— Страдал е от рак на белия дроб и на лимфните жлези.

— Точно така.

— Кога ви каза той за това?

Погледът на Шийла Пол се премества към ъгъла на залата. Първоначално помислих, че търси нещо там, но вероятно се опитваше

да си спомни.

— Трябва да е било... преди шест месеца.

Бен кима.

— Но е бил болен от по-рано.

По лицето на свидетелката преминава усмивка.

— Беше толкова присъщо на Дейл, да не го сподели.

— Госпожо Пол, знаете ли от колко време е бил болен?

— Мисля, че е било от четири месеца, преди да ми каже.

— Дейл не е лекувал рака си, нали? Не е правил химиотерапия, или облъчване?

Изражението на госпожа Пол ми подсказва, че тя е водила битка с Дейл Гарисън по въпроса.

— Той е видял и двамата си родители да умират от рак. Каза, че лечението ги е съсипало повече от самата болест. Затова не искаше да се лекува.

— Дейл беше отслабнал, нали?

Погледът на свидетелката се заковава в Бенет. Вероятно е по-правилно да се каже, че гледа през Бенет. Тя няма бележник, не дава вид, че ще влезе в спор с мене, определено няма и проблем с адвокат по наказателни дела, поел защита на клиент.

— Да, отслабна през последната година.

— Някога Дейл... — Бен накланя глава и млъква. — Мразя да задавам подобни въпроси.

— Дейл би ви подканил да продължите — вмята госпожа Пол. Тя наистина се държи с достойнство. Щеше да ме трогне, ако не беше добър свидетел за обвинението. Съдията трудно щеше да намери грешки в правдоподобността на показанията й. А това е проблем за мен, защото тя каза, че аз съм бил този, който е променил срещата и че е малко вероятно някой друг да е влязъл в кабинета за времето от нейното тръгване до моето пристигане. Това не са нещата, на които ние искаме съдията да повярва.

— Някога Дейл споменавал ли е, че иска да умре? — пита Бен.

Обръщам се, за да видя по-добре адвоката си, в залата настъпва раздвижване. Не бива да позволявам на съдията да вижда чувствата ми. Но що за въпрос. Работата е там, че Бен разпитваше госпожа Пол и нямаше да зададе този въпрос, освен ако...

— Понякога, да — отговаря Шийла Пол.

— Страхувал се е от бавна смърт — казва тихо Бен.

— Да, страхуваше се. — Тя сподавя нещо като горчив смях. — Казваше, че знае, че ще му продупчат билета — такъв му беше маниерът на изразяване, ако сте го познавали — но искал това да стане час по-скоро.

— Минавало ли ви е някога през ума, че е склонен към самоубийство?

— Възраждам. — Ерика Джохансен става бавно и вдига ръка. — Свидетелката не е компетентна да дава подобно мнение.

— Просто питам за лично мнение — обяснява Бен. — През последната година свидетелката е наблюдавала Дейл много повече от вероятно всеки друг. Неща, които е казвал, неща, които е вършил, чувства, които е споделил със свидетелката. Това е, което ме интересува.

Съдия Бриджес гледа право напред за момент, хапейки долната си устна.

— Ще отхвърля възражението — заявява накрая тя.

Бенет кима към свидетелката.

— Мислите ли, че е бил склонен към самоубийство?

— Перифразирайте го, господин адвокат — вмята съдията.

— Благодаря, госпожо съдия. — Бен поглежда към свидетелката.

— Госпожо Пол, господин Гарисън оставял ли е във вас впечатлението, че е депресиран от заболяването си, че би искал да умре по-скоро?

Шийла Пол свежда очи, спуска клепачи. Така торбичките под очите ѝ изпъкват. Тя преглъща с мъка. После заговаря с глух, равен тон:

— Случваше се обикновено вечер. Когато се стъмнеше. Тъмнината играеше роля. Тогава той ставаше много... как да кажа... депресиран. Болестта му все още не се беше развила. Но той започваше да я усеща. Изгуби апетит. Отслабна. Сигурно е чувствал слабост... Казваше, че усеща как болестта му напредва по малко, ако е възможно да се усеща. Но все още имаше достатъчно сили за работа. Смяташе, че му остават около шест месеца. Казваше, че вече не му се слуша тиктакането на часовника. Искаше края да дойде бързо. Като светкавица, така казваше.

Ерика Джохансен е неспокойна на стола си. Тези показания — някои от тях — са непреки доказателства. Тя вероятно пресмята шансовете — съдията вече разреши отговора и едва ли сега ще се отметне. Освен това, съдията вече чу думите на свидетелката, дори и да ги обяви за неприемливо от съда доказателство.

— Госпожо Пол — намесва се Бен, — допускате ли възможността Дейл Гарисън да е наел някого да го убие?

Прокурор Джохансен вече не е притеснена.

— Ваша чест — извиква тя, скачайки на крака.

Съдията като че ли не одобрява въпроса. Тя поглежда към Бенет както майка поглежда детето си, което е направило беля, и заявява категорично:

— Въпросът води до предположения. Възражението се приема.

Бенет не прави коментар и бърза да продължи.

— Знаете ли дали Дейл е имал финансови проблеми?

Сега аз съм този, който е неспокоен. Това би обяснило бележката за изнудване — че Дейл е имал нужда от четвърт милион долара. Щеше да бъде по-добре за защитата, ако Дейл не е имал нужда от парите. Той беше преуспяващ адвокат. Имаше списък от клиенти, на който много адвокати биха завидели. По този начин изнудваческото писмо губи смисъл. Какво прави Бенет?

— Аз поне не знам да е имал — отговаря свидетелката.

— Вие сте му помагали за чековата книжка, нали, госпожо Пол?

Тя смирено се усмихва.

— Да, плащах му сметките. Дейл не го биваше за такива работи.

— Значи сте била запозната с финансовото му състояние, поне на чековата му сметка.

— Разбира се.

— Липсваха ли му пари?

— Не. Ни най-малко. Имаше някъде около двацет хиляди долара в чековата книжка. Аз все му казвах да ги инвестира, но накрая това се превърна в лоша шега. Нали разбирате, какъв беше смисълът...

— Лицето ѝ се натъжава.

— И са ви известни някои инвестиции, нали?

— Да. Имаше някакви взаимопомагателни фондове и неща от тоя род. Аз се занимавах с финансовите им отчети.

— Разбирам. — Бенет широко ѝ се усмихва. — Дейл е имал над сто хиляди долара в инвестиции, нали?

Свидетелката премигва и поглежда настрани.

— Мисля, че са към сто и двайсет хиляди.

— Притежавал е две къщи. Една тук и една във Флорида.

— Да.

— И независимо от това, дори до края, много клиенти са прекрачвали прага му.

— О, да. — Свидетелката с желание говори за шефа си. — Той изпращаше клиенти на други адвокати и вземаше комисиона.

— Така. — Бен тръгва да се разхожда. — Значи е разполагал с пари на ръка, имал е много клиенти, но не е харчил никакви пари за лечение на рака си. Вярно ли е?

— Вярно е.

— Тогава, госпожо Пол, щом толкова добре сте познавали Дейл Гарисън, можете ли да се сетите за някаква причина, поради която той е имал нужда от двеста и петдесет хиляди долара?

— Не — отговаря свидетелката и Ерика Джохансен скача на крака.

— Възразявам...

— Точно това им казах...

— Това са предположения...

— ... когато ми показаха онази бележка за изнудване.

— Госпожо Пол — казва съдия Бриджес — разбирам, че говорите един през друг, но когато някой възразява, бих искала да изчакате моето разпореждане, преди да отговорите. Разбрахте ли?

— Извинете — казва Шийла Пол. — Когато ми показаха онази бележка...

— Госпожо Пол — прекъсва я съдията, — още не съм дала разпореждането си.

Смъртената свидетелка навежда глава.

— Всъщност смятам, че въпросът е уместен. Така че, госпожо Пол — съдията ѝ хвърля кратка усмивка, — моля довършете каквото говорехте.

Аз също се усмихвам. Добре се получи.

Шийла Пол отново започва:

— Когато прокурорите ми показаха онзи документ, за Дейл, че имал нужда от онези пари, това ми се видя безсмислено. За какво са му били тези пари?

Бенет свива устни.

— Може би за някой, който да сложи край на страданията му?

— Господин адвокат. — Съдия Бърджес не чака Ерика Джохансен да я подтиква. — Следващият въпрос.

Бенет разперва ръце.

— Всъщност аз свърших, Ваша чест. Благодаря ви, госпожо Пол.

Съдията поглежда към Джохансен, която казва, че няма въпроси.

Съдията прелиства някакви документи и се обръща към адвокатите.

— Имам някои въпроси, които трябва да разреши този следобед — казва тя и поглежда към нещо, което вероятно е графикът ѝ за утрешния ден. — Ще ми трябва част от сутринта утре за въпроси от друго естество. — На съдиите по наказателни дела им е трудно да отделят достатъчно време за даден процес. Защитниците по наказателни дела имат правото да искат бърз процес, така че съдиите трябва да определят часове за изслушвания където могат, за да придвижват процесите. Нашият процес се води без съдебни заседатели и съдия Бриджес може да покаже повече гъвкавост, за да ни вмести в графика си — Какво ще кажете да започнем утре в единайсет часа?

Двамата адвокати отговарят, че този час им е удобен. Ерика Джохансен казва на съдията, че вероятно утре обвинението ще е готово с казуса си.

Всички ставаме, докато съдията излиза. Два дни от моя процес отминаха.

— Не сме по-зле, нали? — прошепвам на Бен. В края на краищата бяхме издържали на половината им доказателства без много вреди.

Бен се отпуска, едва днес за първи път се отпуска истински. Въздъхва, докато тълпата зад нас се изнася. Опитвам се да отгатна чувствата му — удовлетворение срещу разочарование — но както обикновено той изглежда невъзмутим. Ерика Джохансен затваря куфарчето си и си тръгва. Не след дълго двамата с Бен оставаме сами в залата. Отвън сигурно има представители на пресата, но според

съдебното правило, те не могат да припарят до нас, докато сме в залата.

— Те ще приключат утре, рано следобед — казва Бен. — Така че ни предстои дълга нощ.

Дори и Бен очевидно приема това, в което вече съм убеден — че съдията няма да издаде присъда в наша полза, след като обвинението изложи казуса си. Което означава, че ще трябва да дам показания. Уговаряме се да се срещнем отново в кантората за работна вечеря и за цяла нощ подготовка. Вървя след него към вратата на съдебната зала. Той ще ми бъде щитът, зад който ще мина през репортерите. Слагам си маската за телевизията — с изправена глава, спокоен и самоуверен, но не наперен — после леко побутвам Бен по гърба, давайки му сигнал, че съм готов.

Първият от трите дебата в надпреварата Тротър — Тъли е довечера. Спонсор е Лигата на независимите гласоподаватели, която е и уредила една зала в града. Уилям Гадсби, водещ на местните новинарски емисии, ще бъде водещ и на дебата. Той се разхожда из сцената, мънкайки под носа си текст, и подготвя телевизионния си глас. Протяга ръка към мене, без да продума или да покаже някакво отношение към положението, в което съм изпаднал, което е добре за мен. През годините бях разговарял десетки пъти с Бил, дори няколко пъти съм се явявал в негови програми. Най-добрите му години са зад гърба му, но той си остана главният водещ на градските новини.

Лангдън Тротър и Грант Тъли са в стаите зад сцената. Репетират текстовете си със своите помощници, а агентите им за връзки с обществеността подготвят и външния им вид.

Вторник вечер е. Бен и аз сме работили до късно и имаме нужда от почивка. Поне аз имам, но Бен също се възползва. Полицията все още не е свързала Лайл Косгроув с мене, поне доколкото знам, но аз очаквам бомбата да избухне всеки момент.

Възразих срещу идеята да идвам тук, но накрая приех. Това ще е вид развлечение. Освен това ще бъде решителен момент в тази кампания. Ланг Тротър води убедително в допитванията до общественото мнение. Грант Тъли трябва да вземе връх тази вечер. Вярно, няма да е като дебатът Линкълн-Дъглас, но гласоподавателите трябва да видят Грант като техен губернатор. Формата над съдържанието, по мое мнение, и предвид съдържанието на Грант — говоря за позицията му спрямо увеличението на данъците — се надявам да е силен във формата.

Отивам до вратата на Ланг Тротър и почуквам. Жената, която ми отваря, е Марибел Родригес, една от служителките в пресцентъра на Тротър. С нея винаги сме се разбирали добре. Бях си поставил за цел да се разбирам добре с всеки в столицата.

— Джон, как си? — Марибел поема ръката ми с двете си ръце. Парфюмът ѝ с аромат на ягоди ми напомня за едно мое бивше гадже. А

може и да е от шампоана ѝ. Ръцете ѝ са меки.

Неловко ми е да отговоря на въпроса ѝ, както разбираме и двамата.

— Исках да ти се обадя, повярвай ми. Това е ужасно. Искам да кажа...

— Признателен съм ти, Мари.

— Искам да кажа, че политиката си е политика, но всички ние те обичаме толкова много — тя все още държи ръката ми и я разтърсва. — Надявам се на най-доброто.

— Ставаме двама — отговарям. Смехът на Мари е прекалено любезен. — Дали може да поздравя Ланг?

— Ами... — тя поглежда назад през рамо — може би след дебата.

От стаята долита глас.

— Джон Солидей? Хайде, влизай.

Мари ми прави път и главният прокурор Лангдън Тротър става. Прилича на актьор от Бродуей, от яката му виси лигавниче за гримиране, на бузите му е поставен лек руж. Косата му е сресана на път — прекалено гладко по моему. Пет-шест души, повечето от които са ми познати, се оттеглят на заден план, докато Ланг се приближава. Стаята е достатъчно голяма и ни предоставя възможност да се отдалечим. Тротър се спира на място.

— Джон.

Каквото и да говорите, Ланг Тротър е очарователен човек, който оставя впечатлението, че нищо не заслужава повече неговото внимание в момента. С мен в този момент обаче, той изглежда притеснен.

— Винаги желая на опонента си най-голям късмет — казвам. Повтарям същото, което Ланг ми каза, когато го бях видял на обяд.

Той приема коментара с любезна усмивка.

— Джон. — Той изтрезнява и изпуска театрална въздишка. Не ме гледа. Помахва разсеяно. — Знаеш, че не бих направил такова нещо — казва той на пода. — Каквото казва адвокатът ти. Никога не бих инструктирал някого да обвини друг, използвайки политически мотив.

При други обстоятелства щях да се разсмея. Ланг Тротър беше давал под съд хора за политическа ИЗГОДА през целия си живот. Всяко дело е политическо или потенциално политическо. Човек никога не знае кога едно обикновено местно дело за насилие се превръща в

двойно убийство и всеки поглежда назад и се чуди защо окръжният адвокат е свалил обвиненията за нанасяне на побой, когато те биха могли да отстранят стрелеца. Всичко е просто закъсняла преценка на събитието.

— Оценявам забележката — казвам. Гледам го в лицето, но той избягва да срещне погледа ми.

Тротър поставя ръка върху рамото ми и ме повежда към вратата.

— Надявам се да спечелиш делото, Джонатан. Наистина се надявам.

Кимам и протягам ръка. Ръкуваме се. Задържам ръката му за част от секундата по-дълго от общоприетото. Това провокира желанието резултат. Ланг Тротър ме поглежда.

— Може да поднесем някоя и друга изненада — казвам. Пускам ръката му и помахвам на Марибел на излизане. Намирам Бенет Кеъри в стаята на Грант Тъли и му казвам, че ще гледам дебата вкъщи.

— Най-напред искам да приветствам всички в тази зала с добре дошли на първия от трите дебата в рамките на надпреварата за губернатор. — Бил Гадсби, водещият на дебата, седи зад маса, върху която има само един микрофон. Той представя всеки от двамата кандидати.

Ние обсъждахме с часове постановката. Републиканците — хората на Тротър — искаха кандидатите да седят един до друг на подиума. Искаха това, защото Ланг Тротър е едър човек, с ръст близо два метра, и се извисява над Грант, който пък едва стига метър и осемдесет. Ние пък трябваше да се справим с презумпцията за неопитност, която, за съжаление, навява момчешкият вид на трийсет и осем годишния щатски сенатор, затова седенето на двамата един до друг не е в наша полза. Бяхме поискали да ги снимат както фронтално, така и отгоре, надявайки се камерите да уловят малкото плешиво петно на темето на Тротър.

Тротър пък настоя да има спонтанни въпроси от публиката, което противоречеше на сценария. Настояваше за това по две причини. Първо, той смята, че е по-добър импровизатор от Грант. Сенатор Тъли има репутацията на добър задкулисен политик, какъвто беше и баща му, и е напълно подходящ за поста лидер на сенатското мнозинство, но пък не го бива да изстрелва отговори на неочаквани въпроси. Другата причина е, че Тротър се надява някой от публиката да попита Грант Тъли за мен, главния му съветник, срещу когото се води процес за убийство.

Случайно ми беше хрумнало, че Грант ще се справи добре без сценарий, но накрая постигнахме съгласие за следната постановка: двамата да седят на високи столчета, с лице към публиката и с микрофон в ръка; ние не знаем точните въпроси, но все пак имахме основната тема.

Това е шансът на Грант, точно тук, тази вечер, да навакса двуцифрената разлика според проучванията на общественото мнение. Честно казано, не знам защо Тротър ни наложи тези дебати. Той

можеше да си доведе някой агент от вестниците, но според мен накрая щеше да се възползва от това, че нямаше да се стигне до разобличаване на Грант. Ако бях на мястото на Тротър, щях веднъж завинаги да сложа край на всякаква съвместна публична изява.

— Бил, искам да благодаря на теб и на Лигата на независимите гласоподаватели, задето ми дадохте възможността да се обърна към хората на този велик щат. — Лангдън слиза от високия стол и държи микрофона така, сякаш с продължение на ръката му. Мигом ме изпълва безпокойство. Този енергичен човек, с посребрена коса и с баритонов глас излъчва такава увереност и власт, че е напълно подходящ да ръководи щата. — Благодаря и на вас, сенатор Тъли, че дойдохте.

Сега камерите улавят Грант. Той се усмихва приятно и вдига ръка. Изведнъж ми идва наум, че Тротър изглежда по-добре по телевизията от двамата кандидати.

— Искам да въведа този щат в двайсет и първия век, искам и да ви кажа защо. — На Тротър не му е нужен много грим, понеже има хубав тен. — Това е велик щат. Живея тук цял живот и дори не съм си и помислял да го напускам. Но ни предстои да свършим малко работа. Хората все още не се чувстват в безопасност по улиците, в домовете си. Те смятат, че правителството взима прекалено много от парите им. Според хората от малкия бизнес правителството твърде много се бърка в работата им. Ние не сме достатъчно сигурни, че училищата ни могат да подготвят децата ни за живота. Има и прекалено много заплахи за нашите деца — тютюнопушенето например, нецензурни текстове на песни, видеоигри с насилие, филми, които шокират добронамерените хора.

Доста добро начало за републиканеца, търсещ средни позиции. Той няма да спомене противопоставянето си на контрола над оръжията и абортите — два от парливите въпроси в нашия щат. Тъй като Тротър не се противопостави на предварителните избори, не му беше нужно да променя посоката си най-вдясно — иначе от него щеше да се иска да изрази позицията си „за“ оръжията и „за“ правото на живот много по-разпалено, отколкото досега. Не, той се придържа към лесните неща: ниски данъци, повече ченгета, против тютюнопроизводството. Ето така се избира човек за губернатор. Да можеше някой да набие това в главата на Грант.

— Добър е — отбелязва Бен. Двамата с него заедно си тръгнахме от дебата с моята кола. Все още много работа трябва да свършим довечера.

— Главният прокурор и аз сме на едно и също мнение относно резултатите, които искаме да постигнем — говори Грант Тъли, застанал пред високото си столче, — но не достигнахме до съгласие как да ги постигнем. — Сенаторът е в синя риза и червена вратовръзка. Бретонът на косата му е зализан назад от челото, което не е обичайният му вид, но така изглежда по-зрял за дадените обстоятелства. — Аз искам по-безопасни улици, но вярвам, че ще постигнем това не с увеличаване на смъртните наказания, а чрез контрол над оръжията, като отнемем оръжията от ръцете на членове на банди и на деца. Аз искам по-добри училища, но не искам да постигна това, като премахна щатната длъжност на учителите или намаля щатското финансиране на онези училища, където образованието е на ниско ниво. Именно тези училища имат най-голяма нужда от парите ни. Учителите в тези училища, чиито ученици показват лош успех на стандартни тестове, защото нямат подкрепа вкъщи или защото нямат пари за закуска, точно тези учители трябва да бъдат назначавани на постоянни длъжности. Господин Тротър и аз сме на едно мнение, че трябва да се борим, за да опазим децата ни от пристрастяване към тютюнопушенето, но сме на различно мнение как да постигнем това. Главният прокурор иска парите да се взимат от разплащания по съдебни спорове, свързани с тютюна, и да се раздават като връщане на вече платени данъци. Аз обаче казвам така: нека използваме парите по предназначение. Нека вземем тези пари от съдебни спорове, свързани с тютюна, и да ги използваме както трябва — да ги вложим в програми за здравеопазването и програми, чрез които да се попречи на децата изобщо да посегнат към цигарите.

Не е лошо. Надявам се той да наблегне на контрола над оръжията толкова твърдо, както го бяхме посъветвали. Това е важната разделителна линия на тазвечерния дебат, поне тази, която е изгодна за нас. Онова, което ще донесе голям успех на Тротър, са данъците. Главният прокурор се беше обявил за намаляването на данък общ доход, което е доста смешно, като се има предвид, че само около три процента от нашия общ доход се облага от щата. Но сенаторът възрази и поясни, че увеличението на данъците ще промени финансовото

осигуряване на училищата в нашия щат. Тази вечер ще покаже дали той ще съумее да „продаде“ предложението си на гражданите, или не.

Сенаторът свършва встъпителните си думи. Бил Гадсби прелиства листове хартия.

— Първият въпрос засяга данъците — съобщава той.

— Първият въпрос засяга позицията, която е най-малко популярна от цялата платформа на сенатор Тъли — казвам пък аз на Бен.

— Започвайки с главния прокурор Тротър, ще ми се всеки от вас двамата да изложи плана си за щатския данък общ доход.

— Благодаря ти, Бил. — Ланг Тротър слиза от високото си столче. „Благодаря“ е правилно. На мястото на Тротър аз бих искал да целуна водещия веднага. — Ние плащаме прекалено много данъци в този щат. Това е толкова просто. Икономиката върви надолу и хората се опитват да намерят някакъв допълнителен доход, за да купят ученически облекла за децата си, може би да заделят по малко за след пенсиониране. Искам да ви помогна да го правите — Тротър кимва, очите му са напрегнати. — Няма да ви поразявам с някаква измислена формула. Ето моят план за данъците, прост и ясен: искам да върна по петстотин долара на всеки данъкоплатец. Независимо колко плащате, кои сте, независимо от възрастта, расата или пола ви. Средният данъкоплатец в този щат плаща хиляда и шестстотин долара във вид на щатски данък. Ще намаля тази сума с повече от трийсет процента.

Това е доста добре. Никога не го е казвал преди. Беше говорил за намаляване на данъците в общи линии, но без да уточнява.

— Това беше чудесно — отбелязва Бен.

— Аха.

— Сенатор Тъли?

Грант се усмихва по неговия си спокоен начин.

— Е, аз също съм за по-ниски данъци. Но искам просто да бъда честен. И като казвам „честен“, имам предвид честен към нашите деца. Говоря за училищата. За образованието. Точно сега по-голямата част от финансирането на училищата ни идва от данъците върху недвижими имуществва. Това се местни данъци. Така заможните части в този щат имат много пари от този род данъци и не е изненадващо, че имат и по-добри училища. По-бедните области на този щат нямат дори постъпления от данъците върху недвижими имуществва и те изнемогват

финансово. Затова, когато говоря за своя план за данъците, имам предвид преразглеждане на начина, по който да се финансира образованието. Аз искам да финансирам образованието чрез данък общ доход, а не чрез данък сгради. Затова, когато предлагам много умерено увеличение на данък общ доход, аз се надявам всеки да разбере, че в същото време *намалявам* данъка сгради. Ако живеете в богат район на щата, вашият данък общ доход ще се увеличи, но пък данъкът върху недвижимото ви имущество ще *се намали*. Ако живеете в по-беден район на този щат, вашият данък общ доход ще скочи, но *училищата* ви ще имат повече пари. Главният прокурор е умен политик и смята, че ако в рекламите си казва, че аз ще увелича данъка общ доход, вие ще забравите останалата част от плана ми — намаляването на данък сгради.

Дрън-дрън. Казвах му сто пъти, *всички* му казваха сто пъти да не заема тази позиция. Той разкри тази своя позиция преди няколко седмици и тя не му донесе нито един пункт повече. Човек може да говори каквото си иска за данък сгради, но накрая не остава нищо друго освен едно натрапчиво ехо: „*Сенатор Тъли иска да увеличи данък общ доход, а главният прокурор Тротър иска да го намали*“.

Тъкмо за това се възхищавам на Грант. Човекът си казва каквото мисли. Но не можеше ли просто да предложи плана си веднага щом заеме поста, предлагам аз?

Трябва ли да казва на пет милиона зрители, че ще увеличи техния данък общ доход? Вярно, според мен планът е обоснован. Мисля, че е чудесен начин да изравниш образователната непропорционалност, като подобриш състоянието на бедните райони, без всъщност да засегнеш заможните части. Но колкото до кампанияния лозунг, той звучи точно така: „*Дайте да удавим възрастните хора!*“.

— Следващата тема е престъпността — казва водещият. — Моля, обяснете гледните си точки относно антинаказателното законодателство и смъртното наказание.

Затварям очи. Този път пръв започва Грант. По-строги закони за сексуалните престъпници и наркопласъорите. Бързо споменаване за премахване на смъртното наказание, но поддържане на задължителни доживотни присъди. Фокусира повече върху реабилитацията.

Обобщено, това може да се сведе до следното: Грант Тъли се противопоставя на смъртното наказание.

— Аз пък съм за смъртното наказание — заявява Ланг Тротър. — Защото вярвам, че то предотвратява престъпленията. Като окръжен адвокат в Ранкин Каунти, в продължение на шестнайсет години съм водил дела за насилствени престъпления и знам какво значи да изискваш крайното наказание.

Той е добър. Ще спечели. Ще ми се някой да му зададе въпроса: „Господин главен прокурор, вярно ли е, че вашите документи по номинацията ви са невалидни? И че сте дисквалифициран от кандидатстване?“. Но времето за оспорване на документите му изтече. Ланг Тротър няма представа колко близо беше до момента, когато губернаторските му мечти щяха да се изпарят по технически причини.

Или пък има представа?

Мисълта ми първо идва като гъдел в мозъка ми, после като безумно умствено упражнение за подбор на подробностите. Ставам от мястото си в дневната и се отправям към задната врата да глътна малко свеж въздух. Кучетата тръгват след мен, излизат на двора и се пръсват. Крача напред-назад, докато умът ми работи. Вечерните температури са ниски, но кръвта ми кипи.

Оставям кучетата навън и се връщам триумфално в дневната, където Бен като че ли изобщо не е забелязал отсъствието ми.

— Добре, че си седнал — казвам му.

Бен е съсредоточен върху дебата.

— Къде отиваш?

— Остави дебата. Готов ли си да чуеш встъпителната си реч, когато защитата изложи казуса си?

Вниманието му се изостря.

— Разбира се.

— Ще ти разкажа една версия, приятел. — Заставам пред телевизора и събирам ръце като рамка. — Намирам нередност в документите за номинацията на Тротър, така ли?

— Да.

— Казвам на Дейл.

— Да.

— Ние обаче решаваме, че не е най-разумното да използваме информацията, за да извадим Тротър от бюлетината. Ще изглеждаме

подли, а пък републиканците ще издигнат на негово място друг, по-умерен кандидат.

— Ъхъ.

— Така че, публичното използване на „коза“ не става. Тогава изниква идеята да действаме по частен път. Да уведомим под секрет Тротър за това и да го накараме сам да се оттегли от изборите.

— Да.

— Дейл знае, че мен ме е шубе да го направя. Знае, че това не ми харесва. Знае също, че Грант вероятно ще направи каквото му кажа.

— Разбира се. Добре.

— И така, „козът“ е на линия, нали? Дейл знае, че кампанията на Тъли няма да го използва. Но проблемът си стои, нали така?

— Така.

— Затова Дейл решава да го използва.

Най-накрая нова информация за Бенет. Той изправя гръб.

— Дейл да го използва? Как?

— Един момент. — Втурвам се в кухнята и се връщам с папката с делото ми. Изваждам изнудваческата бележка и я подавам на Бен.

Предполагам, че аз съм единственият останал, посветен в тайната, която никой друг не знае. Мисля, че 250 000 долара ще я потулят. Един месец ще е достатъчно време. Няма да правя предположения за твоя източник на доходи, но ми се струва, че ако някой може да намери начин да бръкне във фонда за кампанията, без никой да забележи, то това си ти. В противен случай винаги мога да говоря със сенатора. Това ли искаш? Един месец. Не се опитвай да се свързваш с мен. Аз ще те търся.

Бен като че ли чете бележката за първи, а не за стотен път.

— Дейл е изпратил тази бележка на Ланг Тротър — продължавам, без да съм способен да сдържа вълнението си. — Той заявява на Тротър: „Дай ми четвърт милион, иначе ще кажа на сенатор Тъли“.

Бен кима и пак започва да чете.

— Дейл действа така, сякаш той е открил „коза“.

— Именно! Сякаш той е единственият, който знае за това. И ще остане така, ако Тротър му даде парите от изнудването — посочвам писмото. — „Фондът за кампанията“ е фонд на Тротър, не на Грант.

Бенет обмисля теорията, гласът на разума.

— Може и да мине, Джон, до известна степен. Приемам, че това дава на Тротър мотив да убие Гарисън. Приемам, че Тротър вероятно дори иска да го направи.

— По дяволите, да!

— Добре, добре, но почакай. — Бенет е предпазлив тук. Ентусиазмът ми е съвсем явен. Той иска моето перчене да бъде по-умерено. — Как ще обясниш, че *ти* си получил копие от изнудваческото писмо?

— Ето как, Бенет Кеъри — посочвам го. — Тротър беше избран за главен прокурор през деветдесет и втора.

— Май тогава беше, да.

— А преди това е бил четири мандата окръжен прокурор в Ранкин Каунти.

— Да.

— Значи през седемдесет и шеста е бил окръжен адвокат.

— Ъхъ.

— Което пък значи, че през седемдесет и девета също е бил окръжен адвокат.

Бен се обръща и ме поглежда. Споменаването на съответната година грабва вниманието му.

— Да, и?

— Тия прокурори... те са един малък затворен кръг, нали?

Бенет свива рамене.

— Отде да знам. Какво имаш предвид?

— Може би случилото се през седемдесет и девета да се е разчуло. Може би прокурорът в Съмит Каунти се е разприказвал. В смисъл че Саймън Тъли действа задкулисно, за да спаси приятелчето на сина си, а? Това трябва да е било доста голяма клюка тогава.

— А нямаше ли да излезе наяве по-рано, ако прокурорът в Съмит Каунти се беше разприказвал?

— Не непременно, Бен. Става дума за непълнолетен, нали? Не е като просто изтичане на информация. Никой репортер не е могъл да го отпечата.

Бен свива устни.

— А прокурорът в Съмит Каунти, той ли е говорил с Тротър?

— Разбира се — вълнението ми вече прелива. — Тамошният прокурор сега играе голф с Джими Будзински. Съмит Каунти е непосредствено отгатък границата. А областта на Тротър, Ранкин, е в източната част на щата, право на юг от нас. Никак не е далече.

Бен събира длани.

— Значи мислиш, че Тротър е разбрал какво се е случило тогава... Разбрал е за теб и Грант.

— Да, може би.

— И какво е направил? Сега те изнудва ли?

— Не, съвсем не. Просто е съхранил тази информация, в случай че му потрябва. Той от дълго време е хвърлял око на поста главен прокурор. Знаел е, че Саймън Тъли има планове за Грант — всеки го е знаел. Вероятно си е мислил, че някой ден неговият път и пътят на Грант може да се пресекат. Затова е съхранил информацията от онази година. Изчаквайки удобен момент.

— Но през всичките тези години Грант Тъли не е означавал абсолютно нищо за Тротър. Тъли е бил в Сената. Не е представлявал заплаха.

— Но ето че сега представлява.

— Хм! — Бен се оглежда за бележник; той обича да записва мислите си.

— Нищо чудно Тротър да я изтърси месец, месец и нещо преди изборите — продължавам аз. — Грант няма да има време да предяви иск за нанесени морални щети. — Вдигам пръст, процедурен въпрос. — Но после пейзажът се променя. Дейл Гарисън го изнудва за „коза“. На Тротър му се налага да убие Дейл. Той е умен човек, подрежда нещата както трябва. Изпраща копие от изнудваческото писмо до мене, после убива Гарисън и натопява мен. И версията ще бъде: Джон Солидей пази тайна от седемдесет и девета година, която Дейл Гарисън е щял да разкрие, затова той го убива. Така с един куршум убива два заека, Бен. „Козът“ ще изчезне като облак дим със смъртта на Дейл Гарисън, а най-приближеният на Грант ще бъде осъден за убийство.

— А Лайл Косгроув?

— Лайл Косгроув... Тротър знае и за него, Бен. Може би има целия проклет архив на делото от седемдесет и девета, мръсникът му с мръсник — щраквам с пръсти. — Именно Тротър е прокурорът, който е издал заповед за „запазване“ на делото.

Бен, дори в ролята си на адвокат на дявола, признава тази възможност.

— И така, той използва Лайл Косгроув да убие Гарисън — продължавам аз с треперещ от вълнение глас. — Брилянтна идея. Използва човек от онова време, за да го извърши. После убива Косгроув. Това още повече влошава положението ми. Умно измислено. Господи, наистина е адски умно измислено.

— Той сигурен ли е, че Косгроув ще го извърши?

— Естествено, че е сигурен. Лангдън Тротър е главен прокурор. Лайл Косгроув доскоро е излежал една трета от живота си в затвора. Ако Тротър каже: „Скачай“, Косгроув ще попита само: „Колко високо?“.

Бенет щраква с пръсти.

— Ами документът в компютъра на Дейл? За „коза“. Онзи, за който обвинителите още не са чули нито дума?

Повдигам ръка до челото си.

— Не съм мислил за това.

— Всичко звучи разумно — казва Бен и скача на краката си. — Тротър мисли, че Дейл и само Дейл е знаел за „коза“, нали? Това е бил смисълът за изнудването от страна на Дейл. Тротър си мисли: той убива Дейл, „козът“ вече не съществува и всичко сочи към тебе. Всеки мисли, че Дейл те е изнудвал за случая през седемдесет и девета.

— Но тогава обвинителите откриват онази писмена справка в компютъра. Елиът Рейкрофт, какъвто е лоялен слуга, я показва на Ланг Тротър.

Посочвам Бен.

— И тъй, сега Тротър знае, че аз също знам за нея и че сенаторът знае. „Козът“ не умира заедно с Дейл Гарисън.

— По този начин... — Бен ръкомаха — По този начин най-доброто нещо, което може да се случи за Тротър, е нещата бързо да отшумят. Така той ще накара Елиът Рейкрофт да ти предложи една сладка сделка за признаване за виновен. Възможно най-добрата сделка, която може да ти предложи.

— И аз я отхвърлям.

— И ти я отхвърляш. Значи ще има процес, Тротър нищо не може да направи по въпроса. Затова той казва на Рейкрофт да не споменава нищо за изнудваческото писмо. Изведнъж обвинителите оттеглят писмото като доказателство.

— Ето защо било — смънкавам аз.

— Да, ето защо. И ето защо Дан Морфю се оттегли от делото, бас ловя. В знак на протест. Човекът е доста точен стрелец. Той не обича да му казват как да води делото си. Те довеждат нов човек — Ерика Джохансен, и вероятно я държат в неведение за повечето от всички неща.

— И тъй, те няма да споменават за изнудването. Те искат чиста версия без мотив — единствено аз съм бил там, излъгал съм охранителя, кой друг може да е бил?

— А Лайл Косгроув? — пита Бен. Той смята, че знае отговора, но чувства колко ми е приятно да разплитам кълбото.

— Лайл Косгроув придава особено значение на седемдесет и девета година — отговарям. — Сега той е убит и обвинителите ще започнат да задават точните въпроси. Те ще свържат нас тримата — Лайл, Дейл и мен — за случая през седемдесет и девета. Те имат своя версия.

— Значи след всичко това, ако се опиташ да замесиш Ланг Тротър, това ще бъде постъпка на отчаян мъж, който вече е убил двама души, за да погребее страшна тайна.

— Тротър е убил Дейл и Косгроув — изричам думите повече на себе си, отколкото на Бен.

Сега Бен се разхожда напред-назад.

— Подозирам, че ще чуем промяна на тона от обвинителите утре или вдругиден. Изведнъж те ще поискат да представим изнудваческото писмо. И ще говорят за седемдесет и девета година. Тротър те накисва още повече и представя сензационна история за опонента си месец преди изборите.

Чувствам товар да се смъква, но не мога да обясня защо. Винаги съм знаел, че съм невинен за убийството на Дейл, не е това. По-скоро е фактът, че ние разгадахме загадката. Изпълва ме внезапно чувство за спасение.

Бен ме поглежда.

— Затова ли искаше да отидем в залата тази вечер?
Свивам рамене.

— Предполагам. Още не съм подредил нещата в ума си, но нещо ме гложди. Искях да видя дали той ще ме погледне в очите — поклащам глава. — Не ме погледна. Правеше всичко възможно, за да ме очарова, но не пожела да има нищо общо с мен.

— Нищо чудно — Бен хвърля поглед към екрана на телевизора.
— Знаеш ли, ние няма да можем да го докажем. Може да всеем основателно съмнение, но...

— Ще го докажем — заявявам, докато наблюдавам главния прокурор Лангдън Тротър да се усмихва искрено в камерата.

Ерика Джохансен иска да бъде изслушана в съдийския кабинет, преди началото на съдебното заседание тази сутрин. Съдия Бриджес седи с нас в кабинета и я чака да заговори.

— Госпожо съдия, ние искаме отсрочка — започва Джохансен.

— Защо, госпожо прокурор? — Съдията търси нещо в едно чекмедже.

— Ваша чест, току-що научихме, че едно лице, което играе важна роля в това дело, е било убито. Името му е Лайл Косгроув.

— Добре, разкажете ми за Лайл Косгроув.

— Ваша чест, господин Косгроув е бил намерен убит. Той е бил клиент на господин Гарисън и наскоро е бил освободен от затвора. Ние вярваме, че той се е обадил по клетъчния телефон на господин Солидей по времето на убийството.

— Защо смятате така?

— Защото описанието на крадеца, дадено от лицето, чийто телефон е бил откраднат, съвпада с описанието на господин Косгроув.

— И искате време за разследване.

— Да, Ваша чест. Сигурни сме, че ще свържем господин Косгроув с господин Солидей. Още не сме го направили — тя поглежда Бенет и мен. — Бързият процес на защитата се удължи до деветдесет дни. Ние разполагаме приблизително с петдесет дни, преди изтичането на срока. Ако е възможно да получим още седмица-две, това ще ни задоволи.

— Господин адвокат? — обръща се съдията към Бенет.

— Прах в очите — заявява Бен. — Те проучват Лайл Косгроув още от първия ден. Той е наскоро пуснат на свобода бивш затворник. Те го разследваха веднага след смъртта на господин Гарисън. Казвам ви, госпожо съдия, той е първият човек, когото всеки добър следовател би проучил. След последната си присъда подал жалба, в която се оплаква от правната помощ, оказана му от господин Гарисън. Обвинението го провери и реши, че той не е техният човек. Още тогава, преди седмици, разпитаха и жената, чийто клетъчен телефон

беше откраднат. От нея получиха описанието на мъжа, който явно прилича на господин Косгроув, и то преди да бъде арестуван клиентът ми — Бен разперва ръце. — Тук няма нищо. Ако Косгроув е заподозрян, той трябва да е бил заподозрян по-рано. Фактът, че сега е мъртъв, не променя нищо по отношение на потенциалното му замесване в това убийство. Това е безочлив опит от страна на обвинението за издействане на повече време, защото не могат да разпръснат едно основателно съмнение в този момент.

— Добре, господин адвокат. Госпожо Джохансен?

— Ние искаме да проучим вероятността господин Солидей да е убил този човек, Ваша чест. Това определено е ново развитие на нещата.

— Но не и в *това* дело — съдията забива пръст в бюрото. — Можете да съдите по-нататък господин Солидей за това престъпление, стига да го докажете. Но това не изключва, че въпросното лице — господин Косгроув — не е замесено в смъртта на господин Гарисън. Съгласна съм с господин Кеъри. Мъжът или е замесен, или не. Ако е, вие сте имали пълната възможност да съберете данни — тя поклаща глава. — Не, няма да отложа датата на процеса. Продължаваме още сега.

— Тогава ще подадем молба за отменяне на гаранцията, Ваша чест — казва Джохансен.

Съдията са измества напред.

— Госпожо прокурор, ще ми представите ли повече доказателства от вече наличните по отношение на замесването на подсъдимия със смъртта на този свидетел?

— То току-що стана — Ерика Джохансен разперва ръце в знак на съжаление. — Ние обвиняваме подсъдимия в убийство и вярваме, че може би наскоро е извършил второ убийство. Вие имате голяма свобода на действие по въпросите за гаранциите, Ваша чест. Единственото, което казваме, е...

— Аз няма да отменя гаранцията — поклаща глава съдията. — Ако ми предоставите доказателства, ще ги прегледам. Но въпросният човек дори не е бил в плана ви да го призовете за свидетел. Сега ми казвате, че бил много важен и че смъртта му трябва да бъде свързана с подсъдимия? Не. Най-добре е да поразмислите.

— Искам да кажа нещо, ако разрешите, госпожо съдия — намесва се Бен. — Наред с другите неща тук, вие установявате и фактите. Мисля, че обвинението се опитва да опорочи оценката ви за това дело. Те внушават, че клиентът ми е извършил убийство, за което дори не му е повдигнато обвинение. За което изобщо не е бил *разпитван*. Ще подам молба за обявяване на този процес за невалиден, но те точно това целят.

— Разбирам, господин адвокат.

— Вчера въпросният Лайл Косгроув дори не е бил предвиден за включване в списъка на свидетелите. А сега е жизненоважен? Разбира се, че не, и госпожа Джохансен го знае много добре. Тя просто търсеше още една възможност да нарече клиента ми убиец. Мисля, че към нас се проявява подчертано пристрастно отношение.

— Господин Кеъри — отговаря съдията, — мога да ви уверя, че към вас не се проявява предубеждение. Това няма да повлияе на моето съображение по никакъв начин. А сега, да излизаме оттук.

Аз считам за необходимо да вървя уверено, като се опитвам да пренебрегна факта, че всеки в кабинета на съдията вероятно вярва, че аз съм убил Лайл Косгроув. Съдията може да има своите съмнения. Прокурорът — не. А Бенет... е, той не би заложил на моята невинност.

О, колко близо бях да го извърша в нощта, когато го проследих и изчаках да му устроя засада на тротоара. Бях на по-малко от метър от Лайл Косгроув, когато той мина накуцвайки покрай мене. Бях изпълнен със злоба. Изпитвах яд, гняв и омраза и покрай мен крачеше човек, уязвим към яростта ми. Бях готов да го направя своя изкупителна жертва; смъртта му щеше да даде отговор на сегашен проблем и решение, ако не и оправдание, за минал проблем.

Бях готов да убия Лайл Косгроув с голи ръце, точно там, на тъмния тротоар. Той вървеше към мене с неравна походка. Свирукаше си тихичко мелодия, която ми беше непозната, но весела. От него лъхаше на цигарен дим. Лицето му, осветено от слабите лампи на улицата и паркинга, изглеждаше бледо и кротко. Малките му бляскави очи погледнаха към мен, към мъжа, застанал на входа на паркинга. Кимна ми без уплаха. Предполагам, че се е страхувал много повече в затвора, отколкото от среден на ръст човек, излизащ от паркинг. Той възобнови свирукането си, а аз стоях застинал и го гледах как бавно се отдалечава.

Избърсвам челото си и бавно изпускам въздух. Това в много отношения беше съвсем незначителен момент — двама души, които просто се забелязват един друг, докато продължават по пътя си. Аз обаче научих нещо за себе си или може би е по-точно да кажа, че научих нещо в порядъка на тези пет секунди. Помислих си, че бих могъл да убия човек при определени обстоятелства, но че всъщност не мога. Имах средството и възможността, но не можах да го направя. Постъпката ми не беше подбудена от рационална мисъл — аз изобщо не мислех. Не отчитах моралната страна или вероятността да бъда арестуван; бях освободен от подобна мисъл, действах просто по инстинкт — и инстинктът ми задържа краката ми вкоренени в земята.

Насладих се на един кратък миг на облекчение и на тържествуване там, до тротоара, неспособен да определя какво точно беше извършил Косгроув или какво чувство ме изпълни, та ми попречи да отнема живота му. Само минути по-рано умът ми беше помрачен и студен, а после изведнъж несъзнателно разпознах човечността в този хилав, недъгав човек.

Излизам заедно с адвокатите от съдийския кабинет и всички се връщаме в съдебната зала. Бен и аз се споглеждаме безмълвно. Стана точно както Бен беше предвидил.

Съдия Бриджес заема мястото си.

— Призовете следващия си свидетел, госпожо Джохансен.

— Народът призовава Брад Гилис.

Брад Гилис прилича на градски полицаи, истински мъжага. Не ми е неприятен. Винаги е бил честен с мен, не се отнасяше снизходително или с предубеждение. Знам, още преди да си е отворил устата, че ще бъде добър свидетел за обвинението.

Днес обаче той няма да каже кой знае колко. Почти всички доказателства срещу мен обхващат онова, което се случи, преди появата на ченгетата. Няма много спорове и върху веществените доказателства. Бяха намерени няколко мои косъма върху Дейл, но нали му бях правил изкуствено дишане. Не бяха намерили никакви следи от кожата му под ноктите ми, но пък и не бях арестуван веднага, а няколко дни след смъртта му, така че бях имал достатъчно време да залича всякакви следи. И накрая, няма съмнение, че съм бил там — въпросът е какво съм правил.

— Поставянето на подсъдимия на мястото на престъплението очевидно не беше от първостепенно значение — пояснява той. — При положение че беше заварен там и това беше потвърдено по време на разпита му по-късно.

— Независимо от това — казва Ерика Джохансен, — вие сте разследвали мястото на престъплението.

— Да, разбира се. Но когато ни се обадиха за първи път, нямаше определена причина да се смята, че е извършено убийство. Беше възможно, но беше еднакво вероятно един възрастен мъж просто да е починал. Трябваше да изчакаме аутопсията. Затова разговарях с подсъдимия няколко минути и го пуснах.

— Кажете ни какво научихте от него.

— Подсъдимият твърдеше, че е напуснал сградата, но след няколко минути жертвата го повикала по телефона да се върне.

— Бил е повикан по телефона от господин Гарисън ли?

— Точно това каза. Че господин Гарисън му се обадил.

— По клетъчния телефон на подсъдимия?

— Да.

— Подсъдимият показа ли ви клетъчния си телефон?

— Да. Записах телефонния му номер. — Детективът го цитира. Бенет вече беше потвърдил, че това е телефонният ми номер и че телефонните записи са верни. Детективът пояснява, че е проверил записите на клетъчния ми телефон и че са ми се обадили в 7:22 вечерта на 18 август 2000 година от телефон, притежаван от Джоан Сутър.

— Проверихте ли телефонните записи на обаждания в кабинета на господин Гарисън, господин детектив?

Джохансен му подава телефонните записи от адвокатската кантора на Дейл Гарисън. Ние признахме и тяхната автентичност. Няма смисъл да се разискват неща, които те могат да докажат.

— Значи няма телефонни обаждания, направени от който и да е телефон в адвокатската кантора на жертвата след седем часа същата вечер... на осемнайсети август, така ли?

— Точно така.

Прокурорът после потвърждава, че Дейл не е притежавал клетъчен телефон.

— Нека ви попитам за Джоан Сутър. Говорихте ли с нея?

— Да, говорих.

— Какво научихте за нейния клетъчен телефон?

— Че ѝ го откраднали по-рано същия ден, осемнайсети август. Откраднали ѝ чантата, където бил телефонът. Кражбата станала в обществена библиотека.

— Така. А описа ли ви госпожа Сутър как е изглеждало лицето, което ѝ е откраднало чантата?

— Да, описа го.

Поглеждам към Бен, който изобщо не се кани да възрази. Ние бяхме признали това свидетелско показание и се бяхме съгласили, че Лайл Косгроув е откраднал телефона.

— Тя каза, че извършителят бил с червеникава коса, вързана на опашка, и носел дънково яке.

— Ще ви покажа една снимка, господин детектив. — Прокурор Джохансен се приближава до него и му подава снимка на Лайл Косгроув от криминалното му досие — цветна е и се вижда цветът на косата му.

— Господин детектив, тази снимка ли беше показана на госпожа Сутър?

Гилис кимва.

— Да, лично аз ѝ я показах снощи.

— Какво каза тя, като я видя?

— Каза, че може би е той.

Джохансен поглежда Бен.

— Можем ли да се съгласим, че това е снимка на Лайл Косгроув?
— В гласа ѝ се долавя нотка на отвращение; очевидно е, че ние сме знаели за Лайл Косгроув от известно време и този факт не ѝ харесва.

— Ние ще я признаем. — Разбира се, че ще я признаем.

— Благодаря ви, господин Кеъри. — Тя признава снимката за доказателство.

— Добре, нека ви върна отново на местопрестъплението, господин детектив. Вие сте говорили с подсъдимия. Присъстваше ли някой друг по това време.

Гилис преглежда бележките си и прочита набързо имената на охранителите.

— Някой друг? — настоява Джохансен. — Адвокати, помощник-адвокати, секретарки?

— Не, нямаше — отговаря той. — Господин Солидей беше единственото лице при жертвата в кабинета.

— Добре. В даден момент окръжният съдебен лекар е постановил, че смъртта е настъпила вследствие на убийство, нали така? Асфиксия, причинена от удушаване с ръце.

— Точно така. Това стана, след като се върнах в офиса на господин Гарисън.

— Защо?

— Трябваше да проверя помещенията на фирмата отново. Да погледна вероятните входи и изходи и неща от този род.

— Разкажете ни.

— Във фирмата се влиза само през един вход. Предната врата. Изходите са два. Единият е същата тази врата, а другият е странична врата, която води към коридора, обикновено за ползване на тоалетната. Но не служи за вход. Не и без ключ.

— Чистачките били ли са там? Въпросната вечер. На осемнайсети. Преди смъртта на господин Гарисън.

— Не, не са били. Проверихме това. Всъщност са дошли, докато аз съм бил там.

— Разпитахте ли другите хора, които работят във фирмата?

— Разпитах ги. Никой не е бил близо до мястото на престъплението в седем часа в петък вечер.

— Никой — вмята Джохансен — освен подсъдимия.

— Точно така.

— Благодаря ви, господин детектив. — Ерика Джохансен тръгва към масата на обвинението, чувствайки се съвсем добре от представянето си. Поглеждам към съдия Бриджес, която среща погледа ми и бързо прекъсва този контакт. Предполагам, че го прави от благоприличие, но аз не мога да се отърся от чувството, че тя ми съобщава нещо. Изражението на лицето ѝ го издаде, макар и само за миг. Тя мисли, че аз съм убил Дейл. Чувството на ужас е внезапно и мощно и когато Бенет Кеъри става за кръстосан разпит, аз го гледам с надежда, каквато не бях изпитвал дотогава, с уязвимост толкова внезапно ясна, толкова осезаема, че започвам да треперя.

— Детектив Гилис — казва Бен, — адвокатската фирма на господин Гарисън има два изхода.

— Да. — Гилис премята крак връз крак, но иначе не променя стойката си по време на кръстосания разпит. Досега е прекарал достатъчно време в съда. Знае как да се държи.

— Страничния изход, за който споменахте... за него не трябва ключ, за да се излезе, така ли?

— Да се излезе? Не. Само, за да се влезе през него от коридора.

— Значи, ако някой е в стаите на фирмата, той би могъл да излезе когато си поиска.

— Точно така.

— Взехте ли пръстови отпечатьци от този изход, детектив Гилис?

— Ами... не, в началото не взех.

— Не сте били сигурен, че е убийство, когато сте влезли там за първи път.

— Точно така.

— И все още не сте сигурен, нали?

— Не съм казал това, господин адвокат. Не се съмнявам в резултатите на съдебния лекар.

— Добре. Но вечерта на убийството на господин Гарисън, вие не сте посипали с прах изхода за отпечатьци.

— Не. Не смятах, че това е място на престъпление.

— Опитайте ли се да вземете отпечатьци по-късно?

— Когато се върнахме там, чистачките междувременно бяха чистили четири-пет пъти. Вече нямаше смисъл.

— Не обезопасихте ли кантората?

Гилис се усмихва.

— Сега, след дъжд качулка, ми се иска да го бях направил. Отначало не ставаше дума за престъпление. Много хора работят там. Не бях готов да им кажа да не влизат в кантората, след като дори не знаех резултатите от аутопсията. Беше доста необичайно.

— Ясно. — В момента Бен не печели нищо, като напада свидетеля. Не това е смисълът. — Значи каквито и отпечатъци да е имало, те вероятно са били заличени от всекидневната работа на чистачките.

— Да, сър.

Бенет се спира и слага ръце на хълбоците си. За миг ми минава през ума да не би да е забравил следващия си въпрос — той работи без бележки — но се оказва, че взима решение. Отива до масата на защитата и отваря една папка, лежаща в края.

— Господин детектив, в процеса на разследването на смъртта на господин Гарисън сте претърсили кабинета на клиента ми, нали?

— Да, претърсих го.

— И върху бюрото му сте намерили писмо.

Ерика Джохансен става на крака.

— Ваша чест, останах с впечатлението, че ако ще обсъждаме писмото...

— Аз не го представям като доказателство, Ваша чест — прекъсва я Бен. — Просто имам някои въпроси, свързани с него. В даден момент може да съм създал основанието за допустимост на доказателството. Но не мога да се възползвам, не и по време на главния казус на обвинението.

— То също така излиза и от рамките на директния разпит — вмята Джохансен. Кръстосаният разпит трябва да се ограничи до темите, обсъдени в първоначалния разпит на свидетеля.

— Това мога винаги да го направя по време на защитата — отговаря Бен. — Бих могъл да призова отново детектива. Но това е процес без участие на съдебни заседатели, Ваша чест. За да спестим съдебно време, предлагам да разгледаме всичко сега.

Съдия Бриджес изглежда угрижена. Тя допира юмрук до устата си и раздвижва челюстта си. Наистина е прелестна, прелестна е тази жена, която вероятно си мисли, че аз съм извършил убийството.

Бен се възползва от мълчанието.

— Ако възражението е уместно, Ваша чест, мога да ви уверя, че допустимостта на това писмо като доказателство не е спорен въпрос.

— Малко съм изненадан, че точно вие искате да се обсъжда това писмо — казва съдията. — Но това не значи, че не можете.

Продължете. Вие, госпожо Джохансен, можете да водите директния си разпит по този въпрос като кръстосан разпит.

Поглеждам Ерика Джохансен, която, като всеки адвокат, не обича да губи доводи. Тя е предпазлива, но не дава вид, че е особено отчаяна. Знам, че окръжният адвокат е взел решението да не се подхваща теорията за изнудването и сега знам защо — заради лицето, което тя замесва, някой близък и скъп на окръжния адвокат човек. Знам още, че Дан Морфю се оттегли от делото като главен обвинител, защото не желаше да работи с това ограничение. Но се питам колко от тези неща знае Ерика Джохансен. Вярвала ли е в онова, което е казала на съдията преди началото на процеса — че нямало да представят изнудваческата бележка, защото не я свързвали с мене — или пък действа като прикритие на окръжния адвокат? Дали са я избрали, защото не е много опитна и не би поставяла под съмнение нареждания отгоре, защото няма да знае какво правят те, когато ѝ кажат да подмине изнудването? Или са я избрали, защото тя иска да върви ръка за ръка с политическата страна на това дело?

Дали разбира какво се кани да прави Бен?

— Благодаря, госпожо съдия. — Бенет раздава копия на изнудваческото писмо на прокурора и съдията, а после и на детектива. — Отбелязал съм този документ на защитата като Веществено доказателство номер едно за по-ясно разпознаване. Господин детектив, дали това е копието на писмото, което сте намерили върху бюрото на господин Солидей?

— Да.

— Моля, прочетете съдържанието за протокола.

Детектив Гилис чете текста на писмото на открито съдебно заседание — първото публично показване на изнудваческото писмо.

Предполагам, че аз съм единственият останал, посветен в тайната, която никой друг не знае. Мисля, че 250 000 долара ще я потулят. Един месец ще е достатъчно време. Няма да правя предположения за твоя източник на доходи, но ми се струва, че ако някой може да намери начин да бръкне във фонда за кампанията, без никой да забележи, то това си ти. В противен случай винаги мога да

говоря със сенатора. Това ли искаш? Един месец. Не се опитвай да се свързваш с мене. Аз ще те търся.

От публиката се чува ясно шепнене. Това е пикантна история, независимо дали те я разбират, или не. И ще става още по-пикантна.

— Копието, което сте намерили в кабинета на клиента ми — продължава Бен, — единствено ли е?

— Не знам.

— Кой е писал този документ?

— Ако трябваше да се обзаложа...

— Не се обзалагайте. Кажете ми дали знаете със сигурност.

— Със сигурност, не, не знам.

— Знаете ли кой е изпратил това писмо?

— Не.

— Как го е получил господин Солидей?

— Предполагам по пощата. — Свидетелят забелязва кръвнишкия поглед на Бен. — Не мога да кажа със сигурност.

— Това писмо не е адресирано до никого, нали?

— В него не пише „Уважаеми господин Солидей“, ако това имате предвид.

— Това, което *имам предвид* е, че вие не знаете до кого е писано.

— Да, не мога да кажа с абсолютна сигурност, но мога да чета със сигурност между редовете.

— Значи не знаете кой го е писал, кой го е пуснал по пощата, колко копия от него съществуват или до кого е адресирано, така ли е, господин детектив?

— Само двама души имат достъп до фонда за кампанията на сенатора — казва Гилис. — Така че, съвсем ясно е, че е писано до подсъдимия.

— Фонда за кампанията на сенатора. — Бен пристъпва по-близо до свидетеля. — В писмото пише ли „фонда за кампанията на сенатора“? Или пише само „фонда за кампанията“?

Съдията поглежда копието на писмото пред себе си и бавно кима.

Детективът също чете своето копие.

— Да — отговаря той с по-тих глас, — пише само „фонда за кампанията“.

— Значи може да бъде фонда за *всякаква* кампания.

— Ами... теоретически, да, предполагам.

— *Теоретически?* — Бен размахва ръце и гледа свидетеля с почуда. — Господин детектив, известно ли ви е, че преди общите избори през ноември, две хилядната година, се провеждат стотици други гласувания? За президент, за сената, за конгреса, както и десетки и десетки щатски и местни надпревари?

— Един момент, господин адвокат — възпира го с ръка детективът. — Ние говорим за близо двеста и петдесет хиляди долара във фонд за кампания. Това би трябвало да изключи някои от другите кампании. Нека също да имаме предвид следващото изречение в бележката: „В противен случай винаги бих могъл да говоря със *сенатора*“. Това стеснява кръга, не мислите ли?

Бен кима и пита:

— А би ли изключило фонда за кампанията на главния прокурор Лангдън Тротър?

Пак има вълнение в съдебната зала, дотолкова, че кара съдията да призове за ред. Съдия Бриджес, самата тя на изборна длъжност, се намества на мястото си. Ерика Джохансен започва да пише нещо на един лист — аз все още не мога да разбера доколко знае тя за политиците в собствената ѝ служба, свързани с делото.

От всички хора детектив Гилис изглежда най-малко засегнат от споменаването на главния прокурор.

— Мисля, че не, не напълно.

— Той се кандидатира за губернатор. Предполагам, знаете това, господин детектив?

— Разбира се.

— Предполагам също, че можете да кажете на този съд колко пари има във фонда за „неговата“ кампания.

— Не, това не мога.

— Не можете? — Бенет бавно се придвижва напред, към свидетеля. — Защо, господин детектив? Сигурен съм, че когато сте били в началния стадий на разследването, сте искали да бъдете непредубеден относно заподозрените. Вярно ли е?

— Вярно е. Към *основателно* заподозрените.

— Е, добре, господин детектив, не ми казвайте, че изведнъж сте дошли до заключението, че този неназован фонд за кампания трябва да е на сенатор Грант Тъли. Кажете ми, че поне сте проверили фонда за главния прокурор Тротър.

Детективът като че ли се изчерви леко, вероятно това е най-явният му признак на притеснение.

— Въз основа на факта, че клиентът ви е получил писмото и че той има достъп до фонда за кампанията, както и че шефът му заема длъжността сенатор... ами да, сметох го за логично.

— Кой ви каза да не проверявате Лангдън Тротър? — пита Бен.
— Окръжният адвокат Елиът Рейкрофт, неговият политически съюзник ли?

— Възразявам...

— Да се заличи този въпрос — нарежда съдията, но думите ѝ не прозвучават грубо.

— Някой ви е казал да не проверявате Лангдън Тротър — продължава Бен.

— Не е вярно — отговаря свидетелят. — Изобщо не е вярно. Ние се съсредоточихме върху най-логичното лице и върху фонда, до който то има достъп.

— Това се казва непредубеденост от ваша страна, господин детектив.

— Забележката ще се заличи, господин Кеъри. Моля, продължете.

— Искали сте да разследвате Лангдън Тротър, нали, детектив Гилис?

— Ами, господин адвокат, не, аз...

— Някой ви е казал да не го правите, така ли е, господин детектив?

— Не, господин адвокат. — Детектив Гилис като че ли по-скоро се забавлява. Неговата увереност създава преднамерено впечатление, опасявам се, като повишава правдоподобността си в очите на съдията и обезоръжава нас. — Няма никакъв заговор, уверявам ви. Вашият човек е получил писмото. Вашият човек работи за „сенатора“. Вашият човек има достъп до богат кампаниен фонд. Вярно е, не мога да ви кажа кой е изпратил писмото до него, нито дали има друго копие, но това е, защото клиентът ви не ми каза.

Тук трябваше да свърши поредицата от въпросите на Бен. Но колко е ужасно да се свърши по този начин. Бен също го чувства. Той крачи за момент, напрягайки се да измъкне нещо от ръкава си. Накрая се връща до масата на защитата, за да говори с мен. Пита ме дали има нещо друго, за което се сещам, но явно е, че по-скоро иска да печели време, да направи малка пауза след този добър отговор от Гилис. След малко вдига поглед и заявява, че е приключил.

Прокурор Джохансен става отново.

— Детектив Гилис, колко пари има във фонда за кампанията на щатския сенатор Грант Тъли?

— Милиони — отговаря той. — Щях да донеса документ с точната цифра, но не знаех, че ще стане въпрос за...

— А тази „тайна, която никой друг не знае“, виждате израза в писмото, нали, господин детектив?

— Да.

— Попитахте ли подсъдимия каква е тази тайна?

— Да, попитах го.

— Той каза ли ви?

— Възразявам! — скача на крака Бен. — Подсъдимият има правото според Петата поправка да мълчи, за да не бъде използван отговорът му срещу него.

— Приема се — казва съдията и повдига вежди към прокурора.

— Попитахте ли *сенатор Тъли* дали знае за някаква тайна?

— Попитах го.

— Какво ви отговори той?

Бенет Кеъри не прави поредното възражение срещу нещо, основано на слухове.

— Отговори, че не знае за никаква тайна.

— И тъкмо това е смисълът на писмото, нали, господин детектив? Това е тайна, която сенаторът не знае, заплаха да му бъде казана, така ли?

— Това е...

— Възразявам — обажда се Бен. — Това води до предположение.

— Ще го допусна — казва съдията. — И разбирам намерението, госпожо Джохансен.

— Господин детектив — продължава прокурорът, — открихте ли да е била теглена сума от фонда за кампанията на сенатор Тъли в

размер на двеста и петдесет хиляди долара, наред с другите? Или подобна голяма сума, която да е била платена на Дейл Гарисън или в брой?

— Не, не открихме. Нито открих толкова пари в никоя банкова сметка на господин Гарисън.

— Не, не сте открили. Вместо това сте открили господин Гарисън мъртъв, нали?

— Точно така. Това далеч надминава плащането на четвърт милион долара.

Съдията поглежда към Бенет, който не възразява срещу забележката. Тази забележка работи за нас, доколкото Ланг Тротър, а не аз съм извършил убийството.

Прокурорът сяда на мястото си. Става Бенет.

— Господин детектив, попитайте ли Лангдън Тротър каква е „тайната, която никой друг не знае“?

— Не, изобщо не съм разговарял с него.

— Продължавате да разследвате случая, нали, господин детектив?

— Ами... всъщност, технически делото не е приключило.

— Ще говорите ли с Лангдън Тротър и ще му зададете ли този въпрос?

Детективът въздъхва шумно.

— На този етап не мога да ви дам отговор.

Бенет поклаща глава и си сяда.

— Госпожо Джохансен — казва съдията, — завършено ли е главното дело?

— Народът си дава почивка, Ваша чест.

— Утре сутринта ще изслушам иска на господин Кеъри — добавя съдията, преди да обяви края на днешното заседание.

Всички ставаме и изчакваме съдия Бриджес да напусне мястото си. Хващам Бен за ръката.

— На практика тя те покани — казвам му, имайки предвид споменаването на съдията за иска ни до съда за издаване на оправдателна присъда в моя полза. Това е иск, който защитата прави към края на делото на обвинението, оспорвайки, че липсват толкова много доказателства, че съдията трябва да ме оправдае. Точно това

искам — да спечеля това дело, преди да се спомене повече за Лайл Косгроув и каквото и да е разкритие от 1979 година.

Бенет е мрачен, което е изненадващо след един успешен кръстосан разпит. Той не отговаря, докато шумът и бърбенето в съдебната зала не достига своя връх.

— Това е стандартна процедура — отговаря той. — Тя знае, че ще внесе такъв иск, нищо повече — и се навежда към мене. — Няма да хвърляме ези-тура за делото. Бъде готов за това. Затова те питам още веднъж: все още ли искаш да свидетелстваш?

Бенет и аз разисквахме тази идея с часове. Въпреки теориите ни относно Лангдън Тротър, бихме могли да не изграждаме защита и да оспорим, че доказателствата не разсейват основателните съмнения.

Но аз изпитвам належащата нужда на всеки невинен подсъдим. Искан да изложа своя разказ. Искан да отрека всичко това. Независимо от правната стратегия, независимо от дисциплината на съдията, има нещо в това да *не* говориш в своя защита, което ще повдигне вежди. Няма да позволя този процес да приключи и да останат хора, които да си мислят, че се крия.

— Да — отговарям. — Все още искам да свидетелствам.

Бенет се обръща към мене, поставя ръка на рамото ми.

— Грант Тъли може да води своя собствена битка, Джон. А ти, каквото и да правиш, го прави за себе си.

Нашата нова защита, замесваща Ланг Тротър, не е свършена. Ние няма да съумеем да докажем, че Тротър е накарал Косгроув да работи за него. Няма да можем да докажем, че Дейл се е свързвал с Тротър по повод на „коза“. Има вероятно още много неща, които няма да можем да докажем. Бенет правилно чувства, че една от причините, поради която ми харесва аргументът е, че той атакува противника на Грант, дава му възможност за успех в тези много оспорвани избори.

— Искан да свидетелствам — повтарям.

— Тогава, знаеш, че ще говорим за всичко. Това е единственият начин, по който можем да си го обясним.

— Знам. — Двамата с Бен провеждахме този разговор много пъти, включително снощи и тази сутрин. — Освен ако не мислиш, че ще спечелим още сега — добавям. — В смисъл, сега с техния казус е свършено. Ние чухме всичко. Мислиш ли, че можем да спечелим, още

сега? Да оставим делото и да хвърлим зара? Имаме ли основателно съмнение?

Бенет преглъща трудно. Поема и изпуска въздух, премигва бързо, докато прехвърля в главата си целия процес.

— Не, мисля — отговаря ми.

— Аз също — съгласявам се. — Затова нека си сложим сериозните маски на лицата. Чака ни дълга нощ.

— Ще кажем всичко — казва Бен.

— Да. Ще кажем всичко. Ама наистина всичко, Бен.

Той не схваща за какво му намеквам.

— Няма да разкажа историята, както я разказах през седемдесет и девета година. Ще разкажа истината такава, каквато си я спомням.

— Виж, Джон...

— Вече не съм на седемнайсет — настоявам аз. — И няма да се държа като такъв. Утре ще кажа истината, Бен, пък каквото ще да става.

Бенет приема изявлението ми не толкова като мой адвокат, а по-скоро като мой приятел. Издува устни и кима в знак на възхищение. Това не ми е нужно. Един зрял човек не бива да бъде поздравяван за това, че говори истината. Добре е миналите неща да бъдат уредени. Време е до го направя както трябва.

За първи път днес, към седем вечерта, чета „Дейли Уоч“. Заглавието отразява снощния дебат между Тротър и Тъли. На най-горния ред пише: „КАНДИДАТИ ЗАЕМАТ ОТБРАНИТЕЛНА ПОЗИЦИЯ“, има и снимки на всеки от кандидатите в действие. Подолу статията е разделена на две, предавайки поотделно позицията на всеки от двамата. Тази на Тротър е озаглавена: „КОНСЕРВАТИВЕН ПОГЛЕД“. А на Грант Тъли — „ТЪЛИ ЗАЩИТАВА ПЛАН ЗА УВЕЛИЧЕНИЕ НА ДАНЪЦИТЕ“. Това ми говори напълно достатъчно, преди да прочета продължението на вътрешната страница. То включва проследяването на общественото мнение от предишната вечер, което сега поставя Грант Тъли твърдо с двайсет и един пункта след главния прокурор. Загубил е четири пункта след дебата. Здравата е разкритикуван заради изречената истина.

— Ако можем, утре ще съберем сенатора и тебе, ще ви призоваваме с прекъсване и двамата в един ден. — Бен седи на стола си в заседателната зала в адвокатската фирма и говори с уста, пълна с пуканки. — Съдията ни предостави целия утрешен ден. Ние ще хвърлим всичко в ръцете на обвинението в един ден и ще им оставим малко време да си направят заключение. После може би ще си почиваме, а те да му мислят.

— Това ми се струва нечестно — възразявам. — Спрямо обвинението. Не че се оплаквам.

— О, Ерика ще надигне вой до небето. Но не е нужно да я уведомяваме за този ход. То не е като да докараш нов свидетел или да установиш алиби. Тогава е необходимо предварително уведомление. Освен това те ме чува днес да говоря за Лангдън Тротър. Знаят, че гледаме към него.

Отварям уста — нервна прозявка. Протягам се, за да се отърся от треперенето.

— Не мога да повярвам, че наистина ще го направим. Грант ще претърпи поражение.

— Няколко пъти преглеждах свидетелските му показания — отговаря Бен. — Той е готов. Ние се справихме много добре. Ланг Тротър също ще претърпи поражение — добавя той. — Стига да действате правилно.

Клетъчният телефон на Бен иззвънява.

— Здравсти, Кал — казва той, после слуша за момент, разширявайки очи, преди да покрие с ръка мембраната. — Намерили са десет хиляди в брой в сейфа на Лайл. Купил сейфа седмица преди убийството.

— Тротър му е платил — казвам. — Скрил е парите, като ги е сложил там вместо в банкова сметка. Трябва да вземем съдебна заповед за проверка на банковите извлечения на Тротър, на парите за кампанията му, всичко.

Бен кима и продължава да слуша.

— Добре, добре. Продължавай да опитваш. Наеми който ти трябва. Колкото хора искаш. На нас ни е нужно всичко, което имаш, и то ни трябва „за вчера“ — той отново покрива мембраната и ми казва: — Засега нямаме късмет да свържем Тротър с Гарисън — после отново заговаря в слушалката. — Това ли е всичко, Кал? Добре, какво каза, че е най-доброто? Ти... направил си го... и?

— Десет хиляди, необложени с данък, е голяма сума за закоравял престъпник с минимална надница за работа в аптека — говоря на Бен, въпреки че вниманието му е насочено към информацията, която получава по телефона.

— Не — казва Бен в слушалката. — Кал, аз нямам никакво... — Лицето му пламва. Той затваря очи, устата му се разтваря. Издава звук, нещо като хриптене. Има вид, сякаш някой му е изкарал въздуха.

— Какво има? — питам и го побутвам леко.

— Сигурен ли си? — пита Бен. — Сто процента си сигурен? — Нова пауза. Бен не казва нито дума повече. Просто сгъва клетъчния си телефон и го поставя внимателно върху купчина документи пред себе си.

— Казвай — настоявам аз. — Хайде, Бен какво е стана...

— Рик.

Сърцето ми подскочи.

— Кал е открил Рик?

— Нещо подобно — Бен поставя ръка върху масата, за да се съвземе.

— Нещо подобно ли? Какво значи... — виждам как Бен вдига ръце към лицето си. — Той е мъртъв, нали?

Погледът на Бен се плъзва над ръцете, скриващи изражението на лицето му. Той кима.

— Господи, и него ли! — удрям ръка в масата. — Тротър просто заличава цялата група. Този човек не се спира пред нищо. Той...

— Не го е убил Тротър. — Бенет изправя отново гръб и ме поглежда в очите. — Аз го убих.

Нужна ми е минута, цяла минута, за да се уверя, че съм чул правилно приятеля си и още една минута, за да си спомня името на мъжа, проникнал с взлом в дома му седмица преди убийството на Дейл Гарисън.

— Брайън О'Шей — казвам. — Брайън О'Шей е Рик... Я почакай — свалям ръце върху масата. — О, за Бога... Схващаш ли, Бен? Брайън О'Шей е Рик О'Шей — Рикошета.

— Брайън „Рик“ О'Шей — казва Бен.

— Това е прякор, даден му от група тъпи дечурлига. Е, добре, този Брайън или Рик, или който и да е той... защо е проникнал точно в твоя дом, Бен?

Бен вдига ръце в знак на гняв.

— Тротър е използвал О'Шей точно както е използвал Косгроув — продължавам аз. — Използва момчетата от седемдесет и девета, за да извършат тия убийства, така че всичко да сочи към мен и да подлее вода на сенатора. О'Шей е смятал да те убие.

— Вероятно. Да ме убие или нарани.

— Тротър е изпратил съобщение на Гарисън за изнудването. Избрал е някой близък до Гарисън, близък до нас. Така трябва да е било. Насилие. Болка. Смърт. Но после нещата са се обърнали. Ти си убил О'Шей, а не обратното. Затова съобщението не е било изпратено. Затова Тротър е трябвало да премахне Гарисън. Друг начин да се увери, че „козът“ никога няма да стане публично достояние, не е имало.

— Но защо точно аз? — прошепва той.

— Много ясно защо — отговарям. — Не трябва да съм аз, защото той може да ме използва по-късно... Аз съм човекът, когото той

натопява за убийството на Дейл. А ти живееш сам, ти си част от адвокатския екип. Дейл те познава. Логично е, Бен.

Трудно е да се разгадае изражението на Бен. Той сериозно се е замислил, но не ми се вярва да се опитва да изясни всичко по случая. Не ми се вярва, че изобщо ме слуша. Според мен той едва сега, за първи път, осъзнава, че мъжът, нахлул с взлом в дома му, може наистина да е бил убиец. Бен беше оправдан, че е стрелял в него. И то не само според закона, а и в неговото съзнание.

И аз съм доволен от това, но ме безпокоят други непосредствени въпроси.

— Бен, чуй ме — подхващам. — Знам, че разравянето на цялата тази работа... на онази нощ с нахлуването в дома ти — няма да я понесеш леко. Но истината е, че ти си ми нужен точно в този момент.

Бен премигва и излиза от унеса, поглежда ме и махва с ръка.

— Добре съм. — Лицето му е пламнало, очите му са червени почти като на заек. Сега като че ли още по-силно желае да смачка фасона на Ланг Тротър.

— Искам две неща от теб утре — добавям. — Искам да убедиш съдията в моята невинност.

— Второто?

— Да направиш така, че сенаторът да се справи добре. Той и без това вече си има достатъчно неприятности.

На път за вкъщи след срещата ми с Бен клетъчният ми телефон иззвънява. Не отговарям навреме, но на гласовата ми поща е оставено съобщение. От Трейси. Съобщава ми, че е излязла с приятелки, звъняла първо вкъщи, искала само да провери как вървят нещата. Компанията отивала в бара на „Уошбърн“, разбирала, че не ми е до това — били голяма компания, но предложението ѝ си заслужавало.

Да, бе. Ще бъде истинска сензация за приятелките ѝ. На купона пристига заподозрян в убийство. Можем да обсъждаме теории, доказателствени постановления, отражението върху надпреварата за губернатор. Може да размишляваме върху отделни подробности за следващите четирийсет години, прекарани в затвора.

Изведнъж ме пронизва мисълта, че Трейси отново проявява склонността си отпреди близо две години, когато бракът ни тръгна надолу. Канеше ме да отидем някъде, знаейки, че ще откажа. Не ѝ се искаше да приема поканата ѝ, но смяташе, че е длъжна да ме попита.

Но сега не ми се вярва да е така. Тя дойде в града заради мен. И какво да прави, ако не ѝ се обадя? Да седи в дома на приятелката си Криста? Трябва да се забавлява по някакъв начин. Заслужава го. Крайно време е.

Улавям се, че пропускам оредяващите таксите, минаващи покрай мен. Запътвам се на изток към езерото. Разходката е приятна. Времето е необичайно меко за октомври, вятърът едва подухва.

Хотел „Уошбърн“ е като разкрасена железопътна гара. Мястото е великолепно — четирийсететажен палат край езерото. Интериорът винаги ми напомня на увеселителен парк — толкова различни неща стават там. Има ресторант, фойе, игрална зала, салон.

Във фойето е разположен порядъчно голям бар с оградена градинска площ на открито, където са подредени маси и столове. Мястото е оживено, десетки хора влизат и излизат в градинската част, а в самия бар е претъпкано.

Намалявам крачка и пристъпвам към входа. Портиерът не ми обръща внимание. Заставам точно до него и обхващам с поглед

заведението. В първия момент не я забелязвам и ми олеква от този факт. После съзирам Трейси и приятелките ѝ да седят близо до единия ъгъл.

Не ме изненадва, че изглежда шеметно, облечена за вечер в града. Приятелките ѝ Криста, Стефани и Кейти са трийсет и пет-шест годишни, до една омъжени. Стефани има две малки дъщери, Криста и съпругът ѝ опитват за деца от няколко години. Откакто се разведох, не съм разговарял с никоя от тях. Не мисля, че те таят някаква ненавист, просто вече няма нищо, което да ни свързва, след като приятелката им напусна града.

Тя се смее по познатия ми начин — отмята глава назад и по лицето ѝ се разлива широка усмивка. Двама мъже се опитват да си пробият път до групата, предполагам, че Трейси им е в ума, но езикът на тялото ѝ изразява безразличие.

Утре всичко ще е различно. Ужасна тайна ще се надигне от миналото, тайна, която дори Трейси никога не е знаела. Предполагам, има нещо знаменателно във факта, че никога не съм ѝ я разкривал — това говори, че винаги съм знаел, че върша нещо нередно, както и че никога не съм се разкривал напълно пред жена си. Дали е това? Че съм я държал настрана? Че съм крил чувствата си? Не за първи път си задавам тези въпроси, но винаги стигам до едно и също заключение: че не е възможно да погледна назад и да разпозная източника. Защото това е преплетено с всичко останало.

В живота няма бутон за пренавиване. Като всеки друг, и аз бих постъпил другояче, ако имах възможност. Въпросът е какво по-различно бих направил? Навремето всяко нещо ми се е струвало важно, било е от първостепенно значение. В закъснялата преценка на събитията, подробностите от законодателството и съвещанията, тайните сделки и изборите се сливат в безсмислено петно и ме оставят единствено с факта, че жена ми ме е напуснала.

Това е прекалено много. Свръхтовар. Не е толкова просто, тъй като съм изправен пред съда, няма време да скърбим за миналото ни. Не, истината е, че отделих много място за мисли за Трейси, особено след завръщането ѝ в града. Не за миналото мисля. А за бъдещето ни. То именно ме плаши. Освен че вятърът духа в една посока и аз прекарвам остатъка от живота си в затвор. И съм седнал да мисля за нашето бъдеще?

Кимам на портиера, който се е загледал в мен — някакъв мъж, който не помръдва от вратата.

— Открихте ли хората, които търсите? — пита ме той.

Отново поглеждам към Треиси. Тя слуша какво говори една от приятелките ѝ, после, повдигайки ръка към лицето си, избухва в смях. Винаги е била добра слушателка.

Първа точка в дневния ред днес е искът на защитата за издаване на ръководно решение на съдията за произнасяне на оправдателна присъда в полза на обвиняемия. Бен иска от съдията да определи доказателствата за толкова недостатъчни, че процесът да се прекрати. Съдия Бриджес оставя Бенет Кеъри да говори малко повече от десет минути за недостатъците в казуса на обвинението. Тя не го прекъсва, лицето ѝ е почти безизразно, но не е трудно да се забележи отношението ѝ. Особено, когато казва на обвинението да не оспорва изявлението.

— Съществуват основателни доказателства за убийство — започва тя. — Смърт чрез удушаване. На този етап има неопровержими доказателства, че господин Солидей е единственият, който вероятно е могъл да извърши удушаването. Никое от тях не е безспорно. Не чух никакво доказателство от страна на защитата. Но искът до съда се отхвърля. Господин Кеъри, ако решите да представите защита, можете да пристъпите към встъпителното ви изявление.

Сърцето ми се свива — не от изненада от постановлението, а от думите, изречени от единственото лице, установяващо фактите по това дело. Съдия Бриджес е моят съд. Тя е открила убедителни доказателства за удушаване и вярва, че единствено аз съм бил там. Каквото и да кажем, никога няма да можем да вкараме в кабинета Лайл Косгроув и Лангдън Тротър заедно с Дейл Гарисън и мен. Не и докато Кал Рийди не открие нещо основателно.

— Благодаря ви, госпожо съдия, наистина бих искал да направя това встъпително изявление. — Бенет става и закопчава сакото си.

Аз пък повече от всичко искам да затворя очи и да пропъдя онова, което ще последва. Но това е нашата защита и колкото и да ми е неудобно, трябва да гледам съдия Никол Бриджес право в очите.

— Ще ви разкажа две истории — започва Бен. — Отначало ще ви се стори, че те нямат нищо общо помежду си. Но доказателствата ще покажат точно обратното — че те са свързани.

Бен застава в средата на залата.

— Нека ви върна в лятото на хиляда деветстотин седемдесет и девета година. Джон Солидей и най-добрият му приятел, Грант Тъли, са на седемнайсет години. Току-що завършили гимназия. Те отиват с кола до Съмит Каунти отгатак щатската граница. Чули, че там ще има купон и тръгват. Там се срещат с един господин, когото нито Джон, нито Грант са виждали преди. Името на този човек е Лайл. Знаем, че цялото му име е Лайл Косгроув.

Съдията накланя глава на една страна. Име, което съвсем наскоро е чула. На мъж, който е бил убит. Чувам звук от дращене на писалка по лист хартия от масата на обвинението. Не мисля, че Ерика Джохансен знае за този случай. Може би Ланг Тротър е решил все още да не казва за това на прокурора. Или може би тя е изненадана, че ние повдигаме този въпрос.

— Лайл имал приятелка на име Джина. Джина Мейсън. Там бил и още един младеж. Името му било Рик. Бил известен с прякора си „Рикошет“ — Бен свива рамене. — И така имаме: Джон Солидей, Грант Тъли, Лайл, Рик и Джина. И те правили онова, което младите хора на тяхната възраст правят — организирали си купон. Пили бира. Някои от тях — не всички — употребили наркотици.

Бен прави крачка настрани.

— Вечерта върви към края си и младежите се пръсват в различни посоки. Младата жена — Джина — си тръгва сама. Рик изпраща с колата си Грант до тях. Остават Лайл Косгроув и Джон Солидей.

Стаявам дъх. Току-що съм свързан с мъжа, наскоро намерен убит. Историята наистина трябва да почне така, заради хронологията, но първото впечатление на съдията няма да е благоприятно.

— Лайл и Джон, както се оказва, отишли в дома на Джина. Джон Солидей бил дрогиран. По-дрогиран от всякога. Дотогава той почти не пиел бира и не употребявал наркотици. Така че не знаел доколко е бил дрогиран. Но когато Лайл Косгроув спрял колата пред дома на Джина и казал на Джон да влезе вътре, Джон го послушал. И влязъл.

Чувствам как бавно ме облива гореща вълна. Репортерите в галерията са смълчани, но снарядите бълват един след друг. Грант Тъли. Наркотици. Още зло предстои. Казват, че в политиката кариерата ти никога няма да свърши, докато не те сварят с живо момче или мъртво момиче. Е, ето ти мъртво момиче.

— Джон е посрещнат от Джина в дома ѝ. Двамата са се харесали. И те направили онова, което някои младежи на тяхната възраст правят — стигнали до интимност. Правили секс в нейната стая.

Това е златна мина от гледна точка на клюката. Драскането на писалки върху хартия — зад мен и откъм масата на обвинението — поражда оживление зад мен, когато адвокатът ми продължава:

— Когато Джон излиза от къщата, мъжът, с когото дошъл — тогава те всъщност били още момчета — Лайл Косгроув, слязъл от колата си и тръгнал към къщата, за да каже на Джон, че е време да си вървят. Джон така и така вече си тръгвал. И двамата си отишли. Два дни по-късно, на мястото, където Джон Солидей се бил хванал на работа за през лятото, идват да го търсят заместник-шерифи. От тях за първи път той научава, че младата жена Джина Мейсън била умряла същата онази вечер. Смърт — добавя Бен бързо, — която по-късно била определена от съдебния лекар, като причинена от свръхдоза.

Зад мен се надига вълнение, толкова силно, че съдия Бриджес удря с чукчето си за вдворяване на тишина. Разказан на всеослушание, случаят става по-реален. Каква гнусна работа и какъв трагичен завършек!

— Води се разследване — продължава Бен. — Полицията и прокуратурата в Съмит Каунти разследват. Те разследват вероятността за убийство, за изнасилване. Говорят с Лайл Косгроув. Говорят с Джон Солидей. Правят повторен преглед на лекарската експертиза. И заключават, че младата жена е починала от свръхдоза. Няма убийство. Няма изнасилване. Много злополучна ситуация, но не и престъпна.

Омаловажаването на събитията от онази година — това е нещо, което не убягва от вниманието на съдия Бриджес. Тя ми хвърля гневен поглед. Сърцето се блъска в гърдите ми. Нещата не вървят на добре. Тя ще ме намрази, преди да е чула нещо, което ще е в моя полза.

— Между другото, по време на това разследване Лайл Косгроув си наема адвокат. Това е същият адвокат, който ще води делото му през осемдесет и осма година по обвинение в насилствени престъпления. Същият адвокат, който му е помогнал да получи условна присъда тази година. Адвокатът, чието име е Дейл Гарисън.

В първия момент съдия Бриджес е изненадана от големия шум в съдебната зала. По същата причина поглежда и към прокурор Джохансен. Аз също. Ерика Джохансен помахва на някого — на

съдебен секретар или помощник-прокурор — да дойде при нея. Започва да шепне припряно. Най-накрая съдията призовава за тишина в съдебната зала.

Бен млъква за момент, приближава се до масата на защитата и отпива глътка вода. Хвърля поглед през мен, избърсва капки пот от челото си и се връща в средата на залата.

— Новината не става публично достояние, тъй като момчетата се непълнолетни — продължава той. — Но не е зле да повярвате, че сред правозащитните органи това е пикантна клюка. Синът на лидера на мнозинството в сената свързан, макар и косвено, със скандал? Това е новина номер едно в списъка на клюките. Споменал ли е адвокатът на обвинението в Съмит Каунти за това пред някого от по-близките си колеги? И още как. Кой е бил сред хората, които са разбрали за това? Окръжният адвокат на Ранкин Каунти по онова време — Лангдън Тротър.

Запазвам равномерното си дишане. Очите ми започват да сълзят, но оставам спокоен. По лицето на съдията се изписва ужас и крайно любопитство. Тя се навежда напред и подпира брадичката си с ръце. Репортерите зад мен вероятно трескаво пишат. Сега ние вкарваме тук и Лангдън Тротър. Но никога няма да можем да докажем, че Лангдън Тротър е научил за случилото се през 1979 година. Може да изкажем предположение, но то никога няма да бъде факт. И това е гвоздеят на саморазправата в нашата теория. Ако Ланг Тротър не е знаел за случилото се през 1979-та, той е нямало да си науми да използва Рик и Лайл, така че няма логика Тротър да стои зад тези убийства. Кое то пък сочи към мене.

— Тротър не може да прави нищо с тази информация — пояснява Бен. — Това е запечатано дело на непълнолетни закононарушители. Той наблюдава зорко играчите — Лайл и Рик. Чака удобен момент, когато информацията ще се окаже полезна — Бен разперва ръце. — Това е първата версия. Ето и втората.

Добре. Сега поне сме в настъпление. Държим прав курс.

— Тази година — продължава Бен — е надпреварата за губернатор. Главният прокурор Лангдън Тротър спечелва победа в първичните избори на републиканците без усилие. Никой не се кандидатира срещу него. Никой не преглежда документите му за номиниране. Но когато сенатор Грант Тъли печели първичните избори

на демократите, неговият адвокат — Джон Солидей — *преглежда* тези документи. И какво открива? Открива нередност. Важна нередност. Фатална нередност. Лангдън Тротър не е представил оригиналното заявление за кандидатстване пред изборителната комисия. Представил е фотокопие.

Ерика Джохансен вероятно дори не разбира казаното. За разлика от съдия Бриджес. Тя е трябвало да подаде такова заявление, когато се е кандидатирила за съдийски пост. Но тя може и да не разбира правния смисъл, нередността в документите.

— Тъй като не е внесено оригиналното заявление за кандидатстване, заявлението става невалидно — казва Бен. — А няма ли заявление за кандидатстване, не може и да се кандидатства.

Съдията кима.

— И това заключение не е направено само от Джон Солидей, който вероятно е най-изтъкнатият специалист по изборително право в този щат. Същото е било заключението и на друг адвокат, с когото се е съветвал сенатор Тъли...

Съдията би могла да изговори името заедно с Бен.

— Дейл Гарисън.

Бен идва до масата и изважда копие от писмената справка на Дейл относно „коза“.

— Защитата представя Номер две за разпознаване — казва той. — Ние ще представим писмена справка, изготвена от Дейл Гарисън точно по този въпрос. Документът е в компютъра на господин Гарисън. Обвинението го притежава, въпреки че, а това трябва да се отбележи, те изобщо не споменаха за него — той се обръща и поглежда право към Ерика Джохансен. Тя е навела глава, пишейки нещо, но вдига поглед, когато чува името си и изглежда несигурна какво да отговори.

— И така, сенатор Тъли има информацията в ръцете си. Той знае, че е в състояние да отстрани опонента си от изборите. Какво обаче прави Грант Тъли с тази информация? Съветва се с Джон Солидей и двамата идват до заключение. Решават да не правят нищо. Нищо. Решават, че ще е нередно да отстранят един кандидат за губернатор заради техническа нередност. А биха могли. Нищо не би могло да ги спре. Но те не го правят. И казват това на Дейл Гарисън. Казват му, че информацията отива в кошчето за боклук.

Това е повече от преувеличение, но е относително безвредно.

— Историята обаче не свършва дотук, Ваша чест. Защото Дейл Гарисън все още има тази информация. И какво прави той? — Бен се връща отново до масата и взема изнудваческото писмо. — Той потърсва републиканския кандидат за губернатор, Лангдън Тротър. Мъжа, чиито документи за номинация са нередовни. — Бен разперва ръце. — И казва на Лангдън Тротър, че той, и само той знае, че са нередовни. И че за хубавата сума от четвърт милион долара „тайната, която никой друг не знае“, ще си остане тайна. В противен случай той винаги може да каже на сенатора, на сенатор Тъли.

Съдията разлиства документите пред себе си и чете изнудваческото писмо.

— Дейл Гарисън е изнудвал главния прокурор. Дай ми двеста и петдесет хиляди долара, иначе ще кажа на сенатор Тъли за нередовното заявление за кандидатстване. Но парите никога не запушват нечия уста, нали? Възможно е да има още искания за пари. Единственият начин да се запуши наистина устата на изнудвача е да бъде убит.

Шумът зад мене не е толкова шепот, колкото едно общо ахване. Съдия Бриджес не се помръдва. По време на процеса, а и преди това тя беше предупредила и двете страни да не се нападат взаимно. Фактът, че сега не се намесва, означава, че нещата имат смисъл за нея. И друго: ако това е, което искаме да докажем, как може тя да ни попречи да го оспорваме?

— Ето къде може да се използва информацията от седемдесет и девета година — продължава Бен. — Лайл Косгроув е освободен наскоро от затвора. Той има престъпно минало. И е безпаричен. Работи за минимална надница в една аптека. Главният прокурор Тротър отива при него и му предлага пари, за да убие един възрастен човек, който не е способен да се отбранява. Онзи приема. Няма представа защо именно той е избран. Има толкова други бивши затворници. Лайл Косгроув знае само, че е прекарал години и години в затвора и не иска да се връща там и щом главният правозащитник на щата му възлага да направи нещо, той ще го направи. Особено за десет хиляди долара.

Последните думи изострят вниманието на съдия Бриджес. Останалото би могло да изглежда теоретично, но споменаването на конкретна сума говори на съдията, че ние имаме доказателство.

Бенет кима със задоволство.

— Лангдън Тротър съвсем съзнателно е избрал Лайл Косгроув за убиеца. Защото ако следата стигне до Лайл Косгроув, то тя ще стигне и до седемдесет и девета година и ще навреди на съперника му за поста губернатор. — Бен показва два пръста — С един куршум два заека. Изнудвачът е премахнат от пътя, а опонентът му в изборите е опетнен.

Бенет плясва с ръце.

— Лесно му е било да нагласи работата. Първо, той прави копие на изнудваческото писмо и го изпраща на Джон. Така Джон ще го има по-отдавна. После започва да осъществява плана си. Главният прокурор не е без възможности. Той научава, че Дейл Гарисън е определил среща на Джон Гарисън за един четвъртък по обяд. Главният прокурор променя срещата за петък, осемнайсети август, в седем вечерта. Как го прави ли? Много просто. Обажда се на секретарката на Гарисън, Шийла Пол, уж че се обажда от кабинета на Джон, и прави промяната. После се обажда на секретарката на Джон и прави същото. Нито Дейл Гарисън, нито Джон Солидей е променял срещата. Всеки мисли, че промяната е дошла от другия.

Съдията свива устни. Може и да спечелим известно доверие тук.

— В деня на смъртта на Дейл Гарисън — петък, осемнайсети август — Лайл Косгроув, по напътствието на главния прокурор, открадва клетъчен телефон от жена на име Джоан Сутър. Трябва му непроследяем телефон. Въпросната вечер, някъде между часовете след пет и преди седем часа, Косгроув се скрива в кантората на Дейл Гарисън. Както Шийла Пол, секретарката на господин Гарисън, свидетелства, някой би могъл лесно да влезе в адвокатската фирма, без Дейл Гарисън да го види.

Поглеждам съдията — най-важният човек в съдебната зала. Тя не е доволна. Не мисля, че е от неверие — поне така се надявам. Това дело става все по-сериозно и по-сериозно. И двамата кандидати за най-високия пост в щата са замесени до известна степен в него; единият от тях е обвинен в убийство. Това означава повече заглавия на първите страници. Повече внимание. Никол Бриджес е относително нов съдебен съдия, на която, като на повечето съдии в щата, и се иска някой ден да работи в апелативния съд, дори да получи назначение за федерален съдия. Това дело с нищо не може да ѝ помогне. Ако се справи перфектно със съдебните постановления и води безпогрешно този процес, тя ще получи няколко похвали. От друга страна, ако нещо

дори малко се обърка, вината ще се стовари изцяло върху нея. Особено, ако се създаде впечатлението, че нещата излизат извън контрол. Това е най-лошото, което може да се каже за един съдия. И ето че сега ние изричаме остри обвинения, които може и да не бъдат доказани. Тя не е в състояние да направи много. Ние имаме право да предвидим доказателствата. Но колкото повече чува тя, толкова повече отговорността и се увеличава.

Което ме навежда на друга мисъл. Ако тя ме оправдае, преразглеждане на процеса от висшестояща инстанция няма да има. Тя ще обяви „невинен“ и съдопроизводството ще бъде веднага преустановено. Ако ме обвини, апелативният съд може да я разкритикува и тогава ще последват и приказки по този повод. За нея ще е по-лесно, ако ме оправдае. Питам се дали същата мисъл е влязла и в нейната глава.

— И така, Косгроув се скрива в кантората и чака — продължава Бен. — Чака Джон Солидей да дойде и да си тръгне. После убива Дейл Гарисън. Всяко нещо по реда си. Той удушавя Дейл Гарисън. Не му е било особено трудно. Просто изпълнява каквото му е казал главният прокурор. Освен това Косгроув винаги е обвинявал господин Гарисън, че не е водил правилно защитата му, когато е бил изправен пред съда през осемдесет и осма година. Естествено, че би свършил тази работа с удоволствие.

Бенет размахва пръст.

— След убийството, което не му отнема повече от няколко минути, Косгроув използва откраднатия телефон и се обажда на Джон Солидей. Джон не се е отдалечил много. Само на две-три преки. И му казва да се върне в кабинета. За да продължат разговора. Джон ще ви каже, когато даде показания, че връзката е била лоша. Клетъчен телефон с клетъчен телефон. Не е чувал добре. И така, какво знае Джон? На този етап няма причина да се усъмни. Той си мисли, че Дейл Гарисън го вика и се връща в кабинета му.

Бенет прави няколко крачки. Той обича да прави паузи по време на изложенията си.

— Лайл Косгроув напуска сградата, преди Джон да се върне. И когато Джон влиза отново в кабинета, заварва Дейл на същото място, на което го е оставил. Зад бюрото му. Само че този път е захлупил глава върху бюрото. И какво си помисля Джон в първия момент, когато

вижда господин Гарисън — в първите две-три секунди, когато го вижда? Помисля си, че един седемдесетгодишен мъж, страдащ от рак, след седем часа в края на дълга работна седмица, може да е заспал — Бенет свива рамене. — Точно това си помисля. Но почти веднага след като е влязъл отново в кабинета, охранителят, господин Хорновски, се задава от коридора. И след като двамата оглеждат господин Гарисън — около десетина секунди, както каза господин Хорновски — те осъзнават, че нещо не е наред. Тогава Джон — Бен изпъва ръка към мен, — Джон прави опит да свести колегата си. Опитва дишане уста в уста, всичко, за да помогне на Дейл Гарисън. За да спаси живота му. Не той го е убил.

Бенет се приближава към съдията.

— Но нещата наистина изглеждат зле, нали? Да си в един кабинет заедно с мъртъв човек? Точно затова Лангдън Тротър нагласява нещата по този начин. И постига целта си: сега най-добрият помощник на опонента му е съден за убийство. Главният прокурор убива изнудвача и помага на кампанията си — с един удар. Съвършено изпитано. Или трябва да кажа, почти съвършено. Има един човек, който все още може да развали този план. Това е Лайл Косгроув. Който сега много удобно се оказва мъртъв.

Бенет събира ръце като за молитва. Аналогията може да бъде уместна.

— Ваша чест, Джон Солидей не е убил Дейл Гарисън.

Бен сяда на мястото си и взима отново чашата си с вода. Става Ерика Джохансен.

— Ваша чест... толкова много... Господин Кеъри изрече толкова много недоказани твърдения. Всички те са нови. Най-почтително настоявам за отсрочване на делото.

Бен вмята от стола си:

— Не съм казал нищо, което да изисква предупреждение към другата страна, Ваша чест. Няма алиби. Няма нови свидетели. Лангдън Тротър е в нашия списък. И честно казано, намирам този израз на изненада за малко неискрен. Обвинението е разполагало с въпросната писмена справка за документите за номинация на главния прокурор. Ако са предпочели да не я разследват, в най-добрия случай не са й обърнали внимание. В най-лошия, е нещо друго.

— Господин Кеъри... — започва съдията.

— Няма никаква изненада, Ваша чест. Нищо нечестно. От нас не се иска да разкрием теорията си по този казус.

— Ще прекъснем за половин час — обявява съдията. — В това време, господин Кеъри, можете да призовете първия си свидетел.

— Благодаря ви, Ваша чест.

— И друго, господин Кеъри — добавя съдията. — Нищо от онова, което казахте във встъпителното си изявление, не е доказателство.

— Разбира се, госпожо съдия. — Бен ме поглежда; всеки от нас се пита дали ще можем да доведем нещата докрай.

— Защитата призовава сенатор Грант Тъли.

Чувам слабото повтаряне на името от задната част на съдебната зала — приставът или някой съдебен полицай го извиква в коридора. Обръщам се да погледна. В залата има десетина-дванайсет представители на пресата.

Грант Тъли е в сградата от два часа. Не искаше да се натъкне на вълнението от репортерите, които бяха изслушали встъпителната реч на Бенет. А те точно това очакваха. Затова влезе в сградата през служебния вход за съдиите, заедно с един от адвокатите, на когото беше помогнал да бъде назначен на съдийски пост. После се качи на единайсетия етаж при един окръжен мирови съдия, негов добър приятел, в чийто кабинет се раздаваха длъжности и постове на победилата в избори партия.

Грант Тъли изглежда както винаги — съвсем обикновен човек. Той е хубав и млад, но, вероятно поради възрастта си, не излъчва властност като някои негови колеги от старата школа с посребрени коси. За мен това е положително качество. Той прави добро, ненатрапчиво впечатление. Съдия Бриджес му отдава заслуженото, като го поздравява с „добър ден“ и придава на лицето си израз на уважение. Тя не е била избрана с помощта на Грант, но Грант Тъли все още може да ѝ навреди, ако реши. Би могъл да говори с главния съдия на окръжните съдилища, който назначава съдиите в съдебните зали. Съдия Бриджес може да се окаже в нощен съд за дела за наркотици, ако подходящият човек поиска това.

Бенет „загрява“ сенатора: име, длъжност и личен номер.

— Знам, че сте в разгара на кампания — добавя той. — Затова предлагам да преминем направо на въпроса.

Грант е нагласил лицето си за пред публика. Ще му бъде трудно, но той ще се справи.

— Юни, хиляда деветстотин седемдесет и девета — започва Бен. — Вие и Джон Солидей сте седемнайсетгодишни.

— Точно така.

— Вие и Джон отивате на купон.

— Точно така.

— Отивате в едно градче в Съмит Каунти, отгатак граничната линия.

— Точно така.

— Запознахте ли се с някого на купона?

— Да. С едно момче на име Лайл, с още едно на име Рик и с едно момиче на име Джина.

— Фамилните им имена?

— Не ги запомних.

— Момчето Лайл не се ли е казвало Лайл Косгроув?

— Не знам. Като нищо би могло.

Бенет няма да се впуска в подробности за Рик — вече знаем, че името му е Брайън О'Шей и че е мъжът, влязъл с взлом в къщата на Бен. Той не беше споменал истинското име на Рик и във встъпителното си заявление. Това излиза от границите на онова, което ни е нужно да покажем, а и вече има достатъчно неща, които вероятно няма да сме в състояние да установим.

— Добре — казва Бен. — И тъй, в края на вечерта, господин сенатор, тръгнахте ли си от купона?

— Да.

— С кого си тръгнахте?

— С Рик, струва ми се. Беше толкова отдавна. — На Грант не му стана приятно да чуе името на Рик да се споменава в това дело. Но не можеше да се направи кой знае колко по въпроса.

— Тръгнали сте си с Рик — пита Бен — или с Лайл?

Сенаторът изглежда объркан за миг. Трябваше да систематизира много информация за 1979 година за кратко време.

— Тръгнах си с Рик — отговаря той.

— Сигурен ли сте? Спомняте си, че сте си тръгнали заедно с Рик с вашата кола, така ли?

— Да, това си спомням. Дотолкова, доколкото може човек да си спомни подобно нещо отпреди много години.

— Добре. — Бен задава тихо следващия си въпрос. — Там сте пили.

— Да, пих. Пих бира.

— Но не и Рик.

— Не.

— Значи Рик ви е закарал у вас.

— Точно така.

Гласоподавателите едва ли ще се шокират, че седемнайсетгодишен пие бира. Това ни кара да изглеждаме учтиви, без да засягаме Грант. Би могло да има много други неща, които да му навредят.

— Ами другите? — пита Бен. — Джина, Лайл и Джон?

— Те си тръгнаха поотделно.

— Защо вие не си тръгнахте с Джон?

— Разбрах, че девойката е поканила Джон у тях.

— Имате предвид Джина Мейсън ли?

— Да, Джина.

— Кой ви го каза? Че Джина е поканила Джон у тях?

— Не знам, господин Кеъри. Едно от другите момчета. Или Лайл, или Рик.

— И какво стана после?

Грант свива рамене.

— Прибрах се вкъщи.

— И тъй, нека изясним нещата, господин сенатор. Вие и Рик сте се качили във вашата кола. Джон и Лайл тръгват с колата на Лайл. Джина вече се е прибрала у дома преди вас.

— Точно така.

— Но Джина е поканила Джон в дома си.

— Да.

— Така. Научихте ли, че младата жена, Джина Мейсън, е починала същата нощ?

— Да, научих го. За голямо мое съжаление научих.

— Говорихте ли с полицията за нещастния случай?

— Да, говорих с човек от следствения отдел.

— Добре. Да сте разбрали случайно, че господин Косгроув е бил разпитван?

— Да, разбрах.

— Знаехте ли, че господин Косгроув е имал адвокат?

— Да. Господин Косгроув — Лайл, както го знаех — имаше адвокат. Дейл Гарисън.

— Как ангажирахте Дейл Гарисън?

— Той ме попита дали мога да му препоръчам някого и аз му дадох името на Дейл.

— Господин сенатор, в какво душевно състояние бяхте тогава? Вярвахте ли, че Джон е виновен или невинен?

Грант срязва въздуха с ръка.

— Не бях там, така че не знам. Но вярвах, първо, че Джон Солидей е най-добрият ми приятел и човек, на когото имах доверие и когото уважавах. Човек, който никога не би извършил такъв акт на насилие. Никога. И второ, знаех, че той беше силно дрогиран. Въпреки това не мислех, че ще направи нещо подобно на онова, което те разследвах. И досега не вярвам.

— Господин сенатор, вие знаете за предполагаемата изнудваческа бележка.

— Да, знам.

— Добре. Нека тогава се отклоним малко от пътя. Нека ви покажа това вещественно доказателство. — Бен се отдалечава и взема изнудваческото писмо, после раздава копие на съдията и свидетеля. — Моля, прочетете го на глас.

Грант се подчинява.

— И тъй, господин сенатор, запознат сте с това писмо.

— Да, смътно.

— Нека ви попитам, сър. Възможно ли е това изнудване да има връзка със случилото се през седемдесет и девета година? — Бен прави крачка. — Имам предвид, възможно ли Дейл Гарисън да е заплашвал Джон, че ще каже нещо за седемдесет и девета година, което вие още не сте знаели? Някаква тайна?

— Възражявам — обажда се прокурор Джохансен. — Това е хипотетичен въпрос.

— Приема се.

— В писмото се споменава за „сенатора“, Ваша чест.

— Това не прави въпроса ви по-малко хипотетичен, господин адвокат — отговаря съдия Бриджес. — Продължавайте.

Бенет не проговаря веднага. Успокоява се, търси подходящ въпрос.

— Господин сенатор, ние знаем, че господин Гарисън е бил адвокат на Лайл Косгроув през седемдесет и девета година.

— Да, знаем го.

— Добре. Възможно ли е господин Гарисън да е заплашвал да ви каже, че всъщност Джон е бил виновен за престъпление през седемдесет и девета година?

— Възразявам. — Ерика Джохансен е станала на крака. — И това е хипотетичен въпрос.

— Не, не е — бърза да отговори Бен. — Мисля, че отговорът на господин сенатора ще го потвърди.

— Ще залича отговора, ако е хипотетичен — съдия Бриджес кима към Грант. — Господин сенатор.

Грант ѝ кима в отговор, после отново приковава поглед в Бен.

— Няма нищо за седемдесет и девета година, което вече да не е обсъждано от страна на Джон, Дейл и мен. Всички ние знаем, че съществува съвсем малка вероятност нещо да се е случило там между Джон и младата жена — като се вземе предвид, че Джон е бил дрогиран. Съвсем малка вероятност. Но всички ние вярваме, че Джон не е извършил нищо престъпно.

Такъв разговор никога не е имало. Грант просто ме прикрива.

— Но, господин сенатор — казва Бен, — не би ли могло това да е въпросът. Вие не сте смятали, че той е бил виновен за нещо, но може би Дейл е знаел нещо друго?

— Дейл знаеше много добре, че аз нямах интерес да се ровя в миналото. Дадох ясно да се разбере на него и на Джон, че каквото и да се е случило в миналото, ще си остане там. Дейл знаеше много добре, че аз няма да обсъждам този въпрос. Джон също го знаеше. Заплаха не е имало.

Това също не е вярно, но и не е далече от истината. А и никой няма да опровергае свидетелските показания.

— Добре, господин сенатор, възможно ли е Дейл просто да е заплашвал да разкрие факта, че вие сте въввлечен, макар и косвено? Искам да кажа, това не е най-приятната тема в света. А вие се кандидатира за губернатор. Възможно ли е Дейл да се е канил да издаде, че е имало нещастен случай в миналото, при който една млада жена е починала — може би след изнасилване и убийство — и вие, и Джон Солидей, сте били замесени по някакъв начин? Просто виновни за съучастие?

— Не, не е възможно — отговаря Грант. — Дейл е един от най-близките ми приятели. Както и на баща ми. И още нещо, господин

Кеъри, ако Дейл се нуждаеше от пари, щях да му дам. Трябваше само да ми каже — Грант клати глава, сякаш да отхвърли това нелепо мнение. — Дейл Гарисън никога не би изнудвал Джон Солидей или мен. Това е абсурдно.

— Добре, господин сенатор. Да минем нататък. Нека поговорим за изборите за губернатор. За първичните избори.

Грант разказва за подготовката, за това, че той и Тротър спечелили номинациите за надпреварата за губернатор, че аз съм прегледал документите на Тротър и съм открил проблем с тях.

— Както Джон ми обясни — продължава Грант, — петициите на господин Тротър били невалидни. Заявлението за кандидатстване трябва да бъде „подписано“, а фотокопие на подпис не е подпис. То е равносилно на празен лист хартия.

Съдия Бриджес сбърчва чело. Тя премисля внимателно правния въпрос.

— Което ще рече, че главният прокурор би могъл да бъде изваден от изборителната бюлетина, ако вие повдигнете възражение срещу него, така ли?

— Да.

— Потърсихте ли второ мнение относно заключението на Джон?

— Не бих го нарекъл „второ мнение“. Джон познава материята по-добре от всеки друг. По-скоро бих го нарекъл „друга гледна точка“.

— Чия гледна точка?

— На Дейл Гарисън.

— Дейл Гарисън направи ли писмена справка по този въпрос?

— Да.

— Ваша чест, ще прибегна до компютъра на господин Гарисън, ако така предпочита прокурорът — Бен подава копие на писмената справка за „коза“. — Номер две на защитата за разпознаване.

— Копието е валидно — казва Джохансен. Бен ѝ го беше показал по време на почивката. Тя го сравни с това в компютъра. Бен раздава копие на всеки.

— Това е — вмята Грант. — Дейл се съгласи с Джон. Грешката в заявлението за кандидатстване беше фатална.

— Как стигна до вас тази писмена справка?

— Дейл я изпрати по куриер в офиса ни. Мисля, че беше адресирана до Джон.

— Кога стана това, господин сенатор?

— На четвърти август.

— Как така сте запомнили датата?

— Понеже заедно с пратката по куриера Дейл беше включил вътре и поздравителна картичка за рождения ми ден. Всъщност, господин Кеъри, мисля, че именно вие ми връчихте пратката. Рожденият ми ден е на десети август. И си спомням, че пресметнах, че Дейл ми изпраща картичката шест дни по-рано. Беше просто мисъл, която мина през ума ми и се откри.

И аз си спомням, че видях поздравителната картичка. Добре. Това потвърждава датата, което е особено важно, тъй като на нас ни е нужно да избутаме датата много преди смъртта на Дейл. Нужно ни е време за това Дейл да изнуди Тротър, после Тротър да се свърже с Лайл Косгроув, след това да изпрати изнудваческото писмо до мен и накрая да убие Дейл. Дейл изпрати писмената справка до нас на 4 август. Тротър е имал две седмици, за да планира всичко.

— И тъй, господин сенатор — Бен поставя ръце на кръста си. — На онзи етап вие сте имали избора да подадете възражение срещу документите на господин Тротър.

— Да, имах.

— Могли сте да отстраните опонента си от бюлетината.

— Да, можех.

— Подадохте ли възражение?

— Не, не подадох. Не по този начин исках да стана губернатор. Гласоподавателите заслужават да имат избор.

— Това беше ли предадено на Дейл?

— Да. Лично аз му го казах. Джон също му го каза. Той знаеше, че ние няма да го използваме.

Не е напълно вярно. Грант отново се опитва да ме предпази.

— Кога стана това, господин сенатор? Кога казахте на Дейл Гарисън, че няма да подадете възражение срещу документите на господин Тротър?

— Не си спомням точната дата. Но пак беше преди рождения ми ден. Защото му благодарих за картичката и му казах, че до рождения ми ден остават още няколко дни. Разменихме си шеги по този повод. Пошегувахме се, че никой от нас не иска да идва рождения му ден.

Такъв разговор, разбира се, нямаше. Все още размишлявахме как да използваме „коза“. Тук Грант не увърта — той чисто и просто си измисля заради мен. В съзнанието му, сигурен съм, целта оправдава средствата, обосновка, която беше направил преди в моя защита.

— Значи е било между четвърти август и рождената ви дата, десети август, когато сте казали на Дейл да не повдига този въпрос.

— Точно така.

— Наблегнахте ли на това? Настояхте ли?

— Да, наблегнах. Казах му, че ние няма да възразяваме срещу документите на Ланг Тротър. Точка по въпроса.

— Господин Гарисън не възрази ли?

— Точно обратното. Каза ми, че постъпвам правилно.

— Възразявам, основава се на непряко доказателство — обажда се Ерика Джохансен.

— Не е непряко доказателство, госпожо съдия — пояснява Бен. — Просто показвам душевното състояние на Дейл Гарисън. Той е останал доволен, че сенатор Тъли не е искал да използва информацията, тъй като това му дава свободата да изнудва главния прокурор Лангдън Тротър.

— Възражението се отхвърля — отсъжда съдия Бриджес и поглежда прокурор Джохансен. — Това не е непряко доказателство.

Бен продължава.

— Имате ли представа, господин сенатор, дали Дейл е решил да използва това разкритие... разкритието за нередовните документни на господин Тротър за други цели?

— Не, нямам.

— Имате ли представа например, дали Дейл Гарисън е използвал тази информация, за да изнудва главния прокурор?

— Не, нямам, господин Кеъри.

— Можете ли да ни кажете със сигурност, че Дейл Гарисън, след вашия разговор, е бил убеден, че *вие* никога няма да използвате тази информация?

— Възразявам — казва Ерика Джохансен. — От сенатора се иска да разсъждава над нечие душевно състояние.

— Приема се.

— Добре — съгласява се Бен. — *Казахте* ли на господин Гарисън, че *вие* никога няма да я използвате?

— Това също е непряко доказателство — отново се обажда прокурорът.

— Ако това е възражение, госпожо Джохансен, приема се.

Бен пъха ръце в джобовете си и казва:

— Добре. Нямам какво повече да добавя.

Съдията поглежда часовника. Единайсет без четвърт е. Доста рано за обяд.

— Госпожо Джохансен.

— Благодаря, Ваша чест.

Навеждам се към Бен.

— Получихме ли всичко, което ни е нужно?

Бен кима. Грант уби представата, че някой от нас ще бъде изнудван за изнасилване. Той даде ясно да се разбере, че Дейл Гарисън е знаел, че ние няма да използваме „коза“, което му е предоставило свободата да изнудва Тротър.

Ерика Джохансен става бавно. Очаквах да е по-гневна. Но от наблюдението си върху тази жена съдя, че тя не е част от мръсната страна на това дело. Според мен Ерика Джохансен е по-заинтересована в това да установи точния човек, а не да победи. Никога не съм си мислил, че ще кажа такова нещо за прокурор. Може би тя преосмисля цялото дело.

— Сенатор Тъли — започва тя, — вие нямате никаква представа дали Лангдън Тротър е свързан по някакъв начин с изнудваческото писмо, нали?

— Дадох ясно да се разбере това няколко пъти, госпожо прокурор.

— Не можете да изключите вероятността, че това писмо всъщност е писано до подсъдимия.

— Схващането, което се опитвах да наложя е, че писмото няма никакъв смисъл.

— Но положително не знаете, господин сенатор, за какво се отнася „тайната, която никой друг не знае“, нали?

— Със сигурност, не.

— Фактически това е въпросът, нали? Че не знаете. Но изнудвачът е щял да ви каже.

— Щом тъй казвате. Да, не е невъзможно.

— Значи тази бележка може да е била писана от Дейл Гарисън до подсъдимия. Не е ли вярно?

— Като оставим настрана факта, че няма логика в нея ли? Да, възможно е.

— Значи е възможно тази „тайна“ да няма нищо общо с въпроса за заявлението за кандидатстване.

— Да, както вече казах.

Прокурор Джохансен преглежда бележките си.

— Господин сенатор, не можете да си спомните точно дали датата четвърти август е датата, на която господин Гарисън е изпратил до подсъдимия документа по куриер, нали?

— Госпожо прокурор, казах, че *помня* датата.

— Поради връзката с рождения ви ден ли?

— Точно така. Спомням си, че господин Кеъри ми подаде писмото и ние се пошегувахме, че Дейл много е избързал.

— Това е добре — прошепва Бен.

Прокурорът изпуска въздишка, докато преглежда набързо написаните си записки.

— А относно другото нещо, господин сенатор. Относно убийството през хиляда деветстотин седемдесет и девета година.

— Сигурен съм, че заключението беше свръхдоза, госпожо прокурор.

Жената се усмихва на пояснението.

— Това ли казвате пред съда, че повече няма да ви е грижа, ако научите, че господин Солидей е убил младата жена?

— Не съм казал такова нещо. Казах, преди всичко, че не съм вярвал и продължавам да не вярвам, че той е извършил такова нещо. Но в допълнение към това, не ме интересуваше нещо, което се е случило преди повече от двацет години. Познавам Джон Солидей като уважаван човек. Свестен човек. Скъп приятел. Ако се окаже, че нещо се е случило онази вечер, като се има предвид, че Джон е бил съвсем млад и по-дрогиран откогато и да било, тогава, предполагам, бих му простил. Но ние правим огромно предположение, като казваме, че той може да е извършил нещо такова. Правозащитните органи в Съмит Каунти заключиха друго.

Ерика Джохансен кима.

— И пак бихте го оставили ваш главен съветник? Дори да е извършил убийство?

Грант се замисля над думите ѝ, както и пълната с репортери галерия.

— Джон е мой главен съветник. Не съм имал намерение да променям това.

— Ами ако бъдете избран за губернатор, възнамерявате ли да направите подсъдимия главен съветник на губернатора?

— Да, разбира се.

— Подсъдимият знаеше ли това?

— Да, мисля, че Джон го е знаел.

— А ако научехте, че вашият адвокат е бил участник в убийство, нямаше ли да преосмислите задържането му на този пост?

Уместен въпрос от страна на обвинението. Какво може да отговори Грант?

— Това... това е въпрос, пред който не съм се изправял.

— Значи е възможно, господин сенатор, ако подсъдимият е извършил убийство през седемдесет и девета година и някой ви е уведомил за това, вие да уволните подсъдимия?

Грант си поема въздух.

— Казах ви, че ще му простя. Защото е бил дрогиран и защото е бил съвсем млад. Но абсолютно не вярвам, че е извършил престъпление.

— Ще му простите, да. Но ще му позволите ли да заеме един от най-високите постове в щатското управление? Господин сенатор, значи казвате пред този съд, че сте абсолютно сигурен, че ще задържите един убиец като ваш главен адвокат?

— Е, не мога да отговоря със сигурност на този въпрос.

— Ако знаехте със сигурност, че той е извършил убийство по което и да е време в живота му, щяхте да го уволните, така ли?

— Възраждам — намесва се Бен. — Беше зададен въпрос и той получи отговор.

— Продължавайте — казва съдията. — Отхвърля се.

— Щях да бъда доста обезпокоен, предполагам — отговаря Грант. Какво друго да каже? Той свидетелства пред целия щат в този момент. Как може да гарантира, че ще задържи на поста му човек, признат за убиец?

— Добре, господин сенатор. Значи е възможно подсъдимият да загуби работата си, ако научите такова нещо. *Възможно е.*

— Предполагам, че да.

— А ако информацията стане публично достояние, ще бъде трудно на подсъдимия да си намери *някаква* работа в щатското управление, нали?

— Не мога да знам със сигурност.

— Ще му помогнете ли да си потърси работа, господин сенатор? Ще помогнете ли на един убиец и изнасилвач да си намери друга работа, която да не е свързана с вас?

— Той ми е приятел. Приятел, който е направил грешка, когато е бил много уязвим. Бил е млад, объркан, дрогиран. Не е знаел... — сенаторът се запъва. Залата е смълчана.

— Боже Господи! — промълвя Бен. Аз замръзвам на стола си. Грант изведнъж осъзнава какво е изрекъл. Не го каза хипотетично. Каза го като факт. Аз съм убил Джина Мейсън. Какво знае той, което никога не е споделил с мен?

— Искях да кажа... — продължава Грант.

— Че подсъдимият е извършил убийството, нали? — пита Джохансен. — Току-що го казахте.

— Не — отговаря Грант и се навежда напред. — Не. Искях да кажа, че ако научех, че случаят е такъв, пак щях да смятам Джон за приятел.

— Не ме интересува какво сте искали да кажете, сър. Моля, отговорете на въпроса ми. Вие сте под клетва. Лично вие знаете ли, че подсъдимият е извършил онова убийство?

Грант отговаря мигновено:

— Не, не знам.

— Някой да ви е казал, че подсъдимият е извършил убийство?

Грант ме поглежда.

— Възраждам — извиква Бен. — Основава се на слухове.

— То не се представя като истината на изявлението — казва Ерика Джохансен и се приближава до сенатора. — Става въпрос за душевното състояние, Ваша чест. Това е цялата...

Съдия Бриджес вдига ръка.

— Възражението се отхвърля.

Ерика Джохансен се обръща отново към сенатора още по-енергично.

— Моля, отговорете на въпроса, като имате предвид, че сте под клетва. Сенатор Тъли, някой каза ли ви, че Джон Солидей е убил онова момиче през седемдесет и девета година?

Грант навлажнява устните си. Моментната тишина в залата е оглушителна, нарушават я единствено внезапните силни удари на сърцето ми.

— Не — отговаря той.

— Знаете ли със сигурност, че той *не* е извършил убийство?

— Мисля, че не.

— А ако научехте, че подсъдимият наистина е извършил убийство, възможно ли е да преосмислите решението си да го задържите като ваш служител? Възможно ли е да го уволните?

— Предполагам, че е възможно.

— И Джон Солидей знае това, така ли, господин сенатор?

— Възраждам — обажда се Бен. — Няма основание за този въпрос.

Съдия Бриджес приема възражението и Ерика Джохансен тръгва към мястото си с думите:

— Аз приключих.

— Господин Кеъри? — обръща се съдията към Бен. — Имате ли въпроси към свидетеля?

— Да, няколко — отговаря Бен.

Тя поглежда часовника.

— Ще отнемат ли повече от пет-десет минути?

— Вероятно.

— Тогава нека първо обядваме. Ще започнем отново след един час.

Бенет и аз поговорихме за малко с Грант в съдебната зала, докато репортерите чакаха отвън пред вратата.

— Не можах да свърша работа докрай — казва Грант. — Съжалявам, Джон.

— Разбирам — отговарям аз. — Не можеш да признаеш, че ще задържиш на работа един убиец.

— Справи се отлично — вмята Бен. — Аз ще те поразпитам малко, за да смекча нещата.

— Ей, и още нещо — Грант ме перва с опакото на ръката си по ризата. — Съжалявам, че се изпуснах.

— Няма нищо — казвам, като не споменавам дали беше говорил истината. Още толкова много неща ме очакват точно сега.

Решихме, че ще е по-добре да не ни виждат заедно. Ще се срещнем отново по-късно в залата. Двамата с Бен си пробиваме път през внушителна група от репортери. Това беше голям ден за тях — първо с встъпителното изявление на Бен, а после и със свидетелските показания на сенатор Тъли. Новината довечера щеше да е от национален мащаб. Кандидат за губернатор, обвинен в убийство. Другият кандидат свързан тясно с това. Ще станем за смях в цялата страна.

Колкото до изборите, сега вече е ясно — с Грант Тъли е свършено. Ние никога няма да можем да докажем, че Лангдън Тротър е виновен за убийството на Дейл Гарисън, освен ако не открием „димящ пистолет“. А Тротър е достатъчно умен, за да остави такава следа. Дори и да изразим основателни съмнения, Тротър ще отрече твърденията ни както всеки отчаян престъпник, който гледа по всякакъв начин да избегне наказание. В най-добрия случай ние ще чуем едно приятно, тихо „Невинен“ от съдия Бриджес, а Тротър ще си го тълкува както си иска. В най-лошия — аз ще прекарам остатъка от живота си в затвор.

Но и в двата случая Грант Тъли имаше роля, макар и косвена, в нещо подозрително, случило се през 1979 година. Той никога не беше

говорил за това, никога на никого не беше казал. И няма да е трудно да се разбере, че двамата Тъли са направили нещо повече от това да споменат за Дейл Гарисън на Лайл Косгроув. Те са го наели и изпратили в Съмит Каунти да изясни нещата за мен. Знам го сега, знаех го и през цялото това време. Надпреварата за губернатор приключи. И Грант, съзнавайки това, на практика ми се извини преди малко, няма съмнение.

А на мен пък не ми остана време дори да се почувствам зле от това.

Бен и аз отидохме с колата до клуб „Маритайм“ — клуба на сенатора, където Грант беше заангажирал един малък салон за нас за две седмици. Не го бяхме използвали, но решихме, че може би е дошло времето да се уединим, а след днешните разкрития един частен клуб е единственото подходящо място за целта.

Бен е знаел, че днес ще има достатъчно основание за това, така че беше приготвил сандвичи с пуешко и горчица. Ние седим на кожени столове с високи облегалки и не обръщаме внимание на екстравагантните картини и старомодния малък роял — приличаме на двама души, които са видели призраци.

— Ама че безумна сутрин! — казвам, докато свалям целофана от първия си сандвич. — Мислиш ли, че тя ще се хване?

— Според мен го намери за правдоподобно. Има смисъл. Смисълът не е трудната част. Ние трябва да го представим така, че да звучи по-вероятно. Нужни са ни факти. А ние ги нямаме, все още не. А са ни нужни час по-скоро.

Бенет получи съдебните заповеди едва вчера. Не искахме да намекнем на обвинението за нашата теория — в която подозираме Ланг Тротър — затова трябваше да изчакаме. Ние се ровим във всичко: финансовите отчети на Тротър — личните, корпоративните, политическите. Записите на разговорите му от домашния, служебните, клетъчния му телефони, както и от офиса за кампанията му — трябва ни телефонно обаждане до или от Дейл Гарисън, Лайл Косгроув или Брайън „Рик“ О’Шей. Бен дори извади съдебна заповед за фирмата за компютризирано правно проучване, която всеки ползва, за да следи проучванията, които адвокатите на Лангдън Тротър може да са провеждали по съответното време. Ние се надяваме да намерим проучване, което включва думите „заявление за кандидатстване“,

„оригинал“ или „копие“ — всичко, което да докаже, че Ланг Тротър се е интересувал по този въпрос, след като Дейл Гарисън е започнал изнудваческата си схема. Ние пренебрегваме факта, че адвокатската тайна може да възпрепятства тази информация, надявайки се, че самото призоваване към това от страна на Ланг Тротър може да обърне донякъде мнението на съдията в наша полза. Сега вече ми е по-ясно защо Бен остана доволен, че делото ще се води без съдебни заседатели — в случая съдията също се явява експерт, който изслушва и решава спорните фактически въпроси.

— Ланг Тротър не е станал главен прокурор поради глупост — казвам. — Ние няма да излезем с нищо.

— Не говори така, Джон. — Бен ми подава влажен сандвич. — Във всеки случай на нас ни трябва основателно съмнение.

— Тя ме мисли за убиец. — Отхапвам от сандвича, но нямам апетит. — Мисли, че съм убиец, а обвинението също наложи това мнение... че ако Грант повярва, няма да има друг избор, освен да ме уволни.

— Той не би го направил.

— Възможно е — съгласявам се, — но той не може да го признае публично. — Поклащам глава. — Имал съм мотив и удобен случай. Съдията е наясно и с двете. Тя знае, че единствено аз съм бил в кабинета, и то го знае от мен, защото аз казах това на ченгетата. Тя знае и за седемдесет и девета година, защото *ние* ѝ го казахме.

— Те щяха да го научат — казва Бен. — Рано или късно. Вече са те свързали с Лайл по някакъв начин. Ще е само въпрос на разследване, преди да разберат какво се е случило тогава. И ще получат документи за арест. Ти *си бил* заподозрян, Джон, независимо, че не са те арестували. Ние ще създадем по-добро впечатление, ако се изправим пред този въпрос, ще изглеждаме като хора, които няма какво да крият.

— Ние наистина няма какво да крием. — Мятам сандвича през стаята и скачам от стола си. По дяволите, ние току-що съсипахме тези избори за Грант и вероятно не спечелихме нищо в същото време. Не можем да установим нищо относно Тротър. Съдия Бриджес вече е готова да ме осъди.

Бен ме наблюдава известно време с издута от залък в устата му буза.

Присядам на столчето пред рояла.

— Извинявай за сандвича.

— И аз нямам голям апетит — той връща сандвича си в опаковката. Потрива ръце, после сплита пръсти между коленете си. — Джон, искаш от мен да направя всичко възможно, за да спечеля делото. И аз правя тъкмо това. И ще продължа да го правя. Ние ще спечелим.

— Как можеш да говориш така, дявол го взел? — изпускам въздишка като спукан балон. Таванът е изрисуван — нещо като италианска фреска струва ми се. Въпросът ми беше риторичен. Точно сега адвокатът ми не може да ми каже особено много.

— Напускам след делото, Джон.

Поглеждам го. Не очаквах да чуя това.

— Напускам работа и се махам от града.

— Кога го реши?

Той свива рамене.

— Не знам. Тази мисъл ми се върти от известно време в главата.

— Къде ще отидеш? Какво ще правиш?

— Не знам. Но напускам големия град. Вероятно ще намеря някъде прокуратура. Нямам представа.

— Може да имам нужда от тебе.

— Каква? За обжалване ли? Ти няма да бъдеш осъден, Джон. Ние ще спечелим.

— Тогава защо напускаш? Щом ще спечелим, ти ще станеш знаменитост.

— Името ми ще бъде окаляно. Ще смачкам фасона на Ланг Тротър или поне ще се опитам. Кой ще ме иска тогава?

— Това е наивно. Ще те поиска всяка фирма по наказателни дела в града. До довечера за теб ще има материали в Си Ен Ен, „Таймс“ и „Уолстрийт Джърнъл“. Ще бъдеш звезда.

— Не ми е в стила — Бен се усмихва леко. — Може би това беше най-необичайното време да ти го кажа. Но исках да го знаеш. Искам също да знаеш, че аз вярвам, че си невинен, вярвам, че не си убил Джина Мейсън. Наистина го вярвам.

— Ами... благодаря.

— И те уверявам, че ще победиш.

Отдалечавам се от рояла и сядам на дивана до адвоката си.

— Виж, преди да се сбогуваме, може би ще е добре да порботим над моя разпит. Следващият съм аз, струва ми се.

Бенет кима и изважда някакви документи от чантата си.

— Първо ще те питам дали си убил Дейл Гарисън. Какъв ще е отговорът ти?

— Не, не съм убил Дейл Гарисън. После се обръщам към съдията и повтарям същото. След това добавям: „Госпожо съдия, кълна се в Бога, че не съм“.

Бенет се усмихва. Последната част беше мое предложение. Отначало на него не му хареса особено, но първото правило е, че трябва да съм естествен, затова постигнахме съгласие.

— Готови сме, Джон. Преповтаряли сме го сто пъти.

— Добре, прав си.

Бенет се заглежда в пространството.

— Знаеш ли какво, Джон? Ти вероятно си най-добрият приятел, когото съм имал — той отмества поглед към мене. — Предполагам, че те изненадвам с това. То изненадва и самия мен. Отначало дори смятах, че няма да ми допаднеш.

Поглеждам го. Странен момент е за него да каже подобно нещо, но голямото напрежение от това дело породи в мене немалко неочаквани емоции. И аз наистина оценявам сантимента, въпреки че в този момент имам нужда повече от адвокат, отколкото от приятел.

Поглеждам часовника си, стрелките му бързо съкращават времето до края на едночасовата ни почивка. Остават още петнайсет минути и ще стане време да бъдем отново в съда и да убедим съдия Никол Бриджес, че съм невинен.

Бенет чете съсредоточено записките си, докато Грант Тъли заема отново мястото си на свидетелската скамейка. Съдия Бриджес му напомня, че той е все още под клетва.

— Готов ли си? — питам Бен.

Той ме поглежда. Не се усмихва, не прави никакъв опит да изрази увереност. Има измъчен вид, лицето му е изпито и мрачно, очите му са зачервени и влажни. Той оставя папката си отворена и става отново, за да се изправи лице в лице със сенатор Тъли.

— Господин сенатор, тази сутрин госпожа Джохансен ви попита дали сте знаели със сигурност, че сте получили писмената справка от Дейл Гарисън на четвърти август — справката относно петициите на господин Тротър.

— Да.

— И вие отговорихте, че си спомняте, че сте получили тази справка точно на четвърти август.

— Да.

— Запомнили сте датата, защото заедно със справката Дейл Гарисън ви е изпратил и картичка за рождения ви ден.

— Да, точно така. Защото беше по-рано. И беше първата картичка, която получих по този повод.

— И си спомняте, че аз лично съм ви предал тази картичка.

— Да, точно вие. Може би, защото вие двамата с Джон сте отворили пратката от Дейл и сте видели картичката.

— Така. И вярвам, че случайно съм отворил картичката, преди да разбере, че е за вас.

— Сигурно е така. Повечето от пощата ми се отваря, преди да стигне до мен. Въпреки че обикновено това прави секретарката ми, а не адвокатът ми. Това не влиза във вашите задължения.

Лек кикот се разнася сред публиката. Сенаторът изглежда по-спокоен сега. Не мога да си представя, че изглежда толкова добре след разкритията в днешното съдебно заседание. Сигурно е прекарал цялата обедна почивка в разговор по телефона с прессекретаря си Джон Грир.

Бен дори не се усмихва.

— Господин сенатор, спомняте ли си тази сутрин, когато госпожа Джохансен ви попита дали сте знаели със сигурност, че Ланг Тротър е изпратил изнудваческата бележка на Джон?

— Да, спомням си.

— И вие отговорихте, че не знаете със сигурност.

— Точно така.

Бен се доближава до Грант и му подава копие на бележката.

— Мисля, че именно вие наблегнахте на факта, че не знаете до кого е адресирана тази бележка.

— Да, точно така беше.

Бен поглежда своето копие на бележката. Аз измъквам едно от папката на Бен и правя същото.

Предполагам, че аз съм единственият останал, посветен в тайната, която никой друг не знае. Мисля, че 250 000 долара ще я потулят. Един месец е достатъчно време. Няма да правя предположения за твоя източник на доходи, но си мисля, че ако някой може да намери начин да бръкне във фонда за кампанията, без никой да забележи, то това си ти. В противен случай винаги мога да говоря със сенатора. Това ли искаш? Един месец. Не се опитвай да се свързваш с мен. Аз ще те търся.

— Всъщност — продължава Бен, — тази бележка се отнася до „сенатора“. В нея не пише „Грант Тъли“, нали?

— Не, не пише. — Грант оставя писмото и поглежда Бен.

— Колко общо сенатори работят понастоящем в този щат?

— Трийсет и осем.

— Тази бележка би могла да се отнася до всеки един от тях.

— Разбира се.

Бенет напуска масата на защитата и застава зад адвокатската банка.

— Фактически — заговаря пак той, — тази бележка би могла да се отнася и до *пенсиониран* сенатор, нали така?

— Сигурно.

— И към пенсионираните сенатори често се обръщат със „сенатор“, нали?

Сенатор Тъли не отговаря веднага. Очите му се отместват към мене, после пак към Бен.

— Да.

— Много са пенсионираните сенатори, нали?

— Да, много са.

— Тази бележка може да се е отнасяла за всеки един от тях.

— Предполагам.

Очите ми се отместват към документите на Бен в другия край на масата. След като той взе копието на изнудваческото писмо, най-горният документ от купчината е писмената справка, която Кал Рийди беше приготвил за нас, обобщаваща полицейското досие на Лайл Косгроув.

Няма провинения като малолетен. Отнета шофьорска книжка на 18.12.78 г., последвано от присъди за шофиране след употреба на алкохол на 24.02.78 г. и 29.08.78 г. и трети арест на 04.11.78 г. Последното обвинение не е оспорвано. Постигнато съгласие за отказ от шофьорска книжка за пет години.

Арестуван за сексуално насилие на 19.06.81 г. Признава се за виновен за опит за физическо насилие. Излежал петнайсет месеца в затвор със средна степен на охрана.

Арестуван на 15.04.88 г. за въоръжен грабеж. Осъден на 28.08.88 г. Излежал дванайсет години, пуснат на свобода условно на 22.07.2000 г.

Бенет беше заградил с кръгче една от присъдите в първия параграф: *Постигнато съгласие за отказ от шофьорска книжка за пет години.*

Бързо извъртам глава към Бенет Кеъри.

— Господин сенатор, баща ви е пенсиониран сенатор, нали?

— Извинете ме, Ваша чест — изправям се аз. — Може ли да кажа нещо на адвокатата си?

— Разбира се.

Бенет ме поглежда с любопитство, но накрая идва до мен.

— Какво, за Бога, правиш? — прошепвам му. — Седни си на мястото.

— Изтъквам, че тази бележка би могла да се отнася до...

— Разбирам какво изтъкваш, Бен. Всеки го разбира. Престани. Седни си.

— Ти седни, Джон. Довери се на адвоката си — той се отдалечава отново и тръгва към свидетелската скамейка. Хвърля ми един поглед, на мен, на човека, който стои изправен безцелно напред сред съдебната зала. Най-накрая сядам на мястото си.

— Е, господин сенатор? — подканва го Бен.

— Да, господин Кеъри, баща ми е бивш сенатор.

— И продължават да го знаят като „сенатора“.

— Да, продължават.

— В такъв случай, мисълта ми е... — Бен изпуска въздишка — че тази бележка би могла да се отнася и до баща ви.

Сенаторът се усмихва, но не за да покаже, че това го развеселява.

— Предполагам, че на теория, да.

— Мисълта ми е, че може би тази бележка се отнася до тайна, която *вие* криете от *него*.

— Нямам никакви тайни от баща си — отговаря Грант.

— О, да. Но въпросът е, че тази бележка би могла да е писана до вас, нали, господин сенатор? Заплашваща да издаде тайна, която не бихте искали *баща* ви да узнае?

Скачам на крака.

— Ваша чест, искам да се сложи край на този разпит. Ние приключихме. Не упълномощавам адвоката ми да продължи.

Съдия Бриджес повдига вежди. Мести поглед ту към мен, ту към адвоката ми.

— Господин Кеъри?

— Не съм свършил, Ваша чест.

— Може би вие и клиента ви искате да си поговорите.

— Добре — Бен свива рамене и тръгва към мене. Придърпвам го по-близо и прошепвам в ухото му:

— Какво, по дяволите, правиш?

— Защиатавам клиента си.

— Вече го стори, Бен. Сядай.

— Ти поиска да направя всичко по силите си — прошепва той дрезгаво. — Точно това...

— Не и това.

— Защо, Джон? От какво те е страх?

Разтърсвам рамото му.

— Сядай.

Той се навежда към мен, толкова близо, че почти ще целуне ухото ми.

— Ако можеш да ме погледнеш в очите и да ми кажеш, че подобно нещо никога не ти е минавало през ума, ако можеш да ме погледнеш в очите и да се закълнеш в Бога и го признаеш, тогава ще си седна — той се отдръпва от мене и ме гледа гневно.

Онемявам. Сърцето ми бие лудо, шумът кънти в главата ми, звукът от пулса трещи в цялото ми тяло. Шум излиза от всяка част на организма ми освен от устата ми. Сякаш никога не съм виждал този човек, който стои на метър пред мен. Той има прекомерно напрегнат вид, дори измъчен. Смълчан е, но гърдите му се повдигат и спускат. Струйка пот се стича на зигзаг от пътя на косата му.

— Точно това си помислих.

— Готови ли сме, господин адвокат?

Бен не се обръща към съда, отговаря на мен:

— Мисля, че да, госпожо съдия.

Сядам отново — по-скоро заради омекналите ми колене, отколкото от отстъпчивост.

Адвокатът прекосява съдебната зала с ръце на гърба.

— Господин сенатор, мисля, че прекъснахме до теорията, че въпросната изнудваческа бележка би могла да заплашва вас, да заплашва, че ще каже на баща ви — „сенатора“ — за тайната. Нали?

— Да, там прекъснахме, господин Кеъри. Вероятно давате този пример въз основа на чисто разсъждение. Защото това със сигурност не е вярно. — Лицето на сенатора е зачервено, но той, по моему, е повече гневен, отколкото разтревожен. Той се обръща към мене, но аз извърщам за миг поглед, после пак срещам очите му. Ние се гледаме един друг, когато идва следващият въпрос.

— Вие имате достъп до парите за кампанията ви, нали, господин сенатор?

— Пряко, не, нямам.

— Но казвате на хората си кога и къде да бъдат похарчени, така ли е?

— Да, разбира се, че аз решавам това.

— Добре тогава, нека поговорим за баща ви, „сенатора“. Доколкото сте знаели, как е гледал баща ви на предполагаемото изнасилване и убийство през седемдесет и девета година?

— Как е гледал ли? Не схващам мисълта ви.

— Смятал ли е баща ви, че Джон е извършил изнасилването и убийството?

— Предполагам, че не. Но попитайте него.

— Доколкото сте знаели, как е гледал баща ви на *вашето* замесване.

Сенаторът се отдръпва назад. Трябва му време, за да се увери, че е чул въпроса правилно.

— *Мое*то замесване?

— Точно това попитах.

— Аз изобщо не съм се замесвал. Прибрах се вкъщи.

— И това сте казали на баща си, нали?

— Ами... да, разбира се. — Грант поглежда към мен.

— Значи баща ви е смятал, че вие не сте имали нищо общо с онова, което се е случило на младата жена.

— Наистина нямах нищо общо със смъртта й.

— И баща ви е мислил точно това.

— Възразявам — намесва се Ерика Джохансен и се изправя на крака. Това не е първото възражение, което можеше да направи. Тя самата е малко изненадана. — Възразявам. Позовава се на предположения.

— Приема се.

— Господин сенатор? — продължава Бен. — Не казахте ли на баща си, че нямате нищо общо със смъртта на момичето?

Този въпрос беше вече зададен. Бенет не проявява обичайната си изисканост. Това изобщо не е той. Адвокатът ми излъчва някакво въодушевление, емоционалност, каквито никога досега не бях забелязвал.

— Разбира се, че казах на баща си, че нямам нищо общо със смъртта на момичето — отговаря Грант. — Точно това му казах.

— Но Дейл Гарисън — Бен размахва пръст, повишава тон, — Дейл е знаел друго, нали?

— Нямам представа какво имаш предвид, Бенет.

— Да се върнем в седемдесет и девета година, господин сенатор — Бен се приближава до Грант. — С кого си тръгнахте от купона?

— Тръгнах си с... с Рик.

— Така ли? — Бенет подчертано изразява объркване. Това е номер, съдебен театър. — Рик ви е закарал до вас?

— Да.

— А по-късно Лайл е върнал у дома Джон с колата си?

— Не мога да кажа със сигурност какво е станало с тях.

— Но случаят е такъв, нали, господин сенатор... след купона? Джон си тръгва с Лайл, а вие — с Рик, нали?

Прокурор Джохансен прави някакво възражение. Съдията го приема. Улавям се, че разтривам силно челото и гледам в масата, която е на сантиметри от лицето ми.

— Сигурен ли сте, господин сенатор? Сигурен ли сте, че Рик ви е закарал у дома?

— Да, сигурен съм.

— Това е четирийсет и пет минутен път, нали? — Бен размахва ръка. — Трябвало е да излезете на междущатската магистрала, нали?

— Да, така беше. — Грант се изчервява. Не е очаквал това от Бенет, но вече схваща накъде отиват нещата.

— Тръгнали сте с *вашата* кола — продължава Бен. — Отишли сте на купона в Съмит Каунти с вашата кола, нали? Вие и Джон, нали?

Грант се намества на стола си.

— Да.

— В такъв случай, щом Рик ви е закарал у вас с *вашата* кола, той как се е прибрал? На автостоп ли се е върнал в Съмит Каунти?

Грант разперва ръце. Отговаря немощно:

— Чак толкова не мога да ви кажа.

— Господин сенатор — Бен отива към средата на залата и се спира, — какво ще ми отговорите, ако ви кажа, че Лайл Косгроув не е *имал* кола по онова време?

Погледът ми неволно се отмества отново към справката за Лайл Косгроув.

Постигнато съгласие за отказ от шофьорската книжка за пет години.

— Възразявам — казва прокурорът. — Предполагаеми факти не са доказателство. Основава се на предположение.

— Приема се — отговаря съдията не съвсем убедена.

— Не знаехте ли, господин сенатор, че шофьорската книжка на Лайл Косгроув е била отнета през седемдесет и осма година? За пет години?

— Не, изобщо не знаех.

— Тогава как се е прибрал Джон онази нощ? Всъщност как Джон е отишъл до къщата на Джина?

— Възразявам.

— Приема се — бързо отговаря съдията.

Бенет вдига ръце и отново ги спуска отстрани на тялото си. Забива поглед в свидетеля, който полага всячески усилия да запази хладнокръвие. Очаква момента на драмата, на неочаквания въпрос. Самият аз бих задал този въпрос.

— Истината е — подхваща отново Бен, — че и вие сте отишли в дома на Джина онази нощ. Не е ли вярно?

— Кое? — Грант става от стола си, докато отговаря. Обръща се към съдията. — Ваша чест, това не е честно. Не така смя... — той поклаща глава и сяда отново.

Не така е смятал, че ще протече този разпит, искаше да каже той. Не така е смятал, че един приятел адвокат, един от неговите служители, ще обърне нещата срещу него. Но Грант положително разбира, че това не е основание да откаже да отговори. И в момента, когато пледира за Петата поправка, заглавията на утрешните вестници ще са готови. Той е в капан на мястото си. И изведнъж се улавям, че нямам никакво желание да застана в негова защита.

— Не, изобщо *не* е вярно, че съм отишъл в дома ѝ. — Грант ми хвърля поглед. Нямам представа какъв е изразът на лицето ми. Вече нямам представа за нищо.

— Рик е закарал Джон, нали? А вие и Лайл сте ги последвали? Не е ли станало точно така?

— Не, господин Кеъри.

Бенет се приближава до свидетеля.

— Вие и Рик също сте влезли в стаята на Джина Мейсън, нали?

— Не, сър. Това е пълна измислица. Това е... — той поглежда към съдията — нелепо.

— О, вие сте оставили Джон сам отначало. Един от вас е отишъл да го вземе и го е заварил припаднал в стаята на Джина. Нали така? И един от вас го е изкарал през прозореца, нали?

— Не разбирам какво говорите. Аз се прибрах *вкъщи* — Грант удря с юмрук по парапета.

— После — не спира Бен и се обръща към галерията, — след като Джон е свършил, е дошъл нечий друг ред — той се обръща отново към Грант. — Чий ред е бил, господин сенатор? Вашият? На Рик?

— Не съм длъжен да слушам това. Не съм длъжен да го приема.

— Чуйте ме, господин сенатор, ако криете нещо... — Бенет се обръща към съдията. — Предполагам, Ваша чест, че трябва да накараме сенатор Тъли да узнае правата си срещу даване неизгодни за самия него показания — и пак се обръща към Грант. — Искате ли да се позовете на Петата поправка, господин сенатор?

— Не, няма да се позова. Нямам нищо за криене.

— Тогава, какво... Рик ли беше следващият? И е станало доста грубичко, нали? И Джина е починала.

Грант събира за миг мислите си. Мисли върху вариантите си и стига до същото като моето заключение — няма накъде да мърда.

— Не знам нищо за това.

— Но Джон... — Бен ме посочва с пръст, — Джон е припаднал в колата. Едва е излязъл от прозореца на Джина.

— Повтарям ви, господин адвокат, не знам нищо...

— И така, Джон става жертвата. — Бенет се отдалечава от Грант и отново се обръща към залата. — Синът на сенатора не може да бъде замесен в нещо такова. Значи вие сте накарали Лайл да се изправи и да каже, че той е бил там с Джон.

— Не.

— Вие и Рик сте правили секс с Джина, затова двамата е трябвало да бъдете изключени от случилото се. Лайл няма никакво уличаващо го доказателство, затова вие го комбинирате с Джон.

— Не. Не.

— Как го уредихте? — пита Бен. — Платихте ли на Лайл? Рик предложи ли му безплатен кокаин до края на живота му?

— Възраждавам. Ваша чест, въз...

— Приема се.

Бенет млъква за миг.

— Въпросната вечер вие сте изготвили план — заговаря отново той. — И — ето ви всички: Лайл, Рик и вие, с Джон, който е заспал, и една мъртва млада жена. Вие предумвате Лайл да каже, че е бил отвън — просто е стоял отвън, не е правил нищо — и версията ще бъде, че Грант Тъли и приятелят му Рик са се прибрали вкъщи. Само това — прибрали са се вкъщи.

— Няма капка истина в това. — Очите на сенатора се отместват към мен, но не се задържат.

— Всъщност полицията изобщо не е чула за Рик, нали?

— Нямам представа.

— Вие сте уредили да не чуе нищо, нали господин сенатор? Защото Рик означава „кокаин“, а вие не бива да сте там, където „има“ кокаин. И тогава започвате да дърпате всички възможни политически конци. Накарали сте съдебния лекар да даде неубедителен резултат от аутопсията. Накарали сте прокурора да претупа случая. Нагласили сте най-добрият ви приятел да се препъне, но после сте уредили всичко така, че той пак да стане и да ходи. — Бенет ме посочва. — Накарали сте го да повярва, че е извършил нещо много лошо. Вашият най-добър приятел.

Грант преглътва трудно. Прокурор Джохансен става и прави възражение срещу комплексния въпрос, срещу факта, че Бенет Кеъри произнася речи. Съдията приема възраженията. Тишина се сляга над залата.

Ред е на Грант да заговори, той първо прочиства гърлото си.

— Да не би да навеждате на мисълта, че клиентът ви е дал лъжливи показания под клетва — по време на изслушването? Не свидетелства ли Джон, че е отишъл в дома на въпросната жена, че я е целунал на раздяла, че се е качил в колата на Лайл и си е тръгнал? И че аз изобщо не съм бил там?

— Навеждам на мисълта, че клиентът ми няма *никакъв* спомен от онази нощ, освен че е влязъл в стаята на Джина и с правил секс с нея. Навеждам на мисълта, че останалото му е било налято в главата от вас и хората, работещи за вас.

— Възразявам.

— Приема се.

Бенет кима.

— В онази седемдесет и девета година вие сте изпратили Дейл Гарисън да накара Лайл Косгроув да пее същата песен, каквато е и вашата. Да държи вас и Рик извън станалото и да оневини Джон.

— Не, сър.

— И именно това е „тайната“, която никой друг не знае, нали, господин сенатор? Дейл Гарисън я е знаел. Лайл му е казал истината под булото на адвокатската тайна. Дейл е знаел, че версията на Лайл ще прозвучи пред обвинението като пълна глупост. Знаел е, че вие сте бил замесен в смъртта на Джина.

— Не, господин Кеъри. Изобщо не е така.

— Дейл Гарисън е заплашвал да каже истината на баща ви — на „сенатора“, не е ли вярно, сенатор Тъли?

— Абсолютно невярно — клати глава Грант някак разсеяно, зашеметен от обвиненията.

— Накарали сте Лайл Косгроув да свърши мръсната работа, нали?

— Аз дори не го познавам.

— Но сте били заедно, нали, господин сенатор? Двамата сте правили купони през онази година.

— Оттогава не съм се виждал с Лайл.

— Но не сте го изпускали от очи, нали? Научили сте, че е излязъл от затвора. Наели сте го да убие Дейл Гарисън, човека, който ви е изнудвал.

— Нищо подобно. — Грант поглежда към съдийската маса. — Аз... Госпожо съдия, аз просто не знам как да отговоря на това.

— А може би отговорихте. Може би вие сте искали да натопите Джон за убийството.

— Това изобщо, съвсем не е вярно, Бенет.

Бенет изчаква малко, заставайки до парапета на ложата на съдебните заседатели.

— Дейл Гарисън е изпратил изнудваческата бележка в плика с картичката за рождения ви ден, нали? В същия куриерски плик.

— Изобщо не съм виждал изнудваческа бележка.

— Но получихте поздравителната картичка, нали? Аз бях този, който ви я връчи.

— Помня, че Дейл ми изпрати картичка за рождения ми ден. Доброволно свидетелствах за това.

Грант доброволно свидетелства за това, защото тя носи датата, на която Дейл е писал справката за „коза“. Тя показваше период от време, в който Дейл Гарисън е имал възможност да изнудва Ланг Тротър. Бенет наблегна пред сенатора за необходимостта да бъде убедителен за въпросната дата.

На Грант Тъли му бе устроена засада.

— Разбира се — казва Бен. — И поздравителната картичка е била вече отворена, както казахте. аз я отворих, без да знам, понеже беше част от същата пратка, в която пристигна и писмената справка, после видях, че е поздравителна картичка за вас и ви я дадох.

Грант клати глава. Сигурно вече свят му се вие. Ставаме двама.

— И вие сте се запитали, нали, дали съм отворил картичката и съм прочел бележката, която е била заедно с нея?

— Бележка изобщо не е имало. Не си спомням за никаква бележка.

— Тя превърна и мен в заплаха — продължава Бен. — Затова вие изпратихте другия си приятел от седемдесет и девета година — Брайън О'Шей — да ме убие.

— *Какво?!*

— Помните, че в дома ми беше влизано с взлом, нали?

— Помня.

— И мъжът, който влезе с взлом, се казваше Брайън О'Шей.

— Да, чух, че...

— Брайън О'Шей — повтаря Бен. — Той е Рик. Рик О'Шей. По прякор.

— Не разбирам за какво говорите.

— Не помните ли Рик, господин сенатор? Вашият наркопласъор от седемдесет и девета година?

— Това е възмутително, господин адвокат. Това е клевета. Нито една дума не е вярна. — Последната му забележка беше предназначена за репортерите в галерията.

— Помислили сте си, че съм разбрал за изнудваческата бележка, нали? И не сте могли да ме оставите като свободен край на въже, нали, господин сенатор?

— Това... — Грант става от стола — Това е нелепо и вие го знаете. Просто си съчинявате.

— Имали сте хора, на които сте могли да разчитате да свършат работата — не спира Бен. — Хора, които са се оказали ценни през седемдесет и девета година. Лайл Косгроув убива Гарисън, О'Шей трябва да убие мен. И просто за да се покрият следите, вие натопявате главния си помощник, Джонатан Солидей, човека, който ви е служил вярно, така че, ако някоя улика доведе до вас, той ще ви закриля.

— Не съм постъпил така — заявява Грант с поглед към мене, не към Бенет. — Не бих постъпил.

— Вие сте изнасилили Джина Мейсън — продължава Бен. — Вие сте я убили.

— Не е вярно.

— Не е ли? — Бенет прави гримаса. — Тя сама е поискала да бъде изнасилена от банда и да бъде удушена, така ли?

— Аз нямам нищо общо с това.

— В това вярва баща ви, нали? В това е вярвал и Джон Солидей през всичките тези години. И вие е трябвало да поддържате тази вяра.

— Баща ми вярваше, защото това е истината.

— Вие знаете, че Лайл Косгроув е мъртъв, нали, господин сенатор?

Смяната на темата донася малко успокоение, но само малко.

— Да, чух.

— „Чухте“ ли също така, господин сенатор, че полицията е открила запечатан плик, съдържащ женски гащички?

— Не... не съм — сенаторът почесва лицето си.

— Искате ли да се обзаложим чии са?

— Въз... разявам. — Ерика Джохансен става бавно. Тя е разбита както всеки присъстващ от чутото. Беше задавала един след друг неподходящи въпроси и сама беше попаднала в снежната топка.

— Струва ми се, че все още има материал за ДНК по тези гащички, нали, господин сенатор?

— Стига толкова, господин Кеъри — намесва се съдия Бриджес. — Приемам възражението.

Бенет задържа погледа си върху сенатора. Прави опит да улови погледа му, но Грант не го поглежда.

— Аз приключих с този свидетел — съобщава Бен.

Бенет Кеъри стои в съдебната зала, докато ние се оттегляме, гърдите му се издигат и спускат. Сенаторът продължава да отрича, като гневно разобличава устроената му засада. Съдията решава да обяви край на днешното заседание.

Адвокатът ми бавно се връща при масата на защитата. Поставя внимателно изнудваческото писмо върху купчината документи и с поглед, забит в масата, ми казва:

— *Сега* вече приключихме.

Около нас е суматоха. Прокурор Джохансен върви и отправя с ръка помощниците си. Грант Тъли, който най-накрая престана да отхвърля пренебрежително тези „абсурдни“ внушения пред спрялата да записва съдебна секретарка и пред съдия Бриджес, напуска свидетелската скамейка, без да ме поглежда, и се връзва в тълпата от ликуващи репортери. Съдебният пристав се втурва към тях, опитвайки се да приведе в сила правилото в съдебната зала да не се задават никакви въпроси от страна на репортерите, но напразно — те изстрелват въпросите си към сенатора, а някои дори към мене. Останалите от множеството, които не са от пресата, обсъждат помежду си „спектакъла“.

След по-малко от петнайсет минути всичко свършва. Може би защото сенаторът се е изнизал през множеството и защото е ясно, че нито Бенет, нито аз ще говорим; затова репортерите не виждат смисъл да продължават да се мотаят в залата. Всичко е като в някой от старите филми, в които репортерите се втурват към телефонните кабинки, за да предадат материала си, само че сега тези тук използват клетъчни телефони и изпращат имейли.

Поглеждам Бенет. Едва сега, на талази, картината започва да ми се изяснява, и то толкова очевидно, толкова съкрушително, че се мъча да овладее дишането си.

— Сигурно нямаше да мога да се изправя пред такова нещо — казвам.

— Няма смисъл да повдигаш въпроса — отговаря Бен. — Ти никога нямаше да ми разрешиш да го притисна до стената.

— Добра работа свърши. Сглоби всичко от въпросния отказ от шофьорка книжка.

Бенет започва да прибира книгата си.

— Знаех, че не си имал участие в смъртта на онова момиче. Знаех също, че Тъли е способен на такова нещо. Ти никога не си знаел какво представлява той.

Кимам.

— Това наистина свърши работа. Всичко свърши работа накрая. Получи се чудесна, стройна версия.

Бенет поставя купчина книжа върху масата, за да подравни страниците.

— Да, предполагам.

Надяващ се репортер влиза в полезрението ми, но аз поклащам глава, без да продумам, и той изчезва.

— Добра работа — повтарям. — Имаме основателно съмнение. — Протягам му ръката си. — Приятно пътуване, закъдето и да си тръгнал.

Както пъхаше една папка в коженото си куфарче, Бен се спира и вдига очи към мене.

Спускам ръката си до масата.

— Предполагам, че това сбогуване преди заседанието този следобед влезе в сила веднага.

— Ъ? — Бенет изправя гръб. Измерва ме с поглед, очите му са ясни и напрегнати. Изведнъж осъзнава къде се намира. Колкото и да се опитва, не може да прикрие настойчивостта в очите си, които обхождат съдебната зала. Показалецът му описва малко кръгче. По лицето му се изписва смут.

— Джон, остават ни още ден-два...

— Върви — казвам.

Изражението му става сурово, очите му търсят да срещнат моите с момчешко любопитство.

— Няма да ме осъдят — добавям. — И двамата го знаем. Който трябва, ще отиде да намери преписката от седемдесет и девета година до един ден най-много. И всичко ще стане ясно.

Бенет кима бавно, все още изглежда объркан.

— Всичко, Бен.

Адвокатът ми преглъща с усилие. Като че ли не разбира какво му казвам.

— По начина, по който свършва това — продължавам аз, — всеки си получи заслуженото. Гарисън е мъртъв. Лайл и Рик са мъртви. Амбициите на Грант Тъли рухнаха. А аз... — свивам рамене — аз си намокрих гащите няколко пъти. — Вдигам ръка. — Падаше ми се... до известна степен. И аз извърших нещо ужасно, въпреки че не аз убих. Това непрекъснато ме преследваше, Бен. Но засега няма да

говоря по този въпрос. Никога повече. Няма да забравя нещата, които извърших.

Бен не казва нищо, само гледа към празното съдийско място.

— За мен е важно да знаеш това, Бен.

При тези думи адвокатът ми се обръща към мен. В очите му има блясък — първият признак за уязвимост, който някога съм забелязвал. Устните му се разтварят, но той дума не изрича, само кимва рязко. Не очаквам... не бих могъл да очаквам нещо повече от него.

— Затова да се махаме оттук — казвам. — Преди да са разбрали кой е братът на Джина Мейсън.

Уилям Бенет Кеъри обмисля за миг предупреждението ми, но не изглежда обезпокоен. Той бръква във вътрешния джоб на сакото си, изважда малка аудиокасета и я поставя на масата пред мен.

— Това вече е нещо — казвам. — А сега побързай.

Изражението на Бенет става меко, дори спокойно. Той се изправя на крака и изпъва сакото си. Отново понечва да заговори, но не намира думи. Аз обаче ги прочитам по лицето му. Нищо няма да я върне или да заличи болката, но поне има някакво сурово чувство на удовлетворение. Помръдва ръката си, за да се ръкува, но осъзнава, че е неуместно. Вместо това ми отправя продължителен поглед — по-твърд и по-земен, но в много отношения не по-различен от погледа, с който ме беше гледал преди двайсет години — след което взима куфарчето си и мълчаливо напуска съдебната зала.

НОЕМВРИ, 2000 Г.

Съдия Никол Бриджес приема двете страни в кабинета си. Аз влизам с новия си адвокат, Пол Райли — един от елитните адвокати в града. Ерика Джохансен, прокурорът, идва сама.

Съдия Бриджес е без тогата си, облякла си е виненочервена блуза. Косата ѝ е сплетена. Събрала е ръце върху бюрото.

— Първо, исках да се срещнем тук неофициално. Приемете го като представяне. Нищо, което да бъде прието като доказателство. Вие знаете рутината.

— Разбира се, госпожо съдия — казва Пол Райли. Прошарената му коса е гладко сресана както винаги. Вратовръзката му струва повече от костюма ми.

— Щатът приема да прекрати делото с предубеждение — започва Джохансен.

Съдията кимва.

— Тогава говорете. Първо вие, госпожо Джохансен.

— Госпожо съдия, спомнете си изслушването в края на процеса за убийството през хиляда деветстотин седемдесет и девета година.

Съдията се размива и в отговор ние всички леко се усмихваме.

— Да, мисля, че си спомням, госпожо прокурор.

Джохансен раздвижва ръцете си.

— Ние знаем, че адвокатът на господин Солидей — Уилям Бенет Кеъри, е отраснал с младата жена, станала жертва — Джина Мейсън. След като родителите на господин Кеъри загинали при автомобилна катастрофа, когато той бил двегодишен, господин Кеъри отишъл да живее при леля си, майката на Джина Мейсън. Джина му се е паднала братовчедка.

— И е променил името си? — пита съдията.

— Всъщност, не — прокурор Джохансен изразява изненада. — Просто използвал презимето си, когато станал адвокат. Фамилното му име винаги е било Кеъри. Той изобщо не е бил осиновен официално. По време на разследването на убийството, той бил споменат само с името Били Мейсън. Джина винаги го е наричала свой брат. А той нея

— своя сестра. И двамата са наричали госпожа Мейсън „мамо“. Изобщо не е имало причина полицията да приеме друго, предполагам. А и защо?

— Добре. Продължавайте.

— Ние вярваме, че господин Кеъри е съставил план, който в основата си е имал за цел да отмъсти на хората, които са били замесени в престъплението. Брайън О’Шей е бил първата жертва. Научихме, че господин Кеъри се е свързал с О’Шей и го е наел да влезе с взлом в къща. Не му е казал чия е къщата, или, ако е казал, е излъгал. Но, разбира се, ставало е дума за къщата на господин Кеъри.

Сериозното лице на съдията се разведрява. За момент си помислям, че тя ще се усмихне. Бенет се оказва голям хитрец.

— Господин Кеъри е наел човек да влезе с взлом в собствения му дом?

— Да, Ваша чест. Научихме от приятел на господин О’Шей, че господин Кеъри е платил на господин О’Шей пет хиляди долара, за да проникне в къщата и да открадне някои ценности от спалнята. Описал му някаква наследствена вещ, античен часовник. Именно това е тръгнал да търси О’Шей, когато е влязъл в спалнята.

— Както разбирам — казва съдията, — О’Шей не е очаквал да има някой в къщата.

— Точно така, Ваша чест. Господин Кеъри изненадал нашественика.

— И е изглеждало обяснимо да постъпи така — съдията кима междувременно. — Никой няма да каже на човек, че не може да стреля в нашественик, влязъл в спалнята му.

— Планът му е бил да убие О’Шей в спалнята си — вмятам аз. Прокурор Джохансен ме поглежда, но тъй като сега сме неофициално тук, не се извинявам за прекъсването. — Така изглежда най-малко подозрително. Когато мъжът е оцелял и е побягнал надолу по стълбите, Бенет е трябвало да го последва. Не е могъл да го остави жив.

Тези пет минути трябва да са били най-странните в живота на Брайън О’Шей. Прониква в къщата и заварва човека, който го е наел, да насочва пистолет в него. Тъкмо затова детективът непрекъснато питаше Бен дали е чул някакви викове. Съседите трябва да са чули.

О'Шей вероятно е крещял на Бен: „Какво правиш, по дяволите, по мен ли стреляш?“.

— Да, добре. — Съдията разперва ръце. — Защо обаче той просто не е убил О'Шей по същия начин, както е убил господин Гарисън и другия мъж... Косгроув?

Джохансен ме поглежда. Оставям я тя да импровизира отговора.

— Говорихме с хора, близки на господин О'Шей — пояснява тя. — На О'Шей му е било казано, че работи за някакъв много влиятелен човек, негов стар приятел.

— Сенатор Тъли — вмята съдията.

— Това е искал Бен да си мислим ние — пояснявам аз. — На Бен престъплението му се размина. Беше заведено и прекратено дело за самозащита. Но ако не му се беше разминало, щеше да има разследване. И рано или късно — по-вероятно рано — полицията щеше да говори с приятелите му и да се насочи към сенатор Тъли.

— Ние *имахме* друга теория — обажда се Джохансен. — Полицията е останала с впечатлението, че Брайън О'Шей се е опитал да убие господин Кеъри, задето е завел дело срещу брат му, когато господин Кеъри е бил окръжен прокурор тук. Шон О'Шей е бил обвинен в умишлено разпространение на хероин. Той заявил, че господин Кеъри и другите са скалъпили това срещу него. Подхвърлили били фалшиви улики. Последната му жалба е била отхвърлена точно преди Брайън О'Шей да проникне с взлом в дома на господин Кеъри.

— Значи смятате, че е било акт на отмъщение... влизането му с взлом — съдия Бриджес си поема дълбоко въздух. Изумена е от чутото дотук. А тя, несъмнено, е виждала много — както ужасяващи, така и брилянтни неща. — И според вас, имайки предвид възможността, че сега, когато знаем каквото знаем, може би самият господин Кеъри е подхвърлил въпросните фалшиви улики?

— Проучихме това — отговаря тя. — Не смятаме, че е било нагласена работа. Тогава е щяло да има нужда от фалшиви улики. Били са открити най-различни предмети, говорещи за притежание на наркотици: везни, пейджъри, торбички за пласиране, остриета. Полицията търсила Шон О'Шей месеци наред. Той е бил истинският пласьор.

— Значи е било просто съвпадение?

— Ами... сигурна съм, че господин Кеъри е бил повече от доволен да стане част от екипа, търсец брата на Брайън О'Шей. Но не мисля, че го е подмамил. Госпожо съдия, аз лично проверих това дело. Разговарях с всеки, включително със защитника на господин О'Шей. Искам да съм сигурна не по-малко от вас.

Това съм склонен да повярвам. Мисля, че дамата се държи добре. Ерика Джохансен не беше част от тази тъмна страна на обвинението. Тя не е знаела, че изнудваческата бележка може да се обърне срещу Ланг Тротър. Не е знаела за проблема на Тротър със заявлението му за кандидатиране. След като предишният обвинител по това дело — Дан Морфю — се оттегли, тя е била определена на неговото място почти без подготовка и с връчени й инструкции.

— Бенет не би натопил брата на О'Шей — добавям аз. — Не е в стила му. Той е ограничил отмъщението си до хората, които са го заслужавали.

Съдията поклаща глава и подканва прокурор Джохансен да продължи.

— След като О'Шей вече е убит, следващият в списъка се явява адвокатът на Косгроув — господин Гарисън. И той поставя капан на господин Солидей.

Съдията повдига пръст.

— Това разбирам, но как... кой се е обадил на господин Солидей да се върне в кабинета?

— Бенет — отговарям и изваждам лентата, която Бенет ми даде, преди да си тръгне онзи ден от съда. — Имате ли диктофон, Ваша чест?

— Да.

— Прослушайте това, ако обичате.

Съдия Бриджес слага лентата.

— Ние имаме и писмен запис на лентата — вмята Джохансен и подава копия на съдията. — Някои от думите са неясни. Направихме каквото можахме.

Съдията пуска устройството и го поставя, с включен високоговорител, на съдийската маса. Чете заедно с магнетофонния запис.

— Дейл Гарисън.
(пауза за 4 сек.)
— Ще се качиш ли за минута?
(пауза за 5 сек.)
— Нека поговорим за това.
(КРАЙ НА ЗАПИСА)

Съдията ме поглежда.

— Значи обаждането по клетъчния телефон ви е върнало в кабинета на господин Гарисън.

— Точно така.

— Това обаждане записано ли е? Защото чух само един глас.

— Да, гласът на Дейл. Записан. Не знам как Бенет е получил тази лента, но едва ли му е било трудно. Вероятно я е отрязал от няколко други разговора — усмихвам се едва-едва. — Говорил съм на магнетофон, госпожо съдия.

— Господин Кеъри ли ви е позвънил?

— Да. Той се е криел в някоя от канторите на Гарисън. Когато съм си тръгнал, е влязъл в кабинета на Дейл, удушил го е и ми е позвънил. По клетъчния ми телефон ми се стори, че връзката е лоша. И Бенет си е дал известно време. Изчакал е да се отдалеча малко.

Съдията повдига вежди. Затваря за миг очи.

— На Бенет не му е отнело много време. Дейл беше болен. Беше възрастен. А вие сте виждали господин Кеъри. Той има телосложение на командос. Бързо го е извършил. После е излязъл през страничния вход.

— Да, но това изглежда невероятно рисковано — казва съдия Бриджес. — И не съвсем правдоподобно.

— Ами, както каза Бенет, докато ме защитаваше — почти се усмихвам на иронията, — това е била целта. Да изглежда неправдоподобно. Моята версия звучеше като изсмукана от пръстите. Всичко сочеше, че съм виновен.

— Разбирам това, господин Солидей. Мисълта ми е, че е било рисковано да се предположи, че няма да го засечете.

Кимам.

— Съгласен съм. Но мисля, че Бенет е бил готов на такава случайност. — Виждам, че съдията ме наблюдава. Устните ѝ се разтварят, когато схваща обяснението ми. Потръпва, когато произнасям следващите думи: — Да, тогава е щял да убие и мен. Двама мъртви адвокати, свързани със сенатор Тъли, единствените, които знаят злепоставящата тайна за неговото минало. Щяло е да бъде лесно следите да отведат до Грант Тъли.

— О! — възкликва тя.

Подхващам отново.

— Не това е искал Бенет. Той не е искал да ме убие. Искал е да ида на бесилото. После е искал всички улики да сочат към Грант Тъли. Искал е да види какво ще направя аз... ако нападна човека, когото съм наричал най-добрия си приятел.

— Разбирам.

— През всичките тези години след смъртта на сестра му... така де, на братовчедка му, Бенет е смятал, че аз прикривам участието на Грант Тъли. Мислил е, че съм признал, че единствено аз съм влизал в дома на Джина от лоялност към Грант. Но истината е, че аз *вярвах*, че съм бил единственият. Не си спомнях нищо. И Грант го е знаел. Затова е накарал всички тия хора да приемат, че единствено аз съм бил там и никой от тях не е възразил.

— Значи в даден момент — вмята съдия Бриджес — господин Кеъри е научил, че вие сте бил преметнат, тъй да се каже.

— Точно така. — И моментът у дома, когато изплюх камъчето пред адвоката си за случилото се през 1979 година, сега изкристализира. Колко се беше разстроил тогава Бенет, чак изпадна в транс — не поради вероятното изнасилване или убийство, не поради наркотиците, не и поради лъжесвидетелстването. Той се разстрои, когато разбра, че аз не си спомням нищо, след като съм си тръгнал от дома на Джина. Беше ме накарал да се закълна неколкократно. Точно тогава му е станало ясно, че аз съм бил залог, един балама, когото Грант и другите са натопили.

— Това — продължавам — и фактът, че му бях симпатичен, са причините днес да съм жив. — Наблюдавам израженията на съдията и прокурора. — Но през всичките тези години Бенет е мислил, че аз съм част от сделката и съм проявил лоялност към Грант. Затова ме е натопил за убийството на Гарисън, оставил е уликите да стигнат до

сенатора и ме е гледал какво ще направя. Даде ми последен шанс да замеся Грант Тъли.

— Господин Кеъри ли е откраднал клетъчния телефон?

Прокурор Джохансен кима.

— Ние смятаме, че е той. Сложил си е рижа перука, износено джинсово яке и ето ви го Лайл Косгроув.

— И той е изпратил чантата и останалите вещи в нея обратно на жената — добавям аз. — Това имах предвид... той не е искал да навреди на никого друго. Вероятно е съжалявал, че е трябвало да открадне телефона й. Готов съм да се обзаложа на каквото и да е, че, когато е върнал чантата й, е пхнал вътре известна сума в брой, която да покрие разноските за телефона.

— Това е цяла поредица от приоритети — отбелязва съдията. Моята реакция беше същата. Тя поставя ръце върху масата. — Добре. И тъй, господин Кеъри владее положението. Убил е Дейл Гарисън и представлява обвиняемия. После, както разбирам, е убил Лайл Косгроув.

— Да — отговаряме едновременно двамата с Ерика Джохансен.

— И — добавям аз — е оставил онзи плик с бельото на Джина в квартирата на Лайл.

Онова, което не споменавам, е за незаконното ми влизане в квартирата на Лайл, където бях открил уличаващото писмо от Гарисън до Лайл, в което той моли Лайл да не разравя миналото. Това писмо, разбира се, е било писано от Бенет и вмъкнато тайно в дома на Лайл, за да го намеря аз — след като Бен хитро наби в главата ми лесен начин да вляза в дома на Лайл. „Кажки им, че си от Службата за поправителни мерки, беше ме посъветвал той, и те ще ти дадат ключа му“.

— Значи той е упражнил натиск — казва съдията. — За да вмъкне нови доказателства във версията.

— Точно така — потвърждавам.

— И все пак, доста е рисковано. Влезе ли веднъж Лайл Косгроув в играта, всеки би могъл да разкрие случая от седемдесет и девета. И те ще започнат да гледат на показанията оттогава насам и не след дълго са щели да открият, че малкото момче е Бен Кеъри. Особено след като той не си е направил труда да скрие името си.

Всички кимаме мълчаливо.

— Било е рисковано — съгласявам се аз. — Но първостепенната цел на Бенет е била да изкара истината за седемдесет и девета на бял свят. Втората му цел е била да наложи наказание. Той убива двама души и техния защитник, проваля шансовете на сенатор Тъли да стане губернатор и... — той млъква за миг — и със сигурност кара мен да се изпотявам. — Обхващам с ръка залата. — Мисля, че онова, което трябва да се разбере, е, че Бенет Кеъри не се е интересувал от подробностите. Не го е било грижа как истината ще излезе наяве. Много неща биха могли да станат по един или друг начин. Може би дори самият Бенет е щял да бъде заловен. Но всичко това е било на втори план пред разкриването на истината, както и да бъде разкрита тя.

— Ние щяхме да открием информацията за седемдесет и девета година вероятно след ден-два — казва Ерика Джохансен. — Съвсем наскоро научихме за смъртта на Лайл Косгроув. Спомнете си, че аз поисках отсрочка на делото.

Добре казано. Беше загубила, но ще бъде запомнена.

— Вероятно щеше да отнеме повече от ден да се открие връзката на Бенет с това — обръщам се към нея. — И дори да я откриехте и хванехте Бенет, не мисля, че него щеше да го е грижа. Той получи каквото искаше.

— Като стана дума — намесва се съдията, — знаете ли къде е господин Кеъри?

— Не — отговаря прокурор Джохансен. — Той напусна съдебната зала същия ден и повече никой не го е виждал. Открихме колата му, взета под наем, в един оазис близо до Северната граница. Не знаем дали е взел някакъв самолет, но истината е, че той има преднина пред нас.

Когато Бенет излезе с мен от съдебната зала, аз можех да го проследя. Можех да уведомя съдията и да намеря пристав или съдебен полицаи да го задържи. Но не го направих. И когато съдията ме запитва на другата сутрин къде е адвокатът ми, аз се направих на тапа. Казах, че нямам представа. Накрая съдия Бърджес беше принудена да закрие заседанието за деня със закана да привика Бенет Кеъри в съда за поведение, квалифицирано като неуважение към съда.

Изчаках до другата сутрин, за да информирам Ерика Джохансен. Казах й, че смятам, че Бенет е родственик на Джина Мейсън и че може да е офейкал.

С други думи, дадох на Бенет преднина.

Ние говорихме със съдия Бърджес и тя се съгласи да отложи нещата за по-нататък. Един ден беше достатъчен за Джохансен да получи потвърждение за самоличността на Бен и, комбинирано с факта, че Бенет изглежда беше избягал от наказателна отговорност, имаше основателна причина да се подозира, че тя беше съдила човек неправомерно. Делото беше водено при висящо разследване. Преди два дни Ерика Джохансен ми се обади с новината, че те са свалили обвиненията.

— Добре — съдия Бриджес поглежда към Ерика Джохансен. — Приемам, че изнудваческото писмо е било фалшиво.

— Да — отговаря тя. — Ние вярваме, че господин Кеъри го е изпратил по пощата до господин Солидей.

— И също, че Бенет е променил срещата с Дейл от четвъртък за петък вечерта — вмятам аз.

— Добре — казва съдия Бриджес. — Добре. И сте сигурна за всичко това.

— Ние сме удовлетворени — казва Джохансен. — Знаем, че господин Кеъри е бил братовчед... или брат на Джина. Вярваме, че е влязъл ненадейно по време на изнасилването, което е довело до убийство.

— Ако приемем, че е било изнасилване и убийство — обажда се Пол Райли. — Доказателствата са неубедителни.

— Неубедителни — прокурор Джохансен извърта очи нагоре. Пол е отскоро мой адвокат, но въпреки това, е съвсем наясно със случая. Склонен съм да вярвам, че нещо лошо се е случило в онази стая с Лайл, Рик, Грант и Джина. Но трима от тях са мъртви, а Грант никога няма да си признае каквото и да е, понеже е обществена фигура и не може. Това е иронията на действията на Бенет. Смисълът беше да изрови истината, но самата истина ние никога няма да научим. Няма да имаме нищо освен видяното от едно осемгодишно момче, което вероятно не е разбирало какво вижда. И дори да можехме да попитаме Лайл или Рик какво смятат, че се е случило в действителност, не съм много сигурен, че те биха го видели по същия начин, по който го е видяла Джина. Всеки от тях — момчетата и Джина — бяха толкова дрогирани, че нещата са щели да бъдат неясни и за безпристрастния

страничен наблюдател. Мисля, че онова, в което е вярвал Бенет, е вероятно истина, но не знам.

Прекарвам пръст по гърдите си.

— Когато Бенет... или Били... е бил дете, след като сестра му — или братовчедка му... — тук въздъхвам. — Нали разбирате какво имам предвид. Когато е бил дете, след случилото се той си направил сам прорезни рани с кухненски нож. По ръцете и гърдите. Видях един от тези белези, когато влязох в дома на Бенет, след като той беше застрелял О'Шей. Тогава той ми каза, че белегът бил двайсетгодишен.

— След всичко казано — обажда се прокурорът, — ние сме уверени, че остават основателни съмнения. Не вярваме, че господин Солидей е виновен за някакво престъпление тук.

Тези думи трябва да крият в себе си много по-дълбок смисъл.

— Много добре — казва съдията. — Господин Солидей...

— Аз излъгах.

— Моля?

— През седемдесет и девета излъгах под клетва. Нямах никакъв спомен за онова, което казах тогава. Аз лъжесвидетелствах.

— В такъв случай — съдията задържа поглед в мен, после поглежда другите адвокати — не знам какво да кажа — и отмества поглед към прокурора.

— Това не е под наша юрисдикция — казва Джохансен, — но аз бих приела, че срокът за давност е изтекъл.

— Така е — потвърждава Пол. Той не искаше аз да казвам нито дума за това.

— Предполагам, че това е нещо, с което вие ще трябва да се справите — обръща се съдия Бриджес към мене. — Смятам, че е нещо, което никога няма да ви напусне.

Няма. Дотолкова мога да обещаая. Ставам заедно с другите адвокати, за да вляза в съдебната зала и да направя необходимите уговорки, преди прокурор Джохансен официално да ме оправдае.

Трейси влиза в ресторанта с чанта през рамо и куфар в ръка. Открива ме в сепарето и ме поздравява с целувка по бузата. Това е най-явното чувство, което проявява към мен, а този път инициативата е единствено нейна. Настаняваме се в сепарето, но не посягаме към листа с менюто.

Трейси се беше върнала на работа преди две седмици, след като по време на процеса всичко изригна и стана ясно, че съм извън опасност. Тогава се сбогувахме набързо, иначе тя щеше да премине всякакви граници спрямо шефовете си на изток. Беше си взела цели три седмици отпуск, и то след като наскоро беше повишена в длъжност. Настоях да си тръгне. Тогава ми каза, че пак ще се отбие след две седмици в града на път за Атланта и тогава ще си кажем довиждане както подобава.

— Изглеждаш добре — подхваща тя.

— Определено по-добре от последния път, когато ме видя. — Усмиввам се на масата, но е време да вдигна погледа си. — Виж, Трейси. Благодаря ти.

— За какво? — тя гали с пръсти чашата с вода пред себе си. — Задето дойдох в града ли?

— Задето *остана* в града. Това ти отне близо месец от живота ти. Въпреки че аз едва имах време да ти кажа дори „Дзак!“ — въздъхвам. — Благодаря ти, че беше до мен.

Виждам, че това я обижда.

— А ти какво очакваше, Джон?

— Точно това очаквах. И продължавам да съм ти признателен.

Тя махва с ръка. Сервитьорката взима поръчката ни за питиетата. Все още не си поръчваме обяд.

Трейси има нещо да казва. В известен смисъл тя се държи по-странно от всякога. Впускаме се в празни приказки, но и аз не ѝ помагам много. Тя полага усилия, тъй като ни е ясно и на двамата, че ѝ е нужно да си излее душата.

— Аз се промених — казва тя. — А ти, не.

Това може да се изтълкува по повече от един начин. Вината може да е и на единия, и на другия от нас. Но тя не я прехвърля на мен. Иска да ми каже: Аз останах такава, каквато бях от първия ден, в който разбрах, че те обиквам.

— Ти порасна — казвам. — Няма нищо лошо в това. Аз трябваше да порасна заедно с теб.

Тя оценява коментара ми. Но не е доволна.

— Накарах те да се чувстваш втора цигулка — продължавам аз. — А изобщо не съм гледал на теб по този начин. Изобщо не го съзнавах. Струва ми се, че ти се опитваше да ми дадеш да го разбере по много начини.

Трейси поглежда право в очите ми. Ние никога не бяхме разнищвали причината за раздялата ни. Когато всичко между нас свърши, то беше толкова очевидно, че трябваше просто да го оповестим и го направихме. Вината е моя. Както й казах, признаците вече ги имаше. Аз не исках да ги виждам.

— Омъжих се за човек, отдаден на политиката. Знаех, че ти ще прекарваш по шест месеца на юг. Знаех, че няма да оставиш Грант. Знаех колко много обичаш работата си.

Присягам се за ръката й.

— Ти имаше пълното право да искаш повече. Нещата не са окончателни, Трейси. Връзката между двама души се развива. Оказа се, че ти просто се омъжи за неандерталец — усмихвам й се. — Тук не бъркаше.

Тя присвива очи. Трейси може да бъде емоционална, но сега няма да си го позволи. Тя е силна жена, а и кладенецът от сълзи поради развода ни отдавна пресъхна.

— Мислиш ли, че направихме грешка? — прошепва тя.

Насилвам се да не отмествам поглед от нея, да покажа твърдост. „Грешка“ не е точната дума. Тя замръзна във времето още преди близо година. Уместният въпрос е: какво правим сега?

Но аз познавам моята Трейси. Тя винаги е имала дар слово и е най-храбрият човек, когото познавам. Беше изрекла въпроса така, че да ми даде пространство, дори ми отвори вратичката към онова, което вярваше, че ще кажа. Тя иска от мен истината. Иска да знае как се чувствам аз.

Аз знам как се чувства тя. Знам го от момента, когато решихме да се разделим, от изражението на лицето ѝ. Тя не съжалява за развода. Просто иска да знае, че и аз не страдам от него.

Върни се при мен, Трейси Солидей. Позволи ми да ти покажа колко важна си за мене. Дай ми възможност да компенсирам цялото това време. Позволи ми да заровя пръсти в косата ти, да те прегърна, да те милвам и да се вдетинявам така, че да те карам да се кикотиш. Нека да имаме деца и да остареем заедно. Нека се държим за ръце на плажа и да заспиваме сгушени един в друг.

— Винаги ще те обичам, Трейси. — Хващам ръката ѝ, която тя не отдръпва. Това в много отношения е един от най-жестоко честните моменти в нашата връзка и в много отношения най-фалшивите. — Продължи да живееш живота си. Само ми драсвай по някой и друг ред от време на време. Бъди *щастлива!*

Тя си поема дълбоко въздух. Това е облекчение за нея. Това именно е искала да знае от първия ден, това е, което е искала да ме пита, но не е могла, когато за първи път дойде в града. Сега получи очаквания отговор.

— И аз те обичам — казва тя.

— Знам — и посочвам с глава навън. — Върви да хванеш самолета си.

Тя не се усмихва. Напуска сепарето, влачейки багажа си. Хвърля ми един последен поглед. И когато Трейси Стърнс излиза от ресторанта, повече не поглежда назад.

— С постъпилите шейсет и четири процента от избирателните райони Информационен център номер четири е готов да даде представа за победителя в надпреварата за губернатор...

Избирателният ден беше самотен. Като главен адвокат на Демократическата партия в щата обикновено аз поемам телефонните обаждания и подклаждам огъня от шест часа сутринта, когато отварят избирателните пунктове. Машината за гласуване е счупена. Един член на избирателната комисия не допуска нашия наблюдател на изборите да влезе в пункта. Едно ченге сваля табелките с имената ни. Републиканците раздават картички със символа на победата или листовки на три метра от избирателните пунктове. Има опашка от гласоподаватели пред вратата на еди-кой си избирателен пункт, а на нас ни е нужна съдебна заповед, за да държим пунктовете отворени.

Тази година — нищо. Не знам кой подреди така нещата за Грант Тъли или за големия брой кандидати за щатската камара на представителите или за сената. Знаем само, че не съм аз.

Във всеки случай при тези избори, поне най-горе в списъка на кандидатите, нямаше напрежение. Още не е станало девет и половина, а те вече огласяват избора за губернатор. Голяма изборна победа. Това беше очакван резултат. Той вероятно така или иначе нямаше да спечели, но противните подробности от неочакваната среща с беззащитно момиче през 1979 година и делото за убийство срещу неговия главен помощник — да не говорим за твърденията за неговото лично замесване в това убийство — обрекоха щатския сенатор Грант Тъли.

В зависимост от крайното броене на гласовете Грант ще получи малко над трийсет процента. Независимият кандидат Оливър Дженсън, който се беше облагодетелствал значително от един процес, в който бяха замесени и двамата кандидати за губернатор от големите партии, ще получи близо двайсет процента. И главният прокурор Лангдън Тротър ще получи чисти петдесет процента.

Сенатор Грант Тъли ще бъде вписан като получилият най-малък процент от гласуването за губернатор като кандидат от партия на мнозинството от ерата на републиканците насам. В интерес на истината, той никога вече няма да бъде издигнат отново от партията си.

Грант зависеше от гласувалите демократи в града и от общото гласуване в южната част на щата. Поне на книга той имаше цялата подкрепа, но разбирам, че имаше и слухове. Грант беше повредена стока. В работата на предварителните избори липсваше характерната настойчивост, особено такава, каквато се очаква от човек, който контролира щатския сенат.

Грант имаше късмет, че не беше съден за изнасилването и убийството на Джина Мейсън. Но наистина нямаше доказателство. Лайл Косгроув и Брайън О'Шей са мъртви. Джина Мейсън е мъртва. Нейният брат/братовчед — Бенет — изчезна някъде. Бельото, намерено в жилището на Лайл, подхвърлено там от Бенет, не съдържаше ДНК. Бенет беше блъфирал.

Тъй като Грант се беше кандидатираше за губернатор по средата на мандата си, той няма да иска преизбиране за сенатското си място за още две години. Две години е много време в политиката. Освен това с организацията, която беше създал, би могъл да спечели преизбирането със затворени очи. Ако това иска.

Кучетата ми Джейк и Маги си прекараха добре двете седмици с мен вкъщи. Сега Маги завира сплесканата си муцунка в лицето ми, опитвайки да ме събуди, за да я изведе навън. Джейк е почти готов да скочи от дивана.

— Добре — казвам им; това е единствената дума, която искат да чуят. Поглеждам часовника си. Наближава полунощ. Резултатите от изборите продължават да се съобщават по телевизията. Това беше една от най-напрегнатите нощи в живота ми. Сега дори не мога да стоя буден.

Когато се връщам в стаята, след като пуснах кучетата навън, на вратата се звъни. Поглеждам през панорамния прозорец. Веднага разпознавам колата.

Отварям вратата за Грант Тъли. Двамата не сме разговаряли от деня на процеса. Той не ми се обаждаше, и аз не му се обаждах. Не го и злепоставих пред пресата. Просто млъкнах.

— Имаш ли минутка за стар приятел? — пита той. Изглежда по-добре, отколкото очаквах. Ами да, нали всичко вече свърши. Всичко.

— Разбира се. Ако видя такъв, ще му го кажа. — Но отварям вратата.

Грант влиза, но не сяда. Заставаме близо един до друг на прага.

— Оставих те да поемеш греха — казва той. — Да. Съжалявам.

Не бях сигурен дали някога бях чувал такива думи от Грант.

— Можеше да ми кажеш.

— Не и тогава, Джон. Как, синът на сенатора? Нямах да има значение дали съм виновен или невинен.

— Остави ме да си мисля ужасни неща за себе си. Ако не беше Бенет, непрекъснато щях да си ги мисля. Щях да живея до края на дните си, питайки се дали съм убиец.

— Познавам това чувство.

— Какво значи това, Грант? Кажи ми истината.

Очите му се отместват от моите.

— Не съм сигурен за истината. — Вратовръзката на Грант е разхлабена, яката му е разкопчана. Той е претърпял поражение в повече от едно отношение. Отново ме поглежда. — Не знам. Мога само да кажа, че тогава това беше... беше като голям купон или нещо от сорта. Господи, тя наистина нямахме вид на момиче, което би отказало.

Погледът ми го смразява.

— Защо не заличим последната забележка от протокола, господин сенатор?

— Грант — поправя ме той. — Винаги съм бил Грант за тебе. Върни се на работа, Джон.

Не отговарям.

Грант се самопоканва — сяда на дивана и събира мислите си известно време.

— Кълна се, Джон... не си спомням някой да е правил нещо като... като...

— Като да я души ли?

— Господи! — Той въздъхва, изразява известно угризение на съвестта, но бързо скача в отбрана. — Слушай, имай предвид обстоятелствата. Никой от нас не беше дори мъничко трезвен.

Мълча. Ще го изчакам да си тръгне.

— Чуй ме, Джон. Изобщо не съм я докосвал. Смятах, че е Рик. Те го правеха на пода. Не че съм ги наблюдавал. — Грант потъва в спомени. Изведнъж заговаря, но не на мен, просто цитира събитията. — Да, грубо беше. Може би тя не е искала той да е върху нея. И после, най-неочаквано някой изрече: О, мамка му. Джина, тя... — Грант извързва рязко глава и затваря очи.

— Тя е повръщала.

Грант кима.

— Не знам. Може би Рик е натиснал гърлото ѝ с ръка. Като се замисля сега... Да. Тя започна да повръща, да се дави...

— И вие всички сте се изменили оттам.

Грант кима. Става от дивана и крачи в малък кръг.

— А аз спя на задната седалка на колата.

Чувам шумна въздишка, Грант е с гръб към мен. Бавно се обръща и ме поглежда в очите.

— Кълна се, не съм докосвал с пръст тази жена. Оставиха ме само да оправя бъркотията. Ако бях тръгнал с ония момчета, баща ми щеше да бъде забъркан в голям скандал. Можеш да си представиш.

— И още как. Затова просто натопихте мен.

— Знаех, че ще мога да те избавя. — След продължително мълчание от моя страна, той продължава с по-умолителен тон. — Виж, оплесках всичко, чу ли? Съжалявам.

Това трябва да ми беше достатъчно, предполагам. Щатски сенатор не приема да се унижава толкова лесно. Фактът, че прави това усилие, предполага, че това е всичко, което ми е нужно.

Само толкова ще кажа: той наистина внесе гаранция за мен, когато бях арестуван. Наистина ме задържа на работа, и то най-невъзмутимо. Беше готов да рискува изборни гласове, за да остане на моя страна. И на него, като на мен, името „Брайън О’Шей“ не му беше познато. Не знаеше какво крои Бен. Да ми помогне не беше егоистично от негова страна. Правеше го като приятел.

Но аз продължавам да се чувствам виновен и гневен. Не знам какво ще е бъдещето ми, нито бъдещето на Грант. Знаем само, че това няма да се разбере тази вечер.

Отстъпвам настрана, освобождавайки пътя на сенатора към вратата. Грант схваща жеста ми.

— Може би съм искал да ми се възхищаваш — казва той. — Аз бях този, който премина през изпитания заради теб. Спасих те. Да, признавам. Това ми хареса. Разбра ли?

Посочвам с ръка вратата.

— Заплюй ме или нещо такова — казва той.

Явно е много обезпокоен. Нуждае се от прошката ми. Спокойно може да си намери други адвокати. Всеки може да научи избирателните закони. Но тук той се чувства наистина загубен. Просто претърпява най-голямото поражение в живота си и се безпокои за приятелството ни.

— Върви си — казвам му. — Трябва да прибирам кучетата си — и му кимам, първото размекване в бронята ми.

— Ще говорим ли по-късно?

— Ще видим — отговарям и се отдалечавам от него.

Демоните винаги идват нощем. Когато чувам Джина да пищи, въпреки че никога не съм я чувал. Когато ехото от страх се надига в гърдите ми, поражда такова оглушително кресчендо на паника, че за момент забравям къде се намирам.

Но на гробищата, където Джина Мейсън почива завинаги, цари тишина. Хубаво място, но малко запуснато. От онези места, където някой без пари е погребал дъщеря си.

Джина Мейсън. 1960–1979. Красива душа.

Беше на деветнайсет, когато почина. Само толкова знаех. Не знаех нищо друго за нея, за онези неща, които са я правили човешко същество. Видях само секс и похот. Може би също видях обещание в нас двамата.

Присягам се към надгробния камък без определена причина и прокарвам пръст по думите, които семейството ѝ е оставило за сведение на света. Ръката ми бръсва тревата и пръстът ми закача трънче. Една-единствена роза е оставена върху гроба. Скоро откъсната.

Вероятно е оставена днес.

Това не е умно. Полицията може да мисли, че Бенет е отпрашил на север, където ще намерят изоставена кола под наем, но това няма да спре местните ченгета, а вероятно дори ФБР, случайно да минат покрай гробището. Намерят ли и най-малката улика, че Бен се е отбивал тук, те ще плъзнат из целия район. Леля му, онази, която го отгледала, починала от чернодробно заболяване преди четири години — това беше една от многото подробности за живота на Бенет, която излезе наяве след цялата тази шарада. Бен е единственото останало семейство за Джина. Все едно да остави визитката си на гроба ѝ.

Спирам се за момент, когато тръпки ме полазват. Ако не научих нещо друго от всичко онова, което се случи, трябва поне да знам да не подценявам Бенет Кеъри. И докато мисля за това, то става съвсем очевидно. Има поне част от него, която иска той да бъде заловен, която винаги е искала това. След успешното му бягство историята остава да

виси не напълно обяснена. За хората, за хищната преса остава отричането на Грант Тъли, твърдението на новия ми адвокат, че доказателствата са „неубедителни“. Ако Бенет бъде арестуван, пресата ще се вкопчва във всяка негова дума, в целия му разказ за случилото се. Него не го е грижа за собствената му съдба. Бенет беше получил доживотна присъда още когато е бил на осем години и той ще си я изтърпи предано, дори сега.

Бъркам в джоба на якето си и намирам празен плик и писалка. Надрасквам съобщение за Бенет и го оставям до розата, като го затискам с малко камъче. Три прости думи, които Джина щеше да изрече, сигурен съм, ако можеше. Но докато вървя към колата си, криволичейки в обгръщащия ме мрак, осъзнавам, че Бенет никога няма да послуша съвета ми и че ако съм честен към себе си, ще призная, че също никога не бих го послушал. Може би е време вече, за нас двамата.

Да продължим напред.

БЛАГОДАРНОСТИ

Работата ми като адвокат на говорителя на камарата на представителите на щата Илинойс ми помогна много за основните събития и контекста в този роман. От тези събития създадох много анекдоти и разкази, които са изцяло плод на въображението ми. Това е измислено произведение. Нищо от описаното в този роман не се е случило в действителност.

Много са хората, на които благодаря за тяхното пряко или косвено участие в написването на романа. Майк Каспър, приятел и понякога ментор, прегледа черновата и направи великолепни корекции. Ед Нистром, бъдещият ми тъст, прочете първата чернова и изключителната му проникателност промени романа. Джим Джан пак не спести критиките си, което допринесе за дълбочината и перспективата на романа, които липсваха.

Д-р Роналд К. Райт, международно известен специалист по съдебна медицина, ми даде градивна и съществена информация за научните аспекти на престъпленията, извършени в романа. Благодаря ти много за времето, което ми отдели, и за ентузиазма ти.

Много от онези, които обикновено се съмняват, хвърлиха поглед върху първоначалните чернови, направиха критичен коментар и ме окуражиха: Дан и Кристин Колинс, Джим и Джил Копецки и Джим Минтън. Благодаря на всеки от вас за въздействието, което оказахте при написването на тази книга. Майка ми, Джуди Елис, и сестра ми, Дженифър Тейлър, още веднъж изиграха ролята на критични читатели и любящи, подкрепящи членове на семейството.

Благодаря на партньорите ми в съда Лайза Старчевич, Дейвид Уилямс, Дъг Бакс и Дан Колинс за подкрепата и ентузиазма за „другата ми работа“.

Адвокатите и приятелите на 11-ти етаж на Уест Уошингтън 111 едва ли съзнават колко много повлияха на мен и на този роман. Специални благодарности на Уилям Харт, легендарен чикагски

адвокат, за всичко, на което ме научи за юридическата практика в Чикаго.

Благодаря на редактора ми Дейвид Хайфил за твоята великолепната критика и приятелството.

Както винаги последните думи са за моята бъдеща съпруга Сюзан, за красотата, която внася в живота ми. Нищо от това няма да има смисъл без тебе.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.